

Briuselis, 2026 m. birželio 16 d.
(OR. en)

10559/26

Tarpinstitucinė byla:
2025/0240 (COD)

COH 119
SOC 397
AGRI 498
AGRIFIN 120
PECHE 241
FIN 882
JAI 832
SAN 480
CODEC 1184
CADREFIN 291
POLGEN 171
IA 167

POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas 2028–2034 m. Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir jūrų reikalų, klestėjimo ir saugumo fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 ir Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 (NRPP reglamentas)

– Dalinis bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiamas dalinio bendro požiūrio dėl pirmiau nurodyto reglamento projekto tekstas, dėl kurio susitarta 2026 m. birželio 16 d. Tarybos (bendrieji reikalai) posėdyje.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo įsteigiamas 2028–2034 m. Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, žemės ūkio ir

kaimo plėtros, žuvininkystės ir jūrų reikalų, klestėjimo ir saugumo fondas ir iš dalies keičiamas

Reglamentas (ES) 2023/955 ir Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509

- (12) **Kaip pabrėžiama Europos Komisijos komunikate dėl Rusijos, Baltarusijos ar Ukrainos pasienyje esančių ES rytinių regionų**, ES rytiniams pasienio regionams kyla dvejetainis uždavinys – didinti saugumą ir kartu remti savo ekonomiką, įmones ir žmones, kuriuos neigiamai paveikė tiesioginiai ar netiesioginiai Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padariniai. **Šiems regionams ypač didelį poveikį daro blogėjanti saugumo aplinka, turinti reikšmingų socialinių ir ekonominių padarinių, kuriuos atspindi lėtesnis BVP augimas, didesnė infliacija, demografinis nuosmukis ir padidėjusi rizika socialiniam ir ekonominiam vystymuisi.** Pagal nacionalinės ir regioninės partnerystės planus bus teikiama visapusiška ir suderinta parama su šiomis problemomis susiduriančioms valstybėms narėms ir regionams;

[...]

- (15) Sąjungos tvarus klestėjimas turėtų būti remiamas stiprinant jos pramoninę bazę ir didinant teritorijų patrauklumą, kad būtų remiama teisė pasilikti, be kita ko, įgyvendinant miesto, kaimo ir pakrančių vietovių, **taip pat regionų, esančių prie ES išorės sienų**, integruotos plėtros strategijas ir skatinant Europos teritorinį bendradarbiavimą;

[...]

(16) Sąjungos gynybos pajėgumų ir saugumo srityje priemonėmis turėtų būti stiprinama Sąjungos gynybos pramoninė bazė bei karinis mobilumas ir gerinama Sąjungos parengtis, grėsmių nustatymas, ypatingos svarbos energetikos ir transporto infrastruktūros apsauga, atsparumas ir reagavimas į krizes, be kita ko, stiprinant kibernetinį saugumą. **Reikėtų skirti dėmesio konkreitiems poreikiams, atsirandantiems dėl saugumo krizių, kylančių dėl kintančių geopolitinių iššūkių.** Tai turėtų apimti priemonės, skirtas dvejetainio naudojimo TEN-T infrastruktūrai plėtoti, kad būtų sudarytos sąlygos didelio masto karinių pajėgų ir sunkiosios įrangos bei medžiagų greitam perkėlimui. Priemonėmis taip pat turėtų būti siekiama užtikrinti aukštą saugumo lygį Sąjungoje, įskaitant integracijos priemones, suderinamas su tikslais, nustatytais Reglamente (ES) [...] dėl Sąjungos paramos prieglobsčiui, įskaitant papildomą apsaugą, laikinąją apsaugą, migraciją ir integraciją, Reglamente (ES) [...] dėl Sąjungos paramos Europos [integruotam] sienų valdymui, įskaitant Šengeno erdvės veikimą ir Europos vizų politiką, ir Reglamente (ES) [...] dėl Sąjungos paramos vidaus saugumui;

[...]

(23) papildant pagal Reglamentą (ES) [...] [„Globali Europa“] remiamus veiksmus, Fondo lėšomis gali būti remiami trečiosiose valstybėse vykdomi arba su jomis susiję veiksmai. Tokiais veiksmais turėtų būti užtikrintas visiškas suderinamumas su Sąjungos išorės politikos principais ir bendraisiais tikslais, Sąjungos tarptautiniais įsipareigojimais ir Sąjungos acquis įtvirtintomis teisėmis ir principais. **Jie taip pat turėtų atitikti Sąjungos interesus ir nekelti pavojaus nei Sąjungos finansinių ir saugumo interesų apsaugai, nei prioritetiniam tikslui stiprinti Europos subjektų pajėgumus, konkurencingumą ir atsparumą;**

[...]

- (27-a) Sajunga grindžiama pagarbos žmogaus orumui, laisvės, demokratijos, lygybės, teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms vertybėmis. Siekiant sustiprinti pagrindinių teisių apsaugą bei teisinės valstybės principą, įgyvendinant Fondą turėtų būti numatyti veiksmingi jų apsaugos mechanizmai. Atsižvelgiant į tai, kad Pagrindinių teisių chartijos taikymo sritis ir teisinės valstybės principai yra susiję, taip pat į poreikį užtikrinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą bei priemonių, kurias gali tekti priimti, finansinio poveikio svarbą, būtina užtikrinti vienodas jų įgyvendinimo sąlygas, todėl Tarybai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai ir ji turėtų veikti remdamasi Komisijos pasiūlymu;**
- (27-aa) kai šio reglamento 8 ir 9 straipsniuose nustatytos sąlygos taikomos remiantis Komisijos kasmetine teisinės valstybės principo taikymo ataskaita, būtina, kad toks taikymas būtų grindžiamas objektyviais ir patikrinamais kriterijais, vadovaujantis teisinio tikrumo, proporcingumo ir vienodo požiūrio principais. Tuo tikslu rengiant teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą, kuri, be kitų dokumentų, naudojama vertinimo pagal 8 ir 9 straipsnius tikslais, turėtų būti remiamasi visų pirma oficialiais tarptautinių organizacijų ir nacionalinių institucijų dokumentais bei ataskaitomis, taip pat Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų jurisprudencija. Rengiant teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą, turėtų būti užtikrintas glaudus struktūrinis bendradarbiavimas su valstybių narių institucijomis;**

(27a) Horizontaliosios sąlygos, kuriomis reglamentuojamas NRP rengimas ir įgyvendinimas, turėtų būti taikomos ir INTERREG planui bei jo skyriams. Vis dėlto, atsižvelgiant į INTERREG planų ypatumus, susijusius su daugiau nei vienos valstybės narės dalyvavimu kiekviename INTERREG skyriuje, Komisija, imdamasi priemonių, susijusių su tuo, kad valstybė narė neįvykdė Chartijos horizontaliosios sąlygos, turėtų atsižvelgti į valstybės narės, atsakingos už tos horizontaliosios sąlygos rengiant ir įgyvendinant priemonę neįvykdymą, institucijų funkcijas, kad įvertintų faktinį arba galimą neįvykdymo poveikį patikimam Sąjungos biudžeto finansų valdymui arba Sąjungos finansiniams interesams, kiek tai susiję su konkrečiomis atitinkamame INTERREG skyriuje ar skyriuose numatytomis priemonėmis ar jų dalimis. Tai turėtų būti taikoma ir tuo atveju, kai Taryba imasi priemonių dėl to, kad valstybė narė neįvykdė teisinės valstybės horizontaliosios sąlygos. Komisija nekompensuos priemonių ar jų dalių, paveiktų neįvykdymo. Valstybė narė, atsakinga už neįvykdymą, pagal šio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a punktą privalo toliau atlikti mokėjimus naudos gavėjams, gavėjams, galutiniams gavėjams, rangovams ir dalyviams.

[...]

(30a) valstybės narės turėtų nustatyti investicijas, reformas ir kitas intervencines priemones, remdamosi konkrečiais valstybės narės iššūkiais ir poreikiais, kad būtų įgyvendinti tiek konkretūs, tiek bendrieji tikslai ir reaguojama į politikos krypčių plane nustatytus iššūkius; jos turėtų būti sugrupuotos į skyrius pagal politikos sritį, regioninį principą arba abu šiuos kriterijus. Valstybės narės pačios sprendžia, kaip paskirstyti vaidmenis ir finansavimą tarp regionų ir nacionaliniu lygmeniu. Valstybės narės gali pasirinkti nustatyti tokių reformų išmokų vertes pagal visus skyrius arba jų dalį. Jei valstybė narė pasirenka požiūrį, pagrįstą grupavimu į nacionalinius, regioninius ar sektorių skyrius, apimant tiek nacionalines, tiek regionines reformas, valstybės narės gali pasirinkti atskirti finansinę struktūrą pagal valdžios lygmenis tiek, kiek laikomasi reglamento reikalavimų, įskaitant reikalavimus, susijusius su horizontaliosiomis sąlygomis ir būtinybe apsaugoti Sąjungos finansinius interesus;

(30b) kiekvienos investicijos numatomos išlaidos turėtų būti lygios nacionalinio įnašo ir Sąjungos įnašo sumai. Investicijų atveju išmokų vertės turėtų būti apskaičiuojamos remiantis Sąjungos įnašu, atskaičius reformoms numatytas sumas. Siekiant atspindėti tai, kad reformos nebūtinai susijusios su konkrečiomis įgyvendinimo išlaidomis, reformų išmokų vertės yra finansuojamos atidedant dalį Sąjungos įnašo investicijoms. Reformų išmokų vertės turėtų būti proporcingos jų santykinei svarbai, kuri, be kita ko, nustatoma atsižvelgiant į jų apimtį, numatomą poveikį, geografinę aprėptį arba tai, koku mastu jos padeda siekti Fondo tikslų ar spręsti kryptių plane nustatytus uždavinius. Bendro Sąjungos įnašo paskirstymas konkrečiai priemonei turėtų būti proporcingas įvairių įgyvendinimo etapų, užfiksuotų tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, svarbai. Reformų, kurios apima teisėkūros aspektą, atveju paskutinei tarpinei reikšmei naudojamas Reglamento (ES) 20XX/XXXX [Veiklos vertinimo reglamento] I priedo išdirbio rodiklis visų pirma turėtų siejamas su teisės akto – vieno arba kelių – įsigaliojimu. Reformų atveju nebūtina nustatyti galutinio tikslo, atspindinčio kiekybinius aspektus;

(31) planu turėtų būti užtikrintas įvairių priemonių, kuriomis remiamos skirtingos politikos sritys ir kurios skirtos skirtingoms paramos gavėjų grupėms, papildomumas ir sinergija. Tai ypač svarbu siekiant pasiūlyti visapusišką politinį atsaką siekiant vystyti klestinčias kaimo ir pakrančių vietas ir užtikrinti gyvybingus žemės ūkio ir žuvininkystės sektorius. Valstybės narės visų pirma raginamos skatinti tokią sinergiją rengiant priemones ir skyrius bei taikant bendro finansavimo normas. Kalbant apie priemones, kuriomis remiamos pagrindinės paslaugos ir infrastruktūra kaimo ir pakrančių vietovėse, taip pat kaimo ir pakrančių verslo įmonėse, valstybės narės turėtų parengti integruotą planavimą, siekdamas užtikrinti, kad kaimo ir pakrančių bendruomenės galėtų gauti finansavimą per tinkamus mechanizmus, įskaitant politikos priemones, skirtas konkrečioms mechanizmams ir valdymo struktūroms, siekiant koordinuoti ES, nacionalinės, regioninės ir vietos politikos programavimą ir įgyvendinimą, vietos ir regioniniu lygmeniu integruotų finansavimo metodų programavimą, atsižvelgiant į konkrečias tikslinių paramos gavėjų aplinkybes ir pajėgumus, gebėjimų stiprinimą, skirtą tiek administravimo institucijoms, tiek paramos gavėjams. NRP plane turėtų būti išsamiai išdėstytos jo stebėsenos ir įgyvendinimo priemonės ir tvarka, be kita ko, įsteigiant NRP plano institucijas, stebėsenos ir koordinavimo komitetą, numatomos tų priemonių išlaidos ir nacionalinis įnašas bei priemonės, skirtos valdymo kokybei gerinti ir viešojo administravimo institucijų administraciniams gebėjimams stiprinti. Viso proceso metu reikėtų numatyti ir užtikrinti glaudų Komisijos, valstybių narių ir jų regionų bendradarbiavimą; reikėtų skatinti politikos mokymąsi ir eksperimentavimą; **valstybėms narėms turėtų pateikti gaires dėl numatomų priemonių išlaidų, kurios turi būti įtrauktos į jų NRP planus, be kita ko, dėl išmokų verčių nustatymo metodikos priemonės įgyvendinant ir prireikus iš dalies keičiant. Reglamento (ES) 202X/XXXX [Veiklos rezultatų reglamentas] I priede nustatytos ir kiekvienai plano priemonei priskirtos intervencinių priemonių sritys turėtų būti naudojamos tik išlaidų sekimo ir stebėsenos tikslais, nedarant poveikio tarpinių ir siektinų reikšmių aprašyme nustatytiems tikslams;**

[...]

(33) siekiant kuo labiau padidinti Sąjungos finansavimo poveikį ir nacionalinę atsakomybę už jį, kartu laikantis teisingumo ir solidarumo principų, nacionalinis įnašas į numatomas įvairių NRP plano priemonių išlaidas turėtų atspindėti skirtingą regionų ekonominio išsivystymo lygį vienam gyventojui, palyginti su ES 27 vidurkiu. Atitiktis šiam bendro finansavimo reikalavimui turėtų būti vertinama *ex ante*, vykdant plano patvirtinimo procedūrą. **NRP plane turėtų būti laikomasi Sąjungos finansavimo papildomumo principo, todėl planu turėtų būti papildomos valstybės narės viešosios išlaidos.** Komisija stebės ES įnašo papildomumą per visą [...] **NRP plano** laikotarpį;

[...]

(37) valstybės narės turėtų turėti galimybę per Fondo paramos įgyvendinimo laikotarpį pateikti pagrįstą prašymą iš dalies pakeisti NRP planą. Komisija turėtų įvertinti, ar iš dalies pakeistas NRP planas atitinka šį reglamentą, proporcingai siūlomiems pakeitimams. Siekiant išvengti pernelyg didelės administracinės naštos, valstybės narės turėtų turėti galimybę atlikti nedidelius koregavimus arba ištaisyti korektūros klaidas NRP planuose, tiesiog pranešdamos apie tuos pakeitimus Komisijai, jei tokie pakeitimai atitinka NRP plano reikalavimus; **Išdirbiu grindžiamų intervencinių priemonių atveju lankstumas jau suteikiamas valstybėms narėms nustatant mažiausią ir didžiausią išdirbio vieneto dydį, kurie atitinkamai atitinka mažiausią ir didžiausią vieneto išdirbio vertę, mokėtiną paramos gavėjui už konkrečią intervencinę priemonę arba tikslinę grupę;**

[...]

(42) siekiant užtikrinti nuoseklumą, biudžeto garantija ir finansinės priemonės, įskaitant atvejus, kai jos derinamos su negražintina parama vykdant derinimo operacijas pagal ES priemonę, turėtų būti įgyvendinamos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509¹ X antraštinę dalį ir [EKF reglamentą] ir laikantis techninių susitarimų bei sąlygų, kurias Komisija nustatė jos taikymo tikslais. Parama pagal ES priemonę biudžeto garantijos arba finansinių priemonių forma, be kita ko, kai ji derinama su negražintina parama vykdant derinimo operaciją, turėtų būti teikiama tik per [EKF programą „InvestEU“]. **Visų pirma parama pagal ES priemonę biudžeto garantijos forma turėtų būti teikiama naudojant [EKF reglamentą] nustatytą biudžeto garantiją kaip įgyvendinimo priemonę siekiant šios ES priemonės tikslų ir turėtų būti įgyvendinama laikantis [EKF reglamentą] nustatytų taisyklių.** Siekiant suteikti daugiau galimybių įgyvendinantiems partneriams naudotis biudžeto garantijomis ir finansinėmis priemonėmis, Komisija turėtų turėti galimybę pagal netiesioginio valdymo principą sudaryti susitarimus su visų kategorijų subjektais, išvardytais Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte. Siekiant užtikrinti patikimą finansų valdymą ir biudžetinę drausmę ir apriboti neįvykdytus mokėjimus, pagal ES priemonę įgyvendinamai biudžeto garantijai skirti atidėjiniai neturėtų būti skiriami pasibaigus paskutiniams daugiamečių finansinės programos (DFP) metams ir turėtų būti sudaryti iki trečiųjų metų pabaigos po DFP pabaigos. Biudžetinais įsipareigojimais dėl tų atidėjinių turėtų būti atsižvelgiama į pažangą, padarytą suteikiant biudžeto garantiją. Sudarant atidėjinius turėtų būti atsižvelgiama į pažangą, padarytą tvirtinant ir pasirašant finansavimo ir investavimo operacijas, kuriomis remiami ES priemonės tikslai;

[...]

---

¹ 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

(46a) **siekiant užtikrinti Sąjungos paramos, skirtos bendros žuvininkystės politikos įgyvendinimui, nuspėjamumą ir tęstinumą, priemonės, kurios gali būti finansuojamos iš bendrai žuvininkystės politikai rezervuotų asignavimų, gali apimti intervencines priemones, susijusias su laikinu ir galutiniu veiklos nutraukimu, inovacijomis, žvejybos įrankių selektyvumu, veiksmais, kuriais prisidedama prie geros aplinkos būklės užtikrinimo, aplinkosaugos paslaugomis, investicijomis į energijos vartojimo mažinimą ir energijos vartojimo efektyvumą, gamybinėmis investicijomis į akvakultūrą, gyvūnų sveikatą ir gerovę, saugomų jūrų teritorijų atkūrimu, įgyvendinimu ir stebėseną, parama gamintojų organizacijoms, kompensacija už nenumatytus įvykius;**

[...]

(51) skaidrumo, informavimo, komunikacijos ir matomumo užtikrinimo veikla yra labai svarbi siekiant, kad Sąjungos veiksmai būtų matomi vietoje ir būtų užtikrintas lėšų atsekamumas, ir ji turėtų būti grindžiama tikra, tiksli ir atnaujinta informacija. Siekiant šių tikslų, būtina numatyti tinkamas priemones, kad duomenys, reikalingi įvairiais tikslais, būtų renkami ir teikiami tik vieną kartą. Siekiant išvengti pastangų dubliavimo ir sumažinti valstybėms narėms tenkančią administracinę našta, turėtų būti supaprastinti duomenys, renkami ir teikiami auditui ir kontrolei, skaidrumui, veiklos rezultatų stebėsenai ir vertinimui, taip pat nustatyti skelbimo reikalavimai, kad būtų užtikrintas kuo didesnis skaidrumas. **Laikantis proporcingumo principo, duomenų rinkimo ir skaidrumo dalyviams reikalavimai neturėtų būti taikomi, kaip apibrėžta šiame reglamente;**

[...]

- (53) siekiant sumažinti Sąjungos finansavimo gavėjams tenkančią administracinę naštą ir išlaidas, taip pat išvengti tų pačių priemonių auditų ir valdymo patikrinimų dubliavimo, Fondai turėtų būti nustatytas konkretus vieno audito principo taikymas. **Pagal pasidalijamojo valdymo metodą ir vienintelio audito principą Komisija pirmiausia turėtų remtis audito institucijų darbu.** Audito institucija turėtų atlikti auditus ir užtikrinti, kad Komisijai teikiama audito nuomonė būtų patikima. Ta audito nuomone Komisijai turėtų būti suteiktas patikrinimas, kad valstybės narės valdymo ir kontrolės sistemos veikia tinkamai ir kad koordinavimo įstaigos pateiktame valdymo pareiškime pateikti tvirtinimai yra teisingi; **Atlikdama auditus, Komisija turėtų remtis proporcingumo principu ir atsižvelgti į audito institucijų darbo patikimumą bei riziką Sąjungos finansiniams interesams. Paprastai Komisija turėtų sutelkti dėmesį į sistemų auditus;**
- (53a) teikiant patikrinimo dokumentų rinkinį, NRP plano koordinavimo funkcijos vaidmuo turėtų apsiriboti valdymo pareiškimų iš įvairių vadovaujančiųjų institucijų ir mokėjimo agentūrų, taip pat audito nuomonių ir auditų suvestinių iš plano institucijų rinkimu, vadovaujantis valstybės narės institucine, teisine ir finansine sistema. Ši užduotis neturėtų apimti jokių patikrinimų ar auditų, kurie turi būti atliekami vykdant koordinavimo funkciją. Valstybės narės gali pavesti kitas koordinavimo užduotis kitoms institucijoms pagal valstybių narių institucinę, teisinę ir finansinę sistemą;
- [...]
- (54a) siekdamas užtikrinti dabartinių valdymo struktūrų tęstinumą, valstybės narės gali palikti veikti esamas BŽŪP mokėjimo agentūras. BŽŪP mokėjimo agentūros turėtų būti akredituotos pagal nacionalines taisykles. Valstybės narės raginamos toliau taikyti dabartines akreditavimo taisykles ir praktiką, siekiant užtikrinti, kad BŽŪP mokėjimo agentūros turėtų administracinę organizaciją ir vidaus kontrolės sistemą, atitinkančias tarptautiniu mastu pripažintus vidaus kontrolės standartus ir suteikiančias pakankamas garantijas, kad mokėjimai yra teisėti, tvarkingi ir tinkamai apskaitomi;

[...]

- (56) siekdamas užtikrinti patikimo finansų valdymo principą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų NRP plano bendrų numatomų išlaidų suma išliktų pagrįsta ir patikima viso jo įgyvendinimo metu, ir prireikus prašyti iš dalies pakeisti savo NRP planą. Fondo paramos įgyvendinimo modeliu turėtų būti siekiama užtikrinti kiekvienos priemonės mokėjimų lygių ir atskiro įgyvendinimo tempo nuspėjamumą ir nuoseklumą, kiekvienai tarpinei ir siektinai reikšmei priskiriant ex ante išmokos vertes. Be to, valstybė narė, atlikdama laikotarpio vidurio peržiūrą, turėtų atlikti numatytų bendrų reformų ir investicijų bei kitų intervencinių priemonių, kurioms taikomas NRP planas, išlaidų peržiūrą su atitinkamais patikslinimais, kai tai pagrįsta. Pateikdama savo paskutinių finansinių metų galutinį metinį patikinimo dokumentų rinkinį, valstybė narė taip pat turėtų patvirtinti, kad bendra Komisijos mokėjimų suma neviršija bendros sumos, kurią valstybė narė išmokėjo paramos gavėjams įgyvendinant planą, atsižvelgiant į nacionalinį įnašą. Dėl tų pačių patikimo finansų valdymo priežasčių Komisijai turėtų būti leidžiama susigrąžinti sumas, anksčiau išmokėtas už tarpinius priemonės etapus, jei konkrečios priemonės galutinė tarpinė arba siektina reikšmė nepasiekiamą **proporcingai ir pagrįstai, atsižvelgiant į priemonės įgyvendinimo pažangą**, ir imtis veiksmų, jei tarpinė arba siektina reikšmė atšaukiama praėjus ne daugiau kaip penkeriems metams nuo atitinkamo Komisijos mokėjimo dienos;
- (56a) **tęstinumo reikalavimas turėtų būti taikomas tarpinėms ir siektinoms reikšmėms, bet ne išdirbiu grindžiamoms intervencinėms priemonėms, kurių dėl jų pobūdžio negalima atšaukti. Atsižvelgiant į tai, jis neturėtų būti taikomas, pavyzdžiui, išdirbiu grindžiamoms BŽŪP intervencinėms priemonėms ar perkėlimo į ES priemonėms vidaus reikalų srityje. Priemonių, įgyvendinamų nustatant tarpines ir siektinas reikšmes, atšaukimo vertinimas turėtų būti atliekamas tik remiantis tarpinės ar siektinos reikšmės lygmeniu nustatytais tikslais ir neturėtų būti taikomas naudos gavėjų, gavėjų ar galutinių gavėjų, pavyzdžiui, įmonės, gaunančios dotaciją ar paramą pagal finansinę priemonę, lygmeniu;**

(57) siekiant gerokai supaprastinti procedūras ir sumažinti gavėjams, valstybėms narėms ir Komisijai tenkančią administracinę našą, kartu numatant patikimas apsaugos priemonės, susijusias su reguliariu ir veiksmingu Sąjungos lėšų naudojimu, į NRP planus turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos įgyvendinimui, tiek juos rengiant, tiek įgyvendinant stebėsenos nuostatas. Tokie elementai turėtų apimti, pavyzdžiui, techninės pagalbos ir paramos teikimą valstybėms narėms, audito dubliavimo ribojimą taikant vieno bendro audito metodą ir pereinant nuo sąskaitų faktūrų tikrinimo prie dėmesio faktiniams rezultatams. Šiuo atžvilgiu nereikėtų tikėtis, kad nacionalinės audito institucijos ir Komisija audito darbo tikslais tikrintų pagrindines veiksmų išlaidas. Siekiant supaprastinimo, techninė parama įgyvendinimo metu turėtų būti teikiama taikant visiems mokėjimams taikomą fiksuotąją normą. Fondas taip pat turėtų užtikrinti pakankamą lankstumą, supaprastindamas planų pakeitimų procedūras arba geriau reaguodamas į nenumatytas krizes, taikydamas įvairius mechanizmus, kuriais sudaromos sąlygos sutelkti išteklius tokiems įvykiams, pavyzdžiui, peržiūrint planą, nustatant lankstumo sumą arba galimybę naudotis Priemone. Fondas taip pat turėtų leisti valstybėms narėms pačioms nuspręsti, kurios tarpinės ir siektinos reikšmės turėtų būti pateiktos kiekvienoje mokėjimo paraiškoje, atsižvelgiant į atitinkamą jų įgyvendinimo tempą. Siekiant užtikrinti reguliarias išmokas ir laiku įgyvendinti Sąjungos tikslus vietoje, metinio įsipareigojimų panaikinimo taisykle turėtų būti užtikrinta, kad valstybės narės reguliariai teiktų mokėjimo paraiškas dėl pakankamai didelių sumų; **Siekiant palengvinti plano įgyvendinimą, turėtų būti numatyta, kad techninei paramai būtų nustatoma fiksuotoji norma, sudaranti ne daugiau kaip 3,5 % viso NRP plano, numatant galimybę ją padidinti iki 5 % priemonėms, kuriomis remiami atokiausi regionai, ir iki 8 % kiekvienam INTERREG plano skyriui bei iki 10 %, kai tai susiję su bendradarbiavimu išorės sienų srityje arba su atokiausiais regionais. INTERREG plano skyriams, susijusiems su INTERREG konkrečiu tikslu „atspausinti regionai, besiribojantys su Rusija, Baltarusija ar Ukraina“, kaip nustatyta Reglamento XX [INTERREG reglamentas] 7 straipsnio 4 dalyje, taip pat nustatoma 10 proc. fiksuotoji norma. Tuo pačiu metu valstybės narės turėtų išlaikyti teisę atskiriems skyriams taikyti didesnius arba mažesnius tarifus, su sąlyga, kad būtų laikomasi bendros 3,5 proc. ribos;**

[...]

- (60) Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 nuostatos dėl pasidalijamojo valdymo turėtų būti pritaikytos prie šio reglamento įgyvendinimo modelio. Tuo tikslu būtina sudaryti sąlygas pateikti informaciją, susijusią su įgyvendinimo pažanga, ir atitinkamai pritaikyti valdymo pareiškimo ir audito nuomonės turinį; **Valstybės narės taip pat turėtų teikti informaciją apie tarpinių reikšmių, siektinų reikšmių ir išdirbio įgyvendinimo pažangą, kad būtų galima atlikti apskaitą. Ši informacija turėtų apimti bendrą pažangą, padarytą iki ankstesnių kalendorinių metų pabaigos, ir turėtų būti patvirtinta valdymo pareiškime (-uose). Nors dėl valdymo pareiškimo (-ų) pateikiama audito nuomonė, informacija apie bendrą pažangą nebus naudojama patikinimo tikslais, todėl jos auditas nebus atliekamas.**

[...]

I ANTRAŠTINĖ DALIS BENDROSIOS NUOSTATOS

[1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu įsteigiamas Europos klestėjimo ir saugumo fondas ekonominės, teritorinės ir socialinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros bei žuvininkystės ir jūrų reikalams (toliau – Fondas). Juo nustatomos taisyklės dėl:
  - a) užduočių, prioritetinių tikslų, organizavimo ir grupavimo pagal Fondą:
    - i) struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo;
    - ii) bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) priemonių;
    - iii) bendros žuvininkystės politikos priemonių;

- iv) priemonių, finansuojamų iš apyvartinių taršos leidimų pardavimo aukcione pagal apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemas, sukurtas pagal Direktyvą 2003/87/EB, siekiant mažinti pastatams ir kelių transportui skirtos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos nustatymo socialinį poveikį pažeidžiamiesiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiesiems transporto naudotojams;
  - v) paramos saugumo ir gynybos pajėgumams;
  - b) finansinių taisyklių dėl Sąjungos paramos, kuri turi būti įgyvendinama pagal nacionalinės ir regioninės partnerystės planus (toliau – NRP planai), INTERREG planą, kaip nustatyta Reglamente XX [Regioninė plėtra, II skyrius dėl INTERREG plano] (toliau – INTERREG planas) ir ES priemonę (toliau – Priemonė);
  - c) finansinių išteklių laikotarpiui nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d.
2. Toliau išvardytuose reglamentuose gali būti nustatyta ši reglamentą papildančių ir jam neprieštarujančių konkrečių sąlygų:
- a) Reglamente XX [kuriuo įsteigiamas Europos regioninės plėtros fondas, įskaitant Europos teritorinį bendradarbiavimą (INTERREG), ir Sanglaudos fondas kaip Reglamente (ES) [...] [NRP] nustatyto Fondo dalis ir kuriuo nustatomos Sąjungos paramos regioninei plėtrai įgyvendinimo 2028–2034 m. sąlygos];
  - b) Reglamente XX [kuriuo kaip Reglamentu (ES) [NRP] nustatyto Fondo dalis nustatomas Europos socialinis fondas, ir kuriuo sudaromos sąlygos 2028–2034 m. laikotarpiu teikti Sąjungos paramą kokybiškam užimtumui, įgūdžiams ir socialinei įtraukčiai];
  - c) Reglamente XX [kuriuo kaip Reglamente (ES) [...] [NRP] nustatyto Fondo dalis nustatoma bendra žemės ūkio politika ir nustatomos Sąjungos paramos, skirtos Sąjungos bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) įgyvendinimui remti pagal SESV trečiosios dalies III antraštinę dalį, įgyvendinimo sąlygos, užtikrinant deramą žemės ūkiu besiverčiančios bendruomenės gyvenimo lygį ir maisto pakankumą, didinant žemės ūkio našumą, stabilizuojant rinkas ir remiant ilgalaikį apsirūpinimo maistu saugumą 2028–2034 m.];

- d) Reglamente XX [kuriuo kaip Reglamentu (ES) [...] [NRP] nustatyto Fondo dalis nustatoma bendra žuvininkystės politika ir Sąjungos jūrų politika ir nustatomos... įgyvendinimo 2028–2034 m. sąlygos];
- e) Reglamente (ES) [...], kuriuo nustatoma Sąjungos parama prieglobsčiui, migracijai ir integracijai 2028–2034 m.;
- f) Reglamente (ES) [...], kuriuo nustatoma Sąjungos parama Europos integruotam sienų valdymui ir Europos vizų politikai 2028–2034 m.;
- g) Reglamente (ES) [...], kuriuo nustatoma Sąjungos parama vidaus saugumui 2028–2034 m.;
- h) Reglamente (ES) 202X/XXXX, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013² nuostatos dėl Europos Sąjungos vaisių, daržovių ir pieno vartojimo skatinimo mokyklose programos (mokykloms skirtos ES programos), sektorinių intervencinių priemonių, baltyminių kultūrinių augalų sektoriaus sukūrimo, su kanapėmis susijusių reikalavimų, galimybės taikyti prekybos sūriu, baltyminiais kultūriniais augalais ir mėsa standartus, papildomų importo muitų taikymo, taisyklių dėl pakankamo tiekimo užtikrinimo ekstremaliųjų situacijų bei didelių krizių metu, kiek tai susiję su parama pagal šį reglamentą.

Jei kyla abejonių dėl šio reglamento ir konkrečiai politikai skirtų reglamentų, nurodytų pirmoje pastraipoje, taikymo, viršenybę turi šis reglamentas.]

---

² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007, (OL L 347, 2013 12 20, p. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

1a straipsnis

Taikymas INTERREG

1. **INTERREG planui netaikoma 10 straipsnio 3 dalis, 11 straipsnio 2 dalis, 11 straipsnio 3 dalis, 13 straipsnio 3–5 dalys, 14 straipsnio 2 dalis, 16 straipsnio 3 ir 6 dalys, 17 straipsnio 1 dalis, 18 ir 19 straipsniai, 20 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys, 21–48 straipsniai, 49 straipsnio 3, 7 ir 10 dalys, 50 straipsnis, 51 straipsnio 1 dalies a punktas, 52, 54–56, 57, 62, 70, 77, 80–83 straipsniai.**
2. **Šiame reglamente planas suprantamas tiek kaip nacionalinės ir regioninės partnerystės planas, tiek kaip INTERREG plano skyriai, išskyrus 1 straipsnio 1 dalies b punkto, 4 straipsnio 8 dalies b punkto ir 9 dalies, 5 straipsnio 1 dalies ir 10 straipsnio 2 dalies c punkto nuostatas, kuriose daroma nuoroda į INTERREG planą.**
INTERREG plano ir INTERREG plano skyrių pagal šį reglamentą atveju terminas „valstybė narė“ suprantamas kaip reiškiantis „valstybę narę, kurioje yra vadovaujanti institucija“.

2 straipsnis

Bendrieji Fondo tikslai

1. Siekiant bendro [...] **tikslo** skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, darnų Sąjungos vystymąsi, **augimą** ir konkurencingumą, jos **aplinkos apsaugą, jos saugumą, jos atsparumą** ir jos parengtį, Fondo lėšomis remiami šie bendrieji tikslai:
  - a) [...] **remti Sąjungos sanglaudos politikos įgyvendinimą mažinant** Sąjungos regionų disbalansą ir nepalankiausias sąlygas turinčių regionų atsilikimą ir skatinti Europos teritorinį bendradarbiavimą pagal SESV trečiosios dalies XVIII antraštinę dalį, įskaitant paramą projektams aplinkos srityje ir transeuropiniams tinklams transporto infrastruktūros srityje pagal SESV 177 straipsnio [...] **2 dalį** (Europos regioninės plėtros fondas ir Sanglaudos fondas);

- b) remti **Sjungos sanglaudos politikos įgyvendinimą stiprinant** kokybišką užimtumą, **mokymą**, švietimą ir įgūdžius bei socialinę įtrauktį pagal SESV trečiosios dalies XI ir XVIII antraštines dalis (Europos socialinis fondas) ir prisidėti prie socialiai teisingo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos pagal SESV 91 straipsnio 1 dalies d punktą, 192 straipsnio 1 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį;
- c) remti Sąjungos BŽŪP įgyvendinimą pagal SESV [...] **trečiosios dalies III antraštinę dalį**;
- d) remti Sąjungos bendros žuvininkystės politikos įgyvendinimą pagal SESV [...] trečiosios dalies **III antraštinę dalį**;
- e) saugoti ir stiprinti **pagrindines teises**, demokratiją [...] ir **teisinę valstybę** [...] ir puoselėti Sąjungos vertybes pagal ES sutarties 2 straipsnį.
- f) **remti atitinkamos politikos įgyvendinimą pagal V antraštinę dalį, kaip nustatyta Reglamente (ES) [...], kuriuo nustatoma Sąjungos parama prieglobsčiui, migracijai ir integracijai 2028–2034 m. [PMI], Reglamente (ES) [...], kuriuo nustatoma Sąjungos parama Šengeno erdvei, Europos integruotam sienų valdymui ir bendrai vizų politikai 2028–2034 m. [SVV], ir Reglamente (ES) [...], kuriuo nustatoma Sąjungos parama vidaus saugumui 2028–2034 m. [VS].**

Fondo lėšomis remiami bendrieji tikslai atokiausiuose regionuose, atsižvelgiant į jų struktūrinę socialinę ir ekonominę padėtį pagal SESV 349 straipsnį.

3 straipsnis

Konkretūs Fondo tikslai

1. 2 straipsnyje nurodytų bendrųjų tikslų [...] regionuose siekiama, įgyvendinant **šiuos** [...] **atitinkamus** konkrečius tikslus:
  - a) remti Sąjungos tvarų klestėjimą, **konkurencingumą ir sanglaudą** visuose regionuose:

- i) didinant teritorijų patrauklumą, kad būtų remiama teisė pasilikti, be kita ko, remiant integruoto miesto ir kaimo vietovių vystymo **teritorines** strategijas, įskaitant paramą teritorinėms paslaugoms ir infrastruktūrai, **taip pat darniam judumui**;
- ii) stiprinant Sąjungos **konkurencingumą, be kita ko, remiant jos** pramoninę bazę **ir paslaugų sektorius, ypatingą dėmesį skiriant mažųjų ir vidutinių įmonių konkurencingumui**, atsparioms tiekimo grandinėms ir skatinant tvarią bei konkurencingą gamybą, visų pirma **strateginių technologijų, įskaitant** nulinio balanso ir ypatingos svarbos žaliavų technologijas, srityse, [...] [...] integruojant aplinkos ir klimato srities užmojus, kad būtų paspartintas perėjimas prie švarios pramonės;
- iii) remiant teisingą perėjimą prie Sąjungos 2030 m., 2040 m. ir 2050 m. energetikos ir klimato srities tikslų, visų pirma pirmenybę teikiant švarios energijos gamybai ir infrastruktūrai, skatinant energijos vartojimo efektyvumą ir dekarbonizaciją, energijos kaupimą ir technologijas, plėtojant pažangiąsias energetikos sistemas ir vidaus perdavimo bei skirstomuosius tinklus, [...] **taip pat** [...] transeuropinį tinklą (TEN-E) ir technologijas, ir skatinant **efektyvų išteklių naudojimą bei** žiedinę ekonomiką, užtikrinant, kad visos teritorijos ir visi asmenys galėtų prisidėti prie švarios **ir teisingos** pertvarkos ir gauti iš jos naudos;
- iv) remiant skaitmeninę transformaciją, **visų pirma** siekiant 2030 m. skaitmeninio dešimtmečio politikos programoje nustatytų tikslų ir uždavinių, taip prisidedant prie skaitmeniniu požiūriu **atviros**, suverenios, saugios ir įtraukios Sąjungos sukūrimo ir skatinant pažangiųjų technologijų, įskaitant dirbtinį intelektą, saugią ir patikimą skaitmeninę infrastruktūrą bei paslaugas, pagrindinius ir aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius, skaitmenines viešąsias paslaugas ir IRT junglumą, kūrimą ir naudojimą, kartu sprendžiant skaitmeninio atotrūkio problemą;

- v) remiant mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas **bei technologijų diegimą, visų pirma mažosiose ir vidutinėse įmonėse**, įskaitant inovacijų sklaidą visuose regionuose ir sektoriuose, kartu atsižvelgiant į pažangiosios specializacijos strategijas;
- vi) remiant priemones, įskaitant reformas, kuriomis siekiama stiprinti santaupų ir investicijų sąjungą ir skatinti rinka grindžiamo finansavimo galimybių plėtojimą;
- vii) remiant socialinį ir įperkamą būstą;
- viii) stiprinant Sąjungos transporto infrastruktūrą ir prisidedant prie transeuropinio transporto tinklo užbaigimo, visų pirma pagrindiniame ir išplėstiniame pagrindiniame tinkle, kartu užtikrinant dekarbonizaciją ir gerinant junglumą, **transporto daugiaryšškumą, sąveikumą, saugumą ir prieinamumą atokiose, tarpvalstybinėse, periferinėse ir prasčiau sujungtose vietovėse**; remiant žaliąją ir skaitmeninę transporto pertvarką;
- ix) remiant turizmą, **gamtos ir kultūros paveldą**, įskaitant tvarumą;
- x) remiant [...] aplinkos apsaugą, prisitaikymą prie klimato kaitos, [...] **jos švelninimą ir atsparumą jai, įskaitant gamtos procesais pagrįstus sprendimus, efektyvią vandentvarką, nuotekų ir atliekų tvarkymą, vandens kokybę bei atsparumą**, ir stiprinant biologinę įvairovę, dirvožemio kokybę ir gamtos išteklius, skatinant žiedišumą, bioekonomiką ir platesnį išteklių naudojimo efektyvumą, stiprinant taršos prevenciją, **švelninimą**, kontrolę ir ištaisymą, saugant ir atkuriant gamtą bei [...] **ekosistemas**, taip pat propaguojant Naujojo europinio bauhauzo sprendimus užstatytoje aplinkoje;

- b) remti Sąjungos gynybos pajėgumus, **atsparumą, parengti, civilinę saugą** ir saugumą visuose regionuose:
- i) stiprinant Sąjungos gynybos pramoninę bazę, **remiant gynybos infrastruktūrą** ir karinį mobilumą, visų pirma plėtojant dvejojpo naudojimo TEN-T infrastruktūrą, **mobilumo koridorius ir trūkstamas jungtis**;
  - ii) stiprinant Sąjungos pasirengimą krizėms ir nelaimėms, **įskaitant hibridines grėsmes, visų pirma**, integruojant pritaikytosios parengties principą;
  - iii) stiprinant Sąjungos saugumą **ir civilinę saugą**, gerinant grėsmių nustatymo, prevencijos ir reagavimo į jas pajėgumus, be kita ko, stiprinant **ir apsaugant** ypatingos svarbos [...] infrastruktūrą ir kibernetinį saugumą;
- ba) [...] **remti tikslus, išdėstytus sektorių reglamentuose pagal SESV trečiosios dalies V antraštinę dalį, kaip išvardyta toliau:**
- [...] Reglamente (ES) [...], kuriuo nustatoma Sąjungos parama prieglobsčiui, migracijai ir integracijai laikotarpiu nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d.;
  - [...] Reglamente (ES) [...], kuriuo nustatoma Sąjungos parama Europos integruotam sienų valdymui ir Europos vizų politikai laikotarpiu nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d.;
  - [...] Reglamente (ES) [...], kuriuo nustatoma Sąjungos parama vidaus saugumui laikotarpiu nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d.;
- c) stiprinti socialinę sanglaudą remiant žmones ir stiprinant Sąjungos visuomenę bei Sąjungos socialinį modelį, **be kita ko, pasitelkiant socialines inovacijas ir eksperimentus:**
- i) remiant **užimtumą, įskaitant jaunimo** užimtumą, vienodas galimybes patekti į darbo rinką, sąžiningas ir kokybiškas darbo sąlygas ir darbo jėgos judumą;

- ii) didinant darbo pasiūlą ir gerinant švietimą, **mokymą** bei įgūdžių įgijimą visą gyvenimą, visų pirma skatinant kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą;
  - iii) skatinant lygias galimybes visiems **ir lyčių lygybę, kovojant su smurtu dėl lyties**, remiant tvirtas socialinės apsaugos sistemas, skatinant socialinę įtrauktį ir kovojant su **diskriminacija, materialiniu nepriteklumi**, skurdu bei benamyste, **ypatingą dėmesį skiriant vaikams**, taip pat remiant investicijas į socialinę infrastruktūrą, **įskaitant prieinamumą asmenims su negalia**;
  - iv) sudarant palankesnes sąlygas naudotis paslaugomis ir susijusia infrastruktūra, įskaitant [...] **modernizavimą, skaitmenizaciją** ir sveikatos priežiūros sistemų, vaikų ir ilgalaikės priežiūros paslaugų kokybės ir atsparumo didinimą;
  - v) sprendžiant demografinių pokyčių problemas visoje ES, įskaitant darbo jėgos trūkumą ir kartų bei regionų skirtumus;
  - vi) sprendžiant pastatų ir kelių transporto sektoriuje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį socialinio poveikio klausimą;
- d) išlaikyti gyvenimo kokybę Sąjungoje, įskaitant konkurencingą, tvarų, patrauklų ir atsparų žemės ūkį, miškininkystę ir žvejybą:
- i) remiant teisingesnes ir pakankamas ūkininkų pajamas ir jų ilgalaikį konkurencingumą, įskaitant ūkininkų padėtį vertės grandinėje;
  - ii) prisidedant prie ilgalaikio apsirūpinimo maistu saugumo, **be kita ko, remiant aukštos kokybės maisto gamybą ir didinant maisto vertės grandinių atsparumą**;

- iii) didinant [...] kaimo vietovių patrauklumą ir gyvenimo lygį ir užtikrinant tinkamas darbo sąlygas bei skatinant kartų kaitą; gerinant **žvejų, akvakultūros produktų gamintojų ir** ūkininkų pasirengimą bei gebėjimą susidoroti su krizėmis ir rizika; gerinant galimybes naudotis žiniomis ir inovacijomis ir spartinant skaitmeninę ir žaliąją pertvarką klestinčiame žemės ūkio maisto produktų, **žvejybos ir akvakultūros sektoriuose** [...];
- iv) užtikrinant Sąjungos žvejybos ir akvakultūros sektoriaus tvarumą, konkurencingumą ir atsparumą, skatinant tvarią ir konkurencingą mėlynąją ekonomiką pakrančių, salų ir sausumos gilumoje esančiose vietovėse, didinant socialines ir ekonomines galimybes bei vietos bendruomenių atsparumą ir garantuojant tvirtą vandenynų valdymą visais aspektais, užtikrinant saugius, apsaugotus, švarius ir tvariai valdomus vandenynus;
- v) stiprinant tvarią žemės ūkio ir miškininkystės valdymo praktiką, kad būtų skatinami atsparūs klimato srities veiksmai, teikiant įvairias ekosistemines paslaugas, remiant efektyvią vandentvarką, **nuotekų ir atliekų** tvarkymą, **vandens** kokybę ir atsparumą, gamtos procesais pagrįstų sprendimų įgyvendinimą, stiprinant darnų vystymąsi, aplinkos apsaugą, gerinant biologinės įvairovės, dirvožemio ir gamtos išteklių išsaugojimą bei atkūrimą ir gerinant **augalų sveikatą ir** gyvūnų **sveikatą bei** gerovę;
- e) saugoti ir stiprinti pagrindines teises, demokratiją, **gerą valdymą**, lygybę, teisinę valstybę ir puoselėti Sąjungos vertybes:
  - i) palaikant ir toliau kuriant atvirą, teisėmis grindžiamą, demokratinę, lygiateisę ir įtraukią visuomenę, be kita ko, stiprinant pilietinės visuomenės ir socialinių partnerių gebėjimus puoselėti Sąjungos vertybes, pilietinį ugdymą ir jaunimo dalyvavimą;

- ii) skatinant ir puoselėjant teisinę valstybę, šiuo tikslu, **be kita ko**, stiprinant teisingumo sistemas, kovos su korupcija sistemas, žiniasklaidos pliuralizmą, informacijos vientisumą, gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir veiksmingą stabdžių ir atsvarų sistemą;
- iii) didinant viešojo administravimo efektyvumą ir stiprinant viešojo sektoriaus institucijų bei suinteresuotųjų šalių institucinius gebėjimus nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis **ir remiant techninę pagalbą, kuria prisidedama prie veiksmingo NRP plano įgyvendinimo**;
- iv) propaguojant kultūrą kaip Europos vertybių katalizatorių ir remiant gyvybingus ir įvairialypius kultūros [...] **bei kūrybos sektorius**.

4 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) taikytina teisė – Sąjungos teisė ir su jos taikymu tiesiogiai susijusi nacionalinė teisė;
- 1a) **patikinimo ataskaitinis laikotarpis – laikotarpis nuo spalio 1 d. iki rugsėjo 30 d., išskyrus pirmuosius programavimo laikotarpio įgyvendinimo metus, kurių atžvilgiu tai yra laikotarpis nuo plane numatytų priemonių įgyvendinimo pradžios iki 2028 m. rugsėjo 30 d.; paskutiniai įgyvendinimo metai – laikotarpis nuo 2035 m. spalio 1 d. iki 2035 m. gruodžio 31 d.;**
- 2) naudos gavėjas –
  - a) viešosios ar privatinės teisės subjektas, juridinio asmens statusą turintis arba jo neturintis subjektas arba fizinis asmuo, kuris nėra dalyvis, atsakingas už operacijos inicijavimą arba ir inicijavimą, ir įgyvendinimą pagal NRP plano [...] **arba** INTERREG plano **skyrių** ir kuriam buvo pateiktas dokumentas, kuriame išdėstytos paramos gavimo sąlygos;
  - b) finansinių priemonių atveju – kontroliuojantįjį fondą įgyvendinantis subjektas arba, jeigu kontroliuojančiojo fondo struktūros nėra, specialųjį fondą įgyvendinantis subjektas, arba, jei finansinę priemonę administruoja vadovaujančioji institucija, ta vadovaujančioji institucija;

- c) [...] ūkininkas **kaip apibrėžta Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 2a straipsnyje;**
- i) [...]
  - ii) [...]
- 3) NRP plano skyrius – NRP plano dalis, kurioje daugiausia dėmesio skiriama konkrečiam uždaviniui, sektoriui, politikai ar geografinėi sričiai **arba jų deriniui;**
- 4) rangovas – subjektas arba fizinis asmuo, su kuriuo naudos gavėjas arba gavėjas sudaro sutartį dėl vienos ar daugiau operacijų arba jų dalies įgyvendinimo konkretaus tikslo;
- 4a) tarpinė institucija – viešasis arba privatusis subjektas, kuris yra pavaldus vadovaujančiajai institucijai arba atlieka funkcijas ar užduotis tokios institucijos vardu;**
- 5) gavėjas – juridinio asmens statusą turintis arba jo neturintis subjektas arba fizinis asmuo, kuris nėra dalyvis ir gauna išteklių iš Sąjungos biudžeto per naudos gavėją;
- 6) galutinis gavėjas – juridinio asmens statusą turintis arba jo neturintis subjektas arba fizinis asmuo, kuris nėra dalyvis ir gauna paramą pagal finansinę priemonę ir kuris suprantamas kaip gavėjas Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 38 straipsnio 1 dalies tikslais;

- 7) dalyvis – fizinis asmuo, gaunantis tiesioginės naudos iš operacijos jos neinicijuodamas ir neįgyvendindamas;
- 8) operacija –
- a) projektas [...], veiksmas arba projektų ar [...] veiksmų grupė [...], kuriais įgyvendinama [...] **viena ar daugiau veiklų**;
  - b) finansinių priemonių atveju – įnašas iš NRP plano ir INTERREG plano į finansinę priemonę ir vėlesnė finansinė parama, pagal tą finansinę priemonę teikiama galutiniams gavėjams;
  - c) [...] išmoka, skiriama ūkininkams **arba, kai taikytina, kitiems naudos gavėjams** pagal su plotu ir gyvūnais susijusias BŽŪP pajamų rėmimo intervencines priemones, nurodytas 35 straipsnio [Intervencinių priemonių rūšys] 1 dalies a–g, o ir p punktuose;
- 9) priemonė – nacionalinio ar subnacionalinio lygmens reforma, investicija ar [...] **išdirbiu grindžiama** intervencinė priemonė, remiama pagal NRP planą arba INTERREG planą, **kurią gali sudaryti viena ar daugiau veiklų**;
- 9a) išdirbiu grindžiama intervencinė priemonė – intervencinė priemonė, kuriai skiriama Sąjungos įnašo suma nustatoma pagal išdirbio vieneto vertę, padaugintą iš pasiektų išdirbių skaičiaus**;
- 10) tarpinė reikšmė – kokybinis pažangos siekiant įgyvendinti priemonę įvertinimas;
- 11) siektina reikšmė – kiekybinis pažangos siekiant įgyvendinti priemonę įvertinimas;

- 12) išmokos vertė – suma, kurią Komisija turi sumokėti valstybei narei už pažangą, padarytą įgyvendinant **NRP plano arba INTERREG plano skyriuje** [...] numatytas priemonės, atsižvelgiant į reformoms atidėtas sumas;
- 12a) finansinė priemonė – paramos forma, teikiama per struktūrą, kuria naudojantis finansiniai produktai teikiami galutiniams gavėjams;**
- 12b) finansinis produktas – investicijos į nuosavą kapitalą arba kvazinuosavą kapitalą, paskolos ir garantijos, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 2 straipsnyje;**
- 13) [...]
- 14) [...]3
- 15) valda – visi žemės ūkio veiklai naudojami ir ūkininko valdomi vienetai, esantys tos pačios valstybės narės teritorijoje, patenkantys į Sutarčių teritorinę taikymo sritį, kaip apibrėžta ES sutarties 52 straipsnyje kartu su SESV 349 ir 355 straipsniais;
- 16) [...]
- 17) ženklai – pažangumo ir suverenumo ženklai, suteikti įgyvendinant Sąjungos programas 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu, ir ženklai, suteikti pagal Sąjungos programas, įgyvendinamas taikant tiesioginį valdymą 2028–2034 m. laikotarpiu, pavyzdžiui, konkurencingumo ženklas;

---

³ [...]

- 18) subrangovas – asmuo arba subjektas, su kuriuo rangovas yra sudaręs sutartį dėl sutarties dalies vykdymo konkrečiu tikslu – įgyvendinti vieną ar daugiau operacijų arba jų dalį;
- 19) krizė – [...] **krizė**, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 2 straipsnio 22 punkte;
- 20) vertinimas pagal ramsčius – Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 157 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytas vertinimas;
- 21) [...]

[...]

- 22) [...]
- 23) viešosios išlaidos – taikant BŽŪP ir BŽP, operacijų finansavimui skirtas įnašas, skiriamas iš nacionalinių, regioninių arba vietos valdžios institucijų biudžeto, Sąjungos biudžeto, skirto Fondui, viešosios teisės subjektų biudžeto arba valdžios institucijų ar viešosios teisės subjektų asociacijų biudžeto;
- 23a) nacionalinis įnašas – nacionalinis privatusis įnašas ir nacionalinis viešasis įnašas, kuris nėra Fondui teikti galimas įnašas iš Sąjungos biudžeto, tačiau išskyrus įnašą 35 straipsnio 1 dalies a-k punktų bei m–s punktų bei 35b straipsnio tikslais, kai nacionalinis įnašas apima tik nacionalinį viešąjį įnašą;**
- 24) paramos norma – taikant BŽŪP ir BŽP, operacijai skirtų viešųjų išlaidų norma; finansinių priemonių kontekste tai reiškia paramos bendrąjį subsidijos ekvivalentą, kaip apibrėžta Komisijos reglamento (ES) [...] 2022/2472 2 straipsnio [...]30 punkte;
- 25) mažos apimties priekrantės žvejyba – žvejybos veikla, vykdoma:
- a) jūrų ir vidaus vandenų žvejybos laivais, kurių bendrasis ilgis mažesnis nei 12 metrų ir kurie nenaudoja velkamųjų įrankių, apibrėžtų Tarybos reglamento (EB) Nr. 1967/2006 (28) 2 straipsnio 1 punkte, arba
  - b) be laivo žvejojančių žvejų, įskaitant vandens bestuburių rinkėjus;
- 26) žvejys – fizinis ar juridinis asmuo, užsiimantis verslinės žvejybos veikla, kurią pripažįsta atitinkama valstybė narė;
- 27) [...]

- 28) tvari mėlynoji ekonomika – visa DVT, visų pirma 14-ąjį DVT ir Sąjungos aplinkos teisės aktus atitinkanti sektoriuose ir tarp sektorių visoje vidaus rinkoje vykdoma ekonominė veikla, susijusi su vandenynais, jūromis, pakrantėmis ir vidaus vandenimis, aprėpiant Sąjungos salų bei atokiausius regionus ir su jūra nesiribojančias šalis, įskaitant besiformuojančius sektorius ir ne rinkos prekes bei paslaugas, kuria siekiama užtikrinti ilgalaikį aplinkos, socialinį ir ekonominį tvarumą;
- 29) **integruota** jūrų politika – Sąjungos politika, kurios tikslas yra skatinti integruotą ir nuoseklų sprendimų priėmimą siekiant kuo labiau užtikrinti Sąjungos, visų pirma pakrančių, salų ir atokiausių regionų, taip pat tvarios mėlynosios ekonomikos sektorių darnų vystymąsi, tvarų ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą vykdant nuoseklią su jūromis susijusią politiką ir atitinkamą tarptautinį bendradarbiavimą;
- 30) jūrų saugumas ir stebėjimas – veikla, kuri vykdoma siekiant visapusiškai suprasti visus su jūrų sritimi susijusius įvykius ir veiksmus, kurie paveiktų saugios laivybos ir jūrų saugumo, teisės saugos, gynybos, sienų kontrolės, jūros aplinkos apsaugos, žuvininkystės kontrolės, prekybos ir Sąjungos ekonominių interesų sritis, taip pat užkirsti, kai taikytina, jiems kelią ir juos valdyti;
- 31) Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklas arba EMODnet – partnerystė, kurios funkcija yra rinkti jūrų duomenis ir metaduomenis siekiant užtikrinti, kad tie fragmentiški ištekliai būtų lengviau prieinami visuomenei ir privatiems naudotojams ir kad šie galėtų jais lengviau naudotis, ir siūlyti tuo tikslu kokybiškus, sąveikius ir suderintus jūrų duomenis;
- 32) jūrinių teritorijų planavimas – procesas, kurį vykdydamos atitinkamos valstybės narės institucijos analizuoja ir organizuoja žmogaus veiklą jūrų teritorijose, kad būtų pasiekti ekologiniai, ekonominiai ir socialiniai tikslai;

- 33) vandenynų stebėjimas – visų žinių apie jūrą pagrindas. Tai yra jūrų ekosistemų ir joms įtakos turinčių veiksnių supratimo pagrindas. Taip renkami duomenys, kurie yra itin svarbūs rengiant meteorologines prognozes, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos strategijas, vykdant ekstremalių reiškinių stebėseną, užtikrinant civilinį saugumą (duomenys apie sąlygas jūroje, potvynius), vykdant laivybą jūros keliais, gaminant jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energiją, užsiimant žvejyba ir akvakultūra, taip pat – vis dažniau – užtikrinant saugumą ir gynybą. Taip sukuriama įrodymais grindžiamo sprendimų priėmimo pagrindas ir teikiama labai svarbi informacija apie tai, kokį poveikį žmogaus veikla daro vandenynų būklei ir kokias paslaugas vandenynai teikia visuomenei;
- 34) pažeidimas – bet koks taikytinos teisės pažeidimas, dėl kurio padaroma arba gali būti padaryta žala Sąjungos biudžetui, nes gaunamas nepagrįstas to biudžeto kompensavimas, grindžiamas tarpinėmis reikšmėmis, siektinomis reikšmėmis ir išdirbiu;
- 34a) šiurkštus nesilaikymas – valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingo veikimo trūkumas, dėl kurio reikia padaryti reikšmingų patobulinimų ir kurio atveju vertinimo metu nustatoma neatitiktis kuriam nors iš IV priedo 1 lentelėje nurodytų pagrindinių reikalavimų pagal [IV priedo 2 lentelės „Valdymo ir kontrolės sistemų klasifikavimas“] 3 ir 4 kategorijas, arba 58 straipsnyje nustatytų pareigų nesilaikymas, kuriuo stipriai pakenkiama Sąjungos finansiniams interesams. Turi būti tinkamai atsižvelgiama į nesilaikymo pobūdį, trukmę, sunkumą ir mastą;**
- 35) kontroliuojantysis fondas – pagal vieną ar daugiau **NRP plano skyrių arba INTERREG plano skyrius** [...] vadovaujančiosios institucijos atsakomybe įsteigtas fondas;
- 36) specialusis fondas – fondas, per kurį vadovaujančioji institucija arba kontroliuojantysis fondas teikia finansinius produktus galutiniams gavėjams;
- 37) finansinę priemonę įgyvendinantis subjektas – viešosios arba privatinės teisės reglamentuojamas subjektas, atliekantis kontroliuojančiojo fondo arba specialiojo fondo užduotis;
- 38) [mažiau išsivystę regionai – regionai, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis kaip 75 % ES 27 BVP vidurkio vienam gyventojui;]

39) [pervarkos regionai – regionai, kurių BVP vienam gyventojui yra 75–100 % ES 27 BVP vidurkio vienam gyventojui;]

40) [labiau išsivystę regionai – regionai, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 100 % ES 27 BVP vidurkio vienam gyventojui];

40a) akvakultūra – vandens organizmų veisimas ir auginimas taikant metodus, kuriais siekiama, kad šių organizmų produktyvumas būtų didesnis nei natūralioje aplinkoje, jeigu šie organizmai per visą veisimo ir auginimo laikotarpį iki pat produkcijos surinkimo ir ją surenkant išlieka fizinio arba juridinio asmens nuosavybe;

[Regionų klasifikacija pagal vieną iš trijų regionų kategorijų nustatoma palyginant kiekvieno regiono BVP vienam gyventojui, išreikštą perkamosios galios standartais (PGS) ir apskaičiuotą pagal 2021–2023 m. Sąjungos duomenis, su ES 27 to paties ataskaitinio laikotarpio BVP vidurkiu vienam gyventojui.]

Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriuo nustatomas regionų, kurie atitinka vienos iš trijų [...] **39–41** punktuose nustatytų regionų kategorijų kriterijus, ir valstybių narių, kurios atitinka 22 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytus kriterijus, sąrašas. [Tas sąrašas galioja nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d.]

5 straipsnis

Fondo valdymas

1. Valstybės narės ir Komisija įgyvendina iš Sąjungos biudžeto finansuojamą paketą ir visus papildomus išteklius, skirtus NRP planams ir INTERREG planui, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktą, nedarant poveikio šio straipsnio 2 daliai ir Reglamento XX [Regioninė plėtra, INTERREG planas] [nuostatos dėl netiesioginio valdymo taikymo tam tikrų rūšių bendradarbiavimo pagal INTERREG atveju] [...] 7 straipsnio 2 daliai.
2. Komisija įgyvendina IV antraštinę dalį dėl Priemonės taikydama tiesioginį, pasidalijamąjį arba netiesioginį valdymą pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktus.
3. 10 straipsnio 2 dalies d punkte nurodyta Komisijos iniciatyva teikiama techninė parama įgyvendinama taikant tiesioginį arba netiesioginį valdymą pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a ir c punktus.

5a straipsnis

Parama veiklai trečiojoje valstybėje arba su jomis susijusiai veiklai

Sąjungos parama gali būti teikiama veiksams trečiojoje valstybėje arba su jomis susijusiems veiksams, jei tais veiksmais padedama siekti 3 straipsnyje [Konkretūs tikslai] nustatytų tikslų. Tokie veiksmai turi atitikti Sąjungos vidaus politikos interesus ir derėti su Sąjungoje vykdoma veikla.

Partnerystė ir daugiapakopis valdymas

1. Dėl NRP plano ir kiekvieno skyriaus bei INTERREG plano skyriaus, kaip nurodyta Reglamento XX [Regioninė plėtra, INTERREG planas] II skyriuje, kiekviena valstybė narė organizuoja ir įgyvendina **atitinkamu lygmeniu** visapusišką partnerystę pagal savo institucinę ir teisinę sistemą ir atsižvelgdama į atitinkamų skyrių ypatumus. Ta partnerystė **išsaugomas regionų vaidmuo ir** subalansuotai atstovaujama šiems partneriams:
  - a) **nacionalinėms**, regionų, vietos, miesto, kaimo ir kitoms viešojo sektoriaus institucijoms arba joms atstovaujančioms asociacijoms;
  - b) **atitinkamiems** ekonominiams ir socialiniams partneriams, įskaitant [...], **kai tinkama, žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriaus atstovus** ir jų organizacijas;
  - c) atitinkamoms įstaigoms, atstovaujančioms pilietinei visuomenei, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos srities partneriams, nevyriausybinėms organizacijoms, jaunimo organizacijoms ir subjektams, atsakingiems už socialinės įtraukties, pagrindinių teisių, asmenų su negalia teisių, lyčių lygybės skatinimą [...], nediskriminavimo **ir lygybės įstaigoms**, taip pat nacionalinėms žmogaus teisių institucijoms ir organizacijoms;
  - d) mokslinių tyrimų organizacijos ir universitetai, kai tinkama.

2. Pagal 1 dalį sukurta partnerystė veikia pagal daugiapakopio valdymo principą ir principą „iš apačios į viršų“. Valstybė narė įtraukia kiekviename 1 dalies punkte nurodytus **atitinkamus** partnerius į **NRP plano ar INTERREG plano skyriaus** [...] rengimą, taip pat visais etapais į skyrių rengimą, įgyvendinimą ir vertinimą, be kita ko, tiems partneriams dalyvaujant stebėsenos **ir, kai aktualu, koordinavimo** komitetų veikloje pagal 55 straipsnį.
3. Partnerystė organizuojama ir įgyvendinama laikantis Europos partnerystės elgesio kodekso, nustatyto Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 240/2014. **Partnerystė gali būti grindžiama esamais nacionaliniais mechanizmais.**
4. Kalbant apie 1 dalies a punkte nurodytus partnerius, valstybė narė užtikrina, kad [...] institucijoms, kurioms taikomi atitinkami plano skyriai, būtų tinkamai atstovaujama atitinkamai atsižvelgiant į atitinkamą teritorinį lygmenį ir geografinę **bei sektorinę** skyriaus aprėptį.
5. Valstybės narės gali nukrypti nuo partnerystės ir daugiapakopio valdymo reikalavimų Sąjungos paramos, nustatytos Reglamentu (ES) 202X/XX [sienų valdymas] ir Reglamentu (ES) 202X/XX [vidaus saugumas], tikslais, bei priemonių, kuriomis prisidedama prie 3 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje nustatyto konkretaus tikslo, atveju, jei valstybė narė savo plane tai tinkamai pagrindžia. Sąjungos paramos prieglobsčiui, migracijai ir integracijai, nustatytos Reglamentu (ES) 202X/XX [migracija, prieglobstis ir integracija], tikslais partnerystės apima **nacionalines**, regionų, vietos, miesto ir kitas viešojo sektoriaus institucijas arba tokioms institucijoms atstovaujančias asociacijas, pilietinės visuomenės organizacijas, pavyzdžiui, pabėgėlių organizacijas ir migrantų vadovaujamas organizacijas, taip pat nacionalines žmogaus teisių institucijas ir lygybės įstaigas, taip pat, kai tinkama, tarptautines organizacijas ir ekonominius bei socialinius partnerius.
6. Bent kartą per metus Komisija dėl **NRP planų arba INTERREG plano** įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu konsultuojasi su organizacijomis, atstovaujančiomis **1 dalies a–d punktuose nurodytiems** partneriams.

Horizontalieji principai

1. [Valstybės narės NRP plane ir INTERREG plano **skyriuose** priemonės parengia taip, kad būtų laikomasi:

- a) teisinės valstybės principų, nustatytų Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2092 2 straipsnio a punkte ir 3 straipsnyje;
- b) teisių, laisvių ir principų, išdėstytų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

Rengdamos ir įgyvendindamos savo atitinkamus planus, valstybės narės gerbia tas teises, laisves ir principus.]

2. Valstybės narės ir Komisija imasi atitinkamų priemonių, kad planų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo etapais būtų užkirstas kelias bet kokiai diskriminacijai dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos. Rengiant ir įgyvendinant planus ypač atsižvelgiama į prieinamumą asmenims su negalia.

2a. Valstybės narės NRP plano ir INTERREG plano skyriuose nustatytas priemonės rengia ir įgyvendina taip, kad būtų užtikrintas Reglamente (ES) 202X/XXXX [Veiklos rezultatų reglamentas] nustatytų horizontaliųjų principų, visų pirma susijusių su klimatu, aplinka ir biologine įvairove, reikšmingos žalos nedarymo principu, socialine politika ir lyčių lygybe, laikymasis.

3. [...]
4. Fondo parama papildo nacionalinį [...] finansavimą.
5. Komisija ir atitinkamos valstybės narės, atsižvelgdamos į savo atitinkamą atsakomybę, užtikrina Fondo ir kitų Sąjungos programų bei priemonių koordinavimą, nuoseklumą ir sinergiją. Tuo tikslu jos užtikrina:
  - a) skirtingų priemonių papildomumą ir nuoseklumą Sąjungos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis tiek planavimo etapu, tiek jas įgyvendinant;
  - b) glaudų institucijų, atsakingų už įgyvendinimą ir kontrolę Sąjungos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, bendradarbiavimą, [...] **siekiant** Fondo tikslų, ir įvairių Fondo tikslų priemonių tarpusavio sinergijos.
- 5a. Valstybės narės ir Komisija bendradarbiauja rengdamos ir įgyvendindamos priemonės ir operacijas, kurios bendrai finansuojamos pagal Planą ir kitą Sąjungos programą, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo.**

Priemonėms gali būti skiriama parama pagal kitas Sąjungos programas ir priemones, jeigu:

- a) tokia parama neapima tų pačių pasiekimų, kuriuos apima tarpinės bei siektinos reikšmės ir išdirbis pagal šį reglamentą; arba
- b) ši sujungta parama iš Sąjungos biudžeto neviršija 100 % bendrų apskaičiuotų arba nurodytų proporcingai finansuojamos operacijos išlaidų.

[...]

8 straipsnis

[...] **Atitiktis Pagrindinių teisių chartijoje nustatytoms teisėms, laisvėms ir principams**

1. [Valstybės narės įdiegia ir taiko veiksmingus mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad jų planais remiamos priemonės ir jų įgyvendinimas atitiktų atitinkamas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos nuostatas visu Fondo paramos įgyvendinimo laikotarpiu (toliau – Chartijos horizontalioji sąlyga).]

Jos pateikia tų mechanizmų vertinimą pagal [...] **22 straipsnio 2b dalies o** punktą [...] [NRP plano reikalavimai] ir informuoja Komisiją apie visus pakeitimus, darančius poveikį Chartijos horizontaliosios sąlygos įvykdymui.

2. Jei Komisija mano, kad valstybė narė neįvykdo arba nebevykdo 1 dalyje numatytos Chartijos horizontaliosios sąlygos, ji praneša atitinkamai valstybei narei apie savo vertinimą **ir apie NRP plano priemones, kurioms tai turi poveikį, [...] atsižvelgdama į** informaciją, kurią atitinkama valstybė narė pateikė, [...] reaguodama į Komisijos pastabas, [...] ir atitinkamą informaciją, įskaitant [...] **konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, kurias Taryba priėmė per Europos semestrą [...] ir rekomendacijas, pateiktas Komisijos paskelbtoje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje, taip pat į atitinkamą Teisingumo Teismo jurisprudenciją.**
3. Atitinkama valstybė narė per du mėnesius nuo pranešimo apie vertinimą pagal 2 dalį gali pateikti savo pastabas ir [...] **galimas** taisomąsias priemones, įskaitant NRP **plano bei INTERREG** plano pakeitimus.
4. Jei Komisija padaro išvadą, kad Chartijos horizontalioji sąlyga neįvykdyta, ji per du mėnesius nuo 3 dalyje nurodytų valstybės narės pastabų gavimo **pateikia Tarybai pasiūlymą** dėl [...] įgyvendinimo sprendimo, kuriuo nustatoma, kad Chartijos horizontalioji sąlyga neįvykdyta, ir nurodo konkrečias NRP plane **ir INTERREG plane** numatytas priemones, kurias paveikė sąlygos neįvykdymas.
- [...] **To sprendimo tikslu tinkamai [...] atsižvelgiama į faktinį arba galimą Chartijos horizontaliosios sąlygos neįvykdymo poveikį patikimam Sąjungos biudžeto finansų valdymui arba Sąjungos finansiniams interesams, taip pat į [...] Chartijos horizontaliosios sąlygos neįvykdymo pobūdį, trukmę, sunkumą ir apimtį.**
- Taryba įgyvendinimo sprendimą priima per keturias savaites nuo Komisijos pasiūlymo priėmimo.**

- 4a. **INTERREG plano atveju visi įgyvendinimo sprendimai, priimti dėl 4 dalyje nurodytos Chartijos horizontaliosios sąlygos neįvykdymo, taikomi tik toms priemonėms, kurioms tas neįvykdymas daro poveikį, atsižvelgiant į už tokį neįvykdymą atsakingos valstybės narės institucijų funkcijas rengiant ir įgyvendinant atitinkamus INTERREG skyrius.**
- a) [...]
- b) [...]
5. Valstybė narė gali pateikti mokėjimo paraiškas dėl konkrečių priemonių, nustatytų 4 dalyje nurodytame sprendime, tačiau Komisija neatlieka atitinkamų mokėjimų tol, kol neįvykdoma Chartijos horizontalioji sąlyga.
6. Atitinkama valstybė narė informuoja Komisiją, kai tik mano, kad Chartijos horizontalioji sąlyga įvykdyta. Komisija įvertina tą informaciją per du mėnesius nuo jos gavimo. Jei Komisija mano, kad Chartijos horizontalioji sąlyga **visiškai arba iš dalies** įvykdyta, ji **pasiūlo Tarybai panaikinti arba iš dalies pakeisti** 4 dalyje nurodytą sprendimą. **Taryba įgyvendinimo sprendimą priima per keturias savaites nuo Komisijos pasiūlymo priėmimo.**
- [...]
7. Jei 4 dalyje nurodytas sprendimas nepanaikinamas per vienus metus nuo jo priėmimo, Komisija proporcingai sumažina Sąjungos finansinį įnašą [...] valstybei narei, susijusį su atitinkamomis konkrečiomis priemonėmis, arba, paskolos paramos atveju, imasi bet kurios pagal paskolos susitarimą galimos priemonės. **Kol Komisija atitinkamos valstybės narės per tuos metus pateiktos informacijos, kaip nurodyta 6 dalyje, neįvertino, Sąjungos finansinis įnašas nemažinamas.**

8. [...]

9 straipsnis

Teisinės valstybės principų laikymasis

1. [Valstybės narės užtikrina, kad įgyvendinant Fondo paramą būtų laikomasi Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2092 2 straipsnio a punkte ir 3 straipsnyje nustatytų teisinės valstybės principų (toliau – teisinės valstybės horizontalioji sąlyga). Jos praneša Komisijai apie visus pakeitimus, turinčius įtakos tos sąlygos įvykdymui.]
2. Jei Komisija mano, kad valstybė narė neįvykdo arba nebevykdo teisinės valstybės horizontaliosios sąlygos, ji praneša atitinkamai valstybei narei apie savo vertinimą **ir apie NRP plano priemones, kurioms tai turi poveikį**, atsižvelgdama į informaciją, kurią atitinkama valstybė narė pateikė, reaguodama į Komisijos pastabas, ir [...] **atitinkamą informaciją, įskaitant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, kurias Taryba priėmė** [...] per Europos semestrą [...] **ir rekomendacijas, pateiktas Komisijos paskelbtoje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje, taip pat į atitinkamą Teisingumo Teismo jurisprudenciją.**
3. Atitinkama valstybė narė per du mėnesius nuo pranešimo apie vertinimą pagal [...] 2 dalį gali pateikti savo pastabas ir [...] **galimas** taisomąsias priemones, įskaitant **NRP plano bei INTERREG** plano pakeitimus.
4. Jei Komisija padaro išvadą, kad teisinės valstybės horizontalioji sąlyga neįvykdyta, ji per du mėnesius nuo [...] 3 dalyje nurodytų valstybės narės pastabų gavimo Tarybai pasiūlo įgyvendinimo sprendimą, kuriuo nustatomas teisinės valstybės horizontaliosios sąlygos neįvykdymas ir konkrečios NRP plane **ir INTERREG plane** numatytos priemonės, kurioms turėjo įtakos tų sąlygų neįvykdymas.

Taikant [...] tą sprendimą tinkamai atsižvelgiama į faktinį arba galimą teisinės valstybės horizontaliosios sąlygos neįvykdymo poveikį patikimam Sąjungos biudžeto finansų valdymui arba Sąjungos finansiniams interesams, taip pat į [...] teisinės valstybės horizontaliosios sąlygos neįvykdymo **pobūdį, trukmę, sunkumą ir apimtį.**

a) [...]

b) [...]

Taryba įgyvendinimo sprendimą priima per keturias savaites nuo Komisijos pasiūlymo priėmimo.

- 4a. INTERREG plano atveju visi įgyvendinimo sprendimai, priimti dėl 4 dalyje nurodytos teisinės valstybės horizontaliosios sąlygos neįvykdymo, taikomi tik toms priemonėms, kurioms tas neįvykdymas daro poveikį, atsižvelgiant į už tokį neįvykdymą atsakingos valstybės narės institucijų funkcijas rengiant ir įgyvendinant atitinkamus INTERREG skyrius.**
5. Valstybė narė gali pateikti mokėjimo paraiškas dėl konkrečių priemonių, nurodytų 4 dalyje nurodytame sprendime, tačiau Komisija neatlieka atitinkamų mokėjimų tol, kol neįvykdoma teisinės valstybės horizontalioji sąlyga.
6. Valstybė narė informuoja Komisiją, kai tik mano, kad teisinės valstybės horizontaliosios sąlygos pažeidimas ištaisytas. Komisija įvertina tą informaciją per du mėnesius nuo jos gavimo. Jei Komisija mano, kad pažeidimas visiškai ištaisytas, ji siūlo Tarybai panaikinti 4 dalyje nurodytą sprendimą. Jei Komisija mano, kad pažeidimas ištaisytas iš dalies, ji siūlo Tarybai atitinkamai iš dalies pakeisti 4 dalyje nurodytą sprendimą. Taryba įgyvendinimo sprendimą priima per keturias savaites nuo Komisijos pasiūlymo priėmimo.

7. Komisija proporcingai **ir pagal 4 dalį** sumažina [...] Sąjungos finansinį įnašą valstybei narei, susijusį su konkrečiomis atitinkamo plano priemonėmis, arba, paskolos paramos atveju, imasi bet kokių pagal paskolos susitarimą numatytų priemonių, jei 4 dalyje nurodytas sprendimas nebuvo panaikintas [per [vienus] metus nuo jo priėmimo]. **Kol Komisija atitinkamos valstybės narės per tuos metus pateiktos informacijos, kaip nurodyta 6 dalyje, neįvertino, Sąjungos finansinis įnašas nemažinamas.**
8. Komisija nedelsdama informuoja Europos Parlamentą apie visus pagal 4 ir 6 dalis pasiūlytus, priimtus, iš dalies pakeistus ar panaikintus sprendimus.

II ANTRAŠTINĖ DALIS FINANSINĖ PROGRAMA

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

[10 straipsnis

Biudžetas

1. Laikotarpiu nuo 2028 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio mėn. Fondo paramos įgyvendinimo finansinis paketas yra 865 076 000 000 EUR einamosiomis kainomis.
2. Finansinis paketas paskirstomas taip:
  - a) 782 879 000 000 EUR skiriama III antraštinėje dalyje nurodytiems NRP planams pagal I priedą [Paskirstymo schema], iš kurių:
    - i) bent 217 798 000 000 EUR skiriama mažiau išsivysčiusiems regionams, nustatant mažiausias sumas kiekvienai valstybei narei pagal II priede nustatytą metodiką;

- ii) bent 295 700 000 000 EUR skiriama BŽŪP intervencinėms priemonėms, nurodytoms 35 straipsnio [paramos rūšys] 1 dalyje, 1 dalies a–k ir r punktuose ir 10 dalyje, ir 35 straipsnio 11 dalyje išvardytoms intervencinėms priemonėms;
  - iii) bent 34 215 510 000 EUR paskirstoma taip: 11 975 428 500 EUR, kaip nustatyta Reglamento (ES) 202X/XXX [kuriuo nustatoma Sąjungos parama prieglobsčiui, migracijai ir integracijai 2028–2034 m.] 4 straipsnyje, 15 396 750 000 EUR, kaip nustatyta Reglamento (ES) 202X/XXX [kuriuo nustatoma Sąjungos parama Šengeno erdvei, Europos integruotam sienų valdymui ir bendrai vizų politikai 2028–2034 m.] 4 straipsnyje, ir 6 843 331 500 EUR, kaip nustatyta Reglamento (ES) 202X/XXX [kuriuo nustatoma Sąjungos parama vidaus saugumui 2028–2034 m.] 4 straipsnyje, tų reglamentų 3 straipsnyje nustatytiems tikslams;
- b) 71 933 000 000 EUR skiriama IV antraštinėje dalyje nurodytai Priemonei;
  - c) 10 264 000 000 EUR skiriama Reglamento XX [Regioninė plėtra, INTERREG planas] II skyriuje nurodytam INTERREG planui;
  - d) iki 0,5 % finansinio paketo lėšų skiriama Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai, kaip nurodyta 12 straipsnyje [techninė parama].
3. Be 2 dalies a punkte nurodyto asignavimo, Sąjungos finansinį įnašą sudaro 50 100 000 000 EUR iš Socialiniam klimato fondui skirtų sumų, nustatytų Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalies ketvirtos pastraipos c–g punktuose, įgyvendintinų pagal planus, laikantis Reglamento (ES) 2023/955 II priede nustatyto paskirstymo. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 5 dalį ši suma sudaro išorės asignuotąsias pajamas.

4. Valstybės narės savo planams įgyvendinti gali pasinaudoti 150 000 000 000 EUR paskolos parama.
5. Bent 14 % 2 dalyje nurodyto finansinio paketo lėšų ir 4 dalyje nurodytos sumos skiriama Sąjungos socialiniams tikslams pasiekti ir ši dalis apskaičiuojama taikant Reglamento (ES) [Veiklos rezultatų reglamentas] 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus koeficientus. 2 dalies a punkto ii papunktyje nustatyta suma ir išorės asignuotosios pajamos iš Socialinio klimato fondo neįtraukiamos į šio minimalaus asignavimo apskaičiavimo pagrindą.
6. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma didžiausia suma, skirtina kiekvienai valstybei narei, taikant I priede nustatytą metodiką, atsižvelgdama į 2 ir 3 straipsniuose nurodytus tikslus. **1**

11 straipsnis

Papildomi ištekliai ir išteklių naudojimas

1. Valstybės narės, Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros, trečiosios valstybės, tarptautinės organizacijos, tarptautinės finansų įstaigos ar kitos trečiosios šalys gali teikti papildomus įnašus į Fondą. Papildomi finansiniai įnašai sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip tai suprantama Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 2 dalies a, d arba e punkte arba 21 straipsnio 5 dalyje.

2. [Siekdamos įgyvendinti priemonę pagal savo NRP planą, valstybės narės gali pasiūlyti į savo NRP planą kaip numatomas išlaidas įtraukti finansinių įnašų, kuriuos valstybės narės turi skirti Sąjungos programoms arba priemonėms, kuriomis įgyvendinama su NRP plano tikslais suderinta politika, sumas, siekiant įgyvendinti priemonę pagal tas programas ar priemones. Tokie įnašai taip pat gali būti skiriami biudžeto garantijos atidėjiniams, finansinei priemonei finansuoti arba bet kokioms negražintinos paramos sumoms, kai jos derinamos su biudžeto garantija arba finansine priemone vykdant derinimo operaciją pagal [EKF programą „InvestEU“]. Priemonė turi atitikti šio reglamento reikalavimus. Kai tokiomis sumomis prisidedama prie biudžeto garantijos atidėjinių pagal [EKF programą „InvestEU“], jos, kai aktualu, papildomos valstybės narės kompensacine garantija, kuria padengiamas neapibrėžtasis įsipareigojimas, kuriam atidėjiniai nesudaromi].
3. Valstybės narės, pateikdamos pradinį **NRP** planą arba bet koki pakeitimo prašymą, gali prašyti perskirstyti dalį sumos, nustatytos Reglamento (ES) XX (migracija) 4 straipsnyje, Reglamento (ES) XX (sienos) 4 straipsnyje ir Reglamento (ES) XX (saugumas) 4 straipsnyje, kad būtų įgyvendinti kitame iš minėtų reglamentų nustatyti tikslai. Komisija prieštarauja prašymui dėl perskirstymo tik tuo atveju, jei toks perskirstymas turėtų įtakos iš dalies pakeisto **NRP** plano atitikčiai šiame reglamente nustatytiems 22 straipsnio reikalavimams.

Komisijos iniciatyva teikiama techninė parama

1. Komisijos iniciatyva Fondo lėšomis galima remti [...] **NRP planams** ir INTERREG plano **skyriams** įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę pagalbą, pavyzdžiui, parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, institucines informacinių technologijų sistemas ir platformas, informavimo ir komunikacijos, **taip pat gebėjimų stiprinimo** veiklą, be kita ko, kuriant ES masto valstybių narių **valdžios institucijų ir jų regioninių** valdžios institucijų ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų šalių tinklus, institucinę komunikaciją apie Sąjungos politinius prioritetus ir visą kitą techninę ir administracinę pagalbą arba su darbuotojais susijusias išlaidas, kurias Komisija patiria valdydama Fondą ir, kai tinkama, su trečiosiomis valstybėmis.
2. Fondo lėšomis [...] remiama visa kita techninė ir administracinė pagalba, reikalinga bendrai žemės ūkio politikai ir bendrai žuvininkystės politikai įgyvendinti ir valdyti, įskaitant žuvininkystės kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemones, rinkos kontrolę, duomenų, įskaitant palydovų duomenis, geoerdvinius duomenis ir meteorologinius duomenis, rinkimą ar įsigijimą, išteklių stebėseną, ekologiškų produktų ir susijusių institucinių informacinių technologijų sistemų elektroninio sertifikavimo plėtojimą ir priežiūrą, nuorodų, santrumpų ir simbolių, susijusių su Sąjungos kokybės sistemomis ir įnašais pagal tarptautinius susitarimus, kūrimą, registravimą ir apsaugą.
3. 1 ir 2 dalyse nurodyti veiksmai gali apimti ankstesnius ir vėlesnius programavimo laikotarpius.
4. Komisija priima finansavimo sprendimą, kai numatoma skirti šio Fondo įnašą pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 110 straipsnį.
5. Atsižvelgiant į tikslą, šiame straipsnyje nurodyti veiksmai gali būti finansuojami kaip veiklos arba administracinės išlaidos.

6. Vadovaujantis Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 196 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punktu, Komisijos iniciatyva vykdomi techninės paramos veiksmai, remiami pagal šį reglamentą taikant tiesioginį valdymą, ir pagrindinės išlaidos finansavimo sprendime nurodytais tinkamai pagrįstais atvejais ir ribotą laikotarpį gali būti laikomi tinkamais finansuoti nuo 2028 m. sausio 1 d., net jei tie veiksmai buvo vykdomi ir išlaidos patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką.

13 straipsnis

Valstybės narės iniciatyva teikiama techninė parama

1. Valstybės narės iniciatyva Fondo lėšomis gali būti remiami veiksmai, kurie **taip pat** gali būti susiję su ankstesniais ir vėlesniais programavimo laikotarpiais, reikalingi siekiant veiksmingai įgyvendinti **ir koordinuoti** Fondo paramą, be kita ko, siekiant teikti finansavimą, **bet tuo neapsiribojant**, tokių funkcijų kaip pasirengimas, mokymas, valdymas, stebėseną, **auditas ir kontrolė**, vertinimas, informavimas, matomumas ir komunikacija vykdymui, **susijusioms personalo išlaidoms, taip pat partnerių, dalyvaujančių įgyvendinime pagal 6 straipsnį, gebėjimų stiprinimui.**
2. Techninė parama kiekvienam NRP planui [...] nustatoma kaip fiksuotoji norma – iki [...] **3,5 % viso NRP plano, nedarant poveikio valstybių narių prerogatyvai paskirstyti skirtingas sumas atskiriems NRP plano skyriams ir iki 8 % kiekvienam INTERREG plano skyriui. Techninė parama taikoma [...] į kiekvieną mokėjimo paraišką pagal 65 straipsnį [mokėjimo paraiškos] įtrauktai sumai. NRP plano priemonėms, kuriomis remiami atokiausi regionai, fiksuotoji norma neviršija 5 %, o INTERREG plano skyriams, kuriais remiamas atokiausių regionų bendradarbiavimas ir bendradarbiavimas prie išorės sienų, neviršija 10 %. Be sumos, išmokėtos už tarpines reikšmes, siektinas reikšmes ir išdirbį, taip pat apmokama techninė parama.**

3. [...]
4. Valstybės narės užtikrina, kad sumos, kurias Komisija moka už **techninę paramą** NRP planams įgyvendinti, būtų subalansuotai [...] paskirstytos visiems **NRP** plano skyriams, siekiant skatinti visus remiamus tikslus, **pagal jų institucinę ir administracinę sistemą**.
5. Be fiksuotosios normos, valstybės narės gali prašyti **papildomos** paramos iš **ES priemonės atitinkamo veiksmo** rengiant į jų NRP planus įtrauktas reformas.

2 SKYRIUS

Parama pagal planus

[14 straipsnis

Biudžetiniai įsipareigojimai

1. Sąjungos biudžetinius kiekvieno plano finansinio asignavimo įsipareigojimus 2028 m. sausio 1 d.–2034 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 112 straipsnio 2 dalį Komisija vykdo metinėmis dalimis (suapvalinta):
  - a) 2028 m. – 15,8 %;
  - b) 2029 m. – 15,5 %;
  - c) 2030 m. – 15,1 %;
  - d) 2031 m. – 14,8 %;

- e) 2032 m. – 14,4 %;
- f) 2033 m. – 12,8 %;
- g) 2034 m. – 11,7 %.

2. Lankstumo suma, atitinkanti 25 % valstybės narės Sąjungos finansinio įnašo, kaip nustatyta I priede [paskirstymo metodas], programavimui skiriama tik taip:

- a) valstybė narė gali prašyti iki penktadalio sumos pagal 34 straipsnį (plano pakeitimas krizinių situacijų atveju), o likusią sumą programuoti pagal 25 straipsnį (laikotarpio vidurio peržiūra);
- b) valstybė narė gali prašyti trijų penktadalių sumos pagal 25 straipsnį [laikotarpio vidurio peržiūra], kurios dalies tinkamai pagrįstomis ir išimtinėmis aplinkybėmis gali būti prašoma iki laikotarpio vidurio peržiūros;
- c) penktadalio sumos pagal 34 straipsnį (plano pakeitimas krizinių situacijų atveju) valstybės narės gali prašyti tik nuo 2031 m. Nuo 2033 m. birželio 30 d. bet kokia neprogramuota suma skiriama programavimui, kad būtų galima iš dalies pakeisti planą.

Finansinio įnašo dalis, skirta 35 straipsnio 1 dalies a–h, j, k ir r punktuose [intervencinių priemonių rūšys] nurodytoms intervencinėms priemonėms, į lankstumo sumą neįskaičiuojama.

Lankstumo sumos atveju 15 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas prasideda tik tada, kai sumos programuojamos pagal a, b ir c punktus.

Ši dalis netaikoma valstybės narės Sąjungos finansiniam įnašui į INTERREG planą.]

Įsipareigojimų panaikinimas

1. [Komisija panaikina visas NRP plano ir INTERREG plano skyriaus įsipareigojimų sumas, kurios nebuvo panaudotos išankstiniam finansavimui pagal 17 straipsnį [išankstinis finansavimas] arba dėl kurių mokėjimo paraiška nebuvo pateikta pagal 65 straipsnį [mokėjimo paraiškų pateikimas ir vertinimas] iki kalendorinių metų, einančių po biudžetinių įsipareigojimų metų, spalio 31 d.]
2. Iš panaikinamų įsipareigojimų atimamos sumos atitinka tą biudžetinių įsipareigojimų dalį:
  - a) kurios operacijos sustabdytos dėl teismo proceso arba sustabdomąjį poveikį turinčio administracinio skundo arba
  - b) dėl kurios nebuvo įmanoma pateikti mokėjimo paraiškos dėl *force majeure* aplinkybių, kurios labai paveikė viso NRP plano ar INTERREG plano skyriaus arba jų dalies įgyvendinimą.

Force majeure aplinkybes pagal pirmos pastraipos b punktą nurodančios nacionalinės valdžios institucijos turi įrodyti tiesioginį *force majeure* poveikį viso [...] **plano** arba jo dalies įgyvendinimui.

3. Ne vėliau kaip sausio 31 d. valstybė narė nusiunčia Komisijai informaciją apie 2 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas išimtis dėl [...] **sumų**, kurios turi būti deklaruotos iki praėjusių metų [...] **spalio** 31 d.
4. [Asignavimus, atitinkančius panaikintus įsipareigojimus pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2092 7 straipsnio 3 dalį ir šio reglamento 8 straipsnį [Chartija] ir 9 straipsnį [teisinės valstybės horizontalioji sąlyga], galima vėl taikyti pagal kitas Sąjungos priemones ar programas, įgyvendinamas taikant tiesioginį ar netiesioginį valdymą, visų pirma tas, kuriomis prisidedama prie Europos demokratijos, pilietinės visuomenės, Sąjungos vertybių rėmimo arba kovos su korupcija.]

5. Šis straipsnis netaikomas sumoms, kurios skiriamos kaip išorės asiguotosios pajamos, o 1–3 dalys netaikomos 35 straipsnio 1 dalies a–g **punktuose** [intervencinių priemonių rūšys] išvardytoms intervencinėms priemonėms.

16 straipsnis

Įsipareigojimų panaikinimo procedūra

1. Komisija, remdamasi iki sausio 31 d. gauta informacija, informuoja valstybę narę apie tai, kokia įsipareigojimų suma bus panaikinta.
  2. Valstybė narė per du mėnesius nuo 1 dalyje nurodytos Komisijos informacijos gavimo pritaria panaikintinų įsipareigojimų sumai arba pateikia savo pastabas.
  3. Jei įsipareigojimų panaikinimas susijęs su pagal NRP planą įsipareigotomis sumomis, valstybė narė iki birželio 30 d. pateikia Komisijai prašymą iš dalies pakeisti NRP planą, kuriame nurodoma [...] sumažinta paramos suma. [...] **Sumažinta suma** paskirstoma NRP plane [...], **atsižvelgiant** į pažangą, padarytą įgyvendinant priemones pagal NRP plano skyrius.
  4. INTERREG plano atveju finansiniai įsipareigojimai prisiimami skyriaus lygmeniu. Jei įsipareigojimų panaikinimas susijęs su pagal INTERREG skyrių įsipareigotomis sumomis, valstybė narė, kurioje yra vadovaujančioji institucija, ne vėliau kaip birželio 30 d. pateikia Komisijai prašymą iš dalies pakeisti INTERREG skyrių, kuriame nurodoma sumažinta paramos suma.
- 4a. Po šiame straipsnyje nustatytos įsipareigojimų panaikinimo procedūros Komisija priima peržiūrėtą finansavimo sprendimą, kaip nustatyta 23 straipsnio 7 dalyje. Taryba informuojama apie iš dalies pakeistą NRP planą. Iš dalies pakeisti 23 straipsnio 1 dalyje nustatytą Tarybos įgyvendinimo sprendimą reikalaujama tik tuo atveju, jei vėliau iš dalies keičiant planą reikia priimti tokį sprendimą pagal 24 straipsnio 5 dalį. Dėl INTERREG plano skyriaus Komisija priima įgyvendinimo aktą pagal Reglamento (ES) 20XX/XXXX [ERPF reglamentas] 9 straipsnį.**

5. Jei 3 ir 4 dalyse nurodyta informacija nepateikiama, Komisija ne vėliau kaip spalio 31 d. sumažina Fondo įnašą atitinkamiems kalendoriniams metams pagal tas dalis. **NRP plano atveju sumažinta suma paskirstoma NRP plane, atsižvelgiant į pažangą, padarytą įgyvendinant priemones NRP plano skyriuose.**

INTERREG plano atveju dėl įsipareigojimų panaikinimo sumažinamos tik atitinkamo INTERREG plano skyriaus sumos.

6. [...]

17 straipsnis

Išankstinis finansavimas

1. [Tarybai priėmus 23 straipsnyje nurodytą įgyvendinimo sprendimą ir atsižvelgiant į turimas lėšas, Komisija atlieka išankstinio finansavimo mokėjimą. Išankstinio finansavimo suma sudaro [10] proc. 14 straipsnyje [biudžetiniai įsipareigojimai] nurodyto Sąjungos finansinio asignavimo ir mokama dalimis per [trejus] metus iš eilės taip: [4] % 2028 m., [3] % 2029 m. ir [3] % 2030 m. Jei Taryba įgyvendinimo sprendimą priima po 2028 m. liepos 31 d., išmokamos tik 2029 m. ir 2030 m. dalys.
2. Komisija, atsižvelgdama į turimas lėšas, kiekvienam INTERREG plano skyriui skiria iš Fondo [12] % Sąjungos finansinio įnašo išankstinį finansavimą, kaip nustatyta įgyvendinimo akte, kuriuo patvirtinamas INTERREG plano skyrius pagal Reglamento XX [Regioninė plėtra, INTERREG planas] 8 straipsnį. Ta suma išmokama [trimis] lygiomis [4] % dalimis per [trejus] metus iš eilės.]

Jei INTERREG plano skyriui skiriama parama pagal priemonę „Globali Europa“, Reglamento XX [Regioninė plėtra, INTERREG planas] 8 straipsnio [INTERREG plano patvirtinimas ir dalinis pakeitimas] 1 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte gali būti nustatytos konkrečios išankstinio finansavimo taisyklės, kuriomis nukrypstama nuo šios dalies.

3. Išmokėtos išankstinio finansavimo sumos iš Komisijos sąskaitų patvirtinamos ne vėliau kaip gavus paskutinių įgyvendinimo metų metinį patikinimo paketą.

[18 straipsnis

Paskolos paramos prašymas

1. Valstybės narės paskolos paramos prašyme nurodoma:
  - a) prašomos paskolos paramos suma;
  - b) priemonės pagal 21 straipsnį [Plano rengimas ir pateikimas], finansuotinos paskolos paramos lėšomis;
  - c) finansiniai poreikiai, susiję su b punkte nurodytomis priemonėmis;
  - d) paaiškinimas, kodėl numatomos NRP plano išlaidos yra didesnės už visą Sąjungos finansinį įnašą, atsižvelgiant į nacionalinį įnašą.
2. Paskolos parama neturi viršyti skirtumo tarp bendrų numatomų plano išlaidų, kai aktualu, patikslintų, ir viso Sąjungos finansinio įnašo bei nacionalinio įnašo.
3. Valstybės narės paskolos paramos prašymą Komisijai pateikia ne vėliau kaip 2028 m. sausio 31 d.

4. Komisija skiria 10 straipsnio 4 dalyje nurodytas paskolos paramos sumas valstybėms narėms, atsižvelgdama į vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus. Trims valstybėms narėms suteiktų paskolų dalis, sudaranti didžiausią suteiktų paskolų dalį, turi neviršyti 60 % 10 straipsnio 4 dalyje nurodytos didžiausios sumos.

Jei po 3 dalyje nurodyto paskolų paskirstymo lieka paskolų paramai skirtų sumų, Komisija gali paskelbti naujus kvietimus pareikšti susidomėjimą dėl paskolos paramos. Tokiu atveju šio straipsnio 1–5 dalyse ir 19 straipsnyje nustatyta tvarka taikoma *mutatis mutandis*.

5. Paskola išmokama su sąlyga, kad pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės pagal 65 straipsnį [mokėjimo paraiška].
6. Komisija įvertina paskolos paramos prašymą pagal 23 straipsnį [Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas].]

[19 straipsnis

Paskolos susitarimas ir skolinimosi bei skolinimo operacijos

1. Siekiant finansuoti pagal planą teikiamą paramą paskolų forma, pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 224 straipsnį Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų.
2. Priėmus 23 straipsnyje nurodytą Tarybos įgyvendinimo sprendimą [Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas], Komisija su valstybe nare sudaro paskolos susitarimą. Be Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 223 straipsnio 4 dalyje nustatytų elementų, paskolos susitarime nustatoma didžiausia paskolos suma, prieinamumo laikotarpis, ilgiausia kiekvienos paskolos išmokos trukmė ir išsamios paramos sąlygos. Tokiuose susitarimuose taip pat gali būti nurodyta išankstinio finansavimo suma ir išankstinio finansavimo patvirtinimo taisyklės.]

Nacionalinis įnašas į numatomas išlaidas

1. Mažiausias nacionalinio įnašo į numatomas **NRP** plano priemonės išlaidas dydis negali būti mažesnis nei:
  - a) [15] % mažiau išsivysčiusiems regionams;
  - b) [40] % pertvarkos regionams;
  - c) [60] % labiau išsivysčiusiems regionams.
2. Jei konkrečios priemonės įgyvendinimo [...] **tam tikros kategorijos regione** dalies nustatyti neįmanoma, nacionalinio įnašo į numatomas išlaidas norma negali būti mažesnė už 1 dalyje nustatytą jos regionams taikomų įnašo normų svertinį vidurkį pagal gyventojų skaičių.
3. Nacionalinio įnašo norma kiekvieno INTERREG skyriaus lygmeniu yra ne mažesnė kaip [20] %. Ši norma sumažinama [[5]] procentiniais punktais skyriams, kuriais remiamas atokiausių regionų bendradarbiavimas ir [...] bendradarbiavimas prie išorės sienų.
4. 35 straipsnio 1 dalies a, b, c ir g punktuose nurodytoms intervencinėms priemonėms nacionalinio įnašo neprašoma. Toms intervencinėms priemonėms neskiriamas joks papildomas nacionalinis finansavimas. Bet kokios įnašo normos, kuriomis nukrypstama nuo 1 dalyje nustatytų V antraštinėje dalyje nurodytoms intervencinėms priemonėms taikomų normų, įskaitant atvejus, kai nacionalinių įnašų neprašoma, taikomos tik bendrai intervencinių priemonių sumai, neviršijančiai valstybės narės 10 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nustatytos sumos dalies, kaip nustatyta I priede, **ir bet kokios papildomos sumos, programuotos pagal 14 straipsnio 2 dalies b punkto antrą pastraipą intervencinėms priemonėms, nurodytoms 35 straipsnio 1 dalies a, b, c ir g punktuose, sumos.**

5. Intervencinėms priemonėms vidaus reikalų srityje, susijusioms su perkėlimu ir humanitariniu priėmimu, tarptautinės apsaugos prašytojų perkėlimu ir specialia tranzito programa ir ETIAS veiklos išlaidomis, taip pat finansiniais įnašais iš metinio solidarumo rezervo, nacionalinio įnašo neprašoma. Kitų intervencinių priemonių vidaus reikalų srityje Sąjungos bendro finansavimo bazinis lygis nebus didesnis nei [X] %.]

III ANTRAŠTINĖ DALIS

NACIONALINĖS IR REGIONINĖS PARTNERYSTĖS PLANAI

1 SKYRIUS

NRP plano rengimas ir priėmimas

21 straipsnis

NRP plano rengimas ir pateikimas

1. [Kiekviena valstybė narė parengia ir pateikia Komisijai NRP planą, kuriame išdėstoma jos reformų, investicijų ir kitų intervencinių priemonių darbotvarkė. Kiekvienas **NRP** planas apima priemones, kurios sudaro išsamų ir darnų rinkinį.] [...]
2. Kiekviena valstybė narė parengia ir įgyvendina **NRP** planą **pagal** partnerystės [...] ir **daugiapakopis valdymo principus**, kaip nustatyta 6 straipsnyje [Partnerystė ir **daugiapakopis valdymas**], įskaitant regionines ir vietos valdžios institucijas [...]. [I NRP planą įtraukiami nacionaliniai, sektorių ir, kai aktualu, regioniniai bei teritoriniai skyriai.] **Regioninės ir vietos valdžios institucijos dalyvauja rengiant, įgyvendinant ir vertinant NRP planą, įskaitant, kai tinkama, atitinkamus regioninius skyrius, pagal valstybės narės institucinę, teisinę ir finansinę sistemą. Jei valstybė narė nusprendžia įgyvendinti regioninius skyrius NRD plano elementų atžvilgiu, regionų valdžios institucijoms esant atsakingoms už atitinkamus skyrius, šios institucijos, vadovaujantis valstybės narės institucine, teisine ir finansine sistema, gali tiesiogiai vesti derybas ir bendrauti su Komisija.**

3. Finansavimo reikalavimus atitinka tik tos priemonės, kurios pradėtos įgyvendinti [...] **nuo 2028 m. sausio 1 d., arba priemonės, kurių vykdomas antras etapas, kaip nurodyta 79 straipsnyje**, jei jos atitinka šiame reglamente ir 1 straipsnio [...] **2 dalyje išvardytuose reglamentuose nustatytus reikalavimus, nedarant poveikio 80 straipsnio 2 daliai.**

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, su teisiniais įsipareigojimais paramos gavėjams susijusios išlaidos, patirtos taikant pagal Reglamentą (ES) 2021/2115, **Reglamentą (EB) Nr. 1257/1999, Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005, Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 ir Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013** finansuojamas intervencines priemones, gali būti tinkamos finansuoti, jei tokios išlaidos [...] **įtrauktos** į atitinkamą NRP planą pagal šį reglamentą, [...] Reglamentą (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] **ir Reglamentą (ES) 202X/XXXX [BRO reglamentas].**

22 straipsnis

NRP planui taikomi reikalavimai

1. Kiekviename NRP plane [...] pagal V priede pateiktą šabloną išdėstomi šio straipsnio 2 dalyje nurodyti elementai.

2. NRP planu:

- a) remiami 2 straipsnyje [...] nustatyti bendrieji tikslai [...] **pridedant prie kiekvieno iš 3 straipsnio 1 dalies a–e punktuose** nustatytų konkrečių tikslų įgyvendinimo. **Tuo tikslu, NRP planu pridedama prie 3 straipsnio 1 dalies a–e punktų papunkčiuose nustatytų konkrečių tikslų, kurie yra aktualūs valstybei narei, įgyvendinimo, atsižvelgiant į konkrečius atitinkamos [...] valstybės narės ir regionų poreikius ir iššūkius. NRP plane** pateikiama intervencinės priemonės strategija, kurioje parodoma, kaip tie tikslai bus sprendžiami ir finansuojami pagal NRP planą, kokio dydžio finansavimas reikalingas siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti bendrieji tikslai, ir kaip tas finansavimo lygis yra pagrįstas. Valstybių **narių**, kurių bendrosios nacionalinės pajamos vienam gyventojui yra mažesnės nei 90 % Sąjungos vidurkio, NRP [...] **planuose** [...] parodoma, [...] **kaip jais siekiama 3 straipsnio 1 dalies a punkto [...] viii ir [...] x papunkčiuose ir 3 straipsnio 1 dalies d punkto v papunktyje** nustatytų konkrečių tikslų, **atitinkančių SESV 177 straipsnio 2 dalyje nustatytas sritis valstybės narės lygmeniu;**
- b) **Įveiksmingai sprendžiami visi** nustatyti iššūkiai arba didelė jų dalis:
- i) Europos semestro kontekste, visų pirma atitinkamose konkrečiai valstybei narei skirtose rekomendacijose, įskaitant rekomendacijas, susijusias su Europos socialinių teisių ramsčiu;
  - ii) kituose atitinkamuose Komisijos oficialiai priimtuose arba vertinamuose dokumentuose, susijusiuose su 3 straipsnyje [konkretūs tikslai] nustatytais tikslais, įskaitant Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 2 straipsnyje nustatytas BŽŪP nacionalines rekomendacijas, Skaitmeninio dešimtmečio rekomendacijas, grindžiamas Sprendimo, kuriuo nustatoma Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa, 6 straipsniu, ir nacionalinius energetikos ir klimato srities veikslių planus;

- iii) atitinkamuose Tarybos arba Komisijos priimtuose dokumentuose ir strategijose vidaus saugumo, Europos integruoto sienų valdymo, vizų politikos ir prieglobsčio bei migracijos srityse, atsižvelgiant į Šengeno IT struktūrą, Šengeno vertinimo mechanizmą pagal Reglamentą (ES) 2022/922, pažeidžiamumo vertinimus pagal Reglamentą (ES) 2019/1896 ir Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros stebėsenos mechanizmą pagal Reglamentą (ES) 2021/2303.]

2a. Valstybė narė paaiškina, kaip NRP plane atsižvelgiama į **bendrus ir konkrečius tikslus, konkrečius poreikius ir iššūkius** ir **atitinkamas** konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas. [Vertindama šiuos reikalavimus Komisija atsižvelgia į atitinkamai valstybei narei skirtą finansinį asignavimą, taip pat į atitinkamos valstybės narės konkrečių uždavinių apimtį ir mastą, vienodo požiūrio ir proporcingumo principus ir į tai, ar į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas yra atsižvelgta kituose nacionaliniuose planuose ar ES [...] lygmeniu] [...] priimtuose dokumentuose.

2b. Be to, NRP planu:

- a) [...] laikomasi nuoseklumo su nacionaliniais vidutinio laikotarpio fiskaliniais struktūriniais planais pagal Reglamentą (ES) 2024/1263, nacionaliniais atkūrimo planais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/19914, nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/19995, taip pat nacionaliniais skaitmeninio dešimtmečio strateginiais veiksmų planais pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2022/24816;
- b) prisidedama prie bendrosios rinkos sukūrimo, visų pirma numatant tarpvalstybinio, tarptautinio ar daugiašalio pobūdžio priemones, be kita ko, atsižvelgiant į projektus, vykdomus pagrindiniame ir išplėstiniame pagrindiniame tinkle, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/16797, atsižvelgiant į bendro intereso projektus, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2022/8698, ir sudarant jiems sąlygas plėtojant nacionalinius tinklus, taip pat remiant bendriems Europos interesams svarbius projektus (BEISP) ir operacijas, kurioms suteiktas [...] ženklas, ir įgyvendinant priemones, kuriomis grindžiama santaupų ir investicijų sąjunga;

---

⁴ 2024 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1991 dėl gamtos atkūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2022/869, (OL L, 2024/1991, 2024 7 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>).

⁵ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013, (OL L 328, 2018 12 21, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

⁶ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa, (OL L 323, 2022 12 19, p. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj>).

⁷ 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1679 dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros Sąjungos gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1153 ir (ES) Nr. 913/2010 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1315/2013, (OL L, 2024/1679, 2024 6 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj>).

⁸ 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB)

- c) [pateikiamas skyriais sugrupuotų priemonių sąrašas ir aprašymas, įskaitant bendruosius ir konkrečius tikslus, kurių kiekviena iš jų pirmiausia siekiama, ir numatomų tarpinių ir siektinų reikšmių sąrašas, nurodant orientacinę jų užbaigimo datą programavimo laikotarpiu, įskaitant papildomas priemones ir susijusias tarpines bei siektinas reikšmes, jei atitinkama valstybė narė prašo paskolos paramos.] [...] **Į NRP planą įtrauktomis reformomis [...] atsižvelgiama į atitinkamos valstybės narės institucinę ir teisinę sistemą. Nedarant poveikio [...] šiame straipsnyje nustatytiems reikalavimams, valstybė narė gali nuspręsti atidėti išmokų vertes reformoms iš investicijų ir kitų intervencinių priemonių, programuotų tuo pačiu nacionaliniu ar regioniniu valdymo lygmeniu. Siūlomi galutinių tarpinių reikšmių arba siektinų reikšmių rodikliai grindžiami Reglamento (ES) 202X/XXXX [Veiklos rezultatų reglamentas] I priede išvardytais išdirbio rodikliais [...], nebent nei vienas iš tų rodiklių nėra tinkamas, laikantis Reglamento (ES) 202X/XXXX [Veiklos rezultatų reglamentas] 14 straipsnio 2 dalies.**

Investicijų atveju išmokų vertės finansuojamos iš atitinkamai investicijai skirto Sąjungos įnašo, atėmus reformoms atidėtas sumas. Valstybės narės gali nuspręsti, iš kurios (-ių) investicijos (-ų) atskaityti reformoms atidėtas sumas. Reformų atveju išmokų vertės finansuojamos iš Sąjungos įnašo investicijoms dalies, atidėtos reformoms.

Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 bei (ES) 2019/943 ir direktyvos 2009/73/EB bei (ES) 2019/944 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013, (OL L 152, 2022 6 3, p. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

Su BŽŪP susijusios priemonės turi atitikti šio reglamento V antraštinėje dalyje [BŽŪP] ir Reglamente (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] bei Reglamente (ES) 202X/XXXX [BRO] nustatytus reikalavimus, o su bendra žuvininkystės politika susijusios priemonės – Reglamento XX [BŽP] XX straipsnyje nustatytus reikalavimus;

- d) pagal V priede pateiktą šabloną nustatomos bendros numatomos priemonių išlaidos, kurios yra **NRP** plano arba prašymo jį iš dalies pakeisti dalis ir kurių bendra suma yra bent lygi Sąjungos finansinio įnašo, **neįskaitant techninės paramos**, bet kokių prašomų paskolų ir nacionalinio įnašo sumai, kartu su informacija apie esamą arba planuojamą Sąjungos finansavimą, kai aktualu, kartu su tinkamu pagrindimu ir paaiškinimais, kaip jis yra tikėtinas ir pagrįstas, ir kaip atitinka išlaidų efektyvumo bei patikimo finansų valdymo principus ir yra proporcingas tikėtinam ekonominiam ir socialiniam poveikiui. Niprogramuota suma, atidėta kaip lankstumo suma, laikoma bendrų numatomų priemonių išlaidų dalimi. **Patikimumo ir pagrįstumo tikslais susigražinamas PVM neįtraukiamas į bendras numatomas priemonės išlaidas;**
- e) nustatyta [...] atitinkamos valstybės narės, įskaitant atsakingas institucijas ir stebėsenos komitetus, veiksmingo **NRP** plano **koordinavimo**, stebėsenos, [...] įgyvendinimo **ir audito** tvarka, atsižvelgiant į tikslą sukurti tvirtą partnerystės principu grindžiamą daugiapakopio valdymo sistemą, numatomą požiūrį į **informaciją**, komunikaciją ir matomumą, galimų techninės paramos poreikių nustatymą, taip pat [...] nacionalinių ir regioninių valdžios institucijų susitarimus dėl atsakomybės už **koordinavimą**, programavimą, įgyvendinimą, finansų valdymą, stebėseną, **auditą** ir vertinimą, laikantis valstybės narės institucinės ir teisinės sistemos;

- f) **siekiami** mažinti ekonominius, socialinius ir teritorinius skirtumus mažiau išsivysčiusiuose, pertvarkos bei labiau išsivysčiusiuose regionuose **ir tarp jų, be kita ko, taikant sanglaudos politikos priemones**, visų pirma:
- i) skiriant išteklius mažiau išsivysčiusiems, pertvarkos ir labiau išsivysčiusiems regionams, atsižvelgiant į jų konkrečius iššūkius, apie kuriuos turi būti pranešta V priede, remiantis VII priede nustatyta metodika;
  - ii) sutelkiant išteklius mažiau išsivysčiusiems regionams nustatant minimalias sumas kiekvienai valstybei narei pagal II priede nustatytą metodiką;
  - iii) daugiausia dėmesio skiriant **išorės pasienio regionų, įskaitant su Rusija, Baltarusija ar Ukraina besiribojančius regionus**, retai apgyvendintų šiaurinių regionų, kaimo ir miesto vietovių, pramonės pertvarkos paveiktų vietovių ir salų poreikiams, apie kuriuos turi būti pranešta V priede, remiantis VII priede nustatyta metodika;
  - iv) stiprinant atokiausių regionų ekonominę ir socialinę vystymąsi, **atsižvelgiant į jų atokumą, izoliuotumą, dydį, ekonominę priklausomybę ir pažeidžiamumą dėl klimato kaitos**; tai turi būti numatyta nustatant specialias priemones, skirtas atitinkamoms teritorijoms pagal **SESV 349 straipsnį ir 46 straipsnį [Atokiausi regionai]**;
  - iva) stiprinant konkurencingumą ir inovacijų pajėgumus siekiant tvaraus augimo ir užimtumo, remiantis konkrečiais regionų poreikiais, **įskaitant pažangiosios specializacijos strategijų ir teisingos pertvarkos strategijų naudojimą**;

- g) **skiriami** [...] ištekliai:
- i) kartų kaitai žemės ūkio sektoriuje pagal Reglamento XX [BŽŪP, kartų kaita] [...] **15** straipsnį, taip pat žvejybos ir akvakultūros sektoriuose remti;
  - ii) socialinėms priemonėms pagal VI priedą [socialiniai asignavimai];
  - iii) **BŽP įgyvendinimui**, žvejybos ir akvakultūros [...] veiklai, įskaitant mažos apimties žvejybą [...], kaip nustatyta Reglamente (ES) XX [BŽP], remti, taip pat **Sąjungos kontrolės sistemos įgyvendinimui ir BŽP įgyvendinimui reikalingų žvejybos ir akvakultūros duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui remti** [...] pagal V priedo **1.8 punktą** [NRP [...] plano šablonas];
  - iiia) **jūrinei veiklai ir Europos vandenynų paktui remti pagal V priedą** [NRP plano šablonas];

- h) veiksmingai prisidedama:
- i) skatinant naudoti 74 straipsnyje [bendradarbiavimo [...] **iniciatyvos**] nurodytas bendradarbiavimo [...] **iniciatyvas**, įskaitant integruotas teritorines investicijas į miestus, miesto, kaimo ir pakrančių vietas, bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, **įskaitant LEADER**, ar kitas teritorines priemones [...];
  - ii) didinant ūkių atsparumą ir rizikos valdymą ūkių lygmeniu ir remiant skaitmeninę ir duomenimis grindžiamą žemės ūkio ir kaimo vietovių pertvarką, kad būtų padidintas jų konkurencingumas, tvarumas ir atsparumas;
  - iii) **vykdant veiksmus** Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP. Aplinkos ir klimato prioritetinės sritys] 4 straipsnyje nustatytose prioritetinėse aplinkos ir klimato srityse;
- i) skatinama partnerystė, keitimasis žiniomis ir, jei aktualu, žemės ūkio produktų platinimas, išdėstant:
- i) su kuriais suinteresuotaisiais subjektais konsultuotasi, kaip jie buvo atrinkti, kaip buvo užtikrintas jų reprezentatyvumas ir interesų konfliktų prevencija ir kaip jų indėlis atsispindi **NRP** plane pagal partnerystės elgesio kodeksą⁹, taip pat įtraukiant konsultacijų proceso, vykdyto rengiant **NRP** planą ir kiekvieną jo skyrių, santrauką;
  - ii) žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemą, įskaitant jos organizacinę struktūrą pagal Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas. Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemos ir ūkių konsultavimo paslaugos] 20 straipsnį;

---

⁹ 2014 m. sausio 7 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 240/2014 dėl Europos struktūrinių ir investicinių fondų Europos partnerystės elgesio kodekso (OL L 74, 2014 3 14, p. 1).

- iii) mokykloms skirtos ES programos sąlygas pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 [...] II dalies **I antraštinės dalies** IIa skyrių;
- j) nurodoma, kaip NRP planas ir jo įgyvendinimas atitinka **Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 3** straipsnyje [...] nustatytą principą, įskaitant Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 3 straipsnio 4 dalyje nurodytos apsaugos praktikos aprašymą, jos teritorinę taikymo sritį, ūkininkus ir kitus paramos gavėjus, kuriems taikoma tokia praktika, ir apsaugos praktikos santrauką, taip pat atsakingo ūkininkavimo elementų ir atitinkamų priemonių, remiamų pagal NRP planą, papildomumą;
- k) paaiškinama, ar valstybės narės sistema ir tvarka yra pakankamos, kad būtų užtikrintas reguliarus, rezultatyvus ir efektyvus Sąjungos išteklių naudojimas, laikantis patikimo finansų valdymo ir Sąjungos finansinių interesų apsaugos principų, remiantis IV priede [pagrindiniai reikalavimai] nustatytais pagrindiniais reikalavimais, kartu su priemonėmis galimiems trūkumams pašalinti;
- l) nustatoma tvarka, kuria užtikrinama, kad mokėjimo terminų nutraukimo arba Sąjungos finansavimo sustabdymo, finansinių pataisų ar kitų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą, atveju valstybės narės laikytusi savo įsipareigojimų tęsti mokėjimus, **kurie turi būti mokami** naudos gavėjams, gavėjams, galutiniams gavėjams, rangovams ir dalyviams, **išskyrus atvejus, kai atitinkamas subjektas yra atsakingas už tokių priemonių taikymą;**
- m) kai tinkama, pateikiamas [...] saugumo įsivertinimas [...], kuriame nustatomos visos **rizikos** [...] saugumui, **įskaitant rizikas Sąjungos ekonominiam saugumui, visų pirma švarių technologijų ir nulinio ŠESD balanso pramonės, ypatingos svarbos infrastruktūros, ypatingos svarbos technologijų, ypatingos svarbos žaliavų ir gynybos srityse**, ir išsamiai nurodoma, kaip tos [...] **rizikos** bus sprendžiamos [...];

- n) [...] **paaiškinamas NRP** plano darnumas ir priemonių, kuriomis remiami 2 ir 3 straipsniuose nurodyti tikslai, sinergija ir papildomumas [...];
- o) pateikiamas atitikties Chartijos horizontaliajai sąlygai, nurodytai 8 straipsnyje [Chartijos straipsnis], įsivertinimas;
- p) nurodoma, kaip **NRP** planu ir numatomu jo įgyvendinimu užtikrinama, kad būtų laikomasi 9 straipsnyje [teisinės valstybės horizontalioji sąlyga] nurodytos teisinės valstybės horizontaliosios sąlygos [...] **ir** kad būtų imamasi tolesnių veiksmų, atsižvelgiant į konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, pateiktas naujausioje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje ir Europos semestre, taip pat priemonės tiems nustatytiems konkrečios šalies iššūkiams spręsti;
- q) [užtikrinama, kad juo bus prisidedama prie Sąjungos socialinių tikslų įgyvendinimo. Šiems tikslams pasiekti skiriama bent 14 % viso Sąjungos įnašo ir paskolų, apskaičiuotų taikant Reglamento (ES) .../... [Veiklos rezultatų reglamentas] 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus koeficientus. 10 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nustatyta suma ir išorės asignuotosios pajamos iš Socialinio klimato fondo neįtraukiamos į šio minimalaus asignavimo apskaičiavimo bazę;]
- r) užtikrinama, kad juo bus prisidedama prie Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų įgyvendinimo. Šiems tikslams pasiekti skiriama minimali viso NRP plane numatyto Sąjungos asignavimo procentinė dalis, atitinkanti konkretų klimato ir aplinkos srities išlaidų tikslą, nurodytą [Reglamento (ES) .../... [Veiklos rezultatų reglamentas] III priede **ir taikomą pagal Reglamento (ES) .../... [Veiklos rezultatų reglamentas] 8 straipsnį.**]

[...]

3. Komisijai pagal 87 straipsnį [Naudojimas įgaliojimais] suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas V priede pateiktas šablonas, **kad būtų galima tinkamai pagrįstais atvejais pakoreguoti duomenų laukus. Gali būti daromi tik techninių ir neesminių šablono elementų pakeitimai.**

23 straipsnis

Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas

1. [Komisija įvertina valstybės narės pateiktą planą arba iš dalies pakeistą planą ir jo atitiktį šiam reglamentui per keturis mėnesius nuo jo pateikimo ir pateikia pasiūlymą dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo. Atlikdama vertinimą Komisija užtikrina, kad NRP planas atitiktų visus šiame reglamente, visų pirma 22 straipsnyje, nustatytus reikalavimus.]
2. Komisija gali pateikti pastabų valstybėms narėms ir prašyti papildomos informacijos.

[...]

Valstybė narė pateikia prašomą papildomą informaciją ir prireikus peržiūri savo **NRP** planą, atsižvelgdama į Komisijos pateiktas pastabas ir [...] **pasiūlymus**. [...] **Šiame straipsnyje** nustatytų [...] **terminų** [...] taikymas **sustabdomas** nuo darbo dienos, einančios po dienos, kurią Komisija išsiunčia valstybei narei savo pastabas arba prašymą pateikti patikslintus dokumentus, iki tol, kol valstybė narė pateikia atsakymą Komisijai.

3. Jei **NRP** planas neatitinka 1 dalyje nurodytų reikalavimų, Komisija per 1 dalyje nustatytą terminą atitinkamai valstybei narei pateikia tinkamai pagrįstą pagrindimą.
4. Jei Komisija padaro išvadą, kad **NRP** planas atitinka 1 dalyje nurodytus reikalavimus, Komisijos pasiūlyme dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo nustatoma:
  - a) bendras Sąjungos įnašas;
  - b) paskolos paramos suma, jei atitinkama valstybė narė pateikia tokį prašymą; ir susijusi išankstinio finansavimo suma, taip pat paskolos prieinamumo laikotarpis;
  - c) priemonių, finansuojamų iš Sąjungos įnašo ir paskolų, numatytų NRP plane, sąrašas.
5. Tinkamai pagrįstais atvejais, kai Komisija padaro išvadą, kad viena ar daugiau **NRP** plano priemonių neatitinka 1 dalyje nurodytų reikalavimų, [...] ji 4 dalyje nurodytame Komisijos pasiūlyme gali nurodyti trūkumus, darančius poveikį toms priemonėms.

6. Taryba **kvalifikuota balsų dauguma gali iš dalies pakeisti Komisijos pasiūlymą ir 1 dalyje nurodytą įgyvendinimo [...] sprendimą** paprastai priima per keturias savaites nuo Komisijos pasiūlymo [...] gavimo. **Valstybė narė patvirtintą NRP planą viešai paskelbia interneto svetainėje.**
7. [...] **Per keturias savaites po to, kai** Taryba priima 6 dalyje nurodytą įgyvendinimo sprendimą, Komisija priima finansavimo sprendimą, kaip tai suprantama Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 110 straipsnyje, kuriame nurodo:
- a) tarpines reikšmes, [...] siektinas reikšmes **ir išdirbį**, susijusius su NRP plane numatytų priemonių įgyvendinimu, ir atitinkamą išmokėjimo vertę pagal kiekvieną iš jų;
  - b) **bendrą** Sąjungos įnašą per metus, grindžiamą 14 straipsnio 1 dalyje [įsipareigojimais] nustatytomis procentinėmis dalimis, **kaip nustatyta I priede [paskirstymo metodas].**
- Pranešimas apie tą Komisijos sprendimą atitinkamai valstybei narėi yra teisinis įsipareigojimas.
- [Kai taikomas DFP reglamento 4 straipsnio 2 dalies b punktas, tas finansavimo sprendimas gali būti iš dalies pakeistas atsižvelgiant į metinės biudžeto procedūros rezultatus.]**
8. Atitinkama valstybė narė gali pateikti mokėjimo paraišką dėl konkrečių priemonių, kurioms turėjo įtakos Tarybos priimtuose įgyvendinimo sprendimuose nurodyti trūkumai, tačiau Komisija neatlieka atitinkamų mokėjimų tol, kol nepašalinami trūkumai.

3 SKYRIUS

[...] NRP plano peržiūra

24 straipsnis

NRP plano pakeitimas

1. Valstybė narė gali, kartu su iš dalies pakeistu NRP planu, pateikti Komisijai pagrįstą prašymą iš dalies pakeisti jos NRP planą, kuriame nurodomas tikėtinas to pakeitimo poveikis siekiant 2 ir 3 straipsniuose nustatytų **atitinkamų** tikslų. **Pakeitimas gali būti susijęs su vienu ar daugiau NRP plano skyrių.**

Valstybė narė gali pateikti papildomų prašymų dėl pakeitimo prieš priimant 5 dalyje nurodytą sprendimą, jei tie pakeitimai susiję su skirtingais skyriais.

2. Komisija įvertina iš dalies pakeisto NRP plano atitiktį šiam reglamentui, įskaitant 23 straipsnį [Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas] [...] per [...] **du** mėnesius nuo iš dalies pakeisto NRP plano pateikimo.

Komisija gali pateikti pastabų valstybėms narėms ir prašyti papildomos informacijos.

3. [Tinkamai pagrįstais atvejais, nepriklausomai nuo to, ar valstybė narė pateikė pagrįstą prašymą iš dalies pakeisti savo NRP planą pagal 1 dalį, Komisija taip pat gali pasiūlyti valstybei narei iš dalies pakeisti esamas arba nustatyti naujas priemones.]
4. Valstybė narė **pateikia prašomą papildomą informaciją ir prireikus** peržiūri pakeistą NRP planą [...], atsižvelgdama į Komisijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus [...].

Šiame straipsnyje nustatytų terminų taikymas sustabdomas nuo darbo dienos, einančios po dienos, kurią Komisija išsiunčia valstybei narei savo pastabas arba prašymą pateikti patikslintus dokumentus, iki tol, kol valstybė narė pateikia atsakymą Komisijai.

Jei pakeistas NRP planas neatitinka 2 dalyje nurodytų reikalavimų, Komisija per 2 dalyje nustatytą terminą atitinkamai valstybei narei pateikia tinkamai pagrįstą pagrindimą.

5. Jei Komisija yra įsitikinusi, kad į pateiktas pastabas buvo tinkamai atsižvelgta, ir jei dėl NRP plano pakeitimo būtų pakeistas bendras Sąjungos įnašas, paskolos paramos suma arba priemonių sąrašas arba viena ar daugiau NRP plano priemonių nebeatitiktų 23 straipsnio 1 dalyje [Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas] nurodytų reikalavimų, Komisija ne vėliau kaip per [...] **tris** mėnesius nuo iš dalies pakeisto NRP **plano** pateikimo pateikia pasiūlymą dėl naujo Tarybos įgyvendinimo sprendimo pagal 23 straipsnį. Taryba **kvalifikuota balsų dauguma gali iš dalies pakeisti Komisijos pasiūlymą ir** naują įgyvendinimo sprendimą paprastai priima per keturias savaites nuo Komisijos pasiūlymo **gavimo**. Tada Komisija atitinkamai iš dalies pakeičia 23 straipsnio 7 dalyje nurodytą finansavimo sprendimą [Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas].

Jei iš dalies pakeitus NRP planą nebūtų pakeistas visas Sąjungos įnašas, paskolos paramos suma arba priemonių sąrašas, Komisija atitinkamai tiesiogiai iš dalies pakeičia 23 straipsnio [Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas] 7 dalyje nurodytą finansavimo sprendimą.

6. 5 dalyje nurodytų sprendimų priimti nereikalaujama:
- a) atlikus grynai administracinio ar redakcinio pobūdžio pataisymus arba nedidelius NRP plano patikslinimus, kai NRP plane nustatyta siektina reikšmė padidinama arba sumažinama mažiau nei [...] **15 %**. Valstybės narės tas taisykles taiko tik vieną kartą kiekvienai siektinai reikšmei **iki kito sprendimo dėl NRP plano pakeitimo** ir apie tokius patikslinimus praneša Komisijai. Tokie pakeitimai turi atitikti visus NRP plano reikalavimus, įskaitant išlaidų apskaičiavimo informacijos peržiūrą;
  - b) pakeitimams pagal 31 straipsnio 7 dalį **arba 34 straipsnį**.
7. Valstybės narės užtikrina, kad jų NRP plano bendrų numatomų išlaidų suma tebebūtų pagrįsta ir patikima viso jo įgyvendinimo laikotarpio metu, laikantis patikimo finansų valdymo principo, ir **gali** prašyti iš dalies pakeisti savo **NRP** planą, kai to reikia pagal 1 dalį.
8. Konkrečios priemonės, nustatytos 9 straipsnio 4 dalyje nurodytame įgyvendinimo sprendime arba dėl kurių priimtas sprendimas, kuriuo nustatomos biudžeto apsaugos priemonės pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092, nekeičiamos tol, kol sprendimas nepanaikinamas, išskyrus atvejus, kai pakeitimu siekiama remti priemones, kuriomis prisidedama prie teisinės valstybės horizontaliosios sąlygos įvykdymo arba padėties, dėl kurios buvo priimti pirmiau minėti sprendimai, išsprendimo.
9. 8 straipsnio 4 dalyje [Chartijos sąlygos] nurodytame įgyvendinimo sprendime nustatytos konkrečios priemonės nekeičiamos tol, kol sprendimas nepanaikinamas, išskyrus atvejus, kai pakeitimu siekiama remti priemones, kuriomis padedama
- a) įvykdyti Chartijos horizontaliąją sąlygą.
  - b) [...]
10. Nereikalaujama, kad valstybės narės peržiūrėtų tas NRP plano dalis, kurioms valstybės narės pasiūlyti numatomi pakeitimai neturi tiesioginio poveikio.

Laikotarpio vidurio peržiūra

1. Valstybė narė peržiūri savo NRP planus, atsižvelgdama į šiuos elementus:
  - a) iššūkius, nustatytus pagal 22 straipsnio 2 dalies **b punktą ir 22 straipsnio 2b dalies a [...]** ir **b** punktus [NRP plano reikalavimai];
  - b) atitinkamos valstybės narės ar regiono socialinę ir ekonominę padėtį, ypač daug dėmesio skirdama teritorijų **ar sektorių** poreikiams, atsižvelgdama į didžiausius [...] finansinius, ekonominius, [...] socialinius **ar aplinkos apsaugos** pokyčius;
  - c) pagrindinius atitinkamų tarpinio **vertinimo** [...] ataskaitų rezultatus **pagal [Veiklos rezultatų reglamento] 11 straipsnio 3 dalį**;
  - d) pažangą siekiant įgyvendinti priemones, atsižvelgiant į didžiausias sunkumus, su kuriais susidurta įgyvendinant NRP planą;
  - e) bendrus Europos interesams svarbius projektus (BEISP) ir projektus, kuriems suteiktas ženklas;
  - f) bet kokios krizės atsiradimą;
  - g) poreikį užtikrinti nuolatinį teisinės valstybės principo ir Chartijos horizontaliųjų sąlygų laikymąsi įgyvendinant **NRP** planą, visų pirma atsižvelgiant į konkrečioms šalims būdingus iššūkius, nustatytus teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje ir Europos semestre.

2. Valstybė narė ne vėliau kaip [...] 2031 m. **birželio 30 d.** pateikia iš dalies pakeistą NRP planą, kuriame pateikiami laikotarpio vidurio peržiūros rezultatai, įskaitant [...] pasiūlymą dėl papildomų **ar peržiūrėtų** priemonių, kurios turi būti remiamos 14 straipsnio 2 dalyje nurodyta lankstumo suma. **Priklausomai nuo laikotarpio vidurio peržiūros rezultatų, pakeitimas gali būti susijęs su vienu ar daugiau NRP plano skyrių.**
3. Pakeistame NRP plane pateikiama informacija apie:
- a) peržiūrėtas arba, **kai aktualu**, naujas priemones;
  - b) atnaujintas bendras numatomas **bet kokių NRP plane [...] pateiktų naujų ar peržiūrėtų priemonių** išlaidas ir prašomą lankstumo sumą;
  - c) peržiūrėtas ar, **kai aktualu**, naujas tarpines reikšmes [...], siektinas reikšmes **ir išdirbį.**
4. Peržiūrėtas **NPR** planas patvirtinamas pagal 24 straipsnį [dėl pakeitimo].
- 4a. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 ir 2 dalių, intervencinėms priemonėms, kurios nurodytos 10 straipsnio 3 dalyje arba 35 straipsnio 1 dalies a–h, j, k ir r punktuose [intervencinių priemonių rūšys] ir į kurias neatsižvelgiama nustatant lankstumo sumą pagal 14 straipsnio 2 dalį, laikotarpio vidurio peržiūra netaikoma.**

IV ANTRAŠTINĖ DALIS ES PRIEMONĖ

26 straipsnis

Bendrosios ES priemonės įgyvendinimo nuostatos

1. 10 straipsnio [Biudžetas] 2 dalies b punkte nurodyta suma skiriama pagal Priemonę.
2. Ji įgyvendinama taikant pasidalijamąjį, tiesioginį arba netiesioginį valdymą, kaip nustatyta finansavimo sprendime, priimtame pagal 31 straipsnio 1 dalį. **Pasirenkant valdymo būdą atsižvelgiama į įgyvendintino veiksmo tikslą ir aprėptį.**
3. Remiantis Reglamentu (ES, Euratomas) 2024/2509 pagal Priemonę finansavimas gali būti teikiamas bet kokia forma. Tai gali būti dotacijos, tiesiogiai skiriamos įstaigoms pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 70 straipsnį. Dotacijos, įgyvendinamos taikant tiesioginį valdymą, skiriamos ir valdomos pagal to reglamento VIII antraštinę dalį. Pagal Priemonę finansavimas taip pat gali būti teikiamas biudžeto garantijų ir finansinių priemonių forma, įskaitant atvejus, kai toks finansavimas derinamas su dotacijomis arba kitų formų negražintina parama vykdant derinimo operacijas [...].
4. **Į** Pagal Priemonę skiriamas finansavimas naudojamas jos sudedamosioms dalims, kurios yra šios:
  - a) 63 223 000 000 [...] EUR – Sąjungos veiksams, įskaitant XV priedo [Sąjungos veiksmai] 1 dalies j punkte nurodytą vienybės saugos tinklą, XV priedo 1 dalies l punkte nurodytiems Sąjungos veiksams (Pagal ES priemonę remiami Sąjungos veiksmai, vidaus reikalų veiksmai), XV priedo [Sąjungos veiksmai] 1 dalies n punkte nurodytiems LIFE veiksams, XV priedo [Sąjungos veiksmai] 1 dalies i punkte nurodytiems solidarumo veiksams, remiamiems pagal ES priemonę;
  - b) 8 710 000 000 EUR – rezervui naujiems iššūkiams ir prioritetams (biudžeto rezervas).**Į**

5. [...] Metiniai asignavimai [...] **ES priemonei tvirtinami pagal metinę biudžeto procedūrą.**

6. **Kai** XV priedo [Pagal ES priemonę remiami Sąjungos veiksmai, socialinių investicijų ir įgūdžių politikos linija] 1 dalies c punkte nurodyti Sąjungos veiksmai **įgyvendinami naudojant biudžeto garantijas arba finansines priemones, įskaitant atvejus, kai toks finansavimas derinamas su dotacijomis arba kitų formų negražintina parama vykdant derinimo operacijas**, jie įgyvendinami pagal šio straipsnio 7, 8, 9 dalis ir 27 straipsnį [Įgyvendinimas biudžeto garantijų, finansinių priemonių ir derinimo operacijų forma].

Įgyvendinant tuos Sąjungos veiksmus taikomi Reglamento [EKF] [21–25 straipsniai [EKF programa „InvestEU“], 14 straipsnis [Valdymas ir patariamosios tarybos], 1 straipsnis [Dalykas], 31 straipsnis [Galimybės gauti Sąjungos finansavimą], 26 straipsnis [Patariamosios paslaugos] ir 28 straipsnis [Parama verslui].

7. [XV priedo 1 dalies c punkte nurodytų Sąjungos veiksmų tikslais Priemonės finansinis paketas naudojamas atitinkamos [EKF reglamentu] nustatytos biudžeto garantijos sumos atidėjiniams sudaryti.]

8. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 214 straipsnio 2 dalį 7 dalyje nurodyti atidėjiniai sudaromi iki [2037 m.] ir juose atsižvelgiama į pažangą, padarytą tvirtinant ir pasirašant finansavimo ir investavimo operacijas, kuriomis remiami Priemonės tikslai.

9. Valstybės narės, Sąjungos institucijos, organai ir agentūros, trečiosios valstybės, tarptautinės organizacijos, tarptautinės finansų įstaigos ar kitos trečiosios šalys gali teikti papildomus finansinius ar nefinansinius įnašus į Priemonę. Finansiniai įnašai sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip tai suprantama Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 2 dalies a, d arba e punkte arba 21 straipsnio 5 dalyje.

10. Nukrypstant nuo 63 ir 64 straipsnių [duomenų rinkimas ir registravimas ir skaidrumas], kai Priemonė įgyvendinama taikant tiesioginį arba netiesioginį valdymą, taikomos Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 36 straipsnio 6 ir 10 dalyse ir 38 straipsnyje nustatytos taisyklės.
11. Pagal Priemonę gali būti teikiama Sąjungos parama veiksams trečiojoje valstybėje arba su jomis susijusiems veiksams, su sąlyga, kad veiksmais prisidedama prie šio reglamento 2 ir 3 straipsniuose, Reglamento [prieglobstis ir migracija] 3 straipsnyje, Reglamento [sienos ir vizos] 3 straipsnyje [...] **arba** Reglamento [vidaus saugumas] 3 straipsnyje nustatytų tikslų. Tokie veiksmai turi atitikti Sąjungos vidaus politikos interesus ir derėti su Sąjungoje vykdoma veikla.
- 11a. Įgyvendindamos Priemonę, Komisija ir valstybės narės užtikrina Priemonės ir kitų Sąjungos programų bei priemonių koordinavimą, nuoseklumą, papildomumą ir sinergiją pagal 7 straipsnio 5 dalį.**

27 straipsnis

Įgyvendinimas biudžeto garantijų, finansinių priemonių ir derinimo operacijų forma

1. Biudžeto garantija ir finansinės priemonės, įskaitant atvejus, kai jos derinamos su dotacijomis arba kitų formų negražintina parama vykdant derinimo operacijas pagal Priemonę, įgyvendinamos pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 X antraštinę dalį.
2. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 211 straipsnio 5 dalies, jeigu finansinės priemonės arba biudžeto garantijos įgyvendinamos taikant netiesioginį valdymą, Komisija sudaro susitarimus su to reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytais subjektais.
3. **[Jei finansavimo sprendime, kuriuo įgyvendinama Priemonė, numatytas Sąjungos finansavimas biudžeto garantijos forma, jame naudojama Reglamentu XX [EKF reglamentas] nustatyta biudžeto garantija neviršijant jos didžiausios sumos.]**

4. Nedarant poveikio 26 straipsnio 9 daliai, valstybės narės, trečiosios valstybės ir kitos trečiosios šalys gali skirti specialius įnašus į [EKF] nustatytą biudžeto garantiją arba į finansines priemones pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 211 straipsnio 2 dalį ir 221 straipsnio 2 dalį. Tokie įnašai į biudžeto garantiją sudaro papildomą biudžeto garantijos sumą.

Kai tokie įnašai yra piniginiai, jie sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip tai suprantama Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 2 dalies a, d ir e punktuose ir 21 straipsnio 5 dalyje.

5. Komisija suteikia biudžeto garantiją arba paveda įgyvendinti finansines priemones ir derinimo operacijas pagal susitarimus dėl įnašo arba susitarimus dėl garantijų, sudarytus pagal Reglamentą [EKF reglamentas] su Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytais subjektais, laikydamasi Reglamento [EKF reglamentas] taisyklių.

Nepaisant pirmos pastraipos, Komisija gali sudaryti atskirus susitarimus dėl įnašo arba susitarimus dėl garantijų su kitais subjektais nei nurodytieji toje pastraipoje, laikydamasi Reglamento [EKF reglamentas] taisyklių.

28 straipsnis

Trečiųjų valstybių dalyvavimas [...]

1. Priemonėje gali dalyvauti toliau išvardytos trečiosios valstybės, visiškai arba iš dalies prisijungdamos **prie programos**, laikantis 2 ir 3 straipsnyje nustatytų tikslų [...]; tai taikoma:
- a) Europos laisvosios prekybos asociacijos narėms, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės, **Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytais sąlygomis**, taip pat Europos labai mažoms valstybėms (**Andorai, Monakui, San Marinui ir Vatikanui**) atitinkamuose susitarimuose nustatytais sąlygomis;

- b) stojančiosioms šalims, šalims kandidatėms ir potencialioms [...] kandidatėms pagal **tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose, protokoluose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir pagal Sąjungos bei tų šalių susitarimuose nustatytas konkrečias sąlygas;**
- c) Europos kaimynystės politikos šalims **pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose, protokoluose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir pagal Sąjungos bei tų šalių susitarimuose nustatytas konkrečias sąlygas;**
- d) kitoms trečiosioms valstybėms **pagal konkrečiame tarptautiniame susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo bet kurioje Sąjungos programoje nustatytas sąlygas.**

2. **1 dalyje nurodytais [...] susitarimais dėl [...] dalyvavimo programoje:**

- a) užtikrinama tinkama Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir gaunamos naudos pusiausvyrą;
- b) nustatomos dalyvavimo programose sąlygos, įskaitant finansinių įnašų į [...] **konkrečią** programą ir bendro pobūdžio administracines išlaidas, kuriuos sudaro veiklos įnašas ir dalyvavimo mokestis, apskaičiavimą;
- c) trečiajai valstybei nesuteikiami jokie su programa susijusių sprendimų priėmimo įgaliojimai;

d) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus. [...];

e) kai aktualu, užtikrinama Sąjungos saugumo ir viešosios tvarkos interesų apsauga.

2a. Taikant 2 dalies d punktą, trečioji valstybė suteikia būtinas teises ir prieigą, kurių reikalaujama pagal reglamentus (ES, Euratomas) 2024/2509 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, ir užtikrina, kad vykdymo užtikrinimo sprendimai, kuriais nustatoma piniginė prievolė asmenims, išskyrus valstybes, kaip tai suprantama SESV 299 straipsnyje, taip pat Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai ir nutartys būtų vykdytini.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, trečiosios valstybės nedalyvauja priemonėse, kuriomis prisidedama prie 3 straipsnio **d punkte** [...] nurodytų konkrečių **su BŽŪP susijusių** tikslų įgyvendinimo.

29 straipsnis

[...]

Reikalavimus atitinkantys subjektai pagal tiesioginį ir netiesioginį valdymą

1. Vykdam dotacijų, apdovanojimų, finansinių priemonių ir derinimo procedūras pagal tiesioginį ir netiesioginį valdymą, Sąjungos finansavimą gali gauti šie teisės subjektai:
  - a) subjektai, įsisteigę valstybėje narėje arba [...] **programos asocijuotojoje** trečiojoje valstybėje;
  - b) tarptautinės organizacijos;
  - c) kiti subjektai, įsisteigę [...] trečiosiose valstybėse, **kurios nėra programos asocijuotosios** trečiosios valstybės ir kuriose tokių subjektų finansavimas yra labai svarbus veiksmui įgyvendinti ir padeda siekti 2 ir 3 straipsniuose nustatytų tikslų.
2. Be to, kas numatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 168 straipsnio 2 ir 3 dalyse, šio reglamento 28 straipsnyje nurodytos [...] trečiosios valstybės, kai aktualu, gali dalyvauti Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 168 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytuose viešųjų pirkimų mechanizmuose ir gauti iš jų naudos. Valstybėms narėms taikytinos taisyklės *mutatis mutandis* taikomos dalyvaujančioms [...] trečiosioms valstybėms.
3. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 136 straipsnį, skyrimo procedūroms, turinčioms įtakos saugumui ar viešajai tvarkai, visų pirma susijusioms su Sąjungos ar jos valstybių narių strateginiu turtu ir interesais, taikomi apribojimai.
4. Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 110 straipsnyje nurodytoje darbo programoje arba su skyrimo procedūra susijusiuose dokumentuose gali būti papildomai patikslinami šiame reglamente nustatyti tinkamumo kriterijai arba gali būti nustatomi papildomi tinkamumo kriterijai konkreitiems veiksams. Visų pirma, vykdam skyrimo procedūras, dėl saugumo priežasčių labai rizikingų tiekėjų atitiktis reikalavimams ribojama pagal ES teisę.

Sjungos veiksmai

1. Komisija įgyvendinimo aktais priima Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 110 straipsnyje nurodytą finansavimo sprendimą, kuriuo nustatomi remtini tikslai bei veiksmai ir nurodomas **įgyvendinimo būdas ir** šio reglamento XV priede [Sjungos veiksmai] nustatytiems Sąjungos veiksams skirtos sumos. **Pageidautina**, kad tas [...] finansavimo sprendimas būtų daugiametis **arba, kai aktualu, metinis**. Tikslai ir veiksmai nustatomi remiantis sąžiningais [...], skaidriais ir **objektyviais** kriterijais ir užtikrinant subalansuotą paskirstymą **atsižvelgiant į Sąjungos pridėtinę vertę**. **Pasirenkant valdymo būdą atsižvelgiama į įgyvendintinių veiksmų tikslą ir aprėptį, išskyrus atvejus, kai šiame reglamente nustatyta kitaip.**

Komisija, laikydamosi šio reglamento 88 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, priima pirmoje pastraipoje nurodytą finansavimo sprendimą dėl šio reglamento XV priedo 1 dalies e–h, l ir n punktuose nurodytų Sąjungos veiksmų [Sjungos veiksmai]. Jei yra tinkamai pagrįstų priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pavyzdžiui, krizių atveju, Komisija gali priimti šioje dalyje nurodytus finansavimo sprendimus priimdama nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, kaip nurodyta šio reglamento 88 straipsnio 4 dalyje.

- 1a. Komisija įgyvendinimo aktais, kaip nurodyta šio reglamento 88 straipsnio 2 dalyje, priima pirmoje pastraipoje nurodytus finansavimo sprendimus dėl XV priedo 1 dalies a–d, j, k ir m punktuose nurodytų Sąjungos veiksmų.

2. Šio reglamento XV priedo 1 dalies j punkte nurodytų Sąjungos veiksmų [Sąjungos veiksmai, vienybės saugos tinklas] tikslais ir atsižvelgiant į turimas biudžeto lėšas, 1 dalyje nurodytas finansavimo sprendimas atitinkamai keičiamas, kad būtų remiamas deleguotųjų arba įgyvendinimo aktų priėmimas pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013. Tie Sąjungos veiksmai laikomi išdirbiu grindžiamomis intervencinėmis priemonėmis ir įgyvendinami taikant pasidalijamąjį valdymą pagal šio reglamento nuostatas.
3. 1 dalyje nurodytame finansavimo sprendime atsižvelgiama į sumų, kurias Komisija turi skirti valstybėms narėms, dalį:
  - a) pagal Reglamento XX [Sienų reglamentas] 7 straipsnį, kuri pagal Reglamento (ES, Euratomas) [...] 2024/2509 21 straipsnio 3 dalį sudaro vidaus asignuotąsias pajamas, ir
  - b) pagal Reglamento XX [Sienų reglamentas] 8 straipsnį ir Reglamento XX [Migracijos reglamentas] 9 straipsnį, kuri pagal Reglamento (ES, Euratomas) [...] 2024/2509 21 straipsnio 5 dalį sudaro išorės asignuotąsias pajamas.

Pirmoje pastraipoje nurodytos sumos skiriamos pagal šio straipsnio 7 dalį **siekiant įgyvendinti veiksmus, susijusius su Reglamente XX [Sienų reglamentas] nustatytais tikslais, kiek tai susiję su a punktu, ir siekiant įgyvendinti veiksmus, susijusius su Reglamente XX [Sienų reglamentas] ir Reglamente XX [Migracijos reglamentas] nustatytais tikslais, kiek tai susiję su b punktu.**

Jei Reglamento (ES) 2024/1351 64 straipsnio 1 dalyje nurodyta suma nėra paskirta visa, likusi suma gali būti pridėta prie sumos, nurodytos 1 dalyje minimame finansavimo sprendime. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 5 dalį ši suma sudaro išorės asignuotąsias pajamas.

4. Kai Sąjungos veiksmai įgyvendinami taikant tiesioginį valdymą, Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 153 straipsnyje nurodyto vertinimo komiteto nariai gali būti išorės ekspertai.
5. Įnašai į savidraudos mechanizmą gali apimti riziką, susijusią su gavėjų mokėtinų lėšų susigrąžinimu, ir yra laikomi pakankama garantija pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509.
6. Kai Sąjungos veiksmai įgyvendinami taikant pasidalijamąjį valdymą, valstybė narė, be savo finansinio įnašo pagal 10 straipsnį [Biudžetas], gauna Sąjungos paramą tam veiksmui įgyvendinti.

Sąjungos veiksmų finansavimas nenaudojamas kitoms valstybės narės NRP plane numatytoms priemonėms, išskyrus tinkamai pagrįstas aplinkybes ir Komisijai patvirtinus valstybės narės NRP plano pakeitimą, įskaitant atvejus, kai [...] **NPR planas iš dalies keičiamas** [...] pagal 34 straipsnį [NPR plano pakeitimas [...] **krizių atveju**].

[...]

7. Kai Sąjungos veiksmas įgyvendinamas pagal 6 dalį, atsižvelgdama į Sąjungos veiksmų rūšį ir atitinkamos valstybės narės pirmenybę, Komisija gali skirti finansavimą pagal ES priemonę valstybei narei pagal 1 dalyje nurodytą finansavimo sprendimą, **remdamasi sąžiningais, skaidriais ir objektyviais kriterijais**. Po tokio paskyrimo atitinkama valstybė narė pasiūlo papildomų priemonių, kurios turi būti įtrauktos į NRP planą. Ši procedūra netaikoma Sąjungos veiksams, nurodytiems XV priedo 1 dalies i punkte, ir veiksams, susijusiems su daugiau nei viena XV priede [Sąjungos veiksmai] nurodyta valstybe nare. Jei Komisija sutinka su dalimi arba visomis siūlomomis papildomomis priemonėmis, ji apie tai praneša valstybei narei. Šis pranešimas yra teisinis įsipareigojimas, papildantis 23 straipsnio 7 dalyje nurodytą teisinį įsipareigojimą. Valstybė narė į savo planą informavimo tikslais įtraukia visas patvirtintas papildomas priemones, kai daro kitą pakeitimą, dėl kurio reikia priimti sprendimus pagal 24 straipsnio 5 dalį.
8. Kai NRP planas keičiamas siekiant reaguoti į XV priedo (Sąjungos veiksmai, gaivalinės nelaimės **ir didelio masto ekstremaliosios visuomenės sveikatos situacijos**) 1 dalies i punkte nurodytus Sąjungos veiksmus, valstybės narės prašomos ir su tokiais pakeitimais susijusios priemonės laikomos tinkamomis finansuoti nuo [...] dienos, kai įvyko **gaivalinė nelaimė arba didelio masto ekstremalioji visuomenės sveikatos situacija**, ir yra programuojamos tikslui „Paramos priemonės krizei įveikti atkuriant, atstatant ir didinant atsparumą“. Tas tikslas papildoma 2 ir 3 straipsniuose (plano tikslai) nustatyti tikslus ir naudojamas tik priemonėms, programuotoms kaip atsakas į [...] **gaivalines nelaimes arba didelio masto ekstremaliasias visuomenės sveikatos situacijas**, įskaitant atvejus, kai [...] NPR planas **iš dalies keičiamas** [...] pagal 34 straipsnį [NPR plano pakeitimas [...] **krizių atveju**].

9. [Be to, kas numatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 12 straipsnio 4 dalyje, XV priedo [Sąjungos veiksmai, vienybės saugos tinklas] 1 dalies i ir j punktuose nurodytų Sąjungos veiksmų įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai, kurie nebuvo panaudoti iki finansinių metų, kuriais jie buvo įtraukti, pabaigos, automatiškai perkeliami į kitus metus.

Pagal pirmą pastraipą perkelti įsipareigojimų asignavimai gali būti naudojami iki 2034 m. Pagal pirmą pastraipą perkelti įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai pirmiausia panaudojami kitais finansiniais metais.]

10. Kiekvienų metų [...] **spalio** 1 d. turi būti likęs bent ketvirtadalis metinės sumos, numatytos biudžete Sąjungos veiksams, nurodytiems XV priedo 1 dalies i punkte, kad būtų galima patenkinti iki tų metų pabaigos atsiradusius poreikius.
11. Be Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 189 straipsnyje nustatytų tinkamų finansuoti išlaidų kriterijų, valstybių narių patirtos išlaidos įgyvendinant neatidėliotinas veterinarijos ir fitosanitarijos priemones pagal šio reglamento XV priedo [Sąjungos veiksmai] g punkte nustatytą konkretų tikslą: a) yra tinkamos finansuoti iki dotacijos paraiškos pateikimo pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 196 straipsnio 2 dalies antros pastraipos b punktą; b) yra tinkamos finansuoti nuo įtariamo gyvūnų ligos pasireiškimo arba augalų kenkėjų atsiradimo dienos, su sąlyga, kad tas pasireiškimas ar atsiradimas atitinkamai patvirtinamas. Prieš tai, kai pateikiama dotacijos paraiška, Komisijai pranešama apie gyvūnų ligos pasireiškimą pagal Reglamento (ES) 2016/429 19 ar 20 straipsnį ir vadovaujantis to reglamento 23 straipsnio pagrindu priimtomis taisyklėmis, o apie Sąjungos karantininių kenkėjų atsiradimą – pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 9, 10 ar 11 straipsnį. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 111 straipsnio 2 dalies, Komisija prisiima biudžetinę įsipareigojimą dėl dotacijos, skirtos tokioms neatidėliotinoms priemonėms, įvertinusi valstybių narių pateiktas mokėjimo paraiškas.

11a. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 196 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punktą, valstybių narių patiriamos Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS) veiklos išlaidos pagal Reglamento (ES) 2018/1240 85 straipsnio 2 ir 3 dalis, kurios turi būti padengtos pajamomis, gautomis iš ETIAS mokesčių, kaip nustatyta sienų valdymo ir vizų (BMV) reglamento 7 straipsnyje, gali būti laikomos tinkamomis finansuoti nuo [data bus nustatyta], net jei tos išlaidos buvo patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką.

Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiklos, truncančios daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidomi į kelerius metus mokamas metines dalis.

32 straipsnis

Išlaidos, susijusios su valstybės intervencinėmis priemonėmis pagal vienybės saugos tinklą

1. Vienybės saugos tinklo, nustatyto kaip Sąjungos veiksmas pagal Priemonę, tikslais, kai suma už vienetą nėra nustatoma taikant valstybės intervencinę priemonę, atitinkama priemonė finansuojama taikant vienodas standartines sumas, visų pirma kiek tai susiję su valstybių narių lėšomis, naudojamomis produktų supirkimui, materialinio pobūdžio veiksmams, susijusiems su saugojimu, ir, kai tikslinga, Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 11 straipsnyje nurodytų produktų, atitinkančių viešosios intervencijos priemonės reikalavimus, perdirbimui finansuoti.
2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos 1 dalyje nurodytos sumos. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal [...] procedūrą, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 229 straipsnio [...] **2 dalyje.**

Rezervas naujiems iššūkiams ir prioritetams

1. 26 straipsnio 4 dalies b punkte nurodyta suma [biudžeto rezervas] naudojama, kai to labiausiai reikia ir [...] **jeigu** tai tinkamai pagrįsta, siekiant:
  - a) užtikrinti, kad Sąjunga [...] **laiku ir** tinkamai reaguotų susiklosčius nenumatytoms aplinkybėms;
  - b) skatinti naujas Sąjungos vadovaujamas iniciatyvas ar prioritetus.]
- 1a. **1 dalies b punkte nurodytos naujos iniciatyvos ar prioritetai yra susiję su iniciatyvomis ar prioritetais, kurie gali atsirasti reaguojant į naujus pokyčius, į kuriuos, nors jie ir nėra neatidėliotinas iššūkis ar krizė, Sąjunga turi reaguoti strategiškai ir laiku. Tokios aplinkybės, be kita ko, gali apimti transformatyviuosius technologinius pokyčius arba socioekonominius pokyčius.**
2. Komisija įgyvendinimo aktais priima Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 110 straipsnyje nurodytus finansavimo sprendimus, kuriais nustatomi remtini tikslai bei veiksmai ir nurodomos biudžeto rezervo sumos, nustatytos šio reglamento 26 straipsnio [Bendrosios ES priemonės įgyvendinimo nuostatos] 4 dalies b punkte.

Komisija bent du kartus per metus keičiasi nuomonėmis su Taryba dėl būsimo 1 dalies a ir b punktuose nurodyto lėšų mobilizavimo ir atsižvelgia į Tarybos pareikštas nuomones.

Šio straipsnio 1 dalies b punkto tikslais pirmoje pastraipoje nurodyti finansavimo sprendimai priimami įgyvendinimo aktais, laikantis šio reglamento 88 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros.

3. [Be to, kas numatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 12 straipsnio 4 dalyje, įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai, kurie nebuvo panaudoti iki finansinių metų, kuriais jie buvo įtraukti, pabaigos, automatiškai perkeliama į kitus metus.

Pagal pirmą pastraipą perkelti įsipareigojimų asignavimai gali būti naudojami iki 2033 m. pabaigos. Pagal pirmą pastraipą perkelti įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai pirmiausia panaudojami kitais finansiniais metais.]

34 straipsnis

NRP plano pakeitimas krizių [...] atveju

1. Valstybės narės gali prašyti iš dalies pakeisti NRP planus pagal 24 straipsnį [Plano pakeitimas], kad būtų teikiama parama priemonėms [...] **reaguojant į krizę, kaip apibrėžta šio reglamento 4 straipsnio 19 dalyje [krizės apibrėžtis]. Visų pirma, valstybės narės gali prašyti iš dalies pakeisti NRP planus, kad ūkininkams [...], žvejams ir akvakultūros produktų gamintojams būtų skiriamos krizinių situacijų išmokos ir remiamos investicijos į žemės ūkio, žvejybos ir akvakultūros potencialo atkūrimą, su sąlyga, kad valstybės narės kompetentinga valdžios institucija jas pripažino tokiomis.**

Valstybė narė gali skirti krizinių situacijų išmokas ūkininkams, **žvejams ir akvakultūros produktų gamintojams tik tuo atveju, jei tenkinamas vienas ar daugiau iš šių kriterijų** [...]:

- a) jos kompetentinga institucija oficialiai pripažino, kad įvyko gaivalinė nelaimė, pavojingas meteorologinis reiškinys arba katastrofinis įvykis, kaip apibrėžta valstybės narės;
- b) pagal Reglamentą (ES) 2016/2031 buvo priimtos augalų ligos arba kenkėjų likvidavimo arba sustabdymo priemonės **arba**
- c) buvo priimtos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/1882 priede išvardytų gyvūnų ligų prevencijos arba likvidavimo priemonės, arba
- d) pagal Reglamento (ES) 2016/429 6 straipsnio 3 dalį ir 259 straipsnį buvo priimtos priemonės dėl naujos ligos.

2. [Jei prašomu pakeitimu būtų viršytas 1 % Sąjungos finansinio įnašo pagal planą, valstybė narė taip pat gali prašyti programuoti ne daugiau kaip 2,5 % Sąjungos finansinio įnašo sumos iš savo neprogramuotos lankstumo sumos, laikydamasi 12 straipsnyje [Biudžetiniai įsipareigojimai] nustatytų ribų, skirtų šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms priemonėms.
3. Jei pagal 2 dalį prašomos ir turimos sumos nepakanka poreikiams patenkinti, valstybės narės gali prašyti papildomos paramos iš Sąjungos veiksmų, kaip nurodyta 26 straipsnyje [Bendrosios nuostatos dėl ES priemonės įgyvendinimo], jei yra lėšų.
4. Jei pagal 3 dalį turimos sumos nepakanka poreikiams patenkinti, valstybės narės gali gauti papildomą paramą iš biudžeto rezervo, kaip nurodyta 26 straipsnio 4 dalies b punkte [Bendrosios nuostatos dėl ES priemonės įgyvendinimo], jei yra lėšų.]

5. Valstybės narės per keturis mėnesius nuo tos dienos, kai kompetentinga institucija pripažino krizę, pateikia prašymą, kuriame išdėstomos 1 dalyje ir, kai taikytina, 2 ir 3 dalyse nurodyto NRP plano pakeitimo priežastys ir aprašomi žalos, taisymo ir atsigavimo poreikiai. Pakeitimą sudaro šie elementai:
- a) priemonių, kuriomis mažinama dėl krizės padaryta žala ir skatinamas taisymas ir atsigavimas po krizės, aprašymas, nurodant numatomas išlaidas ir atitinkamas tarpines bei siektinas reikšmes;
  - b) kai taikytina, sumos, kurių prašoma iš lankstumo sumos ir iš Priemonės, neviršijant bendros numatomų susijusių priemonių išlaidų sumos, atsižvelgiant į [...] **krizėms taikytinas vertės ribas, kaip nustatyta šio straipsnio 2 dalyje.**
6. Nukrypstant nuo 24 straipsnio [Plano pakeitimas], Komisija [...] **siekia užtikrinti**, kad bet koks NRP plano pakeitimas būtų patvirtintas per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai valstybė narė jį pateikė.
7. Komisija kaip išimtinį išankstinį finansavimą sumoka iki 80 % 5 dalyje nurodytų priemonių asignavimų, kaip nustatyta 6 dalyje nurodytame sprendime, kuriuo patvirtinamas plano pakeitimas, atsižvelgiant į turimas lėšas. Toks mokėjimas papildo 17 straipsnyje [Išankstinis finansavimas] numatytą NRP plano išankstinį finansavimą ir patvirtinamas kasmet.
8. Valstybės narės gali nuspręsti taikyti šiame straipsnyje nustatytą procedūrą paramai, teikiamai pagal XV priedo (Pagal ES priemonę remiami Sąjungos veiksmai, vidaus reikalų veiksmai) 1 dalies [...] 1 punktą.
9. [3 ir 4 dalys netaikomos krizinių situacijų išmokų skyrimui nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusiems ūkininkams.]

V ANTRAŠTINĖ DALIS
BENDRA ŽEMĖS ŪKIO POLITIKA IR BENDRA ŽUVININKYSTĖS POLITIKA

I SKYRIUS

35 straipsnis

BŽŪP intervencinių priemonių [...] rūšys ir finansinės paramos nuostatos

1. Atsižvelgiant į Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 5 straipsnyje [Paramos rūšys] išvardytas intervencines priemones, nustatomos šios BŽŪP intervencinių priemonių rūšys:
- a) proporcingai mažinama su plotu susijusi pajamų parama;
  - b) susietoji pajamų parama;
  - c) [...] **specialioji** išmoka už medvilnę;
  - d) išmoka už gamtines ar kitokias specifines su vietoje susijusias kliūties;
  - e) nepalankioms sąlygoms, susidariusioms dėl tam tikrų privalomų reikalavimų laikymosi, kompensuoti skirta parama;
  - f) **parama** agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities veiksams;
  - g) [...] **išmoka** smulkiesiems ūkininkams;
  - h) parama rizikos valdymo priemonėms;
  - i) ūkininkams, [...] miškų savininkams **ir įmonėms, kurios perdirba žemės ūkio produktus arba jais prekiauja**, skirta parama investicijoms. **Negamybinių investicijų, kuriomis prisidedama prie 3 straipsnio 1 dalies d punkto v papunktyje išvardytų konkrečių tikslų, atveju gali būti remiami ir kiti naudos gavėjai;**
  - j) parama [...] jaunųjų ūkininkų, naujų ūkininkų įsikūrimui, kaimo [...] **verslo** startuoliams, **ūkių gaunamų namų ūkio pajamų įvairinimui ir [...] smulkiųjų ūkių verslo plėtrai;**
  - k) parama ūkininkų pavadavimo paslaugoms;

- l) **parama LEADER;**
  - m) parama dalijimosi žiniomis ir inovacijų veiklai, susijusiai su žemės ūkiu, miškų ūkiu ir kaimo vietovėmis;
  - n) **parama teritorijų vystymui** ir vietos bendradarbiavimui [...];
  - o) **specialios** intervencinės priemonės atokiausiuose regionuose, **nustatytos Reglamente (ES) Nr. 228/2013 [POSEI reglamentas] [...];**
  - p) **parama** intervencinėms priemonėms mažosiose Egėjo jūros salose [...];
  - q) **parama** mokykloms skirtai ES programai, nurodytai [...] Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies **I antraštinės dalies IIa skyriaus 2 skirsnyje;**
  - r) parama tam tikruose sektoriuose, nurodytuose Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 **II dalies [...] I antraštinės dalies IIa skyriaus 3 skirsnyje,** taikomoms intervencinėms priemonėms;
  - s) **dėl gaivalinių nelaimių, pavojingų meteorologinių reiškinių ir katastrofinių įvykių ūkininkams skiriamos krizinių situacijų išmokos.**
2. 1 dalies a, b, c ir g punktuose nurodytos intervencinės priemonės netaikomos **SESV 349 straipsnyje ir [...] VI antraštinėje dalyje** nurodytiems atokiausiems regionams. **Visos kitos 1 dalyje išvardytos intervencinės priemonės taikomos atokiausiuose regionuose. 1 dalies o punkte nurodytos intervencinės priemonės gali būti finansuojamos Fondo lėšomis pagal 10 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktį [Biudžetas].**
3. [...]

4. Laikantis 20 straipsnio 4 dalies [Nacionalinis įnašas numatomoms išlaidoms padengti], mažiausias nacionalinis įnašas 1 dalies d–f ir h–k punktuose nurodytoms intervencinėms priemonėms yra ne mažesnis kaip [30] % [...] **tinkamų finansuoti viešųjų** kiekvienos intervencinės priemonės **išlaidų**.

[Didžiausia paramos norma, taikytina 1 dalies [...] i punkte [investicijos ūkininkams] nurodytoms intervencinėms priemonėms, yra 75 % visų tinkamų finansuoti kiekvienos intervencinės priemonės išlaidų. Tačiau didžiausia paramos norma, taikytina 1 dalies i punkte nurodytoms intervencinėms priemonėms, skirtoms jaunesiems ūkininkams, yra 85 % tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų.]

5. [...]

6. Mažiausias nacionalinis įnašas į visas tinkamas finansuoti viešąsias išlaidas, susijusias su mokykloms skirtos ES programos intervencinėmis priemonėmis, nurodytomis [...] Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies **I antraštinės dalies** IIa skyriaus **2 skirsnyje**, yra [30] % visų tinkamų finansuoti viešųjų kiekvienos intervencinės priemonės išlaidų.

Be Sąjungos finansinės paramos ir nacionalinio įnašo pirmoje pastraipoje nurodytų intervencinių priemonių išlaidoms padengti, valstybės narės gali skirti papildomą nacionalinį finansavimą.

[...]

7. [...]

8. Laikantis 20 straipsnio [Nacionalinis įnašas į numatomas išlaidas] 4 dalies, mažiausias nacionalinis įnašas į tinkamas finansuoti viešąsias išlaidas, susijusias su intervencinėmis priemonėmis tam tikruose sektoriuose, nurodytuose [...] Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies **I antraštinės dalies** IIa skyriaus **3 skirsnyje**, padengti, yra [30] % tinkamų finansuoti viešųjų kiekvienos intervencinės priemonės išlaidų.

[Didžiausia paramos norma, taikytina intervencinėms priemonėms, yra 75 % visų tinkamų finansuoti kiekvienos intervencinės priemonės išlaidų.]

Nukrypstant nuo pirmos ir antros pastraipų, minimalus nacionalinis įnašas į naudos gavėjų, išskyrus gamintojų organizacijas, gamintojų organizacijų asociacijas ar, **kai aktualu**, nustatytas gamintojų grupes, tinkamas finansuoti įgyvendinamų intervencinių priemonių bitininkystės sektoriuje viešąsias išlaidas turi būti bent lygus šioms intervencinėms priemonėms skirtai Sąjungos finansinei paramai.

[Nukrypstant nuo antros pastraipos, valstybės narės gali nuspręsti padidinti didžiausią paramos normą iki 95 % visų tinkamų finansuoti kiekvienos intervencinės priemonės, susijusios su kartų kaita, moksliniais tyrimais ir inovacijomis, rizikos valdymu arba aplinka ir klimatu, išlaidų ir gamintojų organizacijoms, pirmą kartą įgyvendinančioms veiklos programoms.]

Nukrypstant nuo antros pastraipos, valstybės narės taip pat gali nuspręsti kompensuoti gamintojams dėl Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 31 straipsnio n punkte nurodytų intervencinių priemonių įgyvendinimo prarastas pajamas padengiant ne daugiau kaip 100 % atitinkamų nuostolių ne ilgesnį kaip trejų metų laikotarpį.

Nukrypstant nuo antros pastraipos, valstybės narės gali nuspręsti padidinti didžiausią paramos dydį intervencinėms priemonėms, susijusioms su produktų pašalinimu iš rinkos, kad juos būtų galima nemokamai išplatinti, iki 100 % už pašalinimą iš rinkos, kuris neviršija 5 % gamintojų organizacijos parduodamos produkcijos kiekio. Produkcijos kiekis apskaičiuojamas kaip vidutinis bendras produktų, dėl kurių gamintojų organizacija yra pripažinta ir kuriuos gamintojų organizacija pardavė per pastaruosius trejus metus, kiekis. Valstybės narės užtikrina, kad kompensacija už pašalinimą iš rinkos neviršytų iš rinkos pašalintų produktų rinkos kainos.]

9. [...]

10. Parama 1 dalyje nurodytoms intervencinėms priemonėms gali būti teikiama tik šioje antraštinėje dalyje nustatytais sąlygomis. Bet kokia suma [...], susijusi su Reglamento (ES) [...] **2021/2115** [...] **16** straipsnyje nurodytomis intervencinių priemonių rūšimis ir susijusi su **2027 prašymų teikimo metais arba ankstesniais metais, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2021/2115 V priede**, laikoma [...] finansinių metų [...], **kuriais Komisija atlieka mokėjimą valstybei narei, biudžetinių įsipareigojimų dalimi.**

Bet kokia prašymų, susijusių su Reglamento (ES) 2021/2115 42 straipsnyje nurodytomis intervencinių priemonių rūšimis, Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies I antraštinės dalies I skyriuje nurodytomis intervencijos į rinką priemonėmis ir Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies I antraštinės dalies II ir III skyriuose nurodytomis pagalbos schemomis, Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 V dalies I skyriuje nurodytomis išskirtinėms priemonėms ir priemonėms, įgyvendinamomis pagal Reglamentą (ES) Nr. 228/2013 ir Reglamentą (ES) Nr. 229/2013, taip pat su Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių, įgyvendinamų iki 2027 m. gruodžio 31 d., užbaigimu, suma skaičiuojama kaip finansinių metų, kuriais Komisija valstybei narei išmoka išmoka, biudžetinių įsipareigojimų dalis.

Nukrypstant nuo šio reglamento 23 straipsnio 7 dalies [...], finansavimo [...] **sprendimai**, kaip tai suprantama Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 110 straipsnyje, gali būti priimti dėl [...] pirmoje [...] **ir antroje pastraipose nurodytų sumų, o sumos** gali būti paskirtos ir sumokėtos prieš priimant šio reglamento 23 straipsnio 6 dalyje nurodytą įgyvendinimo sprendimą.

11. [...]
12. Nustatant sumas, mokėtinas už paramą, numatytą BŽŪP intervencinėms priemonėms, kaip nurodyta 35 straipsnio 1 dalies a–h ir j, k ir r punktuose, ir [...] **BŽP intervencinėms priemonėms, kaip nurodyta 35b straipsnyje**, išmokų vertės apskaičiuojamos neatidedant lėšų reformoms.

35a straipsnis

BŽŪP išmokų tęstinumas

- 1. Nukrypstant nuo 21 straipsnio 3 dalies antros pastraipos, išlaidos, susijusios su teisiniais įsipareigojimais naudos gavėjams, pradėtais iki 2027 m. liepos 1 d. pagal toliau nurodytas intervencines priemones, gali būti tinkamos finansuoti pagal NRP planus, jei tokios išlaidos yra įtrauktos į NRP planą ir tos intervencinės priemonės įgyvendinamos pagal toliau išdėstytas nuostatas:**
  - a) Reglamento (ES) 2021/2115 42 straipsnio a ir d–f punktuose nurodytos intervencinės priemonės, įgyvendinamos po 2027 m. gruodžio 31 d. pagal taikytinas Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies III skyriaus nuostatas vykdant valstybės narės patvirtintas veiksmų programas laikotarpiui, kuris tęsiasi po tos datos,**
  - b) Reglamento (ES) 2021/2115 42 straipsnio b ir c punktuose nurodytos intervencinės priemonės, įgyvendinamos po 2027 m. gruodžio 31 d. pagal taikytinas Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies III skyriaus nuostatas,**
  - c) Reglamento (ES) 2021/2115 70 straipsnyje nurodytos intervencinės priemonės, įgyvendinamos po 2027 m. gruodžio 31 d., taikant įnašo normas, nustatytas 2027 m. gruodžio 31 d. galiojančios redakcijos BŽŪP strateginiame plane.**
- 1a. Valstybės narės, pagal savo BŽŪP planus remiančios 1 dalies a punkte nurodytas intervencines priemones, užtikrina, kad ne vėliau kaip [2027 m. rugsėjo 15 d.] gamintojų organizacijos, gamintojų organizacijų asociacijos arba, kai taikytina, kiti naudos gavėjai, nurodyti Reglamento (ES) 2021/2115 67 straipsnio 1 dalies b punkte, nacionalinėms kompetentingoms institucijoms pateiktą prašymą patvirtinti jų veiksmų programos pertvarką, nurodydami, ar:**

- a) veiksmų programa turi būti iš dalies pakeista, kad atitiktų Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 ir šį reglamentą arba
- b) veiksmų programa pakeičiama nauja veiksmų programa, atitinkančia Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 ir šį reglamentą, arba
- c) veiksmų programa turi būti toliau įgyvendinama iki jos pabaigos pagal taikytinas Reglamento (ES) 2021/2115 III antraštinės dalies III skyriaus nuostatas.

Valstybės narės prašymą įvertina ir nusprendžia, ar jį patvirtinti. Jei ne vėliau kaip [2027 m. rugsėjo 15 d.] toks prašymas nepateikiamas, pagal Reglamentą (ES) 2021/2115 patvirtintos veiksmų programos užbaigiamos 2027 m. gruodžio 31 d.

2. Jei yra didelė rizika, kad bus vėluojama priimti NRP planą, po to, kai valstybė narė jį pateikia pagal 21 straipsnio 1 dalį, bet ne vėliau kaip 2028 m. sausio 31 d., Komisija priima finansavimo sprendimą, kaip tai suprantama Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 110 straipsnyje, kuriuo nustatomos 2028 m. sumos, skirtos 35 straipsnio 1 dalies a–g punktuose [IAKS] išvardytoms intervencinėms priemonėms, kurios remiamos 10 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nurodytais ištekliais, ir 35 straipsnio 1 dalies q punkte [mokykloms skirta ES programa] išvardytoms intervencinėms priemonėms, su sąlyga, kad įvykdyta pareiga užtikrinti pateikto NRP plano atitiktį visiems šiame reglamente, visų pirma 22 straipsnyje, nustatytiems reikalavimams. Pagal šią pastraipą priimtas sprendimas pakeičiamas pagal 23 straipsnio 7 dalį priimtu sprendimu, kai tik jis priimamas.

35b straipsnis

BŽP ir akvakultūros intervencinių priemonių rūšys

- 1. Nustatomos šių rūšių BŽP ir akvakultūros intervencinės priemonės:**
  - a) parama tausiosios žvejybos ir akvakultūros sektoriui, įskaitant vandens biologinių išteklių atkūrimą ir išsaugojimą, energetikos pertvarką, žvejybos veiklos nutraukimą visam laikui ir laikinai, taip pat veiksams, kuriais gerinama sauga, darbo sąlygos ir sveikata;**
  - b) parama inovacijoms, susijusioms su tausesnės žvejybos ir tausesnės akvakultūros veikla, taip pat vandens biologinės įvairovės bei ekosistemų išsaugojimui, apsaugai ir atkūrimui laikantis BŽP tikslų ir žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimui;**
  - c) parama bendram rinkos organizavimui (BRO), kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 1379/2013, įskaitant gamintojų organizacijų steigimą ir veikimą bei gamybos ir prekybos planų įgyvendinimą;**
  - d) nedarant poveikio galimybei skirti krizinių situacijų išmokas žvejams ir akvakultūros gamintojams pagal 34 straipsnį, parama žvejams arba akvakultūros produktų gamintojams, siekiant kompensuoti žvejybos ir akvakultūros sektoriaus veiklos vykdytojams prarastas pajamas arba papildomas išlaidas, ir kompensacija pripažintoms gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms, kurios sandėliuoja Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 II priede išvardytus žuvininkystės produktus, su sąlyga, kad tie produktai sandėliuojami pagal to reglamento 30 ir 31 straipsnius;**

- e) parama Sąjungos kontrolės sistemos įgyvendinimui ir BŽP įgyvendinimui reikalingų duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui;
- f) parama kovai su NNN žvejyba;
- g) parama papildomiems konkrečioms žvejybos, akvakultūros ir pakrančių bendruomenių, visų pirma mažos apimties priekrantės žvejybos, poreikiams tenkinti;
- h) parama papildomai veiklai, kuria prisidedama prie žvejybos operacijų aplinkosauginio, ekonominio ir socialinio tvarumo ir laivynų žvejybos pajėgumų ir turimų žvejybos galimybių pusiausvyros;
- i) parama Europos vandenynų pakte nustatytai veiklai, be kita ko, jūrų biologinių išteklių išsaugojimui, jūrų biologinės įvairovės atkūrimui, žuvininkystės ir tvarios akvakultūros veiklos valdymui ir inovacijoms;
- j) parama kartų kaitai žvejybos ir akvakultūros sektoriuje.

[2. Pagal 10 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktį [BŽP rezervuota suma] finansuojamos tik 1 dalies a–d punktuose nurodytos intervencinės priemonės.]3.

Skirdamos paramą šiame straipsnyje numatytoms intervencinėms priemonėms, valstybės narės atsižvelgia į 22 straipsnio 2b dalies g punkto i, iii ir iiiia papunkčiuose nustatytus reikalavimus.

3. Skirdamos paramą šiame straipsnyje numatytoms intervencinėms priemonėms, valstybės narės atsižvelgia į 22 straipsnio 2b dalies g punkto i, iii ir iiiia papunkčiuose nustatytus reikalavimus.

35c straipsnis

Su jūra ir vandenynais susijusios intervencinės priemonės

1. Nustatomos šių rūšių su jūra ir vandenynais susijusios intervencinės priemonės:
  - a) parama Europos vandenynų pakte nustatytai veiklai, įskaitant jūrų saugumą ir stebėjimą, konkurencingos ir tvarios mėlynosios ekonomikos plėtojimą;
  - b) jūrų erdvės planavimas;
  - c) regioninis jūrų srities bendradarbiavimas jūros baseino lygmeniu.
2. Skirdamos paramą šiame straipsnyje numatytoms intervencinėms priemonėms, valstybės narės atsižvelgia į 22 straipsnio 2b dalies g punkto iiiia papunktyje nustatytus reikalavimus.

35d straipsnis

Kaimo vietovės

1. Valstybės narės savo NRP planuose apibrėžia kaimo vietoves atsižvelgdamos į konkrečias nacionalines, regionines ar teritorines aplinkybes.

36 straipsnis

[...]

37 straipsnis

[...]

38 straipsnis

[...]

[...]

39 straipsnis

[...]

[...]

[...]

II SKYRIUS

[...]

40 straipsnis

[...]

41 straipsnis

[...]

[...]

III SKYRIUS

[...]

42 straipsnis

[...]

43 straipsnis

[...]

44 straipsnis

[...]

45 straipsnis

[...]

VI ANTRAŠTINĖ DALIS ATOKIAUSI REGIONAI

46 straipsnis

Atokiausi regionai

1. Atitinkamos valstybės narės savo plane parengia priemones, kuriomis siekiama šalinti Sąjungos atokiausių regionų nuolatinį ir struktūrinį suvaržymą, kurie labai riboja jų plėtrą, kaip pripažįstama SESV 349 straipsnyje. Priemonės gali būti nustatomos specialiaame skyriuje. Priemonėmis **visų pirma** siekiama šių tikslų:
  - a) atsižvelgti į tų regionų konkrečius poreikius ir iššūkius, pvz., apsirūpinimo maistu saugumą, būstą, **transportą (ypač kelių, jūrų ir oro [...] transporto infrastruktūrą ir tvarius degalus), biologinės įvairovės išsaugojimą ir atkūrimą**, vandentvarką ir **nuotekų dezinfekavimą**, atliekų tvarkymą, energetiką, užimtumą ir darbo jėgos judumą, visų pirma jaunimo, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, žiediškumą, švietimą ir įgūdžius, socialinę įtrauktį, migraciją, atsparumą klimato kaitai ir prisitaikymą prie jos, aplinkos apsaugą, mėlynąją ekonomiką, galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, energetiką, [...] ir skaitmeninį junglumą **ir konkurencingumą** bei ekonominę vystymąsi, įskaitant tvarią ir įvairialypę mėlynąją ekonomiką;
  - b) užtikrinti būtiniausių žmoniems vartoti, perdirbti arba naudoti žemės ūkyje **ar žuvininkystėje** skirtų produktų tiekimą, sumažinant dėl šių regionų ypatingo atokumo ir (arba) izoliuotumo atsirandančias papildomas išlaidas, nedarant neigiamo poveikio vietos gamybai ir jos augimui;
  - c) užtikrinti ilgalaikę žemės ūkio, žuvininkystės ir akvakultūros ateitį ir plėtrą, įskaitant kultūrinių augalų auginimą ir produktų gamybą, perdirbimą, rinkodarą ir pardavimą, taip pat įvairinti maisto gamybą, ypatingą dėmesį skiriant apsirūpinimo maistu saugumui ir savarankiškumui, taip pat išlaikyti ir stiprinti jų konkurencingumą.

2. [...] **Priemonės, skirtos įgyvendinti 1 dalyje nustatytus tikslus**, [...] taip pat apima kitas intervencines priemones [remiamas iš 10 straipsnyje (biudžetas) nustatytų išteklių], įskaitant kompensacijas, susijusias su:
- a) [...]
  - b) [...]
  - aa) **specialia tiekimo tvarka ir paramos vietos žemės ūkio produktams priemonėmis, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 228/2013 [POSEI reglamentas], finansuotomis iš atitinkamos valstybės narės finansinio asignavimo, nurodyto 10 straipsnio 2 dalies a punkte;**
  - c) vienodų sąlygų žvejybos ir akvakultūros produktams iš atokiausių regionų užtikrinimu;
  - d) 48 straipsnyje nurodyta specialiąja parama vietos žuvininkystės ir akvakultūros produktų gamybai ir perdirbimui bei rinkodarai;
  - e) specialiąja parama ekonominiam, socialiniam ir teritoriniam vystymuisi, visų pirma siekiant stiprinti nuo iškastinio kuro nepriklausomą transportą, švarią energiją ir skaitmeninį junglumą, siekiant kompensuoti papildomas išlaidas, susijusias su jų atokumu, ir sudaryti vienodas sąlygas su žemynine Europa, skatinant jų saugumą ir atsparumą;
  - f) specialiąja parama, kuria didinamos galimybės įsidarbinti ir [...] judumas, švietimas, įgūdžiai ir socialinė įtrauktis, siekiant kompensuoti papildomas išlaidas, susijusias su jų atokumu, ir sudaryti vienodas sąlygas su žemynine Europa, skatinant jų saugumą ir atsparumą;
  - g) struktūrine parama žvejybos ir akvakultūros sektoriui, papildomų išlaidų žvejybos ir akvakultūros sektoriui kompensavimu, įskaitant jo apskaičiavimo metodiką, ir visomis kitomis investicijomis į tvarią mėlynąją ekonomiką, būtinas darniam pakrančių vystymuisi pasiekti.

- 2a. **Priemonėms ir kitoms intervencinėms priemonėms Reglamento (ES) 20XX/XXXX [BŽŪP reglamentas] XX straipsnyje, Reglamento (ES) Nr. 228/2013 [POSEI reglamentas] 23 straipsnyje ir Reglamento (ES) 20XX/XXXX [BŽP reglamentas] XX straipsnyje nurodytomis sąlygomis gali būti taikomos valstybės pagalbos specialios taisyklės.**

47 straipsnis

Speciali tiekimo tvarka

1. [...] **Laikantis Reglamento (ES) Nr. 228/2013 [POSEI reglamentas] III skyriuje nustatytų reikalavimų, nustatoma specialia SESV I priede išvardytų produktų, kurie atokiausiuose regionuose yra būtini žmonėms vartoti, kitiems produktams gaminti arba naudoti žemės ūkyje, tiekimo tvarka.**
2. [...]
3. [...]

[...]

Parama vietos žemės ūkio, žuvininkystės ir akvakultūros produktams

1. **Parama vietos žemės ūkio produktams turi atitikti Reglamento (ES) Nr. 228/2013 [POSEI reglamentas] IV skyriuje nustatytus reikalavimus. [...].**
- 1a. **Valstybės narės gali skirti paramą, kad kompensuotų atokiausių regionų veiklos vykdytojų, užsiimančių tam tikrą žvejybos ir akvakultūros produktų žvejyba, žuvivaisa, perdirbimu ir prekyba, patirtas papildomas išlaidas.**
- 1aa. **Kad įgyvendintų tokią 1a dalyje nurodytą paramą, kiekviena atitinkama valstybė narė nustato žvejybos ir akvakultūros produktų sąrašą ir tų produktų kiekį, už kurį gali būti skiriama kompensacija.**
- 1ab. **Sudarydamos sąrašus valstybės narės atsižvelgia į visus svarbius veiksnius, visų pirma į poreikį užtikrinti, kad parama atitiktų BŽP taisykles.**
2. [...]

3. [...]
4. Valstybės narės užtikrina teisingą išmokų paskirstymą. Valstybės narės gali apriboti naudos gavėjui konkrečiais kalendoriniais metais skirtinos paramos sumą arba mokėti proporcingai mažinamas išmokas.
5. Kompensacija neskiriama šiems žvejybos ir akvakultūros produktams:
  - a) sužvejotus trečiųjų valstybių laivų, išskyrus žvejybos laivus, plaukiojančius su Venesuelos vėliava ir vykdančius veiklą Sąjungos vandenyse, kaip numatyta Tarybos sprendime (ES) 2015/1565 (37);
  - b) sužvejotus Sąjungos žvejybos laivų, kurie nėra registruoti vieno iš atokiausių regionų uoste;
  - c) importuotus iš trečiųjų valstybių.
6. 5 dalies b punktas netaikomas, jei atitinkamo atokiausio regiono perdirbimo pramonės esami pajėgumai viršija tiekiamos žaliavos kiekį.

- 6a. Siekiant išvengti pernelyg didelio kompensavimo, mokant kompensaciją paramos gavėjams, kurie vykdo veiklą atokiausiuose regionuose arba kuriems nuosavybės teise priklauso vieno iš tų regionų uoste registruoti laivai ir kurie ten vykdo veiklą, atsižvelgiama į:
- a) papildomas su kiekvienu žvejybos ar akvakultūros produktu arba produktų kategorija susijusias išlaidas, patirtas dėl atitinkamiems regionams būdingų trūkumų, ir
  - b) bet kurios kitos rūšies viešąją intervencinę priemonę, darančią poveikį papildomų išlaidų dydžiui.
7. Komisijai pagal 86 ir 87 straipsnius suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas, nustatant [...] **paramos** apskaičiavimo kriterijus **atsižvelgiant į** atitinkamų regionų ypatumus.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS PLANO VALDYMAS

1 SKYRIUS

Plano institucijos ir jų funkcijos

49 straipsnis

NRP plano ir INTERREG plano institucijos

1. Taikant Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 63 straipsnio 3 dalį, kiekviena valstybė narė **pagal savo institucinę ir teisinę sistemą ir atsižvelgdama į atitinkamų skyrių ypatumus** nustato vieną ar daugiau plano vadovujančiųjų institucijų, vieną ar daugiau plano BŽŪP mokėjimo agentūrų ir vieną ar daugiau plano audito institucijų, **ir taip pat, jei taikytina, vieną ar daugiau institucijų NRP plano koordinavimo funkcijai vykdyti**. Nustatytos institucijos turi atitikti šio reglamento IV priede nustatytus atitinkamus pagrindinius reikalavimus. Visos šio straipsnio tikslais nustatytos institucijos, **įskaitant atitinkamas vadovaujančiąsias institucijas, atsakingas už programavimą, valdymą ir su regionais susijusių skyrių įgyvendinimą, gali [...] tiesiogiai bendrauti** su Komisija.

2. Jei valstybė narė plano **skyrus** paveda įgyvendinti institucijoms, atsakingoms už sanglaudos politikos, BŽŪP arba Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo, **Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo bei sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės** įgyvendinimą 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu, ir **institucijoms, atsakingoms už Socialinio klimato fondo įgyvendinimą, ir jei remdamasi [...] naujausiais** audito rezultatais Komisija neabejojo šių institucijų veiklos veiksmingumu, laikoma, kad šios institucijos atitinka pagrindinius **IV priede išdėstytus** reikalavimus.
3. [Jei valstybė narė nustato daugiau nei vieną vadovaujančiąją instituciją, ji įsteigia koordinuojančiąją instituciją. Vadovaujančiajai institucijai gali būti pavesta vykdyti tam tikras koordinuojančiosios institucijos funkcijas. Koordinuojančiosios institucijos ir vadovaujančiosios institucijos susitarimai įforminami raštu.] **Siekdamos užtikrinti tęstinumą ir išlaidų rezultatyvumą valstybės narės gali remtis esamomis valdymo struktūromis ir institucijomis.**
4. Vadovaujančioji institucija gali nustatyti vieną ar daugiau tarpinių institucijų, kurias vykdytų [...] jų atsakomybei priskirtas užduotis. Vadovaujančiosios institucijos ir tarpinių institucijų susitarimai įforminami raštu. [...].
5. Audito institucija yra viešojo sektoriaus institucija, funkciškai nepriklausoma nuo audituojamų subjektų. Audito darbą **audito** institucijos atsakomybe gali atlikti kitas viešasis arba privatusis subjektas, nei toji audito institucija. Tuo atveju, kai valstybė narė nustato daugiau nei vieną audito instituciją, ji [...] **turi numatyti** koordinavimo tvarką **arba koordinavimo funkciją**, skirtą 53 straipsnyje [audito institucijos funkcijos] nurodytoms metinėms audito [...] **nuomonėms** ir auditų **santraukoms** parengti.

6. Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi funkcijų atskyrimo principo – tarp plane nurodytų institucijų ir jų viduje.
7. Valstybės narės akredituoja **BŽŪP** mokėjimo agentūras, atsakingas už 35 straipsnio 1 dalyje nurodytą [...] **intervencinių priemonių** ir šio reglamento XV priedo [...] **Sajungos** veiksmams] 1 dalies h ir j punktuose nurodytų Sąjungos veiksmų, **įgyvendinamų taikant pasidalijamąjį valdymą**, valdymą ir kontrolę [...]. **Akredituotos BŽŪP mokėjimo agentūros** savo funkcijas, kaip nurodyta 52 straipsnyje [BŽŪP mokėjimo agentūros funkcijos], gali pavesti vadovaujančiajai institucijai arba kitai įstaigai.
Vadovaujančiosioms institucijoms pavestos BŽŪP mokėjimo agentūrų funkcijos negali būti toliau pavedamos kitoms įstaigoms.
8. Vadovaujančioji ir audito institucijos gali būti atsakingos už vieną ar daugiau **NRP plano ar INTERREG plano skyrių arba už tam tikrą NRP plano skyrių dalį**. [...] Turi būti [...] **aiškiai nustatyta, kurios institucijos yra atsakingos už kiekvieną iš NRP plano arba INTERREG plano dalių**.
9. Vykdydamos savo funkcijas, plano institucijos gali naudoti viena integruota ir sąveikia informacijos ir stebėsenos sistema, įskaitant **Komisijos suteikiamą bendrą duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemonę**, kaip nurodyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 36 straipsnio 2 dalies d punkte, kad galėtų susipažinti su atitinkamais duomenimis ir juos analizuoti, kad juos galėtų visuotinai taikyti valstybės narės. **Plano institucijos gali toliau naudoti ir savo informacines ir stebėsenos sistemas, su sąlyga, kad jomis užtikrinama atitiktis šio reglamento reikalavimams.**
- 9a. **Nereikalaujama, kad vadovaujančioji ir audito institucijos patikrintų, ar numatomos pagrindinės išlaidos atitinka faktines operacijų išlaidas.**

10. Kartą per metus Komisija ir kiekviena valstybė narė rengia metinius peržiūros posėdžius, kuriuose nagrinėjami plano ar jo skyrių veiklos rezultatai. Peržiūros posėdžiuose dalyvauja atitinkamos institucijos, **įskaitant, kai aktualu, regiono institucijas ir institucijas, vykdančias [...] koordinavimo [...] funkciją**. Peržiūros posėdžio rezultatai fiksuojami raštu. Valstybės narės imasi tolesnių veiksmų dėl per peržiūros posėdį iškeltų klausimų, kurie daro poveikį plano arba vieno ar daugiau skyrių įgyvendinimui, ir per 3 mėnesius praneša Komisijai apie priemones, kurių imtasi.

50 straipsnis

NRP plano [...] koordinavimo [...] funkcija

[...] **NRP plano [...] koordinavimo funkcija apima šias užduotis:**

- a) **NRP plano arba jo pakeitimų teikimą;**
- a) stebėjimą, kaip įgyvendinamas **NRP planas, glaudžiai bendradarbiaujant su vykdančiosiomis institucijomis, [...]** kartu užtikrinant patikimą valdymo praktiką ir **skatinant už NRP planą atsakingų institucijų tinkamus administracinius gebėjimus [...];**
- b) įvairių **NRP** plano skyrių įgyvendinimo nuoseklumo užtikrinimą;
- c) mokėjimo paraiškų dėl **NRP** plano, **remiantis iš vadovaujančiųjų institucijų ir BŽŪP mokėjimo agentūrų gauta informacija**, pateikimą Komisijai pagal 65 straipsnį;
- d) einamųjų ir ateinančių kalendorinių metų mokėjimo paraiškų, kurios turi būti pateiktos iki sausio 31 d. ir liepos [...] **31 d.**, sumų prognozių pateikimą pagal X priede [dėl mokėjimų prognozės] pateiktą šabloną. **Ši užduotis gali būti pavesta vienai ar daugiau vadovaujančiųjų institucijų;**

- e) [...]
- f) [...] visų dokumentų, kurių prašoma kaip metinio patikinimo dokumentų rinkinio, nurodyto 59 straipsnyje [metinis paketas], dalies, **surinkimą** ir pateikimą Komisijai. **Tuo atveju, kai patikinimo dokumentų rinkinį sudaro daugiau nei vienas valdymo pareiškimas arba audito nuomonė, jie turi apimti visas per ataskaitinį laikotarpį pateiktas mokėjimo paraiškas, atsižvelgiant į valstybės narės institucinę, teisinę ir finansinę sistemą;**
- g) finansinių srautų užtikrinimą vadovaujančiosioms institucijoms ir **BŽŪP mokėjimo agentūroms**, užtikrinant, kad Komisijai kaskart atliekant mokėjimą tokios institucijos gautų joms priklausančias sumas, atsižvelgiant į pažangą, padarytą įgyvendinant į jų atitinkamus skyrius įtrauktas priemones, ir į galimas finansines pataisas, susijusias su jų skyrių įgyvendinimu, ir kad iki laikotarpio pabaigos jos gautų sumą, kuri būtų bent jau lygiavertė jų Sąjungos įnašui;
- h) [...]
- i) **kai taikytina**, paramą koordinavimo komiteto darbui teikiant būtiną informaciją ir užtikrinant tolesnę veiklą, susijusią su koordinavimo [...] komiteto sprendimais ir rekomendacijomis;
- j) Sąjungos piliečių informavimą apie NRP plano [...] tikslus ir rezultatus pagal Reglamento [Veiklos rezultatų reglamentas] 18 straipsnį per bendrą interneto portalą, kuriame suteikiama prieiga prie visų NRP plano skyrių pagal 64 straipsnio 1 dalį.

Šiame straipsnyje išvardytos užduotys gali būti pavestos vienai ar daugiau institucijų, užtikrinant, kad kiekviena užduotis būtų patikėta tik vienai institucijai. Koordinavimo funkcijos užduočių nustatymo tvarka įforminama raštu.

Vadovaujančiosios institucijos funkcijos

1. Vadovaujančioji institucija yra atsakinga už **NRP** plano arba [...] **vieno ar daugiau NRP plano skyrių ar vieno ar daugiau INTERREG plano skyrių arba NRP plano skyrių dalių valdymą, įskaitant atitinkamose dalyse nurodytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimą** [...]. Jos funkcijos yra šios:
  - a) atrinkti operacijas siekiant kuo labiau [...] **optimizuoti NRP** plano indėlių siekiant Fondo tikslų, apibrėžtų jo skyrių ir priemonių lygmeniu, nustatant ir taikant nediskriminacinius ir skaidrius kriterijus ir procedūras;
  - b) atlikti valdymo patikrinimus siekiant užtikrinti plane nustatytų tarpinių bei siektinų reikšmių pasiekimą [...] **ir išdirbio** įvykdymą ir [...] lėšų naudojimą laikantis taikytinos teisės; valdymo pareiškimo rengimo tikslais vadovaujančioji institucija, **vertindama, ar pasiektos tarpinės bei siektinos reikšmės ir ar įvykdytas išdirbis, netikrina** pagrindinių operacijų išlaidų;
  - c) taikyti veiksmingas ir proporcingas priemones ir procedūras, atsižvelgiant į nustatytą riziką, siekiant užkirsti kelią pažeidimams, įskaitant sukčiavimą, korupciją, interesų konfliktus ir dvigubą finansavimą, juos nustatyti ir ištaisyti, taip pat užtikrinti, kad pagrindinės operacijos atitiktų taikytiną teisę, laikantis IV priede [pagrindiniai reikalavimai] nustatytų atitinkamų pagrindinių reikalavimų;
  - d) remti stebėsenos [...] **komitetų** darbą laiku teikiant būtiną informaciją ir užtikrinant tolesnę veiklą, susijusią su stebėsenos [...] **komitetų** sprendimais ir rekomendacijomis;
  - e) jei aktualu, prižiūrėti tarpinėms įstaigoms **pavestų užduočių įgyvendinimą**, kartu užtikrinant patikimą valdymo praktiką ir tinkamų administracinių gebėjimų išlaikymą;

- f) **jei aktualu**, stiprinti tarpinių įstaigų [...], **suinteresuotųjų subjektų, partnerių** ir naudos gavėjų administracinius gebėjimus ir skatinti politikos mokymąsi [...];
- g) užtikrinti, kad naudos gavėjas gautų visą mokėtiną sumą, susijusią su [...] **operacijos** įvykdymu, ne vėliau kaip per 80 dienų nuo tos dienos, kai naudos gavėjas pateikė mokėjimo prašymą; **35 straipsnio** [...] **1 dalies** a–g, o, p ir r punktuose nurodytų intervencinių priemonių [intervencinių priemonių rūšys] atveju, užtikrinti, kad **bent 95 %** išmokos naudos gavėjams būtų išmokėta ne vėliau kaip metų, einančių po metų, kuriais pateiktas mokėjimo prašymas, birželio 30 d. **35 straipsnio 1 dalies h–n ir q–s punktuose nurodytų intervencinių priemonių atveju valstybės narės gali nuspręsti taikyti kitų metų po metų, kuriais naudos gavėjas pateikė mokėjimo prašymą, birželio 30 d. terminą.** Šis terminas gali būti [...] **sustabdytas**, jei remdamasi naudos gavėjo pateikta informacija vadovaujančioji institucija negali nustatyti, ar suma yra mokėtina;
- h) įrašyti ir saugoti duomenis, būtinus stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, patikrinimams ir auditui pagal 58 straipsnį [Valstybės narės pareigos], **63 straipsnį [Duomenų rinkimas ir registravimas]** ir IV priedą [pagrindiniai reikalavimai], ir užtikrinti duomenų saugumą, vientisumą ir konfidencialumą bei naudotojų tapatumo nustatymą;
- i) užtikrinti, kad kiekvienam naudos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstytos paramos sąlygos [...], finansavimo planas [...] ir **jo** įvykdymo **terminai** ir, kai taikytina, mokėjimo sąlygų taikymo metodas;
- j) užtikrinti, kad naudos gavėjai laikytųsi savo pareigos užtikrinti Sąjungos paramos matomumą pagal Reglamento (ES, Euratomas) XX [Veiklos rezultatų reglamentas] 18 straipsnį;

- k) **parengti, pasirašyti ir pateikti koordinavimo funkciją vykdančiai institucijai** 59 straipsnio [Metinis patikinimo dokumentų rinkinys] 1 dalies [...] **c punkte** nurodytą valdymo pareiškimą pagal XII priede [valdymo pareiškimas] pateiktą šabloną;
  - l) teikti informaciją apie plane numatytų priemonių įgyvendinimo pažangą, kaip reikalaujama 58 straipsnyje [Valstybių narių pareigos] ir IX priede [Priemonių įgyvendinimo pažangos ataskaita];
  - m) **jei aktualu, užtikrinti atitinkamos (-ų) NRP plano dalies (-ių) vertinimą;**
  - n) **įgyvendinti atitinkamoms tikslinėms auditorijoms ir NRP plano skyriams skirtą komunikacijos sistemą.**
2. 1 dalies b punkte nurodyti valdymo patikrinimai yra pagrįsti rizika ir proporcingi *ex ante* ir raštu nustatyta rizikai.
3. Atliekant valdymo patikrinimus, be kita ko, atliekami naudos gavėjų mokėjimo prašymų administraciniai patikrinimai ir, **kai reikia**, operacijų patikros vietoje. Tie patikrinimai atliekami ne vėliau kaip iki metinio patikinimo dokumentų rinkinio pateikimo pagal 59 straipsnį.

52 straipsnis

BŽŪP mokėjimo agentūros funkcijos

1. **BŽŪP** mokėjimo agentūros administracinė struktūra ir vidaus kontrolės sistema atitinka tarptautiniu mastu pripažintus vidaus kontrolės standartus ir suteikia pakankamas garantijas, kad mokėjimai yra teisėti, tvarkingi ir tinkamai apskaitomi.

2. Kiekviena valstybė narė **gali palikti veikti esamas BŽŪP mokėjimo agentūras ir, atsižvelgdama į savo institucines nuostatas, sumažina akredituotų BŽŪP mokėjimo agentūrų skaičių iki vienos BŽŪP mokėjimo agentūros nacionaliniu lygmeniu [...]** ir (arba), kai taikytina, vienos regionui. **Jei valstybėje narėje yra daugiau nei viena BŽŪP mokėjimo agentūra, ta valstybė narė gali paskirti BŽŪP mokėjimo agentūrų koordinavimo įstaigą.**
3. 35 straipsnio [BŽŪP intervencinių priemonių rūšys] 1 dalyje nurodytų [...] **intervencinių priemonių** atveju BŽŪP mokėjimo agentūra vykdo vadovaujančiosios institucijos užduotis, išvardytas 51 straipsnio [Vadovaujančioji institucija] 1 dalies b, c, f, g, h, i, j, k ir l [...] punktuose ir to straipsnio 2 ir 3 dalyse.

BŽŪP mokėjimo agentūra gali deleguoti savo užduočių vykdymą, išskyrus mokėjimų atlikimą.

Nukrypstant nuo pirmos ir antros pastraipų nuostatų, bendruomenės inicijuotų vietos plėtros daugiasektorių iniciatyvų, apimančių LEADER, atveju valstybės narės gali nuspręsti, kad vadovaujančioji institucija atlieka 51 straipsnyje išvardytas užduotis.

4. **BŽŪP mokėjimo agentūra teikia [...] koordinavimo funkciją vykdančiai institucijai šio Reglamento [...] 50 straipsnio c [...] ir f punktų tikslais būtina informaciją.**

Už **BŽŪP mokėjimo agentūrą atsakingas asmuo parengia ir [...] koordinavimo funkciją vykdančiai** institucijai pateikia šio reglamento 59 straipsnio [Metinio patikinimo dokumentų rinkinio pateikimas] 1 dalies c punkte nurodytą (-us) valdymo pareiškimą (-us).

5. Kiekviena valstybė narė nuolat stebi, kaip **BŽŪP** mokėjimo agentūra laikosi 1 dalyje nustatytų reikalavimų, ir yra atsakinga už akreditacijos suteikimą, peržiūrą ir panaikinimą.

Jei valstybė narė nustato, kad akredituota **BŽŪP** mokėjimo agentūra nebeatitinka vieno ar daugiau 1 dalyje nustatytų reikalavimų tokiu būdu, kuris daro poveikį jos užduočių vykdymui, valstybė narė nedelsdama taiko bandomąjį laikotarpį **BŽŪP** mokėjimo agentūros akreditacijai. Ji parengia planą, kuriame nurodo veiksmus ir terminus nustatytiems trūkumams pašalinti per laikotarpį, kuris nustatomas atsižvelgiant į problemos rimtumą. Laikotarpis neviršija 12 mėnesių nuo tos dienos, kai akreditacijai pradedamas bandomasis laikotarpis. Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija, atitinkamai valstybei narei paprašius, gali pratęsti šį laikotarpį.

53 straipsnis

Audito institucijos funkcijos

1. Audito institucija yra atsakinga už tarpinių bei siektinų reikšmių pasiekimo [...] **bei išdirbio** įvykdymo auditų ir sistemų auditų atlikimą, kad Komisijai būtų pateiktas patikinimas dėl veiksmingo valdymo ir kontrolės sistemų veikimo [...]. Auditais užtikrinamas [...] lėšų naudojimas laikantis taikytinos teisės.

2. Audito institucija parengia ir koordinavimo funkciją vykdančiai institucijai arba **INTERREG** plano skyriaus vadovaujančiajai institucijai pateikia:

- a) metinę audito nuomonę Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 63 straipsnio 7 dalies tikslais pagal šio reglamento XIII priede pateiktą šabloną, kurioje nustatoma, ar:
- i) duomenys, įrašyti į mokėjimo paraiškas, pateiktas už ataskaitinį laikotarpį, kaip nurodyta 59 straipsnio 1 dalies a punkte, [patikinimo dokumentų rinkinys] yra išsamūs, tikslūs ir patikimi;
  - ii) įdiegta valdymo ir kontrolės sistema veikia tinkamai ir **ja užtikrinama, kad Sąjungos lėšos būtų naudojamos laikantis taikytinų teisės aktų**, užtikrinant veiksmingą ir savalaikę Sąjungos finansinių interesų apsaugą [...];
  - iii) lėšų naudojimas atitinka taikytiną teisę;
  - iv) atlikus auditą yra pagrindo abejoti tvirtinimais valdymo pareiškime (**-uose**);
- b) atliktų auditų, kaip nurodyta 59 straipsnio 1 dalies b punkte, [Patikinimo dokumentų rinkinys] santrauką, įskaitant nustatytų trūkumų pobūdžio ir masto bei visų taisomųjų veiksmų, kurių imtasi ar planuojama imtis, analizę;

Audito darbas atliekamas laikantis tarptautiniu mastu pripažintų audito standartų.

3. Audito institucija parengia rizikos vertinimu grindžiamą audito strategiją, atsižvelgdama į valdymo ir kontrolės sistemos aprašymą, kaip reikalaujama 22 straipsnio 2 dalies m punkte, apimančių sistemų auditus ir tarpinių reikšmių, [...] siektinų reikšmių **ir išdirbio** auditą, taip pat [...] lėšų naudojimą pagal taikytiną teisę. Prieš pateikiant pirmąją mokėjimo paraišką atliekamas visų naujai nustatytų vadovaujančiųjų institucijų sistemos auditas.

4. **Nedarant poveikio 58 straipsnyje nustatytiems reikalavimams, tikrindama, kaip įgyvendinamos tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir išdirbis, [...] audito institucija [...] netikrina pagrindinių operacijų išlaidų [...].**

II SKYRIUS

Stebėsenos tvarka

54 straipsnis

Stebėsenos komitetas ir koordinavimo komitetas

1. Kiekviena valstybė narė įsteigia vieną ar daugiau NRP plano skyrių stebėsenos komitetų, priklausomai nuo to, kas numatyta atitinkamame skyriuje. Apimami visi **NRP** plano skyriai. Tas pats stebėsenos komitetas gali būti atsakingas už daugiau nei vieną skyrių.
2. Jei valstybė narė įsteigia daugiau nei vieną stebėsenos komitetą, ji taip pat [...] **gali** įsteigti koordinavimo komitetą, kuris, pasikonsultavęs su atitinkamomis institucijomis, atsakingomis už atskirus NRP plano skyrius, per tris mėnesius nuo pranešimo atitinkamai valstybei narei apie sprendimą, kuriuo patvirtinamas NRP planas, dienos užtikrina **NRP** plano įgyvendinimo apžvalgą ir stebėseną. [...]
3. Koordinavimo komitetui, **kai aktualu**, ir stebėsenos komitetui taikomos 55 ir 56 straipsniuose nustatytos taisyklės.
4. Kiekvienas stebėsenos komitetas ir, **kai aktualu**, koordinavimo komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles, įskaitant nuostatas dėl interesų konflikto prevencijos ir skaidrumo principo taikymo.
5. Stebėsenos **komitetas ir, kai aktualu, koordinavimo komitetas** posėdžiauja bent kartą per metus ir peržiūri NRP plano skyriaus ar skyrių, už kuriuos jis yra atsakingas, įgyvendinimą, įskaitant visus klausimus, turinčius įtakos pažangai siekiant jų tikslų.

6. Stebėsenos komiteto ir, **kai aktualu, koordinavimo komiteto** darbo tvarkos taisyklės ir jam pateikti duomenys bei informacija skelbiami 64 straipsnyje nurodytoje interneto svetainėje.

55 straipsnis

Stebėsenos komiteto sudėtis

1. [...] **Nustatant** stebėsenos komiteto sudėtį [...], **kiekviena valstybė narė užtikrina** proporcingą atstovavimą atitinkamoms valstybės narės institucijoms bei tarpinėms institucijoms ir 6 straipsnyje [partnerystė] [...] nurodytų partnerių atstovams, **pasitelkdama skaidrią procedūrą pagal savo institucinės ir teisinės sistemos reikalavimus.**

Sudarant stebėsenos komitetą atsižvelgiama į **NRP** plano skyrių arba skyrius, už kuriuos atsakingas stebėsenos komitetas. Stebėsenos komiteto sudėtimi ir dydžiu sudaromos sąlygos komitetui veiksmingai ir efektyviai atlikti savo darbą.

Kiekvienam stebėsenos komiteto nariui suteikiama balsavimo teisė. **Stebėsenos komitetui pirmininkauja valstybės narės atstovas. Darbo tvarkos taisyklėse gali būti numatyta, kad stebėsenos komiteto darbe gali dalyvauti subjektai, kurie nėra komiteto nariai, įskaitant EIB.**

Valstybė narė stebėsenos komiteto narių sąrašą skelbia 64 straipsnyje nurodytoje interneto svetainėje ir [...] **jį atnaujina.**

2. Komisijos atstovai dalyvauja stebėsenos komiteto veikloje patarėjų teisėmis.

Stebėsenos komiteto funkcijos

1. Stebėsenos komitetas, kiek tai susiję su skyriumi ar skyriais, už kuriuos jis yra atsakingas, nagrinėja:
  - a) **NRP** plano skyriuje **ar skyriuose** nurodytų priemonių įgyvendinimo pažangą;
  - b) visus klausimus, darančius poveikį skyriaus **ar skyrių** veiklos rezultatams, ir priemones, kurių imtasi tiems klausimams spręsti;
  - c) teisinės valstybės principo ir Chartijos horizontaliųjų sąlygų, nustatytų 8 ir 9 straipsniuose [Teisinės valstybės ir chartijos horizontaliosios sąlygos], įvykdymą ir jų taikymą visą programavimo laikotarpį;
  - d) vertinimų pažangą, vertinimų santraukas ir veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į išvadas;
  - e) informavimo, komunikacijos ir matomumo veiksmų [...] įgyvendinimą;
  - f) viešojo sektoriaus institucijų, partnerių ir naudos gavėjų, kai aktualu, administracinių gebėjimų stiprinimo pažangą;
  - g) veiksmingą partnerystės veikimą, kiek tai susiję su **NRP** plano skyriumi ar skyriais, už kuriuos jis yra atsakingas.

2. Stebėsenos komitetas, kiek tai susiję su **NRP plano** skyriumi (-iais), už kurį (-iuos) jis yra atsakingas, tvirtina:
- a) bet kokį pasiūlymą iš dalies pakeisti NRP plano skyrių ar skyrius, išskyrus pakeitimus pagal 34 straipsnį [Sąjungos veiksmai, ES priemonė];
  - b) operacijų atrankos metodiką **ir** kriterijus [...], įskaitant visus jų pakeitimus; Taikomi kriterijai [...] turi būti nediskriminaciniai, įtraukūs ir skaidrūs, užtikrinant prieinamumą neįgaliesiems, lyčių lygybę ir atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją;
  - c) vertinimo gaires ir jų pakeitimus;
  - d) [...]
  - e) [...]
3. **Jei taikytina**, koordinavimo komitetas [...] **pateikia nuomonę dėl** tų pačių elementų, kurie yra nurodyti ankstesnėje dalyje, tačiau **NRP plano lygmeniu, kad būtų užtikrintas įvairių skyrių įgyvendinimo darnumas** [...]. Jei nuomonės skiriasi, pirmenybė teikiama už šį skyrių atsakingo stebėsenos komiteto nuomoni.
4. Jei įgyvendinant skirtingus **NRP plano** skyrius vėluojama arba kyla sunkumų, **stebėsenos ir, jei taikytina**, [...] koordinavimo komitetas gali teikti rekomendacijas už **NRP plano** skyrius atsakingoms institucijoms dėl šių skyrių veiksmingumo siekiant jų tikslų gerinimo [...].
- 4a. **2 dalis netaikoma BŽŪP ir BŽP intervencinėms priemonėms, dėl kurių stebėsenos komitetas turi pateikti nuomonę.**

57 straipsnis

[...]

[...]

X ANTRAŠTINĖ DALIS VALDYMO IR FINANSINĖS TAISYKLĖS

I SKYRIUS

Bendrosios valdymo taisyklės

58 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad apsaugotų Sąjungos finansinius interesus ir užtikrintų, kad planams įgyvendinti naudojamos lėšos atitiktų taikomą teisę, įskaitant taikomas viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisykles. Jos visų pirma užtikrina pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, korupciją ir interesų konfliktus, prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir pranešimą apie juos.
2. 1 dalies tikslais valstybės narės:
  - a) nustato veiksmingas ir efektyvias savo planų valdymo ir kontrolės sistemas, remdamosi IV priede išdėstytais pagrindiniais reikalavimais, ir užtikrina tinkamą šių sistemų veikimą pagal patikimo finansų valdymo principą;
  - b) užtikrina, kad [...] suteikta parama būtų tinkamai panaudota nustatytoms tarpinėms ir siektinoms reikšmėms pasiekti arba išdirbiui įvykdyti, ir imasi visų tinkamų veiksmų užtikrinti, kad planams įgyvendinti naudojamos lėšos atitiktų taikomą teisę.
Valstybės narės, vertindamos, ar pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės ir ar įvykdytas išdirbis, netikrina pagrindinių operacijų ir priemonių išlaidų;
  - c) imasi tinkamų priemonių, kad užkirstų kelią pažeidimams, įskaitant sukčiavimą, korupciją, interesų konfliktus, juos nustatytų ir ištaisytų, be kita ko, **kai tai įmanoma ir taikytina**, naudodamos duomenų gavybos priemones;

- d) taiko **proporcingas** taisomąsias priemones, kai nesilaikoma taikytinos teisės;
- e) užtikrina, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo iš Sąjungos biudžeto, ir nedelsiant imasi priemonių visiems dvigubo finansavimo atvejams ištaisyti, **visų pirma bendradarbiaudamos su Komisija pagal 7 straipsnio 5 dalį arba užtikrindamos, kad [...] lėšos [...] būtų susigražintos;**
- f) užtikrina, kad būtų laikomasi Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 130 straipsnyje nustatytų pareigų;
- g) užtikrina, kad Komisijos pažeidimų valdymo sistemoje (IMS) būtų pranešama apie visus įtariamo sukčiavimo, korupcijos ir pažeidimų, įskaitant interesų konfliktą, dvigubą finansavimą ir kitus taikytinos teisės pažeidimus, atvejus; Komisija kasmet tą informaciją apibendrina ir paskelbia ir perduoda ją Europos Parlamentui;
apie pažeidimus nepranešama tais atvejais, kai su konkrečiu atveju susijusi Sąjungos įnašo suma yra mažesnė nei 10 000 EUR, arba kai valstybės narės nustato ir ištaiso pažeidimus prieš juos įtraukiant į Komisijai pateikiamą mokėjimo paraišką;
- h) užtikrina, kad Komisija, OLAF, Audito Rūmai ir, kiek tai susiję su valstybėmis narėmis, dalyvaujančiomis vykdant tvirtesnę bendradarbiavimą pagal Reglamentą (ES) 2017/1939, Europos prokuratūra:
- i) galėtų įgyvendinti savo atitinkamą kompetenciją, kaip nustatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 129 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, aiškiai reikalaujamos, kad Sąjungos [...] **naudos gavėjai** suteiktų arba užtikrintų būtinas teises ir prieigą, **taip pat užtikrintų, kad tokias teises ir prieigą suteiktų gavėjai, galutiniai gavėjai, rangovai ir subrangovai;**
- ii) gautų prieigą prie 63 straipsnyje [dėl duomenų rinkimo ir skelbimo] nurodytų duomenų naudodamosi savo atitinkama kompetencija;

- i) turi nustatytas sistemas ir procedūras, padedančias užtikrinti, kad visi audito sekai reikalingi patvirtinamieji dokumentai, susiję su Fondo remiama priemone, būtų saugomi tinkamu lygiu [...] **penkerių** metų laikotarpį, kuris prasideda nuo metų, kuriais Komisija atlieka paskutinį mokėjimą valstybei narei, gruodžio 31 d.; jeigu buvo inicijuota teisių gynimo procedūra, pateiktas apeliacinis skundas arba pradėtas teismo procesas, patvirtinamieji dokumentai saugomi tol, kol tos procedūros arba visos paskesnės lėšų susigrąžinimo procedūros bus užbaigtos;
- j) imasi priemonių, kad užtikrintų veiksmingą skundų dėl Fondo lėšų panaudojimo nagrinėjimą pagal savo institucines ir teisine sistemas ir Komisijos prašymu nagrinėja Komisijai pateiktus skundus, patenkančius į NRP plano **arba INTERREG plano skyriaus** taikymo sritį, ir informuotų Komisiją apie šių nagrinėjimų rezultatus;
- k) užtikrina, kad visi informacijos mainai tarp finansavimo gavėjų ir [...] plano institucijų, taip pat su Komisija būtų vykdomi naudojantis elektroninio keitimosi duomenimis sistemomis, kurios, be kita ko, apima automatinių ir interaktyvių formų ir skaičiavimų naudojimą, užtikrina įrašų saugojimą ir duomenų saugojimą sistemoje, kad būtų galima atlikti tiek naudos gavėjų pateiktų mokėjimo prašymų administracinius patikrinimus, tiek auditus, taip pat sudaro sąlygas automatiškai sinchronizuoti ir perduoti duomenis tarp naudos gavėjų ir valstybių narių sistemų;
- l) užtikrina, kad visa oficialia informacija su Komisija būtų keičiamasi naudojantis XVI priede nurodyta elektroninio keitimosi duomenimis sistema [SFC2028: valstybių narių ir Komisijos elektroninio keitimosi duomenimis sistema]. [...]

3. Valstybės narės ne vėliau kaip iki [...] **59 straipsnio 1 dalyje nurodyto galutinio termino** informuoja Komisiją apie pažangą, padarytą siekiant planuose nustatytų tikslų, kiekybiškai įvertindamos kiekvienos siektinos ir tarpinės reikšmės pasiekimą ir padarytą pažangą, atsižvelgiant į išdirbiu grindžiamas intervencines priemones, kurios remiamos pagal planus. Ši informacija pateikiama pagal IX priede [Priemonių įgyvendinimo pažangos ataskaitos] nustatytą šabloną. Jei pažangos ataskaitų teikimo sistemose nėra kiekybinio tarpinių ir siektinų reikšmių pažangos įvertinimo, valstybė narė padarytos pažangos įvertinimą pateikia pagal IX priede [Priemonių įgyvendinimo pažangos ataskaitos] nustatytą šabloną. Pateikta informacija apima pažangą iki **praėjusių kalendorinių** [...] metų pabaigos ir pridedama prie **59 straipsnio 1 dalies** [...] a punkte nurodyto metinio patikinimo dokumentų rinkinio.
4. Komisijai pagal **87** [...] straipsnį [Deleguotieji aktai] suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šio straipsnio 2 dalies g punktas papildomas taisyklėmis dėl kriterijų, kuriais remiantis nustatomi įtariamo sukčiavimo, korupcijos ir pažeidimo atvejai, apie kuriuos reikia pranešti, ir dėl duomenų, kurie turi būti pateikti tame kontekste.

59 straipsnis

Metinio patikinimo dokumentų rinkinio pateikimas

1. Taikydamos Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 63 straipsnį, valstybės narės ne vėliau kaip kiekvienų metų [...], **pradedant nuo 2029 m.**, vasario 15 d. Komisijai pateikia toliau nurodytus dokumentus (toliau – metinis patikinimo dokumentų rinkinys), **apimančius ankstesnį patikinimo ataskaitinį laikotarpį:**
  - a) **NRP plano arba INTERREG plano skyriaus** [...] priemonių, nustatytų [...] **58** straipsnio [Valstybių narių pareigos] **3** dalyje, įgyvendinimo pažangos ataskaitas pagal IX priede [Priemonių įgyvendinimo pažangos ataskaitos] nustatyto šablono **2 dalį, į jas įtraukdamos bendrą pažangą, padarytą iki ankstesnių kalendorinių metų pabaigos, [...]** ir išvardydamos mokėjimo paraiškas, pateiktas **atitinkamu patikinimo ataskaitiniu laikotarpiu, pradėdamos nuo tų, kurios pateiktos 2028 m. pirmajam patikinimo laikotarpiui pagal IX priede nustatyto šablono 1 dalį;**

- b) 53 straipsnio 2 dalies b punkte [audito institucijos funkcijos] nurodytų auditų santrauką;
- c) [...] valdymo [...] **pareiškimus** pagal XII priede nustatytą šabloną, kuriame nurodoma, kad:
  - i) kartu su mokėjimo paraiška (-omis) pateikta informacija yra išsami, tiksli ir patikima;
  - ii) lėšos buvo [...] naudojamos **pagal taikytiną teisę**;
  - iii) nustatytos valdymo ir kontrolės sistemos veikia tinkamai ir suteikia [...] **pagrįstą** patikinimą, kad lėšos buvo valdomos laikantis [...] taikytinos [...] **teisės**, įskaitant interesų konfliktų, korupcijos, dvigubo finansavimo, sukčiavimo ir kitų pažeidimų prevenciją, nustatymą, pranešimą apie juos ir jų ištaisymą, taip pat laikantis patikimo finansų valdymo principo;
  - iv) **pagal IX priedo 2 dalį pateikta** [...] informacija, **apimanti bendrą pažangą, padarytą iki ankstesnių kalendorinių metų pabaigos**, leidžia susidaryti tikrą ir teisingą vaizdą apie įgyvendinimo pažangą;
- d) 53 straipsnio 2 dalyje [audito institucijos funkcijos] nurodytas metines audito [...] **nuomones** pagal [...] **XIII priede** nustatytą šabloną;

Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 63 straipsnio 7 dalį, atitinkamai valstybei narei pateikus rašytinį pranešimą, vasario 15 d. terminą Komisija išimties tvarka gali pratęsti iki kovo 1 d.

- 2. Komisija atsižvelgia į metiniame patikinimo dokumentų rinkinyje pateiktą informaciją, kad nuspręstų, ar būtina imtis kurios nors iš 66, 67 ir 68 straipsniuose [mokėjimo terminų nutraukimas] [mokėjimų sustabdymas] [finansinės pataisos] nurodytų priemonių.

3. **Kad būtų užtikrinta veiksminga Sąjungos finansinių interesų apsauga, v[...]**alstybė narė, **ne vėliau kaip 2037 m. vasario 15 d.** teikdama paskutinių finansinių metų galutinį metinį patikinimo dokumentų rinkinį, patvirtina, kad visa Komisijos mokėjimų suma, **išskyrus techninę paramą**, neviršija visos sumos, kurią valstybė narė išmokėjo naudos gavėjams **už operacijas [kaip tai suprantama 63 straipsnio 1 dalies e punkto vi papunktyje]** [...] plano lygmeniu, atsižvelgiant į nacionalinį įnašą.

60 straipsnis

Komisijos pareigos

1. Komisija gauna pagrįstą patikinimą, kad valstybės narės įdiegė šiame reglamente nustatytus reikalavimus atitinkančias valdymo ir kontrolės sistemas ir kad šios sistemos įgyvendinant planus veikia veiksmingai ir efektyviai.
2. Komisija savo pačios audito darbo tikslais parengia audito strategiją ir audito planą, kurie grindžiami rizikos vertinimu ir proporcingumo principu. **Komisija apie savo audito strategiją kasmet informuoja valstybes nares.**
3. Komisija ir audito institucija koordinuoja savo audito darbą.
4. Audito tikslais Komisijos pareigūnai arba jų įgaliotieji atstovai pagal 58 straipsnio 2 dalies h punktą [valstybės narės pareigos] turi teisę susipažinti su visais būtinais įrašais, dokumentais ir metaduomenimis, nepriklausomai nuo to, kokioje laikmenoje jie saugomi, susijusiais su plano įgyvendinimu, įskaitant Fondo remiamas operacijas, arba su valdymo ir kontrolės sistemomis, ir gauna kopijas specialiu prašomu formatu. Komisijos pareigūnai arba jų įgaliotieji atstovai gali prašyti papildomos informacijos ir atlikti auditą vietoje.
5. Komisija atlieka auditus Fondo įgyvendinimo laikotarpiu ir ne vėliau kaip praėjus trejiems metams nuo galutinio **Komisijos atlikto mokėjimo valstybei narei** dienos.

6. **Nedarant poveikio galimybei patikrinti patvirtinamuosius dokumentus, nurodytus 58 straipsnio 2 dalies i punkte, arba veiksmingos Sąjungos finansinių interesų apsaugos užtikrinimui, Komisija, atlikdama tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimo auditą, [...] netikrina pagrindinių operacijų išlaidų [...].**

61 straipsnis

Vieno bendro audito metodas

1. Atlikdama auditus Komisija ir audito institucijos tinkamai atsižvelgia į vieno bendro audito ir proporcingumo principus, kiek tai susiję su rizikos Sąjungos biudžetui lygiu.
2. Komisija ir audito institucijos pirmiausia naudoja visą **turimą** informaciją ir įrašus [...], įskaitant valdymo patikrinimų rezultatus [...], ir **informaciją, esančią 58 straipsnio 2 dalies k ir l punktuose nurodytose elektroninio keitimosi duomenimis sistemose. Komisija ir audito institucijos** gali prašyti plano institucijų ir atitinkamų naudos gavėjų pateikti papildomus dokumentus ir audito įrodymus ir juos gauti, kai, remiantis jų profesiniu vertinimu, to reikia patikimoms audito išvadoms pagrįsti.
3. [...] **Kai** Komisija padaro išvadą, kad audito institucijos nuomonė yra patikima, o atitinkama valstybė narė dalyvauja tvirtesniame bendradarbiavime steigiant Europos prokuratūrą, pačios Komisijos atliekami auditai apima tik audito institucijos darbo auditą. **Komisija atsižvelgia į atitinkamos valstybės narės dalyvavimą tvirtesniame bendradarbiavime steigiant Europos prokuratūrą.**
4. Komisija ir audito institucija [...] **neatlieka** tarpinių ir siektinų reikšmių **bei išdirbio** audito visais tais metais, kuriais auditą jau atliko Europos Audito Rūmai, **su sąlyga, kad to Europos Audito Rūmų atlikto tokių tarpinių ir siektinų reikšmių bei išdirbio audito rezultatus audito institucija arba Komisija gali naudoti vykdydamos savo atitinkamas užduotis, visų pirma, jei nėra jokių naujų įrodymų.**

5. Nepaisant [...] 4 dalies, bet kuri tarpinė ir siektina reikšmė **ir išdirbis** gali būti audituojami daugiau nei vieną kartą, jei audito institucija, remdamasi savo profesiniu vertinimu, padaro išvadą, kad **kitaip** neįmanoma parengti pagrįstos audito nuomonės. **Komisija atitinkamai valstybei narei apie auditą praneša pakankamai iš anksto.**
6. [...] 3 dalis netaikoma, kai:
- a) esama konkrečios sukčiavimo, korupcijos ar interesų konfliktų, arba kito šiurkštaus nesilaikymo rizikos ar įtarimo [...];
  - b) Komisijai atlikus rizikos vertinimą, reikia iš naujo atlikti audito institucijos darbą, kad būtų užtikrintas jos veiksmingas veikimas;
  - c) yra įrodymų, kad audito institucijos veikla neatitinka pagrindinių reikalavimų, nustatytų 53 straipsnyje [audito institucijos funkcijos] ir IV priede [audito ir kontrolės reikalavimai].

Šios dalies a, b ir c punktų tikslais Komisija laiku informuoja valstybes nares apie 61 straipsnio 3 dalyje nurodyto principo netaikymo priežastis.

7. Komisija ir audito institucijos reguliariai ir ne rečiau kaip kartą per metus rengia susitikimus, jeigu nesusitarta kitaip, kuriuose nagrinėja audito strategiją, metinę kontrolės ataskaitą ir audito [...] **nuomones**, koordinuoja savo audito planus ir metodus ir keičiasi nuomonėmis su valdymo ir kontrolės sistemų gerinimu susijusiais klausimais.

Atsakingo ūkininkavimo ir bendros žuvininkystės politikos kontrolės sistema

1. Valstybės narės, atlikdamos 58 straipsnyje [Valstybių narių pareigos] nurodytą kontrolę, tikrina, ar naudos gavėjai laikosi Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 3 straipsnyje nurodytų atsakingo ūkininkavimo reikalavimų ir Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽP reglamentas] [...] 3 straipsnio 4 dalyje **numatytos kontrolės sistemos**.

Jei [...] plotas, deklaruotas 70 straipsnyje [IAKS] nurodytoje geoerdvinėje paraiškoje **siekiant gauti paramą pagal Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 3 straipsnio 2 dalyje nurodytas intervencines priemones**, neviršija 10 hektarų, naudos gavėjams netaikoma šiame straipsnyje numatyta kontrolė [...] **ir nuobaudos, nurodytos Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] xx straipsnyje**.

Jeigu naudos gavėjas buvo atrinktas paramos paraiškos arba mokėjimo prašymo patikrai vietoje atlikti, valstybės narės, kiek įmanoma ir atsižvelgdamos į susijusią riziką **ir kontrolės išlaidas**, neatrenka to naudos gavėjo paskesnei tų metų patikrai ir kontrolinei imčiai, išskyrus atvejus, kai dėl aplinkybių reikia atlikti daugiau nei vieną patikrą vietoje, kad būtų užtikrinta veiksminga Sąjungos finansinių interesų apsauga. Šia nuostata nėra mažinamas patikrų skaičius.

2. [...]

[...]

[...]

[...].

Duomenų rinkimas ir registravimas

1. Audito ir kontrolės, skaidrumo ir veiklos stebėsenos bei vertinimo tikslais valstybės narės renka, registruoja ir saugo elektroniniu būdu a–g punktuose nurodytą informaciją, **nedarant poveikio Veiklos rezultatų reglamento 19 straipsniui**, kartu užtikrindamos duomenų saugumą, vientisumą ir konfidencialumą bei naudotojų tapatumo nustatymą ir sudarydamos sąlygas automatiškai [...] **pateikti** duomenis į Komisijos nustatytą elektroninę sistemą:

a) apie naudos gavėją:

- i) tai, ar naudos gavėjas yra viešosios ar privatinės teisės subjektas, juridinio asmens statusą turintis ar jo neturintis subjektas, fizinis asmuo ar fizinių asmenų grupė;
- ii) visas subjekto juridinis pavadinimas, adresas ir jo PVM mokėtojo kodas arba mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, jei yra, arba kitą šalies lygmeniu nustatytas unikalus identifikatorius;
- iii) jei tai fizinis asmuo – vardas ir pavardė, gimimo data, buvimo vieta ir [...] **ju PVM mokėtojo kodas arba mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, jei yra, arba kitas šalies lygmeniu nustatytas unikalus identifikatorius;**
- iv) informacija apie visus naudos gavėjo tikruosius savininkus, jei tokių yra, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/849¹⁰ [...] **3** straipsnio 6 dalyje, t. y. vardas (-ai) ir pavardė (-ės), gimimo data (-os) ir PVM mokėtojo kodas (-ai) arba mokesčių mokėtojo identifikacinis (-iai) numeris (-iai), jei yra, arba kitas šalies lygmeniu **nustatytas** unikalus identifikatorius;

---

¹⁰ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB, (OL L 141, 2015 6 5, p. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj>).

- v) Sąjungos įnašo suma, [...] **kaip apibrėžta** dokumente, kuriuo nustatomos paramos sąlygos;
- vi) susijusios priemonės pagal planą nuoroda, įskaitant priemonės eilės numerį ir operacijos identifikatorių;
- vii) finansinių priemonių atveju – informacija apie tai, ar naudos gavėjas yra kontroliuojantįjį fondą įgyvendinantis subjektas, ar, jei kontroliuojančiojo fondo struktūros nėra, specialųjį fondą įgyvendinantis subjektas, arba, kai vadovaujančioji institucija finansinę priemonę įgyvendina tiesiogiai, informacija apie vadovaujančiąją instituciją;
- viii) kiek tai susiję su 35 straipsnio 1 dalyje nurodytomis BŽŪP intervencinėmis priemonėmis:
- lytis, **jei taikytina**, tai, ar naudos gavėjas yra ūkininkas, miško savininkas, jaunasis ūkininkas ar naujai įsteigta įmonė; sektoriinių intervencinių priemonių atveju – duomenys apie gamintojų organizacijos tipą;
  - valdos geografinė vieta, **jei taikytina**, tai, ar ji yra vietovėje, kurioje esama gamtinių ar specifinių kliūčių, kaip nurodyta Reglamento (ES) 202/XXXX [BŽŪP reglamentas] 8 straipsnyje [Išmokos už gamtines ar kitokias vietovei būdingas kliūtis], nitrato pažeidžiamoje zonoje¹¹, tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, kaip nurodyta to reglamento 9 straipsnyje [Parama už nepalankias sąlygas, susidariusias dėl tam tikrų privalomų reikalavimų];

---

¹¹ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių, (OL L 375, 1991 12 31, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>).

- ūkininkavimo tipas¹², **jei taikytina**, tai, ar valdoje ūkininkaujama ekologiškai¹³, bendras ariamosios žemės hektarų, daugiamečių žolynų ploto **hektarų**, ploto, kuriame auginami daugiamečiai pasėliai, **hektarų**, ploto, kuriame nevykdoma jokia žemės ūkio veikla, bet **vis tiek** laikomo atitinkančiu reikalavimus [...], **hektarų**, hektarų, kuriuose atsakingai **ūkininkaujama**, įskaitant plotą, kuriame kultivuojama apsaugos praktika, skaičius;
- b) apie gavėją ir galutinį gavėją:
- i) ar gavėjas arba galutinis gavėjas yra fizinis ar juridinis asmuo, o juridinio asmens atveju – ar tai viešosios, ar privatinės teisės subjektas;
  - ii) jei tai juridinis asmuo – visas gavėjo arba galutinio gavėjo juridinis pavadinimas ir jo PVM mokėtojo kodas arba mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, jei yra, arba kitas šalies lygmeniu nustatytas unikalus identifikatorius, o jei tai fizinis asmuo – gavėjo vardas ir pavardė, gimimo data **ir jų PVM mokėtojo kodas arba** [...] mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, jei yra, arba kitas **šalies lygmeniu nustatytas** unikalus identifikatorius;
  - iii) finansinių priemonių, susijusių su intervencinėmis priemonėmis, kuriomis remiama bendra žemės ūkio politika, įgyvendinama pagal pasidalijamąjį valdymą, atveju – lytis, **jei taikytina**, tai, ar galutinis gavėjas yra ūkininkas, miško savininkas, jaunasis ūkininkas, naujai įsteigta įmonė [...];

---

¹² Kaip apibrėžta Sąjungos valdų tipologijoje, nurodytoje 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1217/2009, sukuriančio žemės ūkio valdų pajamų ir ūkinės veiklos apskaitos duomenų rinkimo tinklą Europos bendrijoje, (OL L 328, 2009 12 15, p. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1217/oj>), 5b straipsnyje.

¹³ Kaip apibrėžta 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 (OL L 150, 2018 6 14, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

- iv) gavėjo arba galutinio gavėjo buvimo vieta, t. y. gavėjo adresas, kai gavėjas arba galutinis gavėjas yra juridinis asmuo; NUTS 2 lygio regionas, kai gavėjas arba galutinis gavėjas yra fizinis asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Sąjungoje arba šalyje, kai gavėjas arba galutinis gavėjas yra fizinis asmuo ir neturi nuolatinės gyvenamosios vietos Sąjungoje;
  - v) informacija apie visus gavėjo arba galutinio gavėjo tikruosius savininkus, jei tokių yra, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/849 3 straipsnio 6 dalyje, t. y. vardas (-ai) ir pavardė (-ės), gimimo data (-os) ir PVM mokėtojo kodas (-ai) arba mokesčių mokėtojo identifikacinis (-iai) numeris (-iai), jei yra, arba kitas šalies lygmeniu **nustatytas** unikalus identifikatorius;
  - vi) Sąjungos įnašo suma [...], **kaip apibrėžta dokumente, kuriuo nustatomos paramos sąlygos**, susijusios priemonės pagal planą nuoroda ir operacijos identifikatorius.
- c) apie rangovą, **kuriam po viešųjų pirkimų procedūros buvo skirta sutartis, kurios vertė viršija Sąjungos viešųjų pirkimų teisėje nustatytas ribas:**
- i) pavadinimas ir PVM [...] **mokėtojo kodas** arba mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris, **jei yra, arba kitas šalies lygmeniu nustatytas unikalus identifikatorius;**
  - ii) informacija apie visus rangovo tikruosius savininkus, jei tokių yra, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/849 3 straipsnio 6 dalyje, t. y. vardas (-ai) ir pavardė (-ės), gimimo data (-os) ir PVM [...] **mokėtojo kodas** (-ai) arba mokesčių mokėtojo identifikacinis (-iai) numeris (-iai), jei yra, arba kitas šalies lygmeniu **nustatytas** unikalus identifikatorius;

- iii) informacija apie visas sutartis, konkrečiai, pavadinimas, data, nuoroda, sutarties suma ir bet koks atitinkamas identifikatorius ar identifikavimo numeris;
- iv) susijusios priemonės pagal planą nuoroda, įskaitant priemonės eilės numerį ir operacijos identifikatorių;
- d) [...]
- e) apie operaciją:
  - i) operacijos pavadinimas, unikalus identifikatorius ir geografinė vieta arba, mobilių veikslių atveju, debesijoje įgyvendinamų operacijų arba operacijų, apimančių kelias vietas, atveju – naudos gavėjo buvimo vieta. Operacijų, **susijusių su žvejybos laivu, atveju – Sąjungos žvejybos laivyno registro identifikavimo numeris, kaip nurodyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2017/218;**
  - ii) trumpas operacijos aprašymas ir tikslai, išskyrus 35 straipsnio 1 dalies a–g, o ir p punktuose nurodytas BŽŪP intervencines priemones;
  - iii) kvietimo (-ų) teikti pasiūlymus ir konkurso (-ų), pagal kurį (-iuos) buvo atrinkta operacija, unikalus identifikatorius [...];

- iv) [...]
- v) Sąjungos įnašo suma, nurodyta dokumente, kuriuo nustatomos paramos sąlygos;
- vi) naudos gavėjui už operaciją išmokėta suma;
- vii) bendro finansavimo norma, taikytina susijusiai [...] **priemonei**, ir, kai taikytina, papildomas nacionalinis finansavimas;
- viii) **numatomos** operacijos pradžios ir pabaigos datos, nurodytos dokumente, kuriuo nustatomos paramos sąlygos, **kurios, jei skiriasi, atnaujinamos pagal faktines operacijos pradžios ir pabaigos datas užbaigus operaciją**;
- ix) [...]
- (x) operacijos valiuta, kaip nurodyta dokumente, kuriame nustatoma paramos sąlyga;
- xi) plano, pagal kurį remiama operacija, unikalus identifikatorius;
- xii) informacija apie tai, ar operacijoje dalyvauja trečioji valstybė ir ar ji vykdoma trečiojoje valstybėje; jei taip, tos trečiosios valstybės identifikavimo duomenys;
- xiii) priemonės eilės numeris, tarpinė reikšmė ir siektina reikšmė, intervencinių priemonių sritis ir veiklos rodikliai pagal Reglamento [Veiklos rezultatų reglamentas] 14 straipsnį, prie kurio prisidedama operacija [...];

- xiv) kiek tai susiję su 35 straipsnio 1 dalyje nurodytomis BŽŪP intervencinėmis priemonėmis, **jei taikytina**, reikalavimus atitinkantis plotas, [...] tai, ar ši įgyvendinama ūkininkavimo praktika yra nauja, žemės ūkio sektorius, ūkininkų grupė ar tikslinė vietovė, ploto, kuriam skirta parama, tipas, apdraustas plotas, gyvūnų skaičius ar kapitalas, investicijų kategorija [...];
  - xv) informacija apie tai, ar finansinė priemonė derinama su dotacijų forma teikiama programos parama, kaip tai suprantama 71 straipsnyje;
  - xvi) informacija apie tai, ar finansinės priemonės operacija įgyvendinama atitinkamais vienas po kito einančiais programavimo laikotarpiais: 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu ir [...] **2028**–2034 m. programavimo laikotarpiu;
  - xvii) jei finansinė priemonė teikiama per kontroliuojantį fondą – informacija apie kontroliuojančiajam fondui priklausantį specialųjį fondą įgyvendinantį subjektą;
  - xviii) kiek tai susiję su finansinių priemonių operacijomis, papildomai, be Fondo, sutelktų privačiųjų ir viešųjų išteklių suma pagal produktus: paskolos; garantijos; nuosavas [...] **arba** kvazinuosavas kapitalas; dotacijos pagal finansinės priemonės operaciją;
- f) apie bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, atsižvelgiant į kiekvieną vietos veiklos grupę (VVG):
- i) narių skaičius pagal kategorijas, priimant sprendimus dalyvaujančių narių skaičius pagal kategorijas ir lytį, jaunimo įtraukimas į sprendimų priėmimo procesą;
  - ii) įgyvendintų **operacijų** skaičius pagal naudos gavėjo tipą ir vietovę, su inovacijomis susijusių **operacijų** skaičius; Sąjungos įnašo, skirto ir sumokėto operacijoms, skirtoms gebėjimams stiprinti ir parengiamiesiems veiksams, taip pat strategijos ir jos aktyvaus pritaikymo valdymui, stebėsenai ir vertinimui, suma;

iii) parama VVG, teikiama regioninei plėtrai, užimtumui ir socialinei politikai arba pakrantės **žvejybos** ir akvakultūros bendruomenių vystymuisi;

g) apie kiekvieną EIP-AGRI veiklos grupę:

- i) projekto pavadinimas; projekto koordinadorius ir partneris (-iai): partnerio tipas, vardas, pavardė, adresas, e. paštas ir telefonas; projekto pradžios ir pabaigos data, tikslai ir pobūdis; pagrindinės nagrinėjamos teminės sritys; teritorinė taikymo sritis, geografinė padėtis; praktikos santrauka (-os) su pagrindinėmis projekto išvadomis; projekto indėlis siekiant konkrečių BŽŪP tikslų; galutinė ataskaita;
- ii) jei taikytina, finansavimo šaltinis (-iai), papildantis (-ys) Sąjungos įnašą ir bendrą finansavimą.

2. Valstybės narės, taikydamos automatinio keitimosi duomenimis tvarką, [...] **kartą per metus** pateikia Komisijai 1 dalyje nurodytą informaciją, **taip pat Veiklos rezultatų reglamento 12 straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją.**
3. Kiek tai susiję su 1 dalyje nurodytais duomenimis apie BŽŪP intervencines priemones, valstybės narės kasmet ne vėliau kaip iki N metų spalio 31 d. pateikia Komisijai informaciją apie išmokėtas išmokas už plotą ir gyvūnus, **susijusias su N-1 prašymų teikimo metais, N-1 kalendoriniais metais įgyvendintas sektorines intervencines priemones ir, atitinkamai, kitas intervencines priemones, nurodytas 35 straipsnio 1 dalyje.**
4. Valstybės narės sukuria savo sistemas, skirtas duomenų rinkimui skaitmeniniu ir sąveikiu būdu, remdamosi principu, kad duomenys renkami tik vieną kartą ir naudojami pakartotinai. Valstybės narės užtikrina, kad naudos gavėjai, gavėjai, galutiniai gavėjai, rangovai ir subrangovai, kiek tai įmanoma, nesusidurtų su duomenų prašymų dubliavimusi, turėtų prieigą prie visų su jais susijusių atitinkamų duomenų ir galėtų lengvai pakartotinai naudoti šiuos duomenis, kad galėtų užpildyti ir pateikti paraiškas. Kai įmanoma, valstybės narės pakartotinai naudoja esamus registrus ir duomenų bazes.

5. Komisijai pagal [...] **87** straipsnį [Įgaliojimų delegavimas] suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamos **1** dalyje nustatytos duomenų kategorijos.

64 straipsnis

Skaidrumas

1. Valstybė narė per šešis mėnesius nuo 23 straipsnyje [Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas] nurodyto Tarybos sprendimo priėmimo dienos užtikrina, kad veiktų interneto svetainė **arba interneto portalas**, kuriame būtų prieinama informacija apie paramą pagal šį reglamentą, apimanti plano tikslus, veiklą, esamas finansavimo galimybes ir pasiekimus.
2. Valstybė narė užtikrina, kad 63 straipsnio [Duomenų rinkimas ir registravimas] 1 dalyje nurodyta informacija būtų skelbiama šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje interneto svetainėje, atsižvelgiant į asmens duomenų apsaugą ir šio straipsnio 5 dalyje išvardytas išimtis. Informacija atnaujinama ne rečiau kaip **kartą per metus** [...].

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, kiek tai susiję su 35 straipsnio 1 dalyje nurodytomis BŽŪP intervencinėmis priemonėmis, valstybės narės ne vėliau kaip iki N+ 1 metų gegužės 31 d. užtikrina, kad būtų paskelbta 63 straipsnio [Duomenų rinkimas ir registravimas] 3 dalyje nurodyta informacija, išskyrus to straipsnio 1 dalies a punkto iv papunktyje, a punkto [...] **viii** papunktyje ir e punkto xiv papunktyje nurodytus duomenis.

Valstybė narė taip pat užtikrina, kad toje interneto svetainėje būtų paskelbta Reglamento (ES) [Veiklos rezultatų reglamentas] 12 straipsnio 4 dalyje nurodyti elementai, susiję su Fondo kvietimais teikti pasiūlymus ir konkursais, taip pat planuojamų Fondo kvietimų teikti pasiūlymus tvarkaraštis, kartu su tais elementais; tai atnaujinama ne rečiau kaip du kartus per metus.

Ši informacija parengiama **bent viena iš [...] Sąjungos institucijų** oficialiųjų kalbų [...] ir saugoma interneto svetainėje dvejus metus nuo jų pirminio paskelbimo dienos. 1 dalyje nurodytoje svetainėje skelbiami duomenys turi būti pateikti skaitmenizacijai pritaikytu, atviru, sąveikiu ir kompiuteriu skaitomu formatu, kuris leistų duomenis rūšiuoti, atlikti jų paiešką, juos gauti, palyginti ir pakartotinai naudoti.

3. Valstybė narė, prieš skelbdama duomenis pagal 2 dalį, informuoja naudos gavėjus ir paprašo jų informuoti gavėjus, galutinius gavėjus, rangovus ir subrangovus, kad duomenys bus paskelbti viešai.
4. Komisija skelbia šio straipsnio 2 dalyje nurodytus duomenis Reglamento [Veiklos rezultatų reglamentas] 12 straipsnyje [Bendrieji vartai] nurodytoje centralizuotoje interneto svetainėje.

Pirmos pastraipos tikslais Komisija paskelbia 63 straipsnyje [Duomenų rinkimas ir registravimas] nurodytų sumų Sąjungos įnašo dalį. Sąjungos įnašas nustatomas 63 straipsnyje [Duomenų rinkimas ir registravimas] nurodytas sumas padauginus iš bendro finansavimo normos, taikomos susijusiai plano [...] **priemonei**. Sumos kita nei euras valiuta konvertuojamos į eurus taikant Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 19 straipsnio 3 dalyje nurodytą mėnesinį buhalterinį keitimo kursą.

5. Informacija neskelbiama, jei pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę toks skelbimas draudžiamas dėl saugumo, viešosios tvarkos, nusikalstamų veikų tyrimų priežasčių arba kai informacija patenka į Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 38 straipsnio 3 dalies a–d punktų taikymo sritį. **Tokia informacija gali apimti 22 straipsnio 2b dalies m punkte nurodytą vertinimą.**

Informacija, susijusi su ūkininkų **ir žvejų, taip pat akvakultūros produktų gamintojų, kurie yra fiziniai asmenys**, vardais ir pavardėmis, neskelbiama, jei per vienerius metus jų gauta suma yra lygi **3 000 EUR** [...] arba mažesnė.

II SKYRIUS

Mokėjimų taisyklės

65 straipsnis

Mokėjimo paraiškų teikimas ir vertinimas

1. Komisija atlieka mokėjimus pagal biudžeto asignavimus ir atsižvelgdama į turimas lėšas.
2. Valstybės narės pateikia Komisijai mokėjimo paraišką pagal XI priede nustatytą šabloną [mokėjimo paraiškos šablonas]. Į mokėjimo paraišką įtrauktos sumos turi atitikti **pasiektų** tarpinių ir siektinų reikšmių **išmokų vertes** arba **sumas, prašomas už** atitinkamą išdirbį vykdant [...] **išdirbiu grindžiamas** intervencines priemones, laikantis sprendimo, kuriuo patvirtinamas **NRP planas ir INTERREG plano skyriai** [...] ir remiantis valstybės narės surinktais ir patikrintais įrodymais.
3. Vertindama, ar pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės, valstybė narė kiekvieną tarpinę ir siektiną reikšmę **vertina** visą, atsižvelgdama į jos formuluotę, pagrindinį tikslą ir kontekstą, laikydamasi VIII priedo [Fondo tarpinių ir siektinų reikšmių **vertinimo kriterijai**].
4. Mokėjimo paraiškas valstybės narės pateikia Komisijai pagal XI priede nustatytą šabloną ne daugiau kaip **dešimt** [...] kartų per **kalendorinius** [...] metus [...].

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, valstybės narės mokėjimo paraiškas, susijusias su 35 straipsnio 1 dalies a-g, o ir p punktuose nurodytomis intervencinėmis priemonėmis, pateikia ne anksčiau kaip tokių intervencinių priemonių prašymų teikimo metų gruodžio 1 d.

Pirmesnė pastraipa nedaro poveikio valstybių narių pareigai 2029 m. pateikti valdymo pareiškimą (-us), kuriame (-iuose) būtų nurodyta, kad pagal IX priedo 2 dalį pateikta informacija parodo tikrą ir teisingą įgyvendinimo pažangos vaizdą 2028 m.

5. Mokėjimo paraiškos nepriimamos, jei paskutinis teiktinas patikinimo dokumentų rinkinys dar nebuvo pateiktas pagal 59 straipsnį [metinis patikinimo dokumentų rinkinys], ir tol, kol jis nepateiktas.
6. Atsižvelgdama į turimas lėšas, Komisija atlieka mokėjimą per 60 dienų nuo mokėjimo paraiškos gavimo dienos. [...]
7. Bendra išankstinio finansavimo ir atliktų mokėjimų suma neviršija 95 % Fondo įnašo atitinkamai į **NRP planą ir INTERREG plano skyrių** [...]. Pasiekus šią viršutinę ribą, [...] institucija, vykdanči koordinavimo funkciją, arba, **INTERREG plano skyriaus atveju, vadovaujančioji institucija** ir toliau perduoda Komisijai mokėjimo paraiškas. Nedarant poveikio 66, 67 ir 68 straipsnių nuostatoms, Komisija sumoka galutinį likutį ne vėliau kaip per 10 mėnesių nuo [...] **galutinio patikinimo dokumentų rinkinio** gavimo.
8. Komisijai pagal 86 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo iš dalies keičiami VIII ir [...] **XI** priedai [dėl mokėjimo paraiškos ir tarpinių bei siektinų reikšmių pasiekimo]. **Šie pakeitimai yra skirti išimtinai tik problemoms, su kuriomis valstybės narės susiduria įgyvendindamos šį reglamentą, spręsti.**

66 straipsnis

Terminai ir mokėjimo terminų pertraukimas

1. Jei nustatomas terminas, per kurį Komisija turi imtis kokių nors veiksmų valstybių narių atžvilgiu, tas terminas pradedamas skaičiuoti valstybei narei pateikus visą informaciją pagal šiame reglamente nustatytus reikalavimus.
2. Tas terminas sustabdomas nuo dienos, einančios po dienos, kurią Komisija išsiunčia valstybei narei savo pastabas arba prašymą pateikti patikslintus dokumentus, iki tol, kol valstybė narė atsako į tas pastabas arba pateikia tuos dokumentus.

3. Atsižvelgdama į turimą informaciją ir **tinkamai laikydamasi** proporcingumo principo, Komisija gali pertraukti **atitinkamoms priemonėms** skirtą mokėjimą, **išskyrus išankstinį finansavimą**, terminą ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui arba, paskolos paramos atveju, imtis bet kurios pagal paskolos sutartį galimos priemonės, jeigu [...] **Komisijai kyla pagrįstas įtarimas, kad:**
- a) iš [...] informacijos matyti, kad esama valstybės narės šiurkštaus nesilaikymo, dėl kurio nebuvo imtasi taisomųjų priemonių, **arba**
  - b) iš [...] **informacijos matyti, kad** į mokėjimo paraišką įtraukta tarpinė ar siektina reikšmė arba išdirbis nebuvo **įvykdyti ar pasiekti, ir Komisija ketina atlikti patikrinimus**, arba [...]
  - c) **iš informacijos matyti, kad** tarpinė arba siektina reikšmė, už kurią išmokėta išmoka, galėjo būti atšaukta pagal 69 straipsnį [**teštinumas ir atšaukimas**].
4. Komisija raštu informuoja atitinkamą valstybę narę apie pertraukimo priežastis ir, kai aktualu, paprašo jos ištaisyti padėtį.

67 straipsnis

Mokėjimų sustabdymas

1. Komisija, **tinkamai laikydamasi** [...] proporcingumo principo, gali sustabdyti visus **atitinkamoms priemonėms pagal NRP planą arba INTERREG plano skyrius** skirtus mokėjimus, **išskyrus išankstinį mokėjimą**, ar jų dalį arba paskolos paramos atveju imtis bet kurios priemonės pagal paskolos sutartį bet kuriuo iš šių atvejų:

- a) valstybė narė nesiėmė taisomųjų priemonių padėčiai, dėl kurios pagal 66 straipsnio [pertraukimas] 3 dalies a punktą buvo pertrauktas mokėjimo terminas, ištaisyti;
- b) [...] esama šiurkštaus nesilaikymo, dėl kurio nebuvo imtasi taisomųjų priemonių;
- c) nebuvo pasiekta **ar įvykdyta** viena ar daugiau į mokėjimo paraišką įtrauktų tarpinių ar siektinų reikšmių arba išdirbių, arba tarpinė ar siektina reikšmė, už kurią išmokėtas mokėjimas, buvo atšaukta pagal 69 straipsnį [**tęstinumas ir** atšaukimas];
- d) Komisija pateikia pagrįstą nuomonę dėl pažeidimo nagrinėjimo procedūros pagal SESV 258 straipsnį dėl klausimo, kuris kelia pavojų rezultatyviam **atitinkamų** priemonių įgyvendinimui;
- da) Komisija padarė išvadą, kad valstybė narė nesilaiko Tarybos reglamento (EB) Nr. 332/2002 3 ir 3a straipsniuose nurodytos perspektyvinės programos ir susitarimo memorandumo.**
- e) [...]

2. Prieš priimdama sprendimą dėl sustabdymo, Komisija informuoja valstybę narę apie savo išvadas ir suteikia valstybei narei galimybę per du mėnesius pateikti savo pastabas dėl Komisijos vertinimo. Abiejų šalių sutarimu terminas gali būti pratęstas. Prieš priimdama sprendimą dėl sustabdymo, Komisija atsižvelgia į visą susijusią valstybės narės pateiktą informaciją ir pastabas.
3. Komisija panaikina sustabdymą, kai valstybė narė imasi taisomųjų priemonių, kuriomis ištaisomi 1 dalyje nurodyti elementai. Tokios priemonės gali apimti **NRP plano ir INTERREG plano skyrių** [...] pakeitimą įtraukiant papildomas mokėjimo sąlygas.
- 3a. **Komisija, tinkamai laikydamasi proporcingumo principo, gali pateikti pasiūlymą Tarybai sustabdyti visus arba dalį atitinkamoms priemonėms pagal NRP planus skirtus įsipareigojimus arba mokėjimus, išskyrus išankstinį finansavimą, arba, paskolos paramos atveju, imtis bet kokių priemonių pagal paskolos sutartį, jei Taryba nusprendžia, kad valstybė narė:**

- a) nesiėmė veiksmingų priemonių perviršiniam deficitui ištaisyti, nebent Taryba būtų priėmusi rekomendaciją pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1263 25 straipsnį didelio ekonomikos nuosmukio euro zonoje arba visoje Sąjungoje atveju;
- b) nesiėmė taisomųjų veikslių perviršiniam disbalansui panaikinti, nebent Taryba būtų priėmusi savo rekomendacijos pakeitimus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1176/2011 9 straipsnio 4 dalį;
- c) dėl priežasčių, priklausančių nuo atitinkamos valstybės narės, nesilaiko Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 472/2013 7 straipsnyje nurodytoje makroekonominio koregavimo programoje nustatytų politikos reikalavimų;

Pirmenybė teikiama įsipareigojimų vykdymo sustabdymui. Įsipareigojimų vykdymo sustabdymas taikomas Fondo įsipareigojimams atitinkamoms valstybėms narėms nuo metų, kurie eina po sprendimo dėl sustabdymo priėmimo, sausio 1 d.

Mokėjimų vykdymas sustabdomas tik tuo atveju, jei prašoma imtis neatidėliotinių veikslių. Mokėjimų už atitinkamas priemones pagal NRP planus vykdymo sustabdymas taikomas mokėjimo paraiškoms, pateiktoms po sprendimo dėl sustabdymo priėmimo dienos.

Sprendimą dėl minėto pasiūlymo Taryba priima įgyvendinimo aktu. Tas įgyvendinimo aktas taikomas tik mokėjimo paraiškoms, pateiktoms po to įgyvendinimo akto priėmimo dienos.

- 3b. **Sprendimo pagal 3a dalį tikslu įsipareigojimų arba mokėjimų vykdymo sustabdymo apimtis ir lygis turi būti proporcingi, juos nustatant užtikrinamas vienodas požiūris į valstybes nares ir atsižvelgiama į atitinkamos valstybės narės ekonomines ir socialines aplinkybes, visų pirma į nedarbo, skurdo arba socialinės atskirties atitinkamoje valstybėje narėje lygį, palyginti su Sąjungos vidurkiu, ir sustabdymo poveikį atitinkamos valstybės narės ekonomikai. Sustabdymo poveikis programoms, kurios ypatingai svarbios siekiant įveikti nepalankias ekonomines arba socialines sąlygas, yra ypatingas veiksnys, į kurį reikia atsižvelgti.**
- 3c. **Sprendimo pagal 3a dalį tikslu įsipareigojimų vykdymas sustabdomas neviršijant 25 % Fondui kitais kalendoriniais metais numatytų įsipareigojimų arba 0,25 % nominaliojo BVP, atsižvelgiant į tai, kuri suma yra mažesnė.**
4. **1 dalies d–da punktai ir 3a dalis netaikomi INTERREG plano skyriams.**

68 straipsnis

Komisijos atliekamos finansinės pataisos

1. **Tinkamai laikydamosi proporcingumo principo**, Komisija taiko finansines pataisas, kad [...] sumažintų Sąjungos finansinį įnašą **pagal planą** ir, kai taikytina, iš valstybių narių susigrąžintų visas į Sąjungos biudžetą mokėtinas sumas, **išskyrus už techninę paramą**, arba, paskolų paramos atveju, imtūsi bet kokių priemonių, prieinamų pagal paskolos sutartį, jei nustato, kad susidarė viena iš šių situacijų:

- a) atitinkama valstybė narė nesiėmė 67 straipsnio [Mokėjimų sustabdymas] [...] 3 dalyje nurodytų būtinų priemonių ir jeigu mokėjimai buvo sustabdyti bent šešiams mėnesiams. **Atitinkamos valstybės narės prašymu šis laikotarpis gali būti pratęstas iki 9 mėnesių;**
- b) esama Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo, korupcijos ar interesų konfliktų, kurių valstybė narė nenustatė, apie juos nepranešė ir jų neištaisė;
- c) [...] esama šiurkštaus nesilaikymo, dėl kurio [...] valstybė narė nesiėmė taisomųjų priemonių;
- d) sumos buvo išmokėtos už nepasiektą tarpinę ar siektiną reikšmę arba išdirbį, valstybei narei to nenustačius ir nepranešus, ir iki plano pabaigos nebuvo imtasi taisomųjų priemonių; jei valstybė narė praneša Komisijai apie tokius nustatytus faktus, taikoma 67 straipsnio 1 dalies c punkte (Mokėjimų sustabdymas) nustatyta sustabdymo procedūra;
- e) nustatyta, kad tarpinė arba siektina reikšmė, už kurią buvo padarytas mokėjimas, **per penkerius metus nuo Komisijos mokėjimo, atitinkančio tos tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės pasiekimą, dienos [...] pagal 69 straipsnį** buvo atšaukta ir iki plano pabaigos nebuvo imtasi taisomųjų priemonių.

2. Priimdama sprendimą dėl finansinės pataisos sumos, Komisija laikosi proporcingumo principo ir atsižvelgia į 1 dalyje išvardytų trūkumų šiurkštumą, dažnumą ir finansinius padarinius. Ta suma turi kuo labiau atitikti faktinius finansinius nuostolius arba riziką Sąjungos biudžetui. Jei Komisija, deramai stengdamasi, negali nustatyti faktinio nepagrįstai išmokėtų sumų dydžio ir Sąjungos patirtos finansinės žalos sumos, ji gali nustatyti sumą taikydama ekstrapoliuotas arba fiksuotosios normos pataisas pagal XIV priedą [Fiksuotosios normos finansinių pataisų dydžio nustatymas].

Tuo atveju, jei valstybė narė nenustatė, kad nepasiekta tarpinė arba siektina reikšmė **ar neįvykdytas išdirbis** ir nepranešė apie tai, kaip nurodyta [...] 1 dalies d punkte, Komisijos taikomos pataisos vertė nustatoma proporcingai nepasiektai **ar neįvykdytai** daliai.
Pereinamųjų tarpinių arba siektinų reikšmių atveju pataisa neviršija atitinkamos tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės išmokėjimo vertės.

Jei konkrečios priemonės galutinė tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė nebuvo pasiekta, Komisijos taikomos pataisos vertė nustatoma proporcingai priemonės įgyvendinimui, atsižvelgiant į ankstesnius atliktus mokėjimus, **ir neviršija visų tos priemonės išmokėjimo verčių sumos.**

3. Prieš priimdama sprendimą dėl finansinės pataisos, Komisija informuoja valstybę narę apie savo išvadas ir suteikia valstybei narei galimybę per du mėnesius pateikti savo pastabas dėl Komisijos vertinimo. **Jei valstybė narė ketina pakartotinai panaudoti atitinkamas sumas pagal 4 dalį, ji laikydama to termino apie tai raštu praneša Komisijai.** Abiejų šalių sutarimu terminas gali būti pratęstas. **Jei valstybė narė nesutinka su Komisijos išvadomis, pateikdama savo pastabas ji gali paprašyti būti išklaudyta. Komisija surengia klausimą per du mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos, kad būtų užtikrinta, kad Komisija turėtų visą reikiamą informaciją ir pastabas išvadoms dėl finansinės pataisos taikymo padaryti.** Prieš priimdama sprendimą dėl finansinės pataisos taikymo, Komisija atsižvelgia į visą susijusią valstybės narės pateiktą informaciją ir pastabas.
- 3a. **Sprendimą dėl finansinės pataisos, atsižvelgdama į 2 dalyje nurodytus elementus, Komisija priima įgyvendinimo aktu. Jei valstybė narė pagal 3 dalį paprašė būti išklaudyta, įgyvendinimo aktas priimamas per 10 mėnesių nuo klausymo dienos.**

4. Nedarant poveikio 1 daliai, Komisija proporcingai sumažina paramą ir susigražina visas į Sąjungos biudžetą mokėtinas sumas visais atvejais, kai daromas poveikis Sąjungos finansiniams interesams arba tarpinių ir siektinų reikšmių [...] **ir išdirbio įvykdymui**, jei valstybė narė neištaisė šios padėties arba šurkščiai nesilaiko IV priede [pagrindiniai reikalavimai] [...] nurodytų pagrindinių reikalavimų ir to valstybė narė neištaisė pateikdama **galutinį patikinimo dokumentų rinkinį. Valstybė narė gali pakartotinai panaudoti atitinkamas sumas, jei 68 straipsnio 1 dalies a, c, d ir e punktuose nurodytais atvejais ta valstybė narė sutinka su finansine pataisa prieš priimant sprendimą, nurodytą [...] trečioje pastraipoje. Sumos pakartotinai nenaudojamos toms pačioms operacijoms arba tos pačios rūšies operacijoms, kurioms taikoma numatyta finansinė pataisa.**
5. Jei iš dalies pakeitus planą priemonė, kuriai skirtos sumos buvo išmokėtos už pasiektas tarpines ar siektinas reikšmes, panaikinama, anksčiau išmokėtos sumos susigražinamos nesumažinant Sąjungos finansinio įnašo ir perprogramuojamos kitoms priemonėms.

69 straipsnis

Tęstinumas ir atšaukimas

1. Valstybė narė užtikrina, kad ir toliau būtų garantuojama, kad būtų pasiekta bet kuri iš **plane nustatytų** atitinkamų tarpinių ir siektinų reikšmių, **atsižvelgiant į atitinkamos tarpinės ar siektinos reikšmės lygmeniu nustatytus tikslus. Remiantis VIII priede [Fondo tarpinių ir siektinų reikšmių vertinimo kriterijai] išdėstytais kriterijais, tai vertinama [...] ketverius metus [...] nuo Komisijos mokėjimo, atitinkančio tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės pasiekimą, dienos, išskyrus *force majeure* atvejus.**
2. Jei Komisija mano, kad **tarpinė arba siektina reikšmė, kuri anksčiau buvo laikoma pasiekta, nebegali būti laikoma tokia, atsižvelgiant į 1 [...] dalyje nustatytus reikalavimus**, arba jei valstybė narė informuoja patikinimo dokumentų rinkinyje apie atšaukimą, Komisija laikosi 66, 67, 68 straipsniuose [mokėjimo terminų pertraukimas, mokėjimų sustabdymas, pataisos] nurodytų procedūrų.

3. 1 ir 2 dalys netaikomos investicijoms pagal 3 straipsnio **ba ir c punktuose** nustatytus konkrečius tikslus, kurios nėra investicijos į infrastruktūrą, išskyrus atvejus, kai jų atžvilgiu taikoma pareiga išlaikyti investicijų tęstinumą pagal valstybės pagalbos taisykles arba kai tokia pareiga nustatyta plane.
4. Operacijos, kuriomis remiamas perkėlimas, **kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 61a punkte**, neatitinka finansavimo reikalavimų.

70 straipsnis

Integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS)

1. Kiekviena valstybė narė sukuria ir tvarko integruotą administravimo ir kontrolės sistemą (toliau – integruota sistema). Ji taikoma 35 straipsnio 1 dalies a–g punktuose išvardytoms intervencinėms priemonėms.
2. Tiek, kiek būtina, integruota sistema taip pat naudojama [atsakingo ūkininkavimo], nurodyto Reglamento XX [BŽŪP] XX straipsnyje valdymui, ir visais atitinkamais atvejais VI antraštinėje dalyje [paramos atokiausiems regionams nuostatos] nurodytoms priemonėms.
3. Integruotą sistemą sudaro šie elementai:
  - a) žemės ūkio stebėsenos sistema (ŽŪSS). ŽŪSS yra reguliaraus ir sistemingo žemės ūkio veiklos ir praktikos stebėjimo, sekimo ir vertinimo naudojant technologines priemones, įskaitant programos „Copernicus“ palydovų „Sentinel“ duomenis, procedūra;
  - b) geoerdvinė ir su gyvūnais susijusių paraiškų sistema (GSA). GSA yra skaitmeninė paraiškų priemonė, kuria naudodamasis naudos gavėjas gali deklaruoti valdos žemės ūkio veiklą ir praktiką;
  - c) žemės sklypų identifikavimo sistema (ŽSIS);
  - d) gyvūnų identifikavimo ir registravimo sistema;

- e) 1 ir 2 dalyse išvardytų intervencinių priemonių naudos gavėjų nustatymo sistema;
- f) kontrolės ir nuobaudų sistema. [...]

[...]

[...]

XI ANTRAŠTINĖ DALIS KONKRETI PARAMOS RŪŠIS

71 straipsnis

Finansinės priemonės

1. Valstybės narės į savo planus gali įtraukti paramą esamoms arba naujai sukurtoms finansinėms priemonėms, **kuriomis prisidedama prie konkrečių tikslų įgyvendinimo** ir kurias tiesiogiai įgyvendina vadovaujančioji institucija arba kurios įgyvendinamos jos atsakomybe.
  - 1a. **Finansinėmis priemonėmis galutiniams gavėjams teikiama parama visų pirma investicijoms į materialųjį ir nematerialųjį turta, taip pat apyvartiniam kapitalui.**
2. Finansinių priemonių naudojimas ir galimas jų ir dotacijų paramos derinimas turi būti pagrindžiami atsižvelgiant į atitinkamus rinkos poreikius ir jų gebėjimą sumažinti riziką [...] **arba** pritraukti **finansavimą, įskaitant** privatų kapitalą. Numatomos finansinės priemonės išlaidos nustatomos pagal 11 dalį.
3. Valstybės narės atrenka finansines priemones įgyvendinančius subjektus. Jeigu finansinę priemonę įgyvendina kontroliuojantysis fondas, kontroliuojantįjį fondą įgyvendinantis subjektas, taikydamas skaidrias procedūras, atrenka specialiuosius fondus įgyvendinančius subjektus.

4. Valdymo mokesčiai grindžiami veiklos rezultatais, **įskaitant, kai aktualu, bet kokį vienkartinį steigimo mokestį, taikomą už kontroliuojančiojo fondo įsteigimą. Tiesioginio sutarties skyrimo atveju bet koks toks steigimo mokestis kartu su valdymo mokesčiais įskaičiuojamas į tolesnėse pastraipose nustatytas viršutines ribas.**

Kai kontroliuojantįjį fondą įgyvendinantys subjektai atrenkami tiesiogiai skiriant sutartį, valdymo mokesčių sumai taikoma viršutinė riba – iki 7 % plane numatyto finansinio įnašo nuosavo arba kvazinuosavo kapitalo produktams ir iki 5 % visiems kitiems finansiniams produktams.

Kai specialųjį fondą įgyvendinantys subjektai atrenkami tiesiogiai skiriant sutartį, valdymo mokesčių sumai taikoma viršutinė riba – iki 15 % plane numatyto finansinio įnašo nuosavo kapitalo arba kvazinuosavo kapitalo produktams ir iki 7 % plano finansinio įnašo bet kuriems kitiems finansiniams produktams. **Jeigu pagal finansinę priemonę teikiamas mikrofinansavimas, pastaroji viršutinė riba gali būti padidinta ne daugiau kaip 1 procentiniu punktu, palyginti su numatoma pagal planą skiriamo įnašo suma, naudojama mikrofinansavimui teikti.**

Jei kontroliuojantįjį fondą arba specialiuosius fondus įgyvendinantys subjektai, arba kontroliuojantįjį fondą ir specialiuosius fondus įgyvendinantys subjektai atrenkami konkurso būdu pagal taikytiną teisę, valdymo mokesčių suma nustatoma finansavimo sutartyje ir atspindi konkurso rezultatus. Valstybė narė gali atnaujinti investicinius kaštus, kad būtų atspindėta galutinė valdymo mokesčių suma.

5. Valstybės narės finansinės priemonės įgyvendinimo sutartį gali tiesiogiai skirti šiems naudos gavėjams:
- a) EIB grupei;
  - b) tarptautinėms finansų įstaigoms, kurių akcininkė yra valstybė narė;

- c) valstybiniam bankui arba įstaigai, kurie įsteigti kaip profesinę finansinę veiklą vykdančys juridiniai asmenys ir kurie atitinka visas šias sąlygas:
- i) juose nėra tiesioginio privataus kapitalo dalyvavimo, išskyrus atvejus, kai kontrolės ir teisės blokuoti nesuteikiantis privataus kapitalo dalyvavimas yra reikalaujamas pagal nacionalinės teisės aktų nuostatas laikantis Sutarčių, ir jis nedaro lemiamos įtakos atitinkamo banko arba įstaigos sprendimams, išskyrus privataus kapitalo dalyvavimo formas, kurios nesuteikia teisės daryti įtaką sprendimams dėl kasdienio **Fondo** lėšomis remiamos finansinės priemonės valdymo;
  - ii) jie veikia pagal viešosios politikos įgaliojimus, kuriuos nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu suteikė atitinkama valstybės narės institucija, pagal kuriuos jie, be kita ko, vykdo ekonominės plėtros veiklą, kuria prisidedama prie **Fondo** tikslų, ir tokia veikla sudaro visą jų veiklą arba jos dalį;
  - iii) jie vykdo ekonominės plėtros veiklą, kuria prisidedama prie **Fondo** tikslų įgyvendinimo, regionuose, politikos srityse ar sektoriuose, kuriuose paprastai nėra arba nepakanka galimybių gauti finansavimą iš rinkos šaltinių, ir tokia veikla sudaro visą jų veiklą arba jos dalį;
  - iv) vykdamą veiklą jų pagrindinis siekis nėra gauti kuo daugiau pelno, tačiau jie užtikrina ilgalaikį finansinį savo veiklos tvarumą;
  - v) jie, imdamiesi tinkamų priemonių pagal taikytiną teisę, užtikrina, kad 4 dalyje nurodytas tiesioginis sutarties skyrimas nesuteiktų jokios tiesioginės ar netiesioginės naudos komercinei veiklai;
  - vi) juos pagal taikytiną teisę prižiūri nepriklausoma institucija;

- d) kitoms įstaigoms, atitinkančioms Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES¹⁴ 12 straipsnyje nustatytas sąlygas.
6. Finansinės priemonės gali būti derinamos su parama dotacijų forma pagal vieną finansinės priemonės operaciją sudarant vieną finansavimo susitarimą, kai finansinę priemonę įgyvendinantis subjektas teikia abiejų skirtingų formų paramą. Tokiu atveju finansinėms priemonėms taikytinos taisyklės taikomos tai vienai finansinės priemonės operacijai. Dotacijų forma teikiama parama turi būti tiesiogiai siejama su finansine priemone ir jai būtina ir negali būti didesnė už finansiniu produktu remiamų investicijų vertę. Apie kiekvieną paramos rūšį saugomi atskiri įrašai.
7. Priemonių, kurios įgyvendinamos kaip finansinės priemonės, galutinėms tarpinėms ir siektinoms reikšmėms pasiekti reikalaujama, kad parama būtų suteikta galutiniams gavėjams.
8. SESV 42 straipsnio taikymo sričiai priskirtos veiklos atveju bendra galutiniam gavėjui suteiktos paramos apyvartiniam kapitalui suma neturi viršyti 300 000 EUR bendrojo subsidijos ekvivalento per bet kurį trejų [...] metų laikotarpį. [...]
9. Dotacijos nenaudojamos per finansines priemones gautai paramai kompensuoti. Finansinės priemonės nenaudojamos išankstiniam dotacijų finansavimui.

---

¹⁴ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

10. Finansinėms priemonėms išmokėta **Fondo** parama pervedama į sąskaitas finansų įstaigose, kurių buveinė yra valstybėse narėse, **įskaitant nacionalinius centrinius bankus**, ir valdoma laikantis aktyvaus išdo valdymo ir patikimo finansų valdymo principų. Palūkanos ir kitas pelnas, priskirtini prie finansinėms priemonėms mokamos Fondo paramos, naudojami tam pačiam tikslui **ar** tiems patiems **tikslams**, kaip ir pradinė **Fondo** parama, įskaitant valdymo mokesčių, kuriuos finansinę priemonę įgyvendinantys subjektai patiria pagal tą pačią finansinę priemonę, mokėjimus; arba, pabaigus naudoti finansinę priemonę, kitose finansinėse priemonėse arba kitų formų paramai tolesnėms investicijoms į galutinius gavėjus iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos. Visos palūkanos ir kitas pelnas, nenaudoti pagal ankstesnį sakinį, išskaičiuojami iš bendros paramos sumos.
11. Finansinės priemonės išlaidų sąmata nustatoma remiantis tikslinė siūlomų finansinių produktų apimtimi ir atitinkamais valdymo mokesčiais. Į numatomas finansinių priemonių išlaidas taip pat gali būti įtrauktos šios kategorijos:
- a) mokėjimai galutiniams gavėjams paskolų ir investicijų į nuosavą bei kvaziniuosavą kapitalą atveju;
  - b) atidėti ištekliai garantijų sutartims, dar nesumokėti arba jau sulaukę mokėjimo termino, siekiant apmokėti galimus nuostolius pagal garantiją, apskaičiuoti pagal dauginamąjį koeficientą, nustatytą atsižvelgiant į atitinkamas pagrindines išmokėtas naujas paskolas arba investicijas į galutinių gavėjų nuosavą kapitalą;
  - c) mokėjimai galutiniams gavėjams arba jų naudai, kai finansinės priemonės sujungiamos į vieną finansinės priemonės operaciją pagal šio straipsnio 5 dalį;
  - d) finansinę priemonę įgyvendinančių subjektų patiriami valdymo mokesčiai;
  - e) administravimo mokesčiai ar jų dalis, taikoma galutiniams gavėjams, neįtraukiama į numatomas išlaidas.

12. Ištekliai, **prieš pateikiant galutinį patikinimo dokumentų rinkinį** grąžinti finansinėms priemonėms [...] iš investicijų į galutinius gavėjus arba dėl garantijų sutartims atidėtų išteklių grąžinimo, įskaitant kapitalo grąžinimą ir bet kokios rūšies gautas pajamas, priskirtinas Fondo paramai, pakartotinai panaudojami [...] **toliau nurodytais tikslais**, atsižvelgiant į patikimo finansų valdymo principą:
- a) **tolesnėms investicijoms į galutinius gavėjus pagal tas pačias ar kitas finansines priemones, laikantis 3 straipsnyje išdėstytų konkrečių tikslų;**
  - b) **Fondo įnašo į finansinę priemonę nominaliosios sumos nuostoliams, atsiradusiems dėl neigiamų palūkanų, padengti, jei tokie nuostoliai atsiranda nepaisant aktyvaus išdo valdymo, arba**
  - c) **bet kokiems valdymo mokesčiams, susijusiems su tokiomis tolesnėmis investicijomis, atsižvelgiant į patikimo finansų valdymo principą.**

Valstybės narės patvirtina būtinas priemones siekdamos užtikrinti, kad per aštuonerius metus nuo [...] **tada, kai pateikiamas galutinis patikinimo dokumentų rinkinys**, [...] grąžinti ištekliai būtų pakartotinai panaudojami pagal plano tikslus toje pačioje arba kitose finansinėse priemonėse arba teikiant kitų formų paramą.

13. **Fondo parama, panaikinta dėl taikytinos teisės pažeidimo, gali būti pakartotinai panaudota tai pačiai finansinei priemonei, išskyrus atvejus, kai tai susiję su sisteminiu pažeidimu. Jeigu finansinė pataisa atlikta dėl sisteminio pažeidimo, panaikintas įnašas negali būti dar kartą panaudotas jokiai sisteminio pažeidimo paveiktai operacijai.**

Valdymo patikrinimai ir finansinių priemonių auditai

1. Vadovaujančioji institucija atlieka valdymo patikras [...], **įskaitant patikras vietoje**, pagal 51 straipsnį [vadovaujančiosios institucijos funkcijos] tik finansinę priemonę įgyvendinančių subjektų lygmeniu. Vadovaujančioji institucija gali remtis išorės subjektų atliktais patikrinimais ir negali atlikti valdymo patikrų vietoje, jeigu ji turi pakankamai įrodymų, kad šios išorės įstaigos yra kompetentingos. Garantijų fondų atveju vadovaujančioji institucija gali atlikti valdymo patikras vietoje įstaigų, teikiančių paramą galutiniams gavėjams, lygmeniu, jei nėra valdymo ir kontrolės veikimo įrodymų finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto arba vadovaujančiosios institucijos lygmeniu.
2. Audito institucija atitinkamai atlieka auditus pagal 53 straipsnį [audito institucijos funkcijos] finansinę priemonę įgyvendinančių subjektų lygmeniu. Siekdama gauti bendrą patikinimą, audito institucija gali atsižvelgti į finansinę priemonę įgyvendinančių subjektų išorės auditorių audito rezultatus ir tuo remdamasi gali nuspręsti apriboti savo audito darbą. Garantijų fondų atveju už auditą atsakingos įstaigos gali atlikti įstaigų, teikiančių paramą galutiniams gavėjams, auditą, jei nėra paramos įrodymų finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto arba vadovaujančiosios institucijos lygmeniu.
3. Vadovaujančiosios institucijos ir audito institucijos gali remtis pagal Reglamento (ES, Euratomas) **2024/2509** 157 straipsnį atlikto ramsčio vertinimo rezultatais.
4. Vadovaujančioji institucija neatlieka valdymo patikrų vietoje EIB grupės, kitų tarptautinių finansų įstaigų, kurių akcininkė yra valstybė narė, lygmeniu.

5. EIB grupė [...] ir kitos tarptautinės finansų įstaigos, kurių akcininkė yra valstybė narė, vadovaujančiai institucijai teikia kontrolės ataskaitas, kuriomis pagrindžiami mokėjimo prašymai.
6. EIB [...] **grupė ir** kitos tarptautinės finansų įstaigos, kurių akcininkė yra valstybė narė, iki kiekvienų kalendorinių metų pabaigos Komisijai ir audito institucijai pateikia savo išorės auditorių parengtą metinę audito ataskaitą. Ataskaita yra audito institucijos darbo pagrindas.
7. Sistemų auditas neatliekamas atskirų finansinių priemonių operacijų lygmeniu.
8. Audito seka turi būti prieinama finansines priemones įgyvendinančių subjektų lygmeniu arba subjektų, teikiančių paramą galutiniams gavėjams garantijų fondų kontekste, lygmeniu.

73 straipsnis

***Ex ante* įvertintų subjektų, kurie yra naudos gavėjai, valdymo patikrinimai ir auditai**

1. Šis straipsnis taikomas, kai naudos gavėjas yra Reglamento (ES, Euratomas) **2024/2509** 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytas subjektas, kurio sistemas, taisyklės ir procedūras Komisija *ex ante* įvertino teigiamai pagal to reglamento 157 straipsnio 4 ir 7 dalis.
2. Vadovaujančiosios institucijos ir audito institucijos gali remtis Komisijos pagal Reglamento (ES, Euratomas) **2024/2509** 157 straipsnį atlikto *ex ante* ramsčių vertinimo rezultatais, atsižvelgdamos į to straipsnio trečioje pastraipoje nurodytas priežiūros priemones.
3. **59** [...] straipsnyje nurodyto metinio patikinimo dokumentų rinkinio tikslais vadovaujanti institucija reikalauja, kad *ex ante* įvertinti subjektai pateiktų Sąjungos paramos įgyvendinimo dokumentus, kurie gali būti lygiaverčiai Reglamento (ES, Euratomas) **2024/2509** 158 straipsnio 1 dalyje nurodytiems dokumentams, įskaitant valdymo pareiškimą, kuriuo patvirtinama, kad įvykdytos Sąjungos paramos naudojimo sąlygos.

4. Vadovaujančioji institucija gali remtis išorės subjektų atliktais patikrinimais ex ante įvertinto subjekto lygmeniu, ir, atsižvelgdama į [...] **5 ir 6** dalis, gali nuspręsti neatlikti valdymo patikrų vietoje to subjekto lygmeniu, jei ji turi pakankamai tų išorės subjektų kompetencijos įrodymų.
5. Vadovaujančioji institucija atlieka valdymo patikras vietoje ex ante įvertinto subjekto lygmeniu, kai:
  - a) ta vadovaujančioji institucija nustato konkrečią pažeidimo riziką, įskaitant įtarimą dėl sukčiavimo, korupcijos ar interesų konfliktų, susijusių su operacija, kurią inicijavo arba įgyvendino ex ante įvertintas subjektas;
  - b) ta vadovaujančioji institucija nustato konkrečią riziką, kad suteikta Sąjungos parama nebuvo tinkamai panaudota arba kad finansavimas įgyvendinant planus neatitinka taikomos teisės.
6. Į ex ante įvertinto subjekto lygmeniu atliktų auditų ir kontrolės rezultatus audito institucija gali atsižvelgti siekdama gauti bendrą patikinimą ir tuo remdamasi gali nuspręsti apriboti savo audito darbą.
7. Jei audito institucija nustato konkrečią pažeidimo riziką, įskaitant įtarimą dėl sukčiavimo, korupcijos ar interesų konfliktų, susijusių su operacija, kurią inicijavo arba įgyvendino ex ante įvertintas subjektas, ji gali atlikti auditus.

74 straipsnis

Teritorijų vystymas ir vietos bendradarbiavimas [...]

1. Valstybės narės gali užmegzti ir remti bendradarbiavimą [...] **pasitelkdamos** toliau nurodytas **bendradarbiavimo formas ir teritorines priemones**:
  - a) integruotą teritorijų vystymą, įskaitant **kaimo plėtrą ir tvarią** [...] miestų plėtrą;

- b) bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, **be kita ko, žuvininkystės sektoriuje, akvakultūros ir LEADER srityse**, bei kitas piliečių inicijuotas iniciatyvas;
  - c) pažangiųjų kaimų strategijas;
  - d) Reglamento XX [BŽŪP] 19 straipsnio [EIP] 2 dalyje nurodytų EIP-AGRI veiklos grupių projektus;
  - e) Sąjungos arba valstybių narių pripažintas kokybės sistemas [...];
  - f) paramą gamintojų grupėms, gamintojų organizacijoms, **gamintojų organizacijų asociacijoms** ar tarpšakinėms organizacijoms;
  - g) kartų bendradarbiavimo, įskaitant ūkių, **žvejybos ir akvakultūros veiklos** perėmimą, skatinimą ir paramą jam;
  - h) paramą kitoms bendradarbiavimo formoms **ir teritorinėms priemonėms**, kuriomis prisidedama prie konkrečių tikslų įgyvendinimo.
2. 1 dalyje nurodytas bendradarbiavimas apima bent du subjektus ir padeda siekti vieno ar daugiau iš 3 straipsnyje [konkretūs tikslai] nustatytų konkrečių tikslų.
3. [...]

Integruotas teritorijų [...] vystymas

1. Parama **integruotam** teritorijų vystymui grindžiama **esamomis ar naujomis** integruoto teritorijų vystymo strategijomis, be kita ko, pasitelkiant bendruomenės inicijuotos vietos plėtros **strategijas arba tvarios miestų plėtros strategijas**, daugiausia dėmesio skiriant miestų vietovėms, kaimo vietovėms, saloms, pakrančių vietovėms ar bet kuriai atitinkamai teritorinei daliai, **atsižvelgiant, kai aktualu, į funkcines vietas ir teritorinį požiūrį**, taip pat pažangiąja specializacija arba teritorinėmis teisingos pertvarkos strategijomis, arba **sektorinėmis** strategijomis [...]. Plane nustatytos atitinkamos tarpinės ir siektinos reikšmės.
2. Integruoto teritorijų vystymo ir miestų plėtros strategijose:
  - a) numatytos priemonės, padedančios siekti 2 ir 3 straipsniuose [Plano tikslai] nustatytų tikslų;
  - b) nustatoma geografinė vietovė ir gyventojai, kuriems taikoma strategija;
  - c) pateikiama plėtros poreikių analizė ir integruoto požiūrio, kaip patenkinti nustatytus plėtros poreikius, aprašymas;
  - d) nustatyti [...] uždaviniai ir išmatuojamos galutinės reikšmės;
  - e) [...] **apibrėžiamas** partnerių dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant strategiją.
3. Pagal šį straipsnį įgyvendinamas strategijas atrenka vadovaujančioji institucija, kad būtų galima teikti paramą [...]. Už jų **rengimą, kai aktualu, ir įgyvendinimą, bendradarbiaudamos su atitinkamomis vadovaujančiosiomis institucijomis**, atsako atitinkamos teritorinės ar [...] **vieta**s valdžios institucijos ar įstaigos, kurios atrenka operacijas arba dalyvauja jas atrenkant, **išskyrus bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, kai taikoma 76 straipsnio 3 dalis**.

3a. Gali būti teikiama parama teritorinėms strategijoms rengti ir kurti.

76 straipsnis

Bendruomenės inicijuota vietos plėtra

1. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra, **įskaitant LEADER**:
  - a) yra orientuota į subregionines vietas, **be kita ko**, kaimo ir pakrančių vietas;
  - b) yra rengiama ir įgyvendinama vietos veiklos grupių, sudarytų iš viešųjų ir privačiųjų vietos suinteresuotųjų subjektų atstovų, kurių sprendimų priėmimo proceso nekontroliuoja nė viena interesų grupė;
  - c) yra vykdoma pasitelkiant strategijas pagal 75 straipsnį [Integruotas teritorijų vystymas ir miestų plėtra], remiant novatoriškus vietos ypatumus, kuriant tinklus ir bendradarbiaujant su kitais teritoriniais subjektais.
2. Fondo parama bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai apima:
  - a) gebėjimų stiprinimą ir parengiamuosius veiksmus, kuriais remiamas strategijos rengimas;
  - b) pagal strategiją atrinktų operacijų, įskaitant bendradarbiavimo veiklą, rengimą ir įgyvendinimą;
  - c) strategijos ir jos aktyvaus pritaikymo valdymą, stebėseną ir vertinimą, įskaitant palankesnių sąlygų suinteresuotiesiems subjektams keistis informacija sudarymą ir informavimą apie strategiją ir Sąjungą.
3. Rengdamos ir įgyvendindamos bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, toliau išvardytas užduotis išimtinai atlieka vietos veiklos grupės:
  - a) rengia vietos plėtros strategiją;
  - b) stiprina vietos subjektų pajėgumus rengti ir įgyvendinti operacijas;

- c) rengia nediskriminacinę ir skaidrią atrankos procedūrą ir kriterijus, kuriais būtų išvengta interesų konfliktų ir užtikrinama, kad nė viena interesų grupė nekontroliuotų atrankos sprendimų;
  - ca) rengia ir skelbia kvietimus teikti pasiūlymus;**
  - d) atrenka operacijas;
  - e) stebi pažangą siekiant tikslų ir vertina strategijos įgyvendinimą;
  - f) informuoja apie vietos plėtros strategiją ir Sąjungos vaidmenį ją remiant.
4. Vietos veiklos grupė gali būti naudos gavėjas ir gali įgyvendinti operacijas pagal strategiją, jei vietos veiklos grupė užtikrina, kad būtų laikomasi funkcijų atskyrimo principo.
- 4a. LEADER vietos veiklos grupės gali gauti paramą pagal šį straipsnį veiklai, kuriai netaikomas Reglamento (ES) 202X/XXXX (BŽŪP reglamentas) 18 straipsnis, šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.**

77 straipsnis

Parama pagal LEADER

1. Pagal LEADER teikiama parama, nurodyta Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 18 straipsnyje, atitinka šiuos reikalavimus:
- a) supaprastintas išlaidų apmokėjimas [...] **gali būti naudojamas** [...] LEADER vietos veiklos grupių veiklos išlaidoms padengti;

- b) parama [...] **operacijoms**, vykdomoms pagal LEADER vietos plėtros strategijas, neviršija 20 000 EUR, teikiama kaip vienkartinės išmokos ir gali būti diferencijuojama pagal objektyvius ir nediskriminuojančius kriterijus;
  - c) parama kaimo verslo steigimui ne žemės ūkio veiklai kaimo vietovėse gali būti teikiama kaip vienkartinės išmokos, neviršijančios 100 000 EUR, ir gali būti diferencijuojama pagal objektyvius ir nediskriminuojančius kriterijus;
  - d) supaprastinto išlaidų apmokėjimo naudojimas yra skatinamas pagal LEADER vietos plėtros strategijas įgyvendinamiems projektams.
2. Pagal šį straipsnį suteikta parama gali būti dengiamos vietos plėtros strategijų rengimo išlaidos arba įgyvendinamų operacijų, arba jų derinio išlaidos. Valstybės narės užtikrina, kad operacijų išlaidos atitiktų šiame reglamente atitinkamoms intervencinių priemonių rūšims nustatytus reikalavimus.

78 straipsnis

Naudos gavėjams skirtos supaprastintos formos naudojimas

1. **Valstybės narės gali teikti paramą naudos gavėjams su išlaidomis nesusijusio finansavimo forma arba vieneto įkainių, fiksuotųjų sumų ar fiksuotųjų normų forma, arba šių formų deriniu, išskyrus atvejus, kai tokia forma nėra tinkama dėl operacijos pobūdžio.**

[...]

2. [...]

Sąlygos priemonėms, kurios apima etapais įgyvendinamas operacijas

1. Valstybės narės gali remti priemones, kai pagrindinę (-es) operaciją (-as) sudaro paramai jau atrinktos ir pagal Reglamentą (ES) 2021/1060, **Reglamentą (ES) 2021/1139, Reglamentą (ES) 2021/1147, Reglamentą (ES) 2021/1149 arba Reglamentą (ES) 2021/1148** pradėtos operacijos antrasis etapas, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:
  - a) operaciją [...] sudaro du finansiniu požiūriu identifikuojami etapai su atskira audito seka;
  - b) visos a punkte nurodytos operacijos išlaidos viršija [...] **1 000 000** EUR;
  - c) apskaičiuojant priemonės išlaidas atsižvelgiama tik į sąnaudas, kurių išlaidos nebuvo įtrauktos į mokėjimo paraišką, susijusią su pirmuoju etapu;
  - d) antrasis operacijos etapas atitinka taikytiną teisę ir [...] šiame reglamente **bei, kai taikytina, 1 straipsnio 2 dalyje išvardytuose reglamentuose išdėstytais reikalavimus**;
  - e) valstybė narė nustato antrojo ir galutinio operacijos etapų tarpines [...] ir siektinas reikšmes **arba išdirbį**.
2. Šis reglamentas taikomas priemonei, į kurią yra įtrauktas antrasis operacijos etapas.

XII ANTRAŠTINĖ DALIS
SOCIALINIS KLIMATO FONDAS IR MODERNIZAVIMO FONDAS

80 straipsnis

Socialinio klimato plano skyrius

1. [Į **NRP** planą, pateiktą Komisijai pagal 21 straipsnį (**NRP** plano rengimas ir pateikimas), įtraukiamos priemonės ir investicijos, numatytos Socialiniame klimato plane, kurį valstybė narė pateikia pagal Reglamentą (ES) 2023/955, ir tai turi būti padaryta atskirame Socialinio klimato plano skyriuje.]
2. Į socialinius klimato planus įtrauktos tinkamos finansuoti priemonės ir investicijos ir toliau laikomos atitinkančiomis reikalavimus pagal **NRP** planą, laikantis 7 straipsnio [horizontalieji principai].
3. Šiame reglamente nustatytos taisyklės taikomos Socialinio klimato plano skyriui.
4. Nukrypstant nuo 3 dalies, valstybė narė gali nuspręsti toliau įgyvendinti savo Socialinio klimato plano skyrių pagal Reglamente (ES) 2023/955 nustatytas taisykles. [...] **Laikantis** šio reglamento **8, 9 ir 80 straipsnių, šiuo reglamentu nedaroma poveikio** Reglamentui (ES) 2023/955 [...].
- 4a. **Nepriklausomai nuo to, ar valstybė narė nusprendžia toliau įgyvendinti savo Socialinio klimato plano skyrių pagal Reglamente (ES) 2023/955 nustatytas taisykles, ji gali nuspręsti taikyti šio reglamento 63 straipsnyje nustatytas duomenų rinkimo ir registravimo taisykles arba [Veiklos rezultatų reglamento] I priede nustatytą veiklos rezultatų sistemą, arba [Veiklos rezultatų reglamento] 5 straipsnyje nustatytą reikšmingos žalos nedarymo principo sistemą.**
5. Reglamento (ES) 2023/955 15 straipsnyje nustatytas nacionalinis įnašas toliau taikomas Socialinio klimato plano skyriui.

6. Rengdamos arba iš dalies keisdamos savo nacionalinės ir regioninės partnerystės planus, valstybės narės savo Socialinio klimato plano skyriuje gali programuoti visus savo turimus Socialinio klimato fondo išteklius arba jų dalį kitoms priemonėms, kuriomis prisidedama prie 3 straipsnio c punkto vi papunktyje nustatytų tikslų įgyvendinimo, be kita ko, taikydamos Reglamento (ES) 2023/955 8 straipsnyje nustatytas priemonės.

81 straipsnis

Išteklių perkėlimas

[Savo pradiniame plane valstybės narės gali prašyti perkelti sumas iš savo 2026 ir 2027 m. asignavimų iš Socialinio klimato fondo. Tokios sumos programuojamos jų Socialinio klimato plano skyriuose. Šios sumos sudaro išorės asignuotąsias pajamas pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 5 dalį ir padeda siekti 3 straipsnio c punkto [...] vi papunktyje nustatytų tikslų, be kita ko, taikant Reglamento (ES) 2023/955 8 straipsnyje nustatytas priemonės.]

82 straipsnis

Sinergija su Modernizavimo fondu

1. Modernizavimo fondo lėšomis remiamos investicijos rengiamos ir įgyvendinamos siekiant užtikrinti nuoseklumą ir sinergiją su NRP plano priemonėmis.
2. Rengdamos savo NRP planus, valstybės narės, gaunančios Modernizavimo fondo paramą, aprašo investicijas, kurias jos planuoja pateikti Direktyvos [...] **2003/87/EB** 10d straipsnio 5 dalyje nurodytam Investicijų komitetui per ateinančius trejus metus, ir paaiškina sinergiją su NRP plano priemonėmis.
3. Valstybės narės paaiškina, kaip buvo parengtos investicijos, kurias jos planuoja finansuoti iš Modernizavimo fondo, atsižvelgiant į politiką, kurios tikimasi tarp esamų ir būsimų Modernizavimo fondo investicijų ir NRP plano reformų ir investicijų.

Reglamento (ES) 2023/955 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2023/955 iš dalies keičiamas taip:

1) 10 straipsnis pakeičiamas taip:

„10 straipsnis

Fondo ištekliai

1. Pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8b dalį, 30d straipsnio 3 dalį ir 30d straipsnio 4 dalį socialiniams klimato planams įgyvendinti 2026 m. sausio 1 d.–2032 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui skiriama didžiausia [...] **65 000 000 000** EUR suma einamosiomis kainomis. Ta suma sudaro išorės asignuotąsias pajamas Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 5 dalies tikslais, nedarant poveikio Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalies šeštai pastraipai.

Metinės sumos neviršija Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalies ketvirtoje pastraipoje nurodytų sumų, neviršijant šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytos didžiausios sumos.

[2028–2032 m. sumos skiriamos Socialinio klimato plano investicijoms ir priemonėms pagal nacionalinės ir regioninės partnerystės planus įgyvendinti pagal šio reglamento 27a straipsnį ir Reglamento XXX [NRPP reglamentas] 20 straipsnį 2028–[2032] m.]

Jei pagal Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrių nustatyta apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymas pagal tos direktyvos 30k straipsnį atidedamas iki 2028 m., didžiausia skiriama suma yra 54 600 000 000 EUR, o metinės skiriamos sumos neviršija atitinkamų Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalies penktoje pastraipoje nurodytų sumų.

2. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 22 straipsnio 2 dalies ir nedarant poveikio šio reglamento 19 straipsniui, išipareigojimų asignavimai, apimantys šio straipsnio 1 dalyje nurodytą atitinkamą [...] **didžiausią** sumą, automatiškai skiriami kiekvienų finansinių metų pradžioje, pradedant 2026 m. sausio 1 d., neviršijant atitinkamų taikytinų metinių sumų, nurodytų 1 dalies antroje ir ketvirtoje pastraipose.
3. Iš 1 dalyje nurodytų sumų taip pat gali būti padengiamos išlaidos, susijusios su parengiamąja, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, kuri yra būtina Fondui valdyti ir jo tikslams pasiekti, visų pirma išlaidos, susijusios su tyrimais, ekspertų posėdžiais, konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais, informavimo ir komunikacijos veiksmais, įskaitant įtraukius informavimo veiksmus, ir instituciniu informavimu apie Sąjungos politinius prioritetus, kiek tai susiję su šio reglamento tikslais, taip pat išlaidos, susijusios su IT tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir mainams, institucinėmis IT priemonėmis, ir visos kitos techninės ir administracinės paramos išlaidos, kurias Komisija patiria valdydama Fondą. Išlaidos taip pat gali apimti kitos pagalbinės veiklos, pavyzdžiui, projektų kokybės kontrolės ir stebėsenos vietoje, išlaidas ir tarpusavio konsultavimosi bei ekspertų darbo, susijusio su tinkamų finansuoti veiksmų vertinimo ir įgyvendinimo klausimais, išlaidas. “

2) įterpiamas 27a straipsnis:

„27a straipsnis

Socialiniai klimato planai ir nacionalinės ir regioninės partnerystės planai

1. Valstybės narės į nacionalinės ir regioninės partnerystės planus, kurie turi būti pateikti pagal Reglamento XXX [NRPP reglamentas] 21 straipsnį, atskirame skyriuje įtraukia pagal šį reglamentą parengtų ir priimtų socialinių klimato planų investicijas ir priemones, kaip nustatyta Reglamento xx [NRPP reglamentas] 80 straipsnyje.

2. Socialinio klimato plano skyriui taikomos Reglamento XXX [NRPP reglamentas] taisyklės.
3. Nukrypstant nuo [...] 2 dalies, valstybė narė gali nuspręsti toliau įgyvendinti savo Socialinio klimato plano skyrių pagal šio reglamento taisykles. [...] **Laikantis šio reglamento 8, 9 ir 80 straipsnių, šiuo reglamentu [...] nedaroma poveikio Reglamentui (ES) 2023/955.**
- 3a. **Nepriklausomai nuo to, ar valstybė narė nusprendžia toliau įgyvendinti savo Socialinio klimato plano skyrių pagal Reglamente (ES) 2023/955 nustatytas taisykles, ji gali nuspręsti taikyti [Veiklos rezultatų reglamento] I priede nustatytą veiklos rezultatų sistemą arba [Veiklos rezultatų reglamento] 5 straipsnyje nustatytą reikšmingos žalos nedarymo principo sistemą.**
4. Nedarant poveikio neįvykdytiems mokėjimo prašymams, kuriuos valstybė narė pateikė Komisijai pagal šio reglamento 20 straipsnį, priėmusi 23 straipsnyje [Komisijos pasiūlymas ir Tarybos įgyvendinimo sprendimas] nurodytą įgyvendinimo sprendimą, kuriuo patvirtinamas nacionalinės ir regioninės partnerystės planas, Komisija iš dalies pakeičia arba nutraukia šio reglamento 19 straipsnyje nustatytą susitarimą, jei toks susitarimas yra sudarytas su valstybėmis narėmis.“

XIII ANTRAŠTINĖ DALIS
INSTITUCINĖS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1 SKYRIUS

Žemės ūkio, žuvininkystės ir akvakultūros sektoriams taikomos konkurencijos taisyklės

84 straipsnis

[...]

85 straipsnis

[...]

1. [...]

2. [...]

3. [...]
4. [...]
5. [...]
6. [...]15

---

¹⁵ [...]

3 SKYRIUS

Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509

89 straipsnis

Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 daliniai pakeitimai

Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 63 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

1) 5 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) tikrą ir teisingą informaciją apie įgyvendinimo pažangą ataskaitiniu laikotarpiu, kaip apibrėžta konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse, arba jų išlaidų, patirtų vykdant savo užduotis ataskaitiniu laikotarpiu, kaip apibrėžta konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse, ataskaitas, kurios buvo pateiktos Komisijai kompensuoti;“;

2) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Į 5 dalies a punkte nurodytas ataskaitas įtraukiamas išankstinis finansavimas ir sumos, dėl kurių vykdomos ar užbaigtos susigrąžinimo procedūros. Prie 5 dalies a punkte nurodytos informacijos arba ataskaitų pridedami [...] valdymo **pareiškimai** [...], kuriais [...] patvirtinama, kad už lėšų valdymą atsakingų asmenų nuomone:

- a) pateikta informacija, įskaitant 5 dalies a punkte nurodytą informaciją, yra pateikta tinkamai, ji yra išsami ir tiksli;
- b) išlaidos buvo panaudotos pagal numatytą paskirtį arba sumos, kurias Komisijos prašoma išmokėti, atitiko mokėjimo sąlygas, kaip apibrėžta konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse;
- c) įdiegtomis kontrolės sistemomis užtikrinamas pagrindinių sandorių teisėtumas ir tvarkingumas.“;

3) 7 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Prie 5 dalies a punkte nurodytų ataskaitų arba informacijos, kuria remiantis Komisijos prašoma atlikti mokėjimą, ir tos dalies b punkte nurodytos santraukos pridedama nepriklausomos audito įstaigos nuomonė, parengta pagal tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus. Toje nuomonėje nustatoma, ar įdiegtos kontrolės sistemos veikia tinkamai, ar užtikrinamas pagrindinių sandorių teisėtumas ir tvarkingumas, taip pat nurodoma, ar atlikus auditą kilo abejonių dėl 6 dalyje nurodytuose [...] valdymo [...] **pareiškimuose** pateiktų teiginių. Joje taip pat nustatoma, ar ataskaitos arba informacija, kuria remiantis Komisijos prašoma atlikti mokėjimą, yra tikra ir teisinga ir ar lėšų panaudojimas atitinka taikomus teisės aktus arba ar išlaidos, kurias Komisijos prašoma kompensuoti, yra teisėtos ir tvarkingos.“

3a) įterpiama ši nauja 7a dalis:

„7a. Reglamento [NRPP reglamentas] tikslais pagrindinių sandorių teisėtumo ir tvarkingumo užtikrinimas pagal šio straipsnio 6 ir 7 dalis suprantamas taip, kad įdiegtomis valdymo ir kontrolės sistemomis veiksmingai tikrinama, ar pasiektos tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir išdirbis, ir užtikrinama, kad Sąjungos lėšos būtų naudojamos laikantis taikytinos teisės.“

PRIEDAI

prie

pasiūlymo

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo įsteigiamas 2028–2034 m. Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir jūrų reikalų, klestėjimo ir saugumo fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 ir Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509

I PRIEDAS

Pagal 10 straipsnio 2 dalies a punktą kiekvienai valstybei narei skiriamo Sąjungos finansinio įnašo apskaičiavimo metodika

Šiame priede nustatoma pagal 10 straipsnio 2 dalies a punktą kiekvienai valstybei narei skiriamo finansinio įnašo apskaičiavimo metodika.

Pagal šią metodiką atsižvelgiama į šiuos kiekvienos valstybės narės kintamuosius:

- gyventojų skaičių (2024 m.);
- kaimo vietovių gyventojus, kuriems gresia skurdas arba socialinė atskirtis (AROPE) (2024 m.);
- valstybės narės bendrąsias nacionalines pajamas (BNP) vienam gyventojui, apskaičiuotas pagal perkamosios galios standartą (2023 m.);
- regiono bendrąjį vidaus produktą (BVP) vienam gyventojui, apskaičiuotą pagal perkamosios galios standartą NUTS-3 lygiu (2021, 2022, 2023 m. vidurkis);

- tiesiogines išmokas už potencialiai reikalavimus atitinkantį hektarą (2027 m., hektarai, grindžiami 2022 m. potencialiai reikalavimus atitinkančiu plotu);
- bendrą prieglobsčio prašytojų, teigiamų sprendimų, apsaugos ir grąžinimo atvejų skaičių (Eurostatas, 2022, 2023, 2024 m. vidurkis);
- šalių sienų geografinius duomenis (Eurostato GIS duomenų bazė) ir prašymų išduoti trumpalaikes vizas skaičių.

Kiekvienai valstybei narei skiriamas finansinis įnašas yra konsoliduota suma planui įgyvendinti, nustatyta taip:

FCi =

A_i × valstybių narių nacionalinėms ir regioninėms partnerystėms skiriama suma, išskyrus Reglamentų 4 straipsnyje [Migracija], Reglamento 4 straipsnyje [Sienos], Reglamento 4 straipsnyje [Vidaus saugumas] ir Reglamente (ES) 2023/955 nustatytas sumas+

B_i × sumos, nustatytos Reglamentų 4 straipsnyje [Migracija], Reglamento 4 straipsnyje [Sienos], Reglamento 4 straipsnyje [Vidaus saugumas]+

C_i × pagal šio reglamento 10 straipsnio 3 dalį Socialiniam klimato fondui skiriama suma

Sumos konsoliduojamos pagal:

- Reglamento xxx/xxx, kuriuo nustatoma Sąjungos parama tinkamam Šengeno erdvės, Europos integruoto sienų valdymo ir Europos vizų politikos veikimui 2028 m. sausio 1 d.–2034 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu, 4 straipsnį;

- Reglamento xxx/xxx, kuriuo nustatoma Sąjungos parama prieglobsčiui, migracijai ir integracijai 2028 m. sausio 1 d.–2034 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu, 4 straipsnį;
- Reglamento xxx/xxx, kuriuo nustatoma Sąjungos parama vidaus saugumui 2028 m. sausio 1 d.–2034 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu, 4 straipsnį;
- Reglamento (ES) 2023/955, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1060, 10 straipsnį ir II priedą.

čia

Ai bendra formulė

$$A_i = \text{average} \left(\frac{Pop_i}{Pop_{EU}}, \frac{AROE ra_i}{AROE ra_{EU}} \right) \times \left[\frac{GNI_{pc PPS EU}}{GNI_{pc PPS i}} \times (1 + \text{Regional prosperity gap} + \text{Agri prosperity gap}) \right]^2$$

su:

$$\text{Regional prosperity gap}_i = \frac{\sum_r \max \left(0, 75\% - \frac{GDP_{pc PPS r}}{GDP_{pc PPS EU}} \right) \times Pop_r}{Pop_i}$$

ir

$$\text{Agri prosperity gap}_i = \frac{\text{Max} \left(0, 90\% \frac{DP}{ha_{EU}} - \frac{DP}{ha_i} \right) \times ha_i}{DP_i}$$

čia kiekviena valstybė narė – i ir NUTS 3 lygio regionas – r

Pop – gyventojų skaičius 2024 m. sausio 1 d. (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: demo_gind, tps00001);

AROPE ra – kaimo vietovių gyventojai, kuriems 2024 m. grėsė skurdas arba socialinė atskirtis (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps13n/default/table?lang=enilc_peps13n, 2024);

GNI pc PPS – bendrosios nacionalinės pajamos (BNP) vienam gyventojui, apskaičiuotas perkamosios galios standartais (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: nama_10_pp, 2023);

GDP pc PPS r – regiono bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui, apskaičiuotas perkamosios galios standartais (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: nama_10r_3gdp, 2021–2023 m. vidurkis);

Dpi – tiesioginių išmokų suma, apskaičiuota 2027 finansiniais metais (išskyrus POSEI / SAI);

ha – hektarai, kurie buvo paskelbti tinkamais gauti paramą pagal („potencialiai reikalavimus atitinkantį plotą“; 2022 prašymų teikimo metai).

Visų valstybių narių *ai* normalizuojama siekiant užtikrinti, kad visų *ai* suma būtų lygi 100 %.

Siekiant išvengti pernelyg didelio išteklių sutelkimo, bendrajai paskirstymo schemai Ai taikoma viršutinė riba ir apsaugos priemonė:

visoms valstybėms narėms skiriama asignavimų dalis *ai* negali būti mažesnė nei 80 % ir didesnė nei 105 % asignavimų dalies, kuri skirta pagal visas atitinkamas 2021–2027 m. iš anksto paskirstytas pasidalijamojo valdymo fondų lėšas, ir kurią Komisija apskaičiavo remdamasi pradiniu 2020 m. iš anksto paskirstytų lėšų asignavimu prieš perkėlimus¹⁶. Visų valstybių narių *ai* proporcingai pakoreguojama siekiant užtikrinti, kad visų *ai* suma būtų lygi 100 %.

Bi vidaus reikalų formulė

$$\begin{aligned}
 B_i = & 45\% \text{ Borders} + 35\% \text{ Migration} + 20\% \text{ Security} = \\
 & 45\% [90\% \times (sea + external \left[\frac{1.00 \text{ others}}{1.25 \text{ direct border RU and BY}} \right]) + 10\% \text{ VISA}] \\
 & + 35\% [average (asylum, protection, temporary, returns)] \\
 & + 20\% [(pop\ share (* 0.4) + inverted\ GNI\ pc\ pps (* 0.45) + surface\ share (* 0.15)]
 \end{aligned}$$

čia kiekvienai valstybei narei i

- *sea* – jūrų sienos, o *external* – išorės sausumos sienos ir tai yra geografinės sienos, apibrėžtos pagal geodezinį ilgį, remiantis ETRS89 elipsoido parametrais (Eurostat/GISCO, 2024 20M EPSG: 3035);
- *asylum* – valstybės narės dalis, palyginti su prieglobsčio prašytojų skaičiumi (Eurostato duomenų bazės kodas: migr_asyappctza, 2022–2024 m. vidurkis);

---

¹⁶ Visi 2020 m. asignavimai iš Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo, Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Europos žemės ūkio garantijų fondo.

- *protection* – valstybės narės dalis, palyginti su pirmosios instancijos teigiamų sprendimų dėl prašymų skaičiumi (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: migr_asydcfsta, 2022–2024 m. vidurkis);
- *temporary* – valstybės narės dalis, palyginti su laikinosios apsaugos gavėjų skaičiumi (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: migr_asytpsm, 2022–2024 m. vidurkis);
- *returns* – valstybės narės dalis, palyginti su trečiųjų šalių piliečių, grąžintų pagal nurodymą išvykti, skaičiumi (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: migr_eirtn, 2022–2024 m. vidurkis);
- *surface* – geografinė vietovė, apibrėžiama pagal geodezinį ilgį, remiantis ETRS89 elipsoido parametrais (Eurostat/GISCO, 2024 20M EPSG: 3035);
- *visa* – valstybės narės dalis, palyginti su bendru prašymų išduoti trumpalaikes vizas skaičiumi (HOME GD).

Asignavimų dalys suapvalinamos 0,01 tikslumu. Ankstesnių duomenų, naudojamų taikant šiame priede pateiktą metodiką, galutinis terminas yra 2025 m. birželio 15 d.

Skiriant finansinius asignavimus valstybei narei iš Fondo atsižvelgiama į specialias nuostatas dėl Danijos ir Airijos, išdėstytas prie ES sutarties ir SESV pridėtame Protokole Nr. 19 ir Protokole Nr. 22. Lietuvai skirtas asignavimas apima išteklius, skirtus Reglamento (ES) (SIENOS) 6 straipsnyje nustatyta specialiai tranzito programai.

Visos su 12 straipsniu susijusios sumos bus padengtos proporcingai, neviršijant kiekvienai valstybei narei skiriamo didžiausio finansinio asignavimo ribų. **↓**

[II PRIEDAS

Mažiau išsivysčiusiems regionams skiriamos minimalios sumos apskaičiavimo metodika

Šiame priede pagal 10 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktį ir 22 straipsnio 2 dalies h punkto ii papunktį nustatoma minimalių sumų, kurias valstybės narės skiria savo mažiau išsivysčiusiems regionams, apskaičiavimo metodika.

Lėšų skyrimas mažiau išsivysčiusiems regionams, r (LDR $_r$) valstybėje narėje i =

$$LDR_i = Env \times \frac{\sum_r Pop \text{ in } LDR_r}{Pop_i} \times \left[\begin{array}{l} 1, \text{ jei } MS_i \text{ GNI } pc > 100\% \text{ EU GNI } pc \\ 1, \text{ jei } 75\% \text{ EU GNI } pc \leq MS_i \text{ GNI } pc \leq 100\% \text{ EU GNI } pc \\ 1, 16, \text{ jei } MS_i \text{ GNI } pc < 75\% \text{ EU GNI } pc \end{array} \right]$$

čia kiekviena valstybė narė – i ir NUTS 2 lygio regionas – r :

- Env – 10 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytas finansinis asignavimas nacionalinės ir regioninės partnerystės planams įgyvendinti, atėmus 10 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nurodytus asignavimus
- Pop_i – vidutinis valstybės narės i gyventojų skaičius 2021–2023 m. (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: demo, demo_r_d2jan)
- $Pop \text{ in } LDR_r$ – vidutinis regiono r gyventojų skaičius 2021–2023 m. (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: demo, demo_r_d2jan)
- $GNI \text{ } pc \text{ } PPS$ – vidutinės 2021–2023 m. bendrosios nacionalinės pajamos (BNP) vienam gyventojui, apskaičiuotos perkamosios galios standartais (Eurostato internetinės duomenų bazės kodas: nama_10_pp)

Visų valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams skiriama suma yra ne mažesnė kaip 90 % ir ne didesnė kaip 112,5 % atitinkamos Komisijos apskaičiuotos sumos, kuri pagal 2021–2027 m. iš anksto paskirtas pasidalijamojo valdymo fondų lėšas skirta mažiau išsivysčiusiems regionams.

Pagal 10 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktį mažiau išsivysčiusiems regionams skirtini ištekliai neįskaičiuojami į 10 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nustatytas sumas.

<u>Valstybė narė</u>	Finansinio asignavimo suma (tūkst. EUR, einamosiomis kainomis)
<u>Belgija</u>	138 056
<u>Bulgarija</u>	8 133 449
<u>Čekija</u>	7 345 717
<u>Danija</u>	–
<u>Vokietija</u>	–
<u>Estija</u>	–
<u>Airija</u>	–
<u>Graikija</u>	15 414 017
<u>Ispanija</u>	16 289 843
<u>Prancūzija</u>	3 674 893

<u>Kroatija</u>	8 255 565
<u>Italija</u>	27 079 088
<u>Kipras</u>	–
<u>Latvija</u>	3 697 261
<u>Lietuva</u>	4 705 597
<u>Liuksemburgas</u>	–
<u>Vengrija</u>	20 712 690
<u>Malta</u>	–
<u>Nyderlandai</u>	–
<u>Austrija</u>	–
<u>Lenkija</u>	47 241 595
<u>Portugalija</u>	16 146 504
<u>Rumunija</u>	27 037 343
<u>Slovėnija</u>	1 668 300
<u>Slovakija</u>	10 258 235
<u>Suomija</u>	–
<u>Švedija</u>	–

1

[III PRIEDAS

Pagal INTERREG planą kiekvienai valstybei narei skiriamo Sąjungos finansinio įnašo apskaičiavimo metodika

Pagal 10 straipsnio 2 dalies c punktą 10 264 000 000 EUR skiriama Reglamento XX [Regioninė plėtra, INTERREG planas] XX antraštinėje dalyje nurodytam INTERREG planui;

INTERREG plane numatytas valstybės narės išteklių paskirstymas, apimantis tarpvalstybinį, tarptautinį ir atokiausių regionų bendradarbiavimą, nustatomas kaip dalių, nustatytų pagal toliau išdėstytus kriterijus, svorinė suma, pritaikius nurodytus svorinius daugiklius:

- a) visų NUTS 3 lygio pasienio regionų ir kitų NUTS 3 lygio regionų, kurių bent pusė gyventojų gyvena 25 kilometrų atstumu nuo sienos, visas gyventojų skaičius (svorinis daugiklis 45,8 %);
- b) gyventojų, gyvenančių 25 kilometrų atstumu nuo sienų, skaičius (svorinis daugiklis 30,5 %);
- c) visas valstybių narių gyventojų skaičius (svorinis daugiklis 20 %);
- d) visas atokiausių regionų gyventojų skaičius (svorinis daugiklis 3,7 %).

Tarpvalstybinio bendradarbiavimo dalis atitinka a ir b kriterijų daugiklių sumą. Tarptautinio bendradarbiavimo dalis atitinka c kriterijaus svorinį daugiklį. Atokiausių regionų bendradarbiavimo dalis atitinka d kriterijaus svorinį daugiklį.

INTERREG plane numatyta valstybėms narėms skiriama suma, atėmus tarpregioniniam bendradarbiavimui skirtus išteklius, paskirstoma taip:

<u>Valstybė narė</u>	INTERREG – paskirtos sumos dalis
<u>Belgija</u>	4,70%
<u>Bulgarija</u>	1,40%
<u>Čekija</u>	3,70%
<u>Danija</u>	3,30%
<u>Vokietija</u>	12,20%
<u>Estija</u>	0,70%
<u>Airija</u>	1,90%
<u>Graikija</u>	1,50%
<u>Ispanija</u>	8,50%
<u>Prancūzija</u>	13,60%
<u>Kroatija</u>	2,10%
<u>Italija</u>	10,70%
<u>Kipras</u>	0,50%
<u>Latvija</u>	0,70%
<u>Lietuva</u>	1,00%
<u>Liuksemburgas</u>	0,40%

<u>Vengrija</u>	3,10%
<u>Malta</u>	0,30%
<u>Nyderlandai</u>	4,20%
<u>Austrija</u>	2,70%
<u>Lenkija</u>	6,40%
<u>Portugaliija</u>	1,60%
<u>Rumunija</u>	4,30%
<u>Slovėnija</u>	0,90%
<u>Slovakija</u>	2,80%
<u>Suomija</u>	2,00%
<u>Švedija</u>	4,70%

*Valstybės narės dalis prieš proporcingai atskaičius paramos išlaidas ↓

IV PRIEDAS

1 lentelė. Pagrindiniai valstybės narės valdymo, kontrolės ir audito sistemų reikalavimai

1	Tinkamas institucijų funkcijų atskyrimas ir funkcinis savarankiškumas bei rašytiniai susitarimai dėl kitoms įstaigoms deleguojamų priežiūros ir stebėsenos užduočių. Pakankamų išteklių skyrimas šiai įstaigai ar šioms įstaigoms plano įgyvendinimo tikslais.
2	Veiksmingas proporcingų ir veiksmingų kovos su sukčiavimu, kovos su korupcija priemonių ir priemonių, kuriomis siekiama išvengti pažeidimų, užkirsti jiems kelią, juos nustatyti ir ištaisyti, įskaitant interesų konfliktą ir dvigubą finansavimą, įgyvendinimas, įskaitant rizikos vertinimą.
3	Nustatyta tvarka, kuria užtikrinama, kad būtų laikomasi taikytinų teisės aktų, įskaitant Sąjungos viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisykles.
4	Tinkamos procedūros, skirtos patikrinti, ar įvykdytos mokėjimo sąlygos, užtikrintas tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių įgyvendinimo tęstinumas, ar pateikti duomenys yra patikimi ir išvengta dvigubo finansavimo Komisijai pateiktose mokėjimo paraiškose.
5	Tinkamos patikimos audito nuomonės dėl mokėjimo paraiškose įvestų duomenų patikimumo pateikimo procedūros.

6	Tinkamas sistemų auditas, kuriuo siekiama užtikrinti duomenų, kuriais grindžiami mokėjimai iš Sąjungos biudžeto, patikimumą.
7	Veiksminga užtikrinimo, kad turimi visi išsamiai audito sekai reikalingi dokumentai, sistema.
8	Patikima elektroninė sistema, skirta stebėsenos, vertinimo, pažangos ataskaitų teikimo, finansų valdymo, patikrinimų ir audito duomenų įrašymui ir saugojimui, įskaitant tinkamus duomenų saugumo, vientisumo ir konfidencialumo užtikrinimo bei naudotojų tapatumo nustatymo procesus.
9	Veiksminga apskaitos sistema, pagal kurią laiku teikiama tiksli, išsami ir patikima informacija, įskaitant Komisijai deklaruotinių duomenų apibendrinimą.
10	Tinkamos procedūros, kuriomis būtų užtikrinamas finansinių srautų perdavimas valdymo institucijoms ir mokėjimo agentūroms, užtikrinant, kad kiekvieną kartą Komisijai atlikus mokėjimą, šios institucijos gautų joms priklausančias sumas, atsižvelgiant į pažangą, padarytą įgyvendinant jų atitinkamuose skyriuose numatytas priemones, ir į galimas finansines pataisas, atsirandančias dėl jų skyrių įgyvendinimo, bei užtikrinant, kad iki laikotarpio pabaigos jos gautų sumą, kuri būtų ne mažesnė už Sąjungos įnašą.

11	<p>Tinkami skaidrūs ir nediskriminaciniai operacijų atrankos kriterijai ir procedūros, siekiant kuo labiau padidinti Sąjungos finansavimo įnašą įgyvendinant plano tikslus ir laikantis patikimo finansų valdymo, skaidrumo ir nediskriminavimo principų, atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją.</p> <p>Tinkama informacija naudos gavėjams apie paramos atrinktiems veiksmams teikimo sąlygas, kuriomis užtikrinama galimybė įvairiems subjektams, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, gauti finansavimą.</p>
12	<p>Plano tikslais – [...] kovos su sukčiavimu strategija, pagrįsta rizikos vertinimu.</p>
13	<p>Tinkamos procedūros, pagal kurias pranešama apie [...] įtariamus sukčiavimo, korupcijos ir pažeidimų, įskaitant interesų konfliktus, dvigubą finansavimą ir kitus taikytinų teisės aktų pažeidimus, atvejus ir imamasi tolesnių veiksmų Komisijos Pažeidimų valdymo sistemoje (IMS).</p>
14	<p>Tinkamos neteisėtai išmokėtų Sąjungos lėšų susigrąžinimo procedūros.</p>
15	<p>Tinkama tvarka, kuria užtikrinama, kad būtų laikomasi pareigos toliau mokėti išmokas, kurios turi būti mokamos naudos gavėjams, gavėjams, galutiniams gavėjams, rangovams ir dalyviams, jei nutraukiami mokėjimo terminai arba sustabdomas Sąjungos finansavimas, atliekamos finansinės pataisos ar imamasi kitų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą.</p>

2 lentelė. Valdymo ir kontrolės sistemų klasifikavimas pagal jų veikimo veiksmingumą

<u>1 kategorija</u>	<u>Veikia gerai. Tobulinti nereikia arba reikia tik minimaliai patobulinti.</u>
<u>2 kategorija</u>	<u>Veikia. Reikia šiek tiek patobulinti.</u>
<u>3 kategorija</u>	<u>Veikia iš dalies. Reikia iš esmės tobulinti.</u>
<u>4 kategorija</u>	<u>Iš esmės neveikia.</u>

V PRIEDAS

Nacionalinės ir regioninės partnerystės plano šablonas

CCI	
Pavadinimas anglų k.	[250] (1)
Pavadinimas nacionaline kalba (-omis)	[250]
Versija	
Pirmieji metai	[4]
Paskutiniai metai	[4]
Komisijos sprendimo numeris	
Komisijos sprendimo data	
Valstybės narės sprendimo dėl keitimo numeris	
Valstybės narės sprendimo dėl keitimo įsigaliojimo data	
(1) Laužtiniuose skliaustuose nurodytas skaičius reiškia ženklų skaičių be tarpų.	

I ANTRAŠTINĖ DALIS. NACIONALINĖS IR REGIONINĖS PARTNERYSTĖS PLANO APŽVALGA IR RENGIMO PROCESAS

1. 1 DALIS. NRP plane aptariami iššūkiai ir tikslai

1.1. Parama pagal NRP planą siekiant 2 straipsnyje nustatytų bendrųjų tikslų ir indėlis [...] siekiant konkrečių tikslų [...], nustatytu 3 straipsnio 1 dalies a–e punktuose, ir atitinkamų konkrečių tikslų, nustatytu pagal 3 straipsnio 1 dalies a–e punktų visus papunkčius, ir tikslų, išdėstytu Prieglobsčio, migracijos ir integracijos (PMI) reglamento, Vidaus saugumo (VS) reglamento ir Sienu valdymo ir vizų (SVV) reglamento 3 straipsnyje [...], kaip nurodyta 3 straipsnio 1 dalies ba punkte, atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės ir regionų konkrečius poreikius ir iššūkius

Nuoroda: 22 straipsnio 2 dalies a punktas.

Konkretus tikslas <u>ir PMI, VS ir SVV</u> reglamentu 3 straipsnyje nustatyti tikslai	Paaiškinimas, kaip <u>NRP</u> planu [...] prisidedama prie susijusio konkretaus tikslo ir bendrųjų tikslų įgyvendinimo *
1.a	[5 000]
1.b	[5 000]
1.ba	

<u>PMI reglamento 3 straipsnyje nustatyti tikslai</u>	[5 000]
<u>VS reglamento 3 straipsnyje nustatyti tikslai</u>	[5 000]
<u>SVV reglamento 3 straipsnyje nustatyti tikslai</u>	[5 000]
1.c	[5 000]
1.d	[5 000]
1.e	[5 000]

*Viena priemonė gali padėti siekti daugiau nei vieno konkretaus tikslo. Indėlis bus vertinamas remiantis kiekybiniais ir kokybiniais kriterijais.

1.2. Konkrečių valstybei narei kylančių poreikių ir iššūkių aprašymas, atsižvelgiant į atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, visų pirma nustatytas Europos semestre ir laikantis Europos socialinių teisių ramsčio, BŽŪP nacionalinių rekomendacijų ir atsižvelgiant į iššūkius, nustatytus 22 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytuose dokumentuose ir strategijose, ir atsižvelgiant į 22 straipsnio 2a dalį.

Nuoroda: 22 straipsnio 2 dalies b punktas ir 2a dalis.

Iššūkiai / poreikiai, be kita ko, susiję su paveiktomis tikslinėmis grupėmis	Nacionalinis ir / arba regioninis lygmuo [...] <u>Žymėjimo laukelis</u>	Atitinkamos [...] rekomendacijos [...], <u>nustatytos dokumentuose, kurie yra orientacinio plano rengimo pagrindas, kaip apibrėžta 22 straipsnio 2 dalies b punkte</u> [nurodant atitinkamą KŠSR / oficialų dokumentą ar strategiją]	Priemonė (-s) [Priemonių ID ir pavadinimų sąrašas]	Numatomas finansavimo lygis (<u>bendras Sąjungos inaišas), jei taikoma*</u>	<u>Paaiškinimas, ar i atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta kituose nacionaliniuose planuose arba ES lygmeniu priimtuose dokumentuose</u>
--	---	---	---	--	---

[2000]	[...] žymėjimo laukelis	[300]			
[2000]	[...] žymėjimo laukelis	[300]			

* Iššūkių gali būti šalinami reformomis, kurios gali būti nesusijusios su Sąjungos įnašu.

1.3. Aprašymas, kaip NRP planas dera su nacionaliniais vidutinio laikotarpio fiskaliniais struktūriniais planais pagal Reglamentą (ES) 2024/1263, nacionaliniais atkūrimo planais pagal Reglamentą (ES) 2024/1991, nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 ir nacionaliniais skaitmeninio dešimtmečio strateginiais veiksmų planais pagal Sprendimą (ES) 2022/2481

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies [...] a punktas.

Nacionaliniai planai ir veiksmų gairės	Aprašykite, kaip į planą įtrauktos priemonės dera su šiuose dokumentuose nustatytais tikslais
Nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas pagal Reglamentą (ES) 2024/1263	[1 000]
Nacionalinis atkūrimo planas pagal Reglamentą (ES) 2024/1991	[1 000]
Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas pagal Reglamentą (ES) 2018/1999	[1 000]
Nacionalinės skaitmeninio dešimtmečio strateginės veiksmų gairės pagal Sprendimą (ES) 2022/2481	[1 000]
[...]	[...]

1.4. Aprašymas, kaip NRP planu prisidedama prie bendrosios rinkos sukūrimo [...] vykdant bendriems Europos interesams svarbius projektus, pagrindiniame ir išplėstiniame pagrindiniame tinkle vykdomus projektus ir kitus Europos bendrų interesų projektus, įskaitant įnašą vykdant tarpvalstybinius, tarptautinius ar daugiašalius projektus ir paramą operacijoms, kurioms suteiktas ženklas, ir įgyvendinant priemones, kuriomis grindžiama santaupų ir investicijų sąjunga

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies b [...] punktas

Elementai	Priemonė	<u>Aprašymas</u> [...]
Parama bendriems Europos interesams svarbiems projektams (BEISP) [...]	[Priemonių ID numerių sąrašas]	[1000]
Reglamente (ES) 2024/1679 apibrėžti projektai, vykdomi pagrindiniame ir išplėstiniame pagrindiniame tinkle		[1000]

Pagal planą teikiama parama bendro intereso projektams, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2022/869		[1000]
Pagal planą teikiama parama kitiems tarpvalstybiniais, tarptautiniams ar daugiašaliams projektams, įskaitant projektus, kuriais užtikrinamas suderinamumas su projektais, remiamais pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę, kaip nustatyta Reglamente 202X/XXXX [Europos infrastruktūros tinklų priemonė] ir pridedamame priede		[1000]
Pagal planą teikiama parama operacijoms, kurioms suteiktas ženklas		[1000]
Pagal planą teikiama parama priemonėms, kuriomis grindžiama santaupų ir investicijų sąjunga		[1000]

1.5. Išsami pagal NRP planą teikiamos paramos VII priede išvardytoms teritorijoms apžvalga, atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius ir iššūkius [2000] *

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies f punktas ir h punkto i papunktis [...]

VII priedo (a–j punktuose) nurodyti regioniniai ypatumai	Susijęs skyrius (-iai)	Bendros numatytos sąnaudos (EUR)	Sąjungos įnašas (EUR)	[...]	Reformų, kuriomis prisidedama, sąrašas (kai tinkama) <u>[priemonės ID ir pavadinimas]</u>
a) Konkretūs mažiau išsivysčiusių regionų poreikiai ir iššūkiai	xx skyrius	[...]	[...]	[...]	
	xx skyrius	[...]	[...]	[...]	
	Tarpinė suma	[...]	[...]		

b) <u>Konkretūs</u> pertvarkos regionų poreikiai ir iššūkiai	xx skyrius	[...]	[...]	[...]	
	xx skyrius	[...]	[...]	[...]	
	Tarpinė suma	[...]	[...]		
c) <u>Konkretūs</u> labiau išsivysčiusių regionų poreikiai ir iššūkiai	xx skyrius	[...]	[...]	[...]	
	xx skyrius	[...]	[...]	[...]	
	Tarpinė suma	[...]	[...]		

d) <u>Konkretūs</u> salų ir pakrančių vietovių poreikiai ir iššūkiai	xx skyrius				
	xx skyrius				
	Tarpinė suma			<u>X%</u>	
da) <u>Konkretūs</u> atokiausių regionų poreikiai ir iššūkiai	xx skyrius				
	xx skyrius				
	Tarpinė suma				

e) Konkretūs rytinių pasienio regionų (NUTS 2 regionų, turinčių sienas su Rusija, Baltarusija) poreikiai ir iššūkiai, visų pirma saugumo, sienų valdymo ir ekonominės plėtros srityse	xx skyrius				
	Tarpinė suma				
f) Konkretūs retai apgyvendintų šiaurinių regionų, kurie turi didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų, poreikiai ir iššūkiai, visų pirma susiję su sujungiamumu ir prieinamumu	xx skyrius				
	Tarpinė suma				

g) Konkretūs kaimo vietovių poreikiai ir iššūkiai [...]	xx skyrius				
	Tarpinė suma				

h) Konkretūs pramonės pertvarkos paveiktų vietovių, ypač tų, kurioms kyla didelių socialinių ir ekonominių iššūkių dėl pertvarkos proceso siekiant įgyvendinti Sąjungos 2030 m. ir 2040 m. energetikos ir klimato srities tikslus ir ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti Sąjungos neutralaus poveikio klimatui ekonomiką, poreikiai ir iššūkiai	xx skyrius				
	Tarpinė suma				
i) Konkretūs miesto vietovių poreikiai ir iššūkiai (tvari miestų plėtra)	xx skyrius				
	Tarpinė suma				

j) Konkretūs poreikiai ir iššūkiai, nustatyti planuojant naudoti integruotas teritorines investicijas, vykdamant bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą ar taikant kitas teritorines priemones [...]	xx skyrius				
	Tarpinė suma				
k) [...] Konkretūs poreikiai ir iššūkiai, nustatyti [...] pažangiosios specializacijos strategijose ir teisingos pertvarkos strategijose	xx skyrius				
	<u>Tarpinė suma</u>				

* Ši lentelė bus grindžiama informacija, kurią valstybė narė jau įrašė priemonės lygmeniu 2.7 ir 5 lentelėse, išskyrus skiltį „Reformų, kuriomis prisidedama, sąrašas (kai tinkama)“. [...]

1.5a Parama atokiausiems regionams

Nuoroda: 46 straipsnis. Priemonių, skirtų atokiausių regionų ekonominiam ir socialiniam vystymuisi stiprinti, apžvalga

<u>Priemonės ID</u>	<u>Priemonės pavadinimas</u>	<u>Aprašymas, įskaitant pagrindinius numatomus veiksmus, remiamas tikslines grupes</u>
		[1000]

1.6. Išsami pagal planą teikiamos paramos kartu kaitai žemės ūkyje pagal Reglamento 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 15 straipsnį [kartų kaita] apžvalga [2000]

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies [...] g punkto i papunktis

Įskaitant:

- a) dabartinės demografinės padėties žemės ūkio sektoriuje vertinimą;

- b) jaunųjų ūkininkų patekimo į rinką kliūčių nustatymą ir siūlomas nacionalines iniciatyvas bei priemones joms įveikti;
- c) startinio jaunojo ūkininko paketo aprašymą (Reglamento (ES) [BŽŪP reglamentas] 16 straipsnis) [...];
- d) **NRP plane nustatytų priemonių, kuriomis prisidedama prie kartų kaitos, sinergiją.**

Priemonių rūšis	Susijęs skyrius (-iai)	Visos numatomos išlaidos (EUR)	ES įnašas (EUR)	Reformų, kuriomis prisidedama, sąrašas (kai tinkama)
				<u>[Priemonės pavadinimas]</u>
a. Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui	xx skyrius	[...]	[...]	
	xx skyrius	[...]	[...]	
	Tarpinė suma	[...]	[...]	

b. Proporcingai mažinama parama pajamoms jauniems ūkininkams	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
c. Parama smulkiesiems ūkiams [...], skirta jauniems ūkininkams	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
d. Aukštesnio intensyvumo parama jaunųjų ūkininkų investicijoms	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
[...] e. Jaunųjų ūkininkų įgyvendinamų investicijų finansavimo galimybės pasitelkiant finansines priemones	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
[...] f. Parama kaimo verslo startuoliams	[...]			

[...] g. Bendradarbiavimo intervencinės priemonės, kuriomis sudaromos geresnės sąlygos naudoti inovacijomis	[...]			
[...] h. Bendradarbiavimo intervencinės priemonės, kuriomis palengvinamas kartų bendradarbiavimas, įskaitant ūkio paveldėjimą	[...]			
[...] i. Parama ūkininkų pavadavimo paslaugoms	[...]			
[...] j. Galimybė naudoti konsultavimo paslaugomis ir mokymo programomis, pritaikytomis prie jaunųjų ūkininkų poreikių	[...]			
k. K [...]itos priemonės, kuriomis užtikrinama sinergija su kitomis NRP plano dalimis				
IŠ VISO		XX	XX	

1.6a. Išsami plane numatytos paramos kartu kaitai žvejybos ir akvakultūros sektoriuje apžvalga

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies g punkto i papunktis

<u>Priemonių rūšis</u>	<u>Priemonės pavadinimas</u>	<u>Susijęs skyrius (-iai)</u>	<u>Visos numatomos išlaidos (EUR)</u>	<u>ES inašas (EUR)</u>	<u>Reformų, kuriomis prisidedama, sąrašas (kai tinkama)</u> <u>[Priemonės pavadinimas]</u>
<u>Priemonė, kuria remiama kartu kaita žvejybos ir akvakultūros sektoriuje</u>	<u>xx priemonė</u>	<u>xx skyrius</u>			
	<u>xx priemonė</u>	<u>xx skyrius</u>			
	<u>xx priemonė</u>	<u>xx skyrius</u>			

<u>Kitų rūšių priemonės, kuriomis prisidedama prie kartu kaitos ir užtikrinama sinergija su kitomis NRP plano dalimis</u>		<u>xx skyrius</u>			
		<u>xx skyrius</u>			
		<u>xx skyrius</u>			

1.7. Išsami pagal **NRP** planą teikiamos paramos VI priede [**Inašas telkiant lėšas tam tikroms socialinėms priemonėms [...]**] išvardytoms socialinėms priemonėms apžvalga, atsižvelgiant į konkrečius nacionalinius ir regioninius poreikius ir iššūkius, nustatytus, inter alia, Europos semestro kontekste [2000]

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies g [...] punkto ii papunktis

Priemonių, nurodytų VI priedo a–d punktuose, kategorija	Susijęs skyrius (-iai)	Visos numatomos išlaidos (EUR)	ES įnašas (EUR)	Reformų, kuriomis prisidedama, sąrašas (kai tinkama) <u>[Priemonės pavadinimas]</u>
a) Socialinė įtrauktis	xx skyrius	[...]	[...]	
	xx skyrius	[...]	[...]	
	Tarpinė suma	[...]	[...]	
b) Pagalba maistu ir (arba) pagrindinė materialinė pagalba;	xx skyrius			
	xx skyrius			
	Tarpinė suma			

c) Parama vaikų skurdo problemai spręsti;	xx skyrius			
	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
d) Kova su jaunimo nedarbu, be kita ko, pasitelkiant švietimą ir mokymą	xx skyrius			
	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
IŠ VISO		[...]	[...]	

1.8. Išsami pagal NRP planą teikiamos paramos [...] BŽP įgyvendinimui, žuvininkystei ir akvakultūros veiklai, taip pat jūrinei veiklai ir Europos vandenynų paktui, apžvalga [...] [2000]

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies [...] g punkto iii ir iiiia papunkčiai

Veiklos kategorija	Susijęs skyrius (-iai)	Visos numatomos išlaidos (EUR)	ES įnašas (EUR)	Reformų, kuriomis prisidedama, sąrašas (kai tinkama) <u>Priemonės pavadinimas</u>
a) Parama tausiajai žvejybai ir akvakultūrai, įskaitant vandens biologinių išteklių atkūrimą ir išsaugojimą, energetikos pertvarkai žvejybos ir akvakultūros sektoriuose, taip pat veiksams, kuriais gerinama sauga, darbo sąlygos ir sveikata	xx skyrius			
	xx skyrius			
	<u>Tarpinė suma</u>			

b) [...] Parama inovacijoms, susijusioms su atrankesnės <u>tausiosios žvejybos ir akvakultūros veikla, taip pat</u> [...] vandens biologinės įvairovės bei ekosistemų išsaugojimui, apsaugai ir atkūrimui, <u>laikantis BŽP reglamento tikslų</u>	xx skyrius			
	xx skyrius			
	<u>Tarpinė suma</u>			
c) [...] Parama bendram rinkos organizavimui (BRO), įskaitant gamintojų organizacijų steigimą ir veikimą bei gamybos ir prekybos planų įgyvendinimą	xx skyrius			
	xx skyrius			
	<u>Tarpinė suma</u>			
d) [...] Parama žvejams arba akvakultūros produktų gamintojams siekiant kompensuoti žvejybos ir akvakultūros sektoriaus veiklos vykdytojams prarastas pajamas arba papildomas išlaidas ir kompensuoti pripažintoms gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms, kurios sandėliuoja Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 II priede išvardytus žuvininkystės produktus, su sąlyga, kad tie produktai sandėliuojami pagal to reglamento 30 ir 31 straipsnius	xx skyrius			
	xx skyrius			
	<u>Tarpinė suma</u>			

e [...] [...] Parama Sąjungos kontrolės sistemos įgyvendinimui ir BŽP įgyvendinimui reikalingų duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui	xx skyrius	[...]	[...]	
	xx skyrius	[...]	[...]	
	Tarpinė suma	[...]	[...]	
f) [...] Parama kovai su NNN žvejyba	xx skyrius			
	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
g [...] [...] Parama konkreiems žvejybos, akvakultūros ir pakrančių bendruomenių, visų pirma mažos apimties priekrantės žvejybos, poreikiams tenkinti	xx skyrius			
	xx skyrius			
	Tarpinė suma			

h [...] parama [...] veiklai, kuria prisidedama prie žvejybos operacijų aplinkosauginio, ekonominio ir socialinio tvarumo ir laivynų žvejybos pajėgumų ir turimų žvejybos galimybių pusiausvyros	xx skyrius			
	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
i [...] [...] Parama [...] Europos vandenynų pakte nustatyti veiklai, įskaitant [...] jūrų biologinių išteklių išsaugojimą, jūrų biologinės įvairovės atkūrimą, žuvininkystės ir tvarios akvakultūros veiklos valdymą ir inovacijas, jūrų saugumą, konkurencingos ir tvarios mėlynosios ekonomikos plėtrą; j[...]ūrinių teritorijų planavimui ir regioniniam bendradarbiavimui jūrų klausimais jūrų baseinų lygmeniu	xx skyrius			
	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
j) Parama kartų kaitai žvejybos ir akvakultūros sektoriuje	xx skyrius			
	xx skyrius			
	Tarpinė suma			
	IŠ VISO	[...]	[...]	

1.9 Išsami planuojamo integruoto teritorijų vystymo miestuose, miesto, kaimo ir pakrantės vietovėse, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros, įskaitant [...] LEADER, ar kitų teritorinių priemonių naudojimo apžvalga [...] [1 000]

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies h punkto i papunktis [...]

Planuojamas teritorinių priemonių naudojimas	Priemonės
Integruota teritorinė <u>ir miestų</u> plėtra	[Priemonių ID ir pavadinimų sąrašas]
Bendruomenės inicijuota vietos plėtra, <u>įskaitant</u> LEADER	
[kitos <u>74 straipsnyje išvardytos</u> teritorinės priemonės]	

1.10. [...] Išsami apžvalga, kaip NRP planu veiksmingai prisidedama prie [...] ūkių atsparumo didinimu ir rizikos valdymu ūkių lygmeniu, daugiausia dėmesio skiriant prisitaikymui prie klimato kaitos, rizikos valdymui ir bendro ūkininkų atsparumo ir rizikos aprėpties gerinimui, taip pat prie paramos skaitmeninei ir duomenimis grindžiamai žemės ūkio ir kaimo vietovių pertvarkai, siekiant didinti jų konkurencingumą, tvarumą ir atsparumą [...] [1 000]

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies h [...] punkto ii papunktis

<u>Iššūkiai</u>	<u>[Priemonių ID ir pavadinimų sąrašas] [...]</u>
Ūkių atsparumo didinimas ir rizikos valdymas	[...]
Parama žemės ūkio ir kaimo vietovių skaitmeninei pertvarkai	

1.11. Išsami apžvalga, kaip NRP planu veiksmingai prisidedama prie [...] prioritetinių **aplinkos ir klimato sričių**, nustatytų Reglamento XX *[Sąjungos paramos BŽŪP įgyvendinimas]* 4 straipsnyje *[BŽŪP – prioritetinės aplinkos ir klimato sritys]* **[1000]**

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies h [...] punkto iii papunktis

	<u>[priemonių ID ir pavadinimų sąrašas]</u>
Prisitaikymas prie klimato kaitos, įskaitant veiksmingą vandentvarką ir didesnę atsparumą sausroms ar potvyniams	[Priemonių ID ir pavadinimų sąrašas]
Klimato kaitos švelninimas, įskaitant anglies dioksido absorbavimą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ūkyje, įskaitant biodujų gamybą	
Dirvožemio būklė	

Biologinės įvairovės išsaugojimas, pavyzdžiui, buveinių ar rūšių, kraštovaizdžio elementų, pesticidų naudojimo mažinimas	
Ekologinio ūkininkavimo plėtra	
Gyvūnų sveikata ir gerovė	

1.11b. Valstybėse narėse, kurių teritorijos yra paveiktos vandens taršos dėl nitratų pertekliaus: ūkininkams teikiamos paramos, pavyzdžiui, paramos gyvulininkystės sistemų ekstensyvinimui arba kitos žemės ūkio veiklos įvairinimui ar kitiems veiksams, kuriais prisidedama prie taršos priežasčių mažinimo arba vandens telkinių atkūrimo, aprašymas

<u>Ūkininkams teikiamos paramos gyvulininkystės sistemų ekstensyvinimui arba kitos žemės ūkio veiklos įvairinimui ar kitiems veiksams, kuriais prisidedama prie taršos priežasčių mažinimo arba vandens telkinių atkūrimo, aprašymas</u>	<u>Priemonės</u> <u>[Priemonių ID ir pavadinimų sąrašas]</u>
<u>[1 000]</u>	

1.12. NRP plano indėlis siekiant klimato, aplinkos ir socialinių tikslų [ir kaimo vietovių tikslo]

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies q ir r punktai [nuoroda į nuostatą, į kurį bus įtrauktas kaimo vietovių tikslas]

	<u>Sąjungos įnašo suma (EUR)</u>	<u>% viso Sąjungos įnašo</u>
<u>Indėlis siekiant klimato ir aplinkos tikslų</u>		
<u>Indėlis siekiant socialinių tikslų</u>		
<u>[Kaimo vietovių tikslas]</u>		

2. 2 DALIS. Horizontaliosios sąlygos ir principai

2.1. Teisinės valstybės ir Chartijos horizontaliųjų sąlygų laikymasis [10 000]

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies o ir p punktai [...]

[...] Atitikties Chartijos horizontaliajai sąlygai, nurodytai 8 straipsnyje [Chartija], įsivertinimas

Aprašymas, kaip planu ir numatomu jo įgyvendinimu užtikrinama, kad būtų laikomasi [...] 9 straipsnyje [Teisinės valstybės horizontalioji sąlyga[...]] nurodyto teisinės valstybės principo, pateikiant informaciją apie tolesnius veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, pateiktas naujausioje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje ir Europos semestre, taip pat priemones tiems nustatytiems konkrečios šalies iššūkiams spręsti.

2.2. Reikšmingos žalos nedarymo principo laikymasis [5 000]

Mechanizmų, taikomų siekiant užtikrinti, kad įgyvendinant planą būtų laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo, aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 3 straipsnio 4 dalyje nurodytos apsaugos praktikos aprašymą.

2.3. Lyčių lygybės principo laikymasis [5 000]

Mechanizmų, taikomų siekiant užtikrinti, kad įgyvendinant planą būtų laikomasi lyčių lygybės principo, aprašymas.

3. 3 [...] DALIS. Plano įgyvendinimo tvarka

3.1. Veiksmingos plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies e [...] punktas

Atitinkamos valstybės narės vykdomos veiksmingos plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarkos aprašymas

Koordinavimo funkcija [...]: aprašymas, kaip **institucija (-os), vykdanči (-čios)** koordinavimo **funkcija [...]** bus atsakinga (-os) už plano koordinavimą pagal 50 straipsnį [...] [[...] koordinavimo [...] **funkcija**] [1 000]

Vadovaujančioji institucija (-os): aprašymas, kaip vadovaujančioji institucija (-os) valdys planą pagal 51 [...] straipsnį [vadovaujančiosios institucijos funkcijos] [1 000]

Mokėjimo agentūra (-os): mokėjimo agentūros (-ų) aprašymas [1 000]

Audito institucija (-os): audito institucijų ir, jei aktualu, koordinavimo priemonių, taikomų metinei audito nuomonei ir auditų santraukai, kurios pateiktos kaip metinio patikinimo dokumentų rinkinio dalis, parengti, aprašymas; [nurodykite, ar valstybė narė dalyvauja tvirtesnio bendradarbiavimo steigiant Europos prokuratūrą veikloje]. [1 000]

Numatomo požiūrio, taip pat **nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų susitarimų** dėl atsakomybės už programavimą, įgyvendinimą, finansų valdymą, stebėseną ir vertinimą, laikantis valstybės narės institucinės ir teisinės sistemos, aprašymas. [2 000]

XX lentelė. Koordinavimo funkcija vykdanči institucija (-os)

<u>Koordinavimo funkcijos</u> <u>užduotis [500]</u>	<u>Institucijos</u> <u>pavadinimas [500]</u>	<u>Kontaktinis asmuo</u> <u>[200]</u>	<u>El. pašto adresas</u>

XX lentelė. Vadovaujančioji institucija (-os)

[...]	[...]	Institucijos pavadinimas [500]	<u>Skyriai ir (arba) priemonės, už kuriuos ji yra atsakinga [skyriaus ID ir (arba) priemonės ID]</u>	Kontaktinis asmuo [200]	<u>El. pašto adresas</u>

XX lentelė. Mokėjimo agentūros

[...]	[...]	Institucijos pavadinimas [500]	<u>Skyriai ir (arba) priemonės, už kuriuos ji yra atsakinga [skyriaus ID ir (arba) priemonės ID]</u>	Kontaktinis asmuo [200]	<u>El. pašto adresas</u>

XX lentelė. Audito institucija (-os)

Skyrius	[...]	Institucijos pavadinimas [500]	Kontaktinis asmuo [200]	<u>El. pašto adresas</u>

3.2. Stebėsenos komitetas (-ai) ir koordinavimo komitetas

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies e [...] punktą

Stebėsenos komiteto (-ų) ir, **jei taikoma**, koordinavimo komiteto organizavimo ir struktūros aprašymas; plano stebėsenai užtikrinti numatyta tvarka atitinka 54 straipsnį [Stebėsenos komitetas ir koordinavimo komitetas]. [1 000]

3.3. Partnerystė ir daugiapakopis valdymas

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies e [...]punktą ir [...] i punkto i papunktis

Visų veiksmų, kuriais užtikrinamas partnerių dalyvavimas, įskaitant konsultacijų ir dialogo procesą, kuris vyko rengiant planą ir kiekvieną jo skyrių, **santrauka**, įskaitant paaiškinimą, su kuriais suinteresuotaisiais subjektais konsultuotasi, kaip jie buvo atrinkti, kaip užtikrintas atstovavimas jiems ir kaip jų indėlis atsispindi **NRP** plane pagal partnerystės elgesio kodeksą. [2 000]

3.4. [kai tinkama] Techninė parama [...]

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies e [...] punktą

Galimų techninės paramos poreikių planui įgyvendinti aprašymas, **laikantis XV priedo 1 dalies k punkto. [1 000]**

3.5. Keitimasis žiniomis

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies i [...] punkto ii papunktis

Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemos strategijos, skirtos keitimuisi žiniomis, inovacijoms ir ūkių konsultavimo paslaugoms stiprinti, aprašymas pagal Reglamento 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 20 straipsnį [ŽŪŽIS] [2 000]

3.6. Žemės ūkio produktų platinimas

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies i [...] punkto iii papunktis

Mokykloms skirtos ES programos tvarkos aprašymas pagal Reglamento 202X/XXXX [BRO reglamentas] XX straipsnį [Mokykloms skirta ES programa] [2000]

3.6a. Nacionalinis BŽŪP tinklas

Nuoroda: BŽŪP reglamento 20k straipsnis

Nustatytos tvarkos, kuria užtikrinama testinė nacionalinio BŽŪP tinklo veikla, paaiškinimas [1 000]

3.7. Nustatyta tvarka, kuria užtikrinama ES finansinių interesų apsauga

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies k [...] punktas

Aprašymas, ar valstybės narės sistema ir tvarka yra pakankamos, kad būtų užtikrintas reguliarus, veiksmingas ir efektyvus Sąjungos išteklių naudojimas, laikantis patikimo finansų valdymo ir Sąjungos finansinių interesų apsaugos principų, remiantis IV [...] priede nustatytais pagrindiniais reikalavimais. [10 000]

3.8. Nustatyta tvarka, kuria užtikrinama, kad būtų laikomasi įsipareigojimų tęsti mokėjimus

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies l [...] punktas

Aprašymas nustatytos tvarkos, kuria užtikrinama, kad mokėjimo terminų nutraukimo arba Sąjungos finansavimo sustabdymo, finansinių pataisų ar kitų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti Sąjungos finansavimo ir finansinių interesų apsaugą, atveju [...] valstybė narė laikytųsi savo pareigos toliau mokėti išmokas, **kurios turi būti mokamos** naudos gavėjams, gavėjams, galutiniams gavėjams, rangovams ir dalyviams, **išskyrus atvejus, kai atitinkamas subjektas yra atsakingas už tokių priemonių taikymą.** [2 000]

3.9. Numatomo plano komunikacijos ir matomumo užtikrinimo metodo aprašymas

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies e [...] punktas

Tvarkos, [...] taikomos siekiant užtikrinti Sąjungos finansavimo matomumą, visų pirma viešinant veiksmus ir jų rezultatus ir informuojant gavėjus apie Sąjungos paramos buvimą arba įpareigojant kitus finansų tarpininkus informuoti tokius galutinius paramos gavėjus, aprašymas. [2 000]

3.10. [kai tinkama] [...] Nustatyta tvarka, kuria šalinama saugumo rizika

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies m [...] punktas

[...] Įsivertinimas, kuriame **nustatomos saugumo rizikos, įskaitant riziką Sąjungos ekonominiam saugumui**, [...] ir išsamiai nurodoma, kaip tos [...] **rizikos** bus mažinamos [...]. [2 000]

II ANTRAŠTINĖ DALIS. SKYRIAI

Kiekvienam skyriui:

1. Skyriai

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies [...] c punktas.

<u>Skyriaus pavadinimas</u>	<u>Skyriaus ID</u>
[300]	

1.1. Intervencijos strategija

Esamų su skyriumi susijusių **poreikių**, iššūkių ir tikslų aprašymas ir aprašymas, [...] **kaip taikant skyrių jie sprendžiami**

Teksto laukelis [15[...] 000]

1.2. [...]

[...]

1.3. Į skyrių įtrauktų priemonių (ir, jei taikytina, kitų plano skyrių priemonių ir nacionalinių priemonių) sinergijos aprašymas

Teksto laukelis [5 000]

2. Priemonės

<u>Priemonės pavadinimas</u>	<u>Priemonės ID</u>	<u>Preliminarus užbaigimo tvarkaraštis</u>	<u>Intervenciniu priemonių sričių sąrašas</u>	<u>Priemonės, įtrauktos į socialinį klimato planą, kurį valstybė narė pateikė pagal Reglamentą (ES) 2023/955</u> <u>TAIP / NE</u>
[300]		<u>Ketvirtis / metai</u>	<u>Įžymėjimo laukelis arba išskleidžiamasis meniu]</u>	

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies c [...] punktas

2.1. Priemonių pobūdis, rūšis ir [...] finansinis asignavimas, nurodant bendruosius ir konkrečius tikslus, kurių jomis siekiama* [...]]

[...]

<u>Skyriaus ID</u>	<u>Priemonės pavadinimas</u>	<u>Priemonės ID</u>	<u>Reformomis / investicijomis / išdirbiu grindžiamos [...] intervencinės priemonės</u>	<u>Remiamas pirminis konkretus tikslas**</u>	<u>Remiamas antrinis konkretus tikslas**</u>	<u>PMI, VS ir SVV reglamentu 3 straipsnyje nustatyti tikslai</u>	<u>Remiamas bendrasis tikslas</u>	<u>Sajungos finansavimas (EUR)</u>	<u>Visos numatomos išlaidos (EUR)</u>

*Atsižvelgiant į daugialypi investicijų, reformų ir kitų intervencinių priemonių, finansuojamų pagal NRP planą, aspektą, kiekviena priemonė gali būti priskirta dviem konkrečioms tikslams:

- **pirminė paskirtis – priskiriama konkrečiam tikslui, daugiausia susijusiam su atitinkama priemone;**
- **antrinė paskirtis – priskiriama siekiant nustatyti konkretų pirminės paskirties pogrupį, galima šalutini poveikį antriniam konkrečiam tikslui arba naudos gavėjui, kuriems skirta priemonė, pobūdį.**

** Netaikoma PMI, VS ir SVV reglamentams.

2.2. [...] Priemonės aprašymas, įskaitant informaciją apie jos [...] tikslus, kokiai geografini vietai ir kam skirta priemonė [...]

Teksto laukelis [6[...] 5[...]00]

2.3. [...]

[...]

BŽŪP intervencinių priemonių atveju analizė **taip pat** turėtų apimti:

- sąvokų ir elementų, būtinų siekiant užtikrinti, kad [...] **35 straipsnio 1 dalies a–k ir r punktuose** [...] [Paramos rūšys] nurodytos BŽŪP pajamų paramos intervencinės priemonės ir kitos BŽŪP intervencinės priemonės būtų skirtos tiems, kuriems labiausiai reikia BŽŪP paramos, aprašymą, įskaitant sąvokas „žemės ūkio veikla“, „žemės ūkio paskirties žemė“, „reikalavimus atitinkantis hektaras“, „ūkininkas“, „**gamintojų grupė**“, „jaunasis ūkininkas“ ir „naujas ūkininkas“;
- **kai reikalaujama pagal BŽŪP reglamentą** – [...] pasirinktų sektorių ir grupių pasirinkimo ir papildomumo su kitomis planuose nustatytomis BŽŪP intervencinėmis priemonėmis ir priemonėmis aprašymą;
- **LEADER atveju – vietovės, kuriai taikoma LEADER, ir (arba) nepalankioje padėtyje esančių kaimo vietovių apibrėžtis (BŽŪP reglamento 18 straipsnis).**

2.4. [...]

[...]

2.5. Ar priemone prisidedama prie [...] bendrosios rinkos tikslų:

[...]	[...] <u>Bendrosios rinkos tikslai</u>	
-------	---	--

[...]	Parama bendriems Europos interesams svarbiems projektams (BEISP)	[žymėjimo laukelis]
	Reglamente (ES) 2024/1679 apibrėžti projektai, visų pirma vykdomi pagrindiniame ir išplėstiniame pagrindiniame tinkle	[žymėjimo laukelis]
	Pagal planą teikiama parama bendro intereso projektams, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2022/869	[žymėjimo laukelis]
	Pagal planą teikiama parama kitiems tarpvalstybiniais, tarptautiniams ar daugiašaliams projektams	[žymėjimo laukelis]
	Pagal planą teikiama parama operacijoms, kurioms suteiktas ženklas	[žymėjimo laukelis]
	Pagal planą teikiama parama priemonėms, kuriomis grindžiama santaupų ir investicijų sąjunga	[žymėjimo laukelis]

2.6. [...]

[...]

2.7. Teritorinis priemonės matmuo

Nuoroda: Reglamento XX [Veiklos rezultatų reglamentas] 14 straipsnio 4 dalis ir II priedas

Priemonės ID	Regionas pagal Komisijos reglamentą (ES) 2023/674 (jei taikoma)	Tikslinės teritorijos rūšis	Tikslinės teritorijos rūšis (a) (jei taikoma)	Priemonė, skirta atokiausiam regionui / retai apgyvendintam siauriam regionui / rytiniam pasienio regionui / mažosioms Egėjo jūros saloms	Teritorinės priemonės (jei taikoma)	<u>Pažangiosios specializacijos strategija ir teisingos pertvarkos strategijos</u>
[NUTS 2 arba NUTS 3 lygis]*	[žymėjimo laukelis arba išskleidžiamasis meniu] [teritorijos rūšies matmens kodas] 01 Miesto vietovės 02 Kaimo vietovės 05 Kitų rūšių tikslinės teritorijos 07 Nesiorientuojanti teritoriškumą	[žymėjimo laukelis arba išskleidžiamasis meniu] [teritorijos rūšies matmens kodas: 03 Pramonės pertvarkos paveiktos vietovės arba 04 Salos ir pakrančių zonos] 05 Kalnuotos vietovės	[žymėjimo laukelis kiekvienai teritorijos rūšiai] Teritorijos rūšies matmens kodas: 01 Atokiausi regionai 02 Mažosios Egėjo jūros salos 03 Rytiniai pasienio regionai 04 Šiaurinės retai apgyvendintos vietovės	[žymėjimo laukelis arba išskleidžiamasis meniu] [Teritorinės iniciatyvos ir vietos bendradarbiavimo matmens kodai: 01 Integruotas teritorijų ir miestų vystymas 02 Bendruomenės inicijuota vietos plėtra, įskaitant LEADER 03 Kitos teritorinės priemonės	<u>[žymėjimo laukelis arba išskleidžiamasis meniu]</u> <u>[pažangiosios specializacijos strategija]</u> <u>[teisingos pertvarkos strategija]</u>	

* Išskleidžiamasis meniu ir kelios parinktys

2.8. Socialinės priemonės pagal VI priedą

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies g punkto ii papunktis

<u>Priemonės ID</u>	<u>Priemonės pavadinimas</u>	<u>Intervenciniu priemoniu sritis</u>	<u>Priemonių, nurodytų VI priede, kategorija</u>
			<p>[žymėjimo laukelis arba išskleidžiamasis meniu; kiekvienai priemonei ir (arba) intervencinių priemonių sričiai galima pažymėti 1 ar daugiau variantų:</p> <p>a) socialinė įtrauktis;</p> <p>b) pagalba maistu ir (arba) pagrindinė materialinė pagalba;</p> <p>c) parama vaikų skurdo problemai spręsti;</p> <p>d) kova su jaunimo nedarbu, be kita ko, pasitelkiant švietimą ir mokymą].</p>

2.9. Žuvininkystė, akvakultūra, jūrų ir vandenynų veikla

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies g punkto i, iii ir iiii papunkčiai

<u>Priemonės ID</u>	<u>Priemonės pavadinimas</u>	<u>Intervenciniu priemoniu sritis</u>	<u>Paramos sritys</u>
			<p>[žymėjimo laukelis arba išskleidžiamasis meniu; kiekvienai priemonei ir (arba) intervencinių priemonių sričiai galima pažymėti 1 ar daugiau variantų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>parama tausiajai žvejybai ir akvakultūrai, įskaitant vandens biologinių išteklių atkūrimą ir išsaugojimą, energetikos pertvarkai žvejybos ir akvakultūros sektoriuose, taip pat veiksams, kuriais gerinama sauga, darbo sąlygos ir sveikata;</u> • <u>parama inovacijoms, susijusioms su atrankesnės žvejybos veikla ir vandens biologinės įvairovės bei ekosistemų išsaugojimu, apsauga ir atkūrimu;</u> • <u>parama bendram rinkos organizavimui (BRO), įskaitant gamintojų organizacijų steigimą ir veikimą bei gamybos ir prekybos planų įgyvendinimą;</u> • <u>parama žvejams arba akvakultūros produktų gamintojams siekiant kompensuoti žvejybos ir akvakultūros sektoriaus veiklos vykdytojams prarastas pajamas arba papildomas išlaidas ir kompensuoti pripažintoms gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms, kurios sandėliuoja Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 II priede išvardytus žuvininkystės produktus, su</u>

			<p><u>salvą, kad tie produktai sandėliuojami pagal to reglamento 30 ir 31 straipsnius;</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>parama žuvininkystei, kontrolei ir vykdymo užtikrinimui bei mokslinių duomenų rinkimui siekiant priimti žiniomis pagrįstus sprendimus</u> • <u>parama kovai su NNN žvejyba;</u> • <u>parama konkrečioms žvejybos, akvakultūros ir pakrančių bendruomenių, visų pirma mažos apimties priekrantės žvejybos, poreikiams tenkinti;</u> • <u>parama veiklai, kuria prisidedama prie žvejybos operacijų aplinkosauginio, ekonominio ir socialinio tvarumo ir laivynų žvejybos pajėgumų ir turimų žvejybos galimybių pusiausvyros;</u> • <u>parama Europos vandenynų pakte nustatyta veiklai, susijusiai su jūrų biologinių išteklių išsaugojimu, jūrų biologinės įvairovės atkūrimu, žuvininkystės ir tvarios akvakultūros veiklos valdymu ir inovacijomis, jūrų saugumu, konkurencingos ir tvarios mėlynosios ekonomikos plėtra; jūrinių teritorijų planavimui ir regioniniam bendradarbiavimui jūrų klausimais jūrų baseinų lygmeniu;</u> • <u>parama kartu kaitai žvejybos ir akvakultūros sektoriuje.</u>
--	--	--	--

3. Intervencinės priemonės pagal bendrą žemės ūkio politiką

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies [...] c punktas.

3.1. Ši struktūrizuota informacija:

[...] Konkretūs tikslai	Tenkinami poreikiai	Priemonės ID[...]	Intervencinės priemonės rūšis (pagal 35 straipsnio 1 dalį)	Teritorinė taikymo sritis / matmuo	Tiksliniai sektoriai	Tikslinės naudos gavėjų grupės	Tikslinių vietovių tipas	BŽŪP prioritetinės aplinkos ir klimato sritys	Tinkamumo finansuoti sąlygos [pagal atitinkamą straipsnį]	Tinkamumo sąlygų stebėseną (per BPD)	Ūkininkavimo praktika, kuriai taikoma priemonė (jei taikoma)	Konkrečios sąlygos / paskatos / prioritetas taikomas:				
												<i>Jauniesiems ūkininkams</i>	<i>Moteries</i>	<i>Skaitmenizacijai</i>	<i>Dalijimuisi žiniomis / mokymais</i>	<i>Keitimais</i>
[sąrašas]	[500]			[sąrašas]	[sąrašas]	[sąrašas]	[sąrašas]	[sąrašas]		[Taip / ne / iš dalies]	[sąrašas]	[TAIP / NE]	[TAIP / NE]	[TAIP / NE]	[TAIP / NE]	[TAIP / NE]

Kai aktualu, į analizę taip pat gali būti įtraukta:

1. [...]

2. mokykloms skirtos ES programos, nurodytos Reglamento 202X/XXXX [BRO reglamentas] 27 straipsnyje, atveju:

- a) mokykloms skirtos ES programos dalyviai;
- b) produktų, kurie gali būti tiekiami ir platinami, sąrašas ir prioritetų nustatymo kriterijai.

3.[...] **Papildomas nacionalinis finansavimas**

Apie kiekvieną BŽŪP intervencinę priemonę, kuriai skiriamas X straipsnyje nurodytas papildomas nacionalinis finansavimas, pateikiama ši informacija:

XXX straipsnis, pagal kurį skiriamas finansavimas	tekstas
Nacionalinis teisinis finansavimo skyrimo pagrindas	tekstas

Plane numatyta intervencinė priemonė, kuriai skiriamas finansavimas	tekstas
Bendras papildomo nacionalinio finansavimo biudžetas (eurais)	numeris
Papildomumas: a) daugiau naudos gavėjų; b) aukštesnio intensyvumo parama; c) tam tikrų intervencinių priemonių operacijų finansavimas.	Nurodykite taikytinas priemones ir, jei būtina, pateikite papildomą informaciją.
Pagal SESV 42 straipsnį	(jei pasirinkote NE, nurodykite valstybės pagalbos peržiūros priemonę)

3.2. Atitinkamų kriterijų, nurodytų PPO sutarties dėl žemės ūkio 2 priedo dalyse, paaiškinimas pagal buvusį 40 straipsnį [PPO vidaus parama] ir buvusį XVII priedą [PPO priedas].

35 straipsnio 1 dalyje nurodytų BŽŪP intervencinių priemonių atveju

<u>Intervencinės priemonės</u>	<u>Intervencinės priemonės rūšis nurodant [...]</u> <u>Reglamento .../... [...]</u> [BŽŪP], šio <u>reglamento arba Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 [BRO] straipsni</u>	<u>PPO sutarties dėl žemės ūkio 2 priedo dalis (-ys), su kuria (-iomis) užtikrinama atitiktis</u>	<u>Paaškinimas, kaip užtikrinama atitiktis [PPO sutarčiai dėl žemės ūkio]</u>	<u>Aliejingųjų sėklų hektarų skaičius pagal [BŽŪP reglamento] 20m straipsni*</u>

* Planuojamas aliejingųjų sėklų hektarų skaičius pateikiamas kiekvienais plano įgyvendinimo metais. Sojų, saulėgražų (išskyrus konditerijoje naudojamą saulėgražų sėklas) ir rapsų duomenys pateikiami atskirai.

3.3[...]. Tvarkos, skirtos [...] atsakingo ūkininkavimo sistemai, aprašymas [...] [2 000]

Nuoroda: Reglamento 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 3 straipsnis [Atsakingas ūkininkavimas], [...] 22 straipsnio 2b dalies j [...] punktas

Aprašymas, kaip esami mechanizmai atitinka sąlygas, išdėstytas **buvusioje 7** straipsnio 3 dalyje [kiti horizontalieji principai, atsakingas ūkininkavimas], **įskaitant Reglamento (ES) 202X/XXXX [BŽŪP reglamentas] 3 straipsnio 4 dalyje nurodytos apsaugos praktikos aprašymą, jos teritorinę taikymo sritį, ūkininkus ir kitus paramos gavėjus, kuriems taikoma tokia praktika, ir apsaugos praktikos santrauką, taip pat atsakingo ūkininkavimo elementų ir atitinkamų priemonių, remiamų pagal NRP planą, papildomumą.**

4. Priemonės vertinimas lyčių lygybės požiūriu

Nuoroda: Nuoroda: Reglamento XX [Veiklos rezultatų reglamentas] [...] 13 straipsnis

Informacija apie tai, kaip įtrauktos priemonės atitinka lyčių lygybės principą, laikantis lyčių aspekto integravimo metodikos.

Priemonės ID	Intervencinių priemonių sritis	Lyčių lygybės įvertis
Priemonės ID 1	1 intervencinių priemonių sritis [...]	[...] Išskleidžiamasis meniu Lyčių lygybės įvertis 2 Lyčių lygybės įvertis 1 Lyčių lygybės įvertis 0
	2 intervencinių priemonių sritis	[...]
Priemonės ID 2	Intervencinių priemonių sritis	[...]

4a (naujas). Priemonės vertinimas reikšmingos žalos nedarymo požiūriu

Priemonės ID	Intervencinių priemonių sritis	Reikšmingos žalos nedarymo įvertinimas [1 000]
Priemonės ID 1	1 intervencinių priemonių sritis	
	2 intervencinių priemonių sritis	
Priemonės ID 2		

[...] 5. Priemonių [...] finansavimas ir sąnaudos

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies f, **q, r punktai**, [...] 20 straipsnis

Kiekvienos priemonės atveju:

Skyriaus ID	Priemonės ID	Reforma / investicijos / išdirbių grindžiamos intervencinės priemonės	Finansuojama dotacijomis arba paskolomis	Vienetiniai kainai (jei taikoma)	Matavimo vienetas (išdirbių grindžiamų intervencinių priemonių atveju)	Kiekis apimti (jei taikoma)	Visos numatomos išlaidos (EUR)	Sąjungos [...] išnašas (EUR)	[...] Nacionalinis išnašas [...]		Paramos [...] norma (jei taikytina)	Regionų kategorijos (kai taikoma arba nacionalinis lygmuo)	Intervencinių priemonių sritis	[...] Naudota metodika ir išlaidų aprašymas, įskaitant šaltinį ir nurodant ankstesnius investicijų / reformų projektus, kurie yra išlaidų sąmatos ir šių projektų išlaidų šaltinio lyginamieji standartai [1 000]	Numatomų išlaidų patikimumo ir pagrindimo pagrindimas, kai reikia, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus ir koregavimo metodus [1 000]	[...] Finansinės priemonės rūšis (kai taikoma) (garantija, nuosava s kapitalas arba paskola)
									%	Preliminarius viešasis išnašas (EUR)						

[...]6. Tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, išdirbis ir tvarkaraštis

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies [...] c punktas

Lentelė, kurioje nurodomos skyrių tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir tvarkaraštis, pateikiant šią informaciją:

<u>Skyriaus pavadinimas</u>	Priemonės ID	Priemonės pavadinimas	[...]	[...]	[...]	<u>Intervencijų priemonių sritis</u>	Tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė (nuorodos numeris)	[...]	[...]	[...]	Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis	Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas	Vadovaujančiosioms institucijoms skirta suma [...]	Išmokos vertė [susijusi su Komisijos mokėjimais valstybei narei] []	[...] Regionų kategorijos (kai taikoma) arba nacionalinis lygmuo	[...]	[...]	
							[...] Tarpinės reikšmės / siektinos reikšmės rodiklis, kaip nustatyta Reglamente XXX (Veiklos rezultatų reglamentais) arba nustatytas konkrečiai priemonei, išskyrus atvejus, kai jokie iš šių rodiklių nėra tinkami*					[1 000]						

[...] [...] Priemonės ID	Intervencinė priemonė	Išdirbio pavadinimas	Išdirbis (nuorodos numeris)	Tikslinis sektorius, ūkininkų grupė, plotas	Kiekybiniai rodikliai, nustatyti Reglamente XXX (Veiklos rezultatų reglamentas)		Rezultatų vieneto vertė				Įsipareigojimo vieneto vertė apskaičiuojant vidutinę žemės ūkio veiksmų rezultatų vertę	Orientacinis reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		[...] [...]		Intervencinių priemonių sritis		
					Matavimo vienetas	Išdirbis	Vienodas arba vidutinis	Tipas (fiksuoji suma, papildomas finansavimas ar kt.)	Ne mažiau kaip	Ne daugiau kaip		Ketvirtis	Metai	[...]	[...]			

[...].7 Tarpinių reikšmių, siektinų reikšmių ir išdirbio pasiekimo [...] tikrinimas

Nuoroda: 58 straipsnio 2 dalies i punktas

<p>Priemonės ID</p>	<p><u>Priemonės pavadinimas</u></p>	<p>Tarpinės reikšmės / siektinos reikšmės / išdirbis</p>	<p>aprašykite, koks dokumentas (-ai) / sistema bus naudojami reikšmių pasiekimui [...] tikrinti;</p> <p>aprašykite, kaip bus atliekami valdymo patikrinimai (įskaitant patikrinimus vietoje);</p> <p>aprašykite, kokia bus atitinkamų duomenų / dokumentų rinkimo ir saugojimo tvarka.</p> <p>[2 000]</p>	<p>Audito sekos užtikrinimo tvarka</p> <p>Nurodykite už šią tvarką atsakingą (-us) subjektą (-us).</p> <p>[1 000]</p>

7a. Rezultato rodikliai

Priemonės ID	Intervencinių priemonių sritis	Tarpinėmis reikšmėmis, siektinomis reikšmėmis arba išdirbiu grindžiamos intervencinės priemonės (nuorodos numeris)	Rezultato rodikliai				
			Pavadinimas	Pavadinimas	Pradinė reikšmė	Apskaičiuotoji vertė	Pasiekimo metai
Priemonės ID 1	1 intervencinių priemonių sritis	ID	- 1 komponentas: - 2 komponentas: - (...)	- Išvengtas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kai aktualu - Sutelktų investicijų suma (kai aktualu): - Kitas 1 komponento rodiklis: - Kitas 2 komponento rodiklis: - (...)			
	2 intervencinių priemonių sritis	ID					

[...] 8. Koordinavimas / atskyrimas ir papildomumas

Nuoroda: 7 straipsnio 5 dalis

Aprašymas, kaip į [...] **planą** įtrauktos priemonės **papildo kitas** Sąjungos priemones **ir su jomis** **dera**. [2 000]

***

9. Visų skyrių santrauka [...]

Nuoroda: 22 straipsnio 2b dalies d punktas [...]

Skyriaus ID	Numatomos bendros išlaidos (EUR) [...]	Numatomos bendros išlaidos (% viso plano)	Sąjungos finansinis įnašas (EUR)	Gautas nacionalinis įnašas (%)
xx skyrius				
xx skyrius				
xx skyrius				
Lankstumo suma			25 % viso Sąjungos įnašo	

<u>[Laikotarpio pradžioje sutelktu lankstumo sumų naudojimas BŽŪP intervencinėms priemonėms / kaimo vietovėms]</u>				
<u>Techninė parama</u>				
IŠ VISO				

VI PRIEDAS

[...] Inašas telkiant lėšas tam tikroms socialinėms [...] priemonėms

Taikydamos 22 straipsnio 2b dalies g[...] punkto ii papunktį ir atsižvelgdamos į konkrečius nacionalinius ir regioninius poreikius ir iššūkius, nustatytus, *inter alia*, įgyvendinant Europos semestrą, **visų pirma konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose**, ir laikantis Europos socialinių teisių ramsčio, valstybės narės savo planuose **taip pat skiria** [...] išteklių šioms priemonėms:

- a) skatinti aktyvią socialinę įtrauktį bei socialinę ir ekonominę integraciją, siekiant propaguoti lygias galimybes, nediskriminavimą ir aktyvų dalyvavimą, ir gerinti įsidarbinamumą, visų pirma palankių sąlygų neturinčių grupių, **marginalizuotų bendruomenių ir trečiųjų šalių piliečių**, įskaitant migrantus [...];
- b) spręsti materialinio nepritekliaus problemą, **be kita ko**, teikiant pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą labiausiai skurstantiems asmenims ir įgyvendinant papildomas priemones, kuriomis remiama jų socialinė įtrauktis;
- c) įgyvendinti vaiko garantijų sistemą vykdant tikslinius veiksmus ir struktūrines reformas, kuriomis siekiama kovoti su vaikų skurdu, visų pirma tose valstybėse narėse, kuriose, remiantis 2024 ir 2026 m. Eurostato duomenimis, vidutinis jaunesnių nei 18 metų vaikų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, lygis viršija Sąjungos vidurkį;
- d) įgyvendinti Jaunimo garantijų iniciatyvą vykdant tikslinius veiksmus ir struktūrines reformas, kuriomis siekiama remti jaunimo užimtumą, profesinį rengimą ir mokymą, visų pirma valstybėse narėse, kuriose, remiantis 2024 ir 2026 m. Eurostato duomenimis, vidutinis 15–29 m. nesimokančio, nedirbančio mokymuose nedalyvaujančio jaunimo lygis viršija Sąjungos vidurkį.

Orientacinės sumos, skirtos pirmiau nurodytoms priemonių kategorijoms, pateikiamos pagal V priede pateiktą plano šabloną ir suderintos su Komisija.

VII PRIEDAS
Teritorinio įnašo metodika

Taikydamos 22b straipsnio 2 dalies f [...] punktą, valstybės narės skiria išteklius toliau nurodytoms regionų kategorijoms, atsižvelgdamos į:

- a) **[NUTS2 lygmeniu** – mažiau išsivysčiusių regionų, kurių BVP vienam gyventojui, apskaičiuotas perkamosios galios standartais (2021–2023 m.), yra mažesnis nei 75 % ES 27 vidurkio, konkrečius poreikius ir iššūkius;
- b) **NUTS2 lygmeniu** – pertvarkos regionų, kurių BVP vienam gyventojui, apskaičiuotas perkamosios galios standartais (2021–2023 m.), yra 75–100 % ES 27 vidurkio, konkrečius poreikius ir iššūkius;
- c) **NUTS2 lygmeniu** – labiau išsivysčiusių regionų, kurių BVP vienam gyventojui, išreikštas perkamosios galios standartais (2021–2023 m.) yra lygūs 100 % ES 27 vidurkio arba jį viršija, konkrečius poreikius ir iššūkius;]
- d) **salų ir pakrančių vietovių** konkrečius poreikius ir iššūkius, **pavyzdžiui, dėl būsto, transporto ir jo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, vandentvarkos ir atliekų tvarkymo, prisitaikymo prie klimato kaitos, galimybių naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir ekonominio vystymosi, siekiant atsižvelgti į jų socialinės ir ekonominės struktūros padėtį, kurią sunkina jų tam tikri konkretūs ypatumai, labai ribojantys šių regionų plėtrą; [...]**

- da) atokiausių regionų konkrečius poreikius ir iššūkius, pavyzdžiui, dėl apsirūpinimo maistu saugumo, savarankiškumo, būtiniausių prekių tiekimo, būsto, transporto ir jo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, vandentvarkos ir atliekų tvarkymo, prisitaikymo prie klimato kaitos, galimybių naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, socialinėmis paslaugomis, įsidarbinti ir mokytis, taip pat ekonominio vystymosi, siekiant atsižvelgti į jų socialinės ir ekonominės struktūros padėtį, kurią sunkina jų tam tikri konkretūs ypatumai, labai ribojantys šių regionų vystymą;
- e) rytinių pasienio regionų (NUTS 2 regionų, turinčių sienas su Rusija, [...] Baltarusija arba **Ukraina**) konkrečius poreikius ir iššūkius, visų pirma saugumo, sienų valdymo ir ekonominės plėtros srityse;
- f) retai apgyvendintų šiaurinių regionų, kurie turi didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų, konkrečius poreikius ir iššūkius, visų pirma susijusius su sujungiamumu ir prieinamumu;
- g) kaimo vietovių, ypač tų, kurios susiduria su struktūrinėmis problemomis, pavyzdžiui, [...] užimtumo galimybių trūkumu, įgūdžių trūkumu, nepakankamomis investicijomis į plačiajuostį ryšį ir junglumą, skaitmeninę ir kitą infrastruktūrą ir esmines paslaugas, taip pat jaunimo išvykimu, konkrečius poreikius ir iššūkius, stiprinant socialinę ir ekonominę struktūrą šiose vietovėse, visų pirma kuriant darbo vietas, remiant jaunimą ir kartų kaitą;
- h) pramonės [...] **pertvarkos** paveiktų vietovių, ypač tų, kurioms kyla didelių socialinių ir ekonominių iššūkių dėl pertvarkos proceso siekiant įgyvendinti Sąjungos 2030 ir 2040 m. energetikos ir klimato srities tikslus ir ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti Sąjungos neutralaus poveikio klimatui ekonomiką, konkrečius poreikius ir iššūkius;
- i) konkrečius poreikius ir iššūkius miestų teritorijose (tvari miestų plėtra);

- j) konkrečius poreikius ir iššūkius, nustatytus planuojant naudoti integruotas teritorines investicijas, vykdant bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą ar taikant kitas teritorines priemones [...];
- ja) konkrečius poreikius ir iššūkius, nustatytus pažangiosios specializacijos strategijose ir teisingos pertvarkos strategijose.**

Orientacinės sumos, pagal pirmiau nurodytą metodiką skirtos pirmiau nurodytoms priemonių kategorijoms, pateikiamos pagal V priede pateiktą plano šabloną ir suderintos su Komisija.

VIII PRIEDAS

Tarpiinių ir siektinių reikšmių pasiekimo vertinimo kriterijai

Vertinant, ar pasiektos 65 straipsnio 3 dalyje nustatytos tarpinės ir siektinos reikšmės, atsižvelgiama į:

[...] numatomą tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės **pasiekimą**, [...] kaip suplanuota ir remiantis **pagrindine priemone paskirtimi** [...], atsižvelgiant į joje nustatytų atskirų reikalavimų įvykdymą, **įskaitant su įvykdymu susijusius kokybinius aspektus ir aplinkybes;**

kai aktualu, aplinkybes, nurodytas priemones, kuriai priklauso tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė, aprašyme, ir kitus atitinkamus nacionalinės ir regioninės partnerystės plano skirsnius **arba INTERREG plano skyrių;**

dokumentus, kurie 22 straipsnio 2 dalyje išvardyti kaip orientacinis plano rengimo pagrindas, ir per SFC pateiktus dokumentai, taip pat visus papildomus vykdymo paaiškinimus, įskaitant susirašinėjimą su nacionalinėmis ir regioninėmis valdžios institucijomis;

kai aktualu, kitus duomenis ar informacijos šaltinius, susijusius su **kiekybiniais ir kokybiniais** aspektais ir aplinkybėmis, susijusiais su tarpinės arba siektinos reikšmės pasiekimu;

kai aktualu, taikomus skirtingus metodus ar procedūras, palyginti su iš pradžių **plane aprašytais** metodais [...];

tai, ar nukrypimas nuo tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės aprašymo formuluotės trukdo ją pasiekti ir pasiekti numatytą rezultatą arba reiškia taikytinų teisės aktų pažeidimą.

Nukrypimai nuo nustatytų tarpinės ir siektinos reikšmės reikalavimų gali būti leidžiami šiomis aplinkybėmis:

įvyksta minimalus nukrypimas nuo formalaus tarpinės ir (arba) siektinos reikšmės reikalavimo, susijęs su valstybių narių vidaus procedūromis ir neturintis įtakos pažangai įgyvendinant reformą ar investicijas, kurias atspindi ta tarpinė ir (arba) siektina reikšmė;

ribotai ir proporcingai vėluojama nuo reguliavimo priemonių paskelbimo iki jų faktinio įsigaliojimo su sąlyga, kad užtikrinamas jų įgyvendinimo tikrumas ir teisinio poveikio pradžia;

minimaliai nukrypstama nuo turinio tarpinės ir (arba) siektinos reikšmės reikalavimo, kuris nekeičia priemonės pagrindinės paskirties ir nedaro įtakos pažangai siekiant reformos ar investicijos, kurias atspindi ta tarpinė arba siektina reikšmė, politikos tikslo.

IX PRIEDAS

Ataskaitų šablonai [...]

[...]

Nuoroda: 58 straipsnio [Valstybių narių pareigos] 3 dalis, 59 straipsnio [Metinis patikinimo dokumentų rinkinys] 1 dalies a punktas

1 dalis. Mokėjimo paraiškos, teikiamos 59 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytu ataskaitiniu laikotarpiu [...], įskaitant informaciją apie išankstinį finansavimą (turi būti pateikiama kaip priedas prie valdymo pareiškimo (-u))

Ataskaitinis laikotarpis [...]	Mokėjimo paraiškos numeris	Mokėjimo paraiškos pateikimo data	Prašomos sumokėti sumos
20xx m.		20xx m. xx xx d.	xx EUR
20xx m.		20xx m. xx xx d.	xx EUR
20xx m.		[...]	[...]

Iki šiol gautas išankstinis finansavimas	xx EUR
--	--------

2 dalis. Priemonių įgyvendinimo pažanga ankstesniais kalendoriniais metais (turi būti pateikiama kaip priedas prie valdymo pareiškimo (-u))

N.B. Valstybės narės neturės teikti 1 dalyje nurodytos informacijos (pasiektos tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir išdirbis, teikiami su mokėjimo paraiška) – ją automatiškai sugeneruos SFC.

<u>Priemonės ID</u>	Investicijos	<u>Tarpinė reikšmė / siektina reikšmė (nuorodos numeris)</u>	Padaryta pažanga	Išmokėjimo vertė <i>automatiškai užpildo SFC</i>	<u>Padarytos pažangos apskaičiuotoji vertė [...]</u> (dydis EUR, <u>apskaičiuotas remiantis išmokėjimo vertėmis</u>)
			<p>Pažanga, padaryta siekiant tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės ataskaitos pateikimo metu, remiantis naujausia įgyvendinimo padėtimi (%)</p> <p>ARBA (išskleidžiamasis meniu)</p>		

			<ul style="list-style-type: none"> ▫ Pažangos nepadaryta (0 % įvertis) ▫ Maža pažanga (33 % įvertis) ▫ Didelė pažanga (66 % įvertis) ▫ Įvykdyta (100 %) 		
	Reformas [...]	<u>Tarpinės reikšmės nuorodos numeris</u>	Padaryta pažanga	<u>Išmokėjimo vertė – automatiškai užpildo SFC</u>	<u>Padarytos pažangos apskaičiuotoji vertė [...]</u> (dydis EUR, <u>apskaičiuotas remiantis išmokėjimo vertėmis</u>)

			(išskleidžiamasis meniu) ▫ Pažangos nepadaryta (įsigaliojo 0 % [...])		
			▫ Įgyvendinta (įsigaliojo 100 % [...])		
<u>Priemonės ID</u>	[...] <u>Išdirbiu grindžiamoms</u> intervencinės priemonės (išmokos pagal išdirbius)	[...] <u>Išdirbis (nuorodos numeris)</u>	Padaryta pažanga		Padarytos pažangos vertė (EUR)
			Ataskaitų teikimo metu pasiektas išdirbis, grindžiamas naujausia įgyvendinimo padėtimi		

3 dalis. Rezultatų rodiklių ir išdirbio rodiklių pakategorių ataskaitų teikimas

Nuoroda: Veiklos rezultatų reglamento 14 straipsnio 2, 3, 5 ir 6 dalys

Priemonės ID	Intervencinių priemonių sritis	Tarpinėmis reikšmėmis, siektinomis reikšmėmis arba išdirbiu grindžiamos intervencinės priemonės (nuorodos numeris)	Išdirbio pakategorės, įskaitant su mokėjimais nesusijusius parodikius		Rezultato rodikliai					
			<u>Pavadinimas</u>	<u>Pažanga</u>	<u>Pavadinimas</u>	<u>Pradinė reikšmė</u>	<u>Apskaičiuotoji vertė</u>	<u>Pasiekimo metai</u>	<u>Pažanga</u>	

1 priemonė	1 intervencinių priemonių sritis	ID	1 pakategorė: 2 pakategorė: (...)		Išvengtas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kai aktualu Sutelktų investicijų suma (kai aktualu): Kitas 1 pakategorės rodiklis: Kitas 2 pakategorės rodiklis: (...)				
	IF intervencinių priemonių sritis	ID							

PRIEDAS X

Sumos, kuria numatyta nurodyti mokėjimo paraiškoje, prognozės šablonas

Nuoroda: 50 straipsnio [...] d punktas [...] koordinavimo funkcija] ir 10 straipsnio 2 dalies b punktas [Regioninė plėtra, INTERREG planas]

Numatomas Sąjungos įnašas					
<i>[Einamieji kalendoriniai metai]</i>			<i>[Ateinantys kalendoriniai metai]</i>		
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
<i>Sausio–birželio mėn.</i>	<i>Liepos–gruodžio mėn.</i>	[...]	<i>Sausio–birželio mėn.</i>	<i>Liepos–gruodžio mėn.</i>	[...]

Tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė, arba išdirbis (nuorodos numeris) [...]	Numatoma suma	Tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė, arba išdirbis (nuorodos numeris) [...]	Numatoma suma	[...]	[...]	[...] Tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė, arba išdirbis (nuorodos numeris)	Numatoma suma	[...] Tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė, arba išdirbis (nuorodos numeris)	Numatoma suma	[...]	[...]
x	x EUR										
...	...										
Tarpinė suma	x EUR	IŠ VISO	x EUR	[...]	[...]	[...]	x EUR	[...]	x EUR	[...]	[...]

<i>Techninė parama</i>	<i>[automatinis skaičiavimas SFC]</i>	<i>Techninė parama</i>	<i>[automatinis skaičiavimas SFC]</i>	<i>[...]</i>	<i>[...]</i>	<i>[...]</i>	<i>[automatinis skaičiavimas SFC]</i>	<i>[...]</i>	<i>[automatinis skaičiavimas SFC]</i>	<i>[...]</i>	<i>[...]</i>
IŠ VISO	x EUR	IŠ VISO	x EUR	[...]	[...]	[...]	x EUR	[...]	x EUR	[...]	[...]
<u>Iš kurių dotacijų</u>	<u>x EUR</u>	<u>Iš kurių dotacijų</u>	<u>x EUR</u>				<u>Iš kurių dotacijų</u>	<u>x EUR</u>	<u>Iš kurių dotacijų</u>	<u>x EUR</u>	
<u>Iš kurių paskolų (jei taikoma)</u>	<u>x EUR</u>	<u>Iš kurių paskolų (jei taikoma)</u>	<u>x EUR</u>				<u>Iš kurių paskolų (jei taikoma)</u>	<u>x EUR</u>	<u>Iš kurių paskolų (jei taikoma)</u>	<u>x EUR</u>	

XI PRIEDAS
Mokėjimo paraišų šablonas

Nuoroda: 65 straipsnio 2 dalis [mokėjimo prašymo pateikimas ir vertinimas] ir 10 straipsnio 2 dalies a punktas [Regioninė plėtra, INTERREG planas]

Nacionalinės ir regioninės partnerystės planas	
Valstybė narė	
Komisijos sprendimas, kuriuo patvirtinamas planas:	
Komisijos sprendimo data:	
Mokėjimo paraiškos numeris:	
Mokėjimo paraiškos pateikimo data:	
Tarpinių ir siektinų reikšmių, dėl kurių prašoma mokėjimo, skaičius	
<i>Iš jų finansuojama dotacijomis</i>	
<i>Iš jų finansuojama paskolomis (jei taikoma)</i>	

Bendra suma [...], atitinkanti pasiektų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių išmokėjimo reikšmes	
Visa suma, prašoma išdirbiu grindžiamoms [...] intervencinėms priemonėms:	
Prašoma suma techninei [...] paramai:	
Visa prašoma suma	
	<i>Iš jų finansuojama dotacijomis</i>
	<i>Iš jų finansuojama paskolomis (jei taikoma)</i>

TARPINIŲ IR SIEKTINŲ REIKŠMIŲ, DĖL KURIŲ PRAŠOMA MOKĖJIMO, SĄRAŠAS

<u>Tarpinės arba siektinos reikšmės [...] nuorodos numeris</u>	<u>[...] Konkretnis tikslas [...] / PML, VS ir SVV reglamentuose nustatytas tikslas</u>	<u>Skyrius ID</u>	<u>Priemonė ID</u>	<u>Finansuojama dotacijomis arba paskolomis</u>	<u>Tarpinės reikšmės / siektinos reikšmės pavadinimas</u>	<u>Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)</u>	<u>Kiekybiniai rodikliai (siektinos reikšmės), nustatyti Reglamente XXX (Veiklos rezultatų reglamentas)</u>				<u>[...]</u>		<u>Prašoma suma</u>	Institucijos, atsakingos už atitinkamos tarpinės ir (arba) siektinos reikšmės pasiekimo tikrinimą ir audito sekai užtikrinti reikalingų dokumentų saugojimą
							<i>Matavimo vienetai</i>	<i>Pradinė reikšmė</i>	<i>[...] Siektina reikšmė</i>	<i>Pasiektas tikslas</i>	[...]	[...]		
Iš viso prašoma dotacijų														
Iš viso prašoma paskolų														

Išdirbiais grindžiamoms intervencinėms priemonėms

Išdirbio nuorodos [...] numeris	Konkretus tikslas / <u>PMI, VS ir SVV reglamentuose nustatytas tikslas</u>	Skyrius <u>ID</u>	Priemonė <u>ID</u>	Prašymų teikimo metai	Išdirbio rodiklis, kaip nustatyta Reglamente XXX (Veiklos rezultatų reglamentas)			Prašoma suma	Institucijos, atsakingos už pateiktos informacijos tikrinimą ir audito sekai užtikrinti reikalingų dokumentų saugojimą
					[...]	<u>Matavimo vienetas</u>	<i>Išdirbis, apie kurį pranešta</i>		
			Iš viso prašoma išdirbiu grindžiamoms intervencinėms priemonėms (<u>dotacijoms</u>)						
			<u>Iš viso prašoma išdirbiu grindžiamoms intervencinėms priemonėms (paskoloms)</u>						

Mokėjimas bus atliktas į šią banko sąskaitą:

Nurodytasis subjektas	
Bankas	
SWIFT (BIC)	
Banko sąskaita (IBAN)	
Sąskaitos turėtojas (jei tai nėra nurodytasis subjektas)	

Valstybių narių susigražintos sumos, įtrauktos į mokėjimo paraiškas (68 straipsnio 4 dalis)

<u>Tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė, arba išdirbis (nuorodos numeris)</u>	<u>Susigražintina suma</u>	<u>Susigražinta suma</u>	<u>Palūkanos (jei taikoma)</u>
<u>Bendra susigražinta suma</u>			

XII PRIEDAS

Valdymo pareiškimo šablonas

Nuoroda: 59 straipsnio [Metinis patikinimo dokumentų rinkinys] 1 dalies c punktas **ERPF ir Sanglaudos fondo reglamento 10 straipsnio 2 dalies c ir d punktai**

Aš, (mes) toliau pasirašęs (-ę), [vardas (-ai), pavardė (-ės)], kaip [valstybės narės atsakingos institucijos] [pareigos], atsižvelgdamas (-i) į savo išipareigojimus pagal Reglamentą XX [Fondas]

Šiuo dokumentu pareiškiu, kad, atsižvelgiant į [šalies] nacionalinės ir regioninės partnerystės plano [skyriaus] [priemonės] arba **INTERREG skyriaus** įgyvendinimą, patvirtintą [data] Komisijos įgyvendinimo sprendimu dėl [valstybės narės] nacionalinės ir regioninės partnerystės plano vertinimo patvirtinimo ([nuoroda]), mano (mūsų) nuomone ir remdamasis (-iesi) turima informacija, visų pirma plane aprašytų nacionalinių kontrolės ir audito sistemų rezultatais:

1. lėšos buvo [...] panaudotos laikantis taikytinų teisės aktų, kad būtų pasiekti nacionalinės ir regioninės partnerystės plane **arba INTERREG plano skyriuje pateikti** [...] tikslai;
2. Duomenys, įrašyti Komisijai už **ataskaitinį laikotarpį** pateiktose mokėjimo paraiškose, kaip nurodyta 59 straipsnio [Patikinimo dokumentų rinkinys] 1 dalies a punkte, [...] yra išsamūs, tikslūs ir patikimi, [...] ir kad yra užtikrinta atitinkamų priemonių audito seka;

3. nustatytos valdymo ir kontrolės sistemos veikia tinkamai [...] ir suteikia būtiną patikinimą, kad lėšos buvo valdomos laikantis [...] **taikytinos teisės**, įskaitant [...] interesų konfliktų [...], korupcijos, dvigubo finansavimo bei sukčiavimo **ir kitų pažeidimų** prevenciją, nustatymą, [...] pranešimą apie juos ir jų [...] **ištaisymą**, taip pat laikantis patikimo finansų valdymo principo [...];
4. **informacija apie plane numatytų priemonių įgyvendinimo pažangą, apie kuria pateiktos ataskaitos pagal IX priedo 2 dalį [pridedama], parodo tikrą ir teisingą įgyvendinimo pažangos vaizdą.**

Patvirtinu, kad visi [...] auditų metu ir kontrolės ataskaitose nustatyti **taikytinos teisės pažeidimai** [...], susiję su **[šalies] nacionalinės ir regioninės partnerystės plano [skyriaus] [priemonės] arba INTERREG skyriaus** įgyvendinimu, buvo tinkamai ištaisyti **ir kad dėl jų nebuvo** [...] atšauktos su atitinkama priemone susijusios tarpinės ar siektinos reikšmės. (Atšaukimo atveju nurodykite atšaukimo pobūdį ir apimtį). Prireikus buvo imtasi tinkamų tolesnių veiksmų dėl tose ataskaitose nurodytų **taikytinos teisės pažeidimų** [...] ir kontrolės sistemos trūkumų.

[Naudojama tik valdymo pareiškimui (-ams), teikiamam (-iems) galutiniame patikinimo dokumentų rinkinyje: Patvirtinu, kad visi Komisijos mokėjimai, išskyrus techninę paramą, neviršija visos sumos, kurią valstybė (-ės) narė (-ės) išmokėjo naudos gavėjams plano įgyvendinimo tikslu.]

Naudojama tik tuo atveju, jei nepasiekta jokios pažangos: Patvirtinu, kad padaryta pažanga, susijusi su tarpinėmis reikšmėmis, siektinomis reikšmėmis ir išdirbiu, apie kuriuos įgyvendinimo pažangos ataskaitoje, teikiamoje pagal Reglamento xxx [NRPP reglamentas] IX priedo 2 dalį, nepateikta jokios informacijos, yra 0 %.

Patvirtinu, kad man nežinoma jokių su **[šalies] nacionalinės ir regioninės partnerystės plano [skyriaus] [priemonės] arba INTERREG skyriaus** įgyvendinimu susijusių neatskleistų su reputacija susijusių faktų, kurie galėtų pakenkti Europos Sąjungos interesams.

[Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į šias išlygas: ...] (jei netaikoma, išbraukite šį sakinį)

[Atsižvelgiant į ankstesniame valdymo pareiškime pateiktą išlygą – [nuoroda] –

[informacija apie tolesnius veiksmus].] (jei netaikoma, išbraukite šį sakinį)

Vieta, data

(parašas)

[Pasirašančio asmens vardas, pavardė ir pareigos]

XIII PRIEDAS

Metinės audito nuomonės šablonas

Nuoroda: 53 straipsnio [Audito institucijos funkcijos] 2 dalies a punktas

1. ĮVADAS

Aš (mes), toliau pasirašęs (-ę), atstovaudamas (-i) [audito institucijos (-ų) pavadinimas], būdamas (-i) nepriklausomas (-i), kaip nustatyta Reglamento XX [NRP reglamentas] 49 straipsnio [Planų institucijos] 5 dalyje, atlikau (-ome):

- i. duomenų, įrašytų Komisijai už **ataskaitinį laikotarpį** pateiktose mokėjimo paraiškose [...], kaip nurodyta 59 straipsnio [Patikinimo dokumentų rinkinys] 1 dalies a punkte, **kiek tai susiję su [šalies] nacionalinės ir regioninės partnerystės plano [skyriaus (-ių)] [priemonės (-ių)] arba INTERREG plano skyriaus įgyvendinimu**, išsamumo, tikslumo ir patikimumo auditą;
- ii. lėšų naudojimo laikantis taikytinų teisės aktų auditą ir
- iii. valdymo ir kontrolės sistemos veikimo auditą

ir patikrinau (-ome):

- i. valdymo pareiškimą (-us) [parengtą (-us) ir pasirašytą (-us) vadovaujančiųjų institucijų] **dėl [šalies] nacionalinės ir regioninės partnerystės plano [skyriaus (-ių)] [priemonės (-ių)] arba INTERREG plano skyriaus** pagal 59 straipsnio 1 dalies c[...] punktą [metinis patikinimo dokumentų rinkinys],

kad pagal 53 straipsnio 2 dalies a punktą [Audito institucijos funkcijos] pateikčiau (-tume) audito nuomonę.

2. AUDITO INSTITUCIJOS (-Ų) PAREIGOS

Su [...] [šalies] nacionalinės ir regioninės partnerystės plano [skyriumi (-iais)] [priemone (-ėmis)] arba INTERREG plano skyriumi susijęs auditas buvo atliktas vadovaujantis audito strategija ir atitinka tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus.

Nuomonėje taip pat turiu nurodyti, ar atlikus audito darbą yra pagrindo abejoti tvirtinimais valdymo pareiškime (-uose).

Atliktos audito procedūros yra tos, kurios, mano (mūsų) nuomone, yra tinkamos esamomis aplinkybėmis ir atitinka Reglamento XX [NRP reglamentas], visų pirma jo 53 straipsnio [audito institucijos funkcijos] ir IV priedo [pagrindiniai audito ir kontrolės reikalavimai], reikalavimus. Manau (-ome), kad surinkta pakankamai tinkamų audito įrodymų mano (mūsų) nuomonei pagrįsti, [jeigu audito apimtis apribota:], išskyrus nurodytuosius 3 punkte „Audito apimties ribojimas“.

Audito, susijusio su [šalies] nacionalinės ir regioninės partnerystės plano [skyriumi (-iais)] [priemone (-ėmis)] arba INTERREG plano skyriumi, metu nustatytų pagrindinių faktų santrauka pateikiama kartu su šia audito nuomone pagal Reglamento XX [NRPF reglamentas] 59 straipsnio 1 dalies [metinis patikinimo dokumentų rinkinys] b [...] punktą.

3. AUDITO APIMTIES RIBOJIMAS

Arba

Audito apimtis nebuvo ribojama.

Arba

Audito apimtis buvo apribota dėl šių aplinkybių:

a)	...
b)	...
c)	...

[N.B. Nurodykite audito apimties apribojimą, pvz., dėl patvirtinamųjų dokumentų trūkumo, teismo procesuose nagrinėjamų atvejų, ir skirsnyje „Sąlyginė nuomonė“ nurodykite paveiktas priemones ir audito apimties apribojimo poveikį audito nuomonei. Išsamesnį paaiškinimą pateikite auditų santraukoje, kai tinkama.]

4. NUOMONĖ

Arba

(Besąlyginė nuomonė)

Mano nuomone ir remiantis atliktu audito darbu,

1) mokėjimo paraiškoje (-ose) nurodyti duomenys:

– už **ataskaitinį laikotarpį** pateiktoje mokėjimo paraiškoje (-ose) įrašyti duomenys **yra** išsamūs, tikslūs ir patikimi;

2) šios audito nuomonės teikimo dieną veikianči valdymo ir kontrolės sistema:

- įdiegta valdymo ir kontrolės sistema veikia tinkamai ir ja užtikrinama, kad **Sajungos lėšos būtų naudojamos laikantis taikytinos teisės, taip pat užtikrinama** veiksminga ir savalaikė Sąjungos finansinių interesų apsauga [...]

Atlikus audito darbą nėra pagrindo abejoti tvirtinimais valdymo pareiškime (-uose);

3) lėšų panaudojimas:

- atitinka taikytinus teisės aktus.

Arba

(Sąlyginė nuomonė)

Mano nuomone ir remiantis atliktu audito darbu,

1) mokėjimo paraiškoje (-ose) nurodyti duomenys:

– už [...] **ataskaitinį laikotarpį** pateiktoje mokėjimo paraiškoje (-ose) įrašyti duomenys **yra** išsamūs, tikslūs ir patikimi [jei mokėjimo paraiškoms taikoma išlyga, pridedamas šis tekstas:], išskyrus šiuos reikšmingus aspektus: ...

2) šios audito nuomonės teikimo dieną veikianti valdymo ir kontrolės sistema:

- įdiegta valdymo ir kontrolės sistema veikia tinkamai ir ja užtikrinama, **kad Sąjungos lėšos būtų naudojamos laikantis taikytinos teisės, taip pat užtikrinama** veiksminga ir savalaikė Sąjungos finansinių interesų apsauga [...] [jei valdymo ir kontrolės sistemai taikoma išlyga, pridedamas šis tekstas:], išskyrus šiuos aspektus: ...

3) lėšų naudojimas atitinka taikytinus teisės aktus, išskyrus šiuos aspektus: .....

Išlygos poveikis yra ribotas [arba reikšmingas].

Atlikus audito darbą nėra / yra [netinkamą išbraukite] pagrindo abejoti tvirtinimais valdymo pareiškime (-uose).

[Jeigu atlikus audito darbą yra pagrindo abejoti tvirtinimais valdymo pareiškime (-uose), šioje pastraipoje audito institucija nurodo, kas jai leidžia daryti tokią išvadą.]

arba

(Neigiama nuomonė)

Mano nuomone ir remiantis atliktu audito darbu,

1) už [...] **ataskaitinį laikotarpį** pateiktoje mokėjimo paraiškoje (-ose) įrašyti duomenys **yra** išsamūs, tikslūs ir patikimi;

2) įdiegta valdymo ir kontrolės sistema veikia / neveikia [netinkamą išbraukti];

3) lėšų naudojimas atitinka taikytinus teisės aktus / neatitinka taikytinų teisės aktų.

Ši neigiama nuomonė grindžiama šiais aspektais:

- reikšmingais klausimais, susijusiais su [...] **ataskaitinio laikotarpio** mokėjimo paraiškoje (-ose) pateiktų duomenų išsamumu, tikslumu ir patikimumu, ir (arba) [nereikalingą išbraukite]
  - su valdymo ir kontrolės sistemos veikimu susijusių reikšmingų dalykų atžvilgiu;
  - lėšų atitikčiai taikytiniems teisės aktams.

Atlikus audito darbą yra pagrindo abejoti tvirtinimais valdymo pareiškime (-uose) dėl toliau pateiktų aspektų:

[Audito institucija taip pat gali įtraukti „dalyko pabrėžimo“ pastraipą, kuri nedaro poveikio jos nuomonei, kaip nustatyta tarptautiniu mastu pripažintuose audito standartuose. Išimtiniais atvejais galima numatyti galimybę atsisakyti pareikšti nuomonę.]

Data:

Parašas

XIV PRIEDAS

Fiksuotosios normos finansinių pataisų dydžio nustatymas

Nuoroda: 68 straipsnio [Finansinės pataisos] 2 dalis

1. Elementai, į kuriuos atsižvelgiama taikant fiksuotosios normos pataisą:

a) šiurkštaus [58 straipsnyje nustatytų] pareigų pažeidimo arba šiurkštaus nesilaikymo [...] sunkumas visos valdymo ir kontrolės sistemos kontekste;

b) šiurkštaus [58 straipsnyje nustatytų] pareigų pažeidimo arba šiurkštaus nesilaikymo [...] dažnumas ir mastas;

c) finansinės žalos Sąjungos biudžetui laipsnis.

d) taisomosios priemonės, kurių valstybė narė ėmėsi prieš Komisijai pateikiant išvadas, įskaitant jų aprėptį ir veiksmingumą.

2. Fiksuotosios normos finansinės pataisos dydis nustatomas taip:

a) jei šiurkštus **nesilaikymas** [...] yra toks esminis, dažnas ar plačiai paplitęs, kad dėl jo visiškai neveikia sistema, taikoma 100 % fiksuotoji norma;

b) jei šiurkštus **nesilaikymas** [...] yra toks dažnas ir plačiai paplitęs, kad dėl jo atsiranda itin didelių sistemos veikimo trikčių ir dėl to kyla [...] rizika labai didelei daliai **mokėjimų**, taikoma 25 % fiksuotoji norma;

c) jei šiurkštus [...] **nesilaikymas** atsiranda dėl to, kad sistema veikia ne visiškai arba ji veikia taip prastai arba taip nereguliariai, kad kyla [...] rizika didelei daliai [...] **mokėjimų**, taikoma 10 % fiksuotoji norma;

d) jei šiurkštus [...] **nesilaikymas** atsiranda dėl to, kad sistema veikia nenuosekliai ir todėl kyla [...] rizika reikšmingai daliai [...] **mokėjimų**, taikoma 5 % fiksuotoji norma.

šiurkštaus [58 straipsnyje nustatytų] pareigų pažeidimo, kurio neapima šios dalies a–d punktuose pateikti apibūdinimai, atveju fiksuotosios normos finansinės pataisos dydis nustatomas atsižvelgiant į 1 dalyje nurodytus elementus.

Jeigu, atsakingoms institucijoms nesiėmus taisomųjų priemonių po to, kai imta taikyti finansinė pataisa, nustatomas tas pats šiurkštus **58 straipsnyje nustatytų pareigų nesilaikymas arba šiurkštus pažeidimas** [...], pataisos norma dėl užsitęsusio šiurkštaus **58 straipsnyje nustatytų pareigų nesilaikymo arba šiurkštaus pažeidimo** [...] gali būti padidinta iki dydžio, kuris neviršija kitos aukštesnės kategorijos. Jeigu fiksuotosios normos dydis yra neproporcingas atsižvelgus į **1 dalyje nurodytus** [...] elementus, pataisos norma gali būti sumažinta.

XV PRIEDAS

Pagal Priemonę remiami Sąjungos veiksmai

Nuoroda: 31 straipsnis [Sąjungos veiksmai]

1. Taikant Priemonę prisidedama prie 2 ir 3 straipsniuose [Tikslai] nustatytų tikslų įgyvendinimo, visų pirma įgyvendinant šiuos veiksmus:
  - a) padedant miestų valdžios institucijoms rengti novatoriškus projektus, stiprinti miestų pajėgumus ir kurti žinių aplinką, kad būtų galima dalytis praktine patirtimi apie tvarią miestų plėtrą, **ir sudarant palankesnes sąlygas joms dalyvauti formuojant ir įgyvendinant ES politiką, kaip nurodyta ES miestų darbotvarkėje, įskaitant paramą ES urbanistinei darbotvarkei;**
  - b) skatinant socialines inovacijas, socialinius eksperimentus ir remiant suinteresuotųjų subjektų gebėjimus vietos, **regioniniu**, nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, be kita ko, vykdant tarptautinį bendradarbiavimą; skatinant savanorišką darbo jėgos judumą ir gerai veikiančias, darnias ir integruotas **Europos** darbo rinkas, įskaitant tarpvalstybinį socialinės apsaugos sistemų aspektą, **ir didinant užimtumo galimybes plėtojant ir teikiant konkrečias paramos paslaugas darbdaviams ir darbo ieškantiems asmenims;**
  - c) remiant mikrofinansavimą, socialinių įmonių finansavimą, socialinę ekonomiką ir priemones, kuriomis skatinama lyčių lygybė, įgūdžiai, švietimas, mokymas ir susijusios paslaugos, socialinė infrastruktūra, įskaitant sveikatos ir švietimo infrastruktūrą, taip pat socialinį ir įperkama būstą, be kita ko, studentams ir jaunimui, sveikatos priežiūra ir ilgalaikė priežiūra, įtrauktis ir prieinamumas, daugiausia dėmesio skiriant pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų, įskaitant asmenis, kurie patiria skurdą, socialinę atskirtį ar diskriminaciją arba kuriems gresia skurdas, socialinė atskirtis ar diskriminacija, integracijai.

- d) skatinant įrodymais grindžiamą politikos formavimą srityse, susijusiose su Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimu, visų pirma kokybiško ir tvaraus užimtumo, socialinės įtraukties, švietimo ir įgūdžių, socialinių finansų ekosistemų ir sveikatos bei saugos darbe srityse;
- e) remiant bendros žuvininkystės politikos įgyvendinimą, inter alia, teikiant mokslines rekomendacijas, renkant duomenis ir žinias siekiant skatinti priimti patikimus ir veiksmingus žuvininkystės valdymo sprendimus; plėtojant ir įgyvendinant ES žuvininkystės kontrolės sistemą, skatinant švarius ir gyvybingus vandenynus, plėtojant ir skleidžiant informaciją apie žvejybos ir akvakultūros produktų rinką, skatinant jūrų saugumą ir priežiūrą;
- f) remiant vandenynų politikos įgyvendinimą **laikantis pagrindinių Europos vandenynų pakto principų**, be kita ko, pasitelkiant **ekosistemomis grindžiamą** jūrinių teritorijų planavimą, jūrų baseinų strategijas ir regioninį bendradarbiavimą jūrų klausimais, Europos [...] **jūrų** stebėjimo ir duomenų tinklo įgyvendinimą, taip pat vandenynų įgūdžių ir su jais susijusio raštingumo gerinimą, dalijimąsi socialiniais ir ekonominiais bei aplinkos duomenimis apie tvarią mėlynąją ekonomiką ir tarptautinės vandenynų valdymo politikos įgyvendinimą;
- g) skatinant bendrą politiką žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos ir saugos bei gyvūnų gerovės srityse, be kita ko, remiant gyvūnų ligų, zoonozių ir augalų kenkėjų [...] **prevencijos, priežiūros, aptikimo**, kontrolės ir [...] **likvidavimo** priemonės, **neatidėliotinas priemonės**, priemonės, kuriomis siekiama spręsti atsparumo antimikrobinėms medžiagoms, tvarios maisto gamybos ir vartojimo problemas, ir numatant Sąjungos masto priemonės, kuriomis būtų užtikrintas vienodas ir patikimas tos politikos įgyvendinimas;
- h) renkant ūkių lygmens duomenis apie tvarumą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1217/2009, kuriuo sukuriamas Ūkių tvarumo duomenų tinklas (ŪTDT), ir remiant informacijos apie žemės ūkio produktus teikimo ir pardavimo skatinimo priemonės, įgyvendinamas vidaus rinkoje ir trečiojoje šalyse pagal Reglamentą (ES) Nr. 1144/2014;

- i) tenkinant neatidėliotinus ir konkrečius poreikius, kai reaguojama į [...] didelę , **nacionalinę** ar regioninę gaivalinę nelaimę **arba didelio masto ekstremaliąją visuomenės sveikatos situaciją**, ir skatinant atstatymą ir atsigavimą siekiant didinti atsparumą po [...] **gaivalinių nelaimių arba ekstremaliųjų visuomenės sveikatos situacijų**. Šiame kontekste „**didelio masto ekstremalioji visuomenės sveikatos situacija**“ – tai grėsmę gyvybei keliantis ar kitais atžvilgiais didelis biologinės kilmės pavojus sveikatai, kuris daro didelį poveikį žmonių sveikatai ir dėl kurio reikia imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų sustabdytas tolesnis plitimas;
- l) teikiant vienybės saugos tinklo paramą siekiant reaguoti į rinkos sutrikimus ir stabilizuoti žemės ūkio rinkas taikant priemones, priimtas pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 8–21 straipsnius, ir išimtines priemones, priimtas pagal to reglamento 219–222 straipsnius;]
- k) teikiant techninę paramą:
- i) siekiant padėti valstybėms narėms įgyvendinti jų planuose nustatytas priemones, atremti konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose ar kituose atitinkamuose 22 straipsnio 2 dalies b punkte išvardytuose dokumentuose nustatytus iššūkius, įgyvendinti Sąjungos teisę ir siekti 2 ir 3 straipsniuose [Tikslai] nustatytų politikos tikslų;
- ii) skatinant novatoriškus metodus ir keitimąsi geriausia praktika tarp valstybių narių įgyvendinant daugiašalius reformų ir investicijų įgyvendinimo projektus, taip pat siekiant sumažinti privačių investicijų riziką ir jas pritraukti, spręsti bendrus uždavinius, sudaryti palankesnes sąlygas nuosekliam Sąjungos teisės įgyvendinimui ir toliau siekti 2 ir 3 straipsniuose nustatytų politikos tikslų.

Techninės paramos priemonės apima ekspertinių žinių teikimą, tyrimų atlikimą, duomenų ir statistinių duomenų rinkimą, bendros metodikos kūrimą, gebėjimų stiprinimo veiksmus, kuriais siekiama įgyti ir plėsti ekspertines žinias ar žinias, taip pat priemones, kuriomis siekiama tobulinti sistemas, procedūras ir organizacines struktūras;

- l) prisidedant prie tikslų, nustatytų Reglamente (ES) 202X/XXX [migracija, prieglobstis ir integracija], Reglamente (ES) 202X/XXX [integruota sienų valdymo ir vizų politika] ir Reglamente (ES) 202X/XXX [vidaus saugumas], įgyvendinimo, **įskaitant krizines ir force majeure situacijas migracijos ir prieglobsčio srityje, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1359 1 straipsnio 4 ir 5 dalyse, ir valdant su saugumu susijusius incidentus ir krizes, be kita ko, kylančius dėl priešišku veiksmų, kurie daro ar gali daryti didelį neigiamą poveikį žmonių saugumui arba kurie daro ar gali daryti poveikį ypatingos svarbos subjektams ar ypatingos svarbos infrastruktūrai vienoje ar daugiau valstybių narių;**
- m) remiant tarpvalstybinius ir daugiašalius projektus, visų pirma bendriems Europos interesams svarbius projektus (BEISP), ir tarpregionines investicijas į inovacijas, kuriomis siekiama stiprinti ES vertės grandines bendromis kelių projektų partnerių investicijomis; ypatingą dėmesį skiriant vertės grandinių plėtojimui mažiau išsivysčiusiuose regionuose, prisidedant prie atotrūkio inovacijų srityje mažinimo, startuolių kūrimo ir sanglaudos didinimo; vykdant parengiamąją, stebėsenos, administracinę ir techninę veiklą, susijusią su orientacinės sistemos elementais;
- n) remiant programos LIFE veiksmus, įskaitant strateginius gamtos projektus, strateginius integruotuosius projektus ir [...] **standartinius** veiksmų projektus, **kuriuose daugiausia dėmesio skiriama gamtai ir biologinei įvairovei, prisitaikymui prie klimato kaitos ir nepramoniniam klimato kaitos švelninimui, hidrologiniam atsparumui ir taršos prevencijai, žiedinei ekonomikai ir energetikos pertvarkai** ir kuriais siekiama tarpvalstybinio ar tarptautinio masto aplinkos politikos prioritetų, veiklą, kuria grindžiamas aplinkos ir klimato teisės aktų ir politikos rengimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir vykdymo užtikrinimas, skatinant valdymo plėtojimą visais lygmenimis, remiant tinklus ir pilietinės visuomenės organizacijas, taip pat kitus Sąjungos svarbos projektus, kuriais prisidedama prie aplinkos apsaugos teisės aktų ir politikos įgyvendinimo, ir suteikti jiems galių.

2. Siekdama remti veiksmus pagal XV priedo 1 dalies i punktą, valstybė narė gali prašyti papildomos paramos pagal Priemonę, kaip nurodyta 34 straipsnio 3 dalyje [...]. **Paramos sąlygos yra šios:**

- i. didelė gaivalinė nelaimė valstybėje narėje, dėl kurios padaryta tiesioginė žala įvertinta daugiau kaip 3 mlrd. EUR einamosiomis kainomis arba daugiau kaip 0,6 % jos bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) (mažesnė suma taikoma kaip riba). Šiuo atveju ES priemonės parama sudaro 2,5 % visos tiesioginės žalos, neviršijančios ribos, ir 6 % ribą viršijančios žalos, atsižvelgiant į turimas biudžeto lėšas;
- ii. regioninė gaivalinė nelaimė valstybės narės NUTS 2 lygio regione, dėl kurios padaryta tiesioginė žala viršija 1,5 % to regiono bendrojo vidaus produkto (BVP) (1 % regioninio BVP atokiausiems regionams). Šiuo atveju ES priemonės parama sudaro 2,5 % visos tiesioginės žalos, atsižvelgiant į turimas biudžeto lėšas;
- iii. jei žala padaroma dėl didelės gaivalinės nelaimės kaimyninėje šalyje, ES priemonės parama sudaro 2,5 % visos tiesioginės žalos, atsižvelgiant į turimas biudžeto lėšas.
- iv. **didelio masto ekstremalioji visuomenės sveikatos situacija valstybėje narėje, dėl kurios valstybės finansinė našta, susijusi su reagavimu į ekstremaliąsias situacijas priemonėmis, įvertinta daugiau kaip 1,5 mlrd. EUR einamosiomis kainomis arba daugiau kaip 0,3 % jos bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP).**

XVI PRIEDAS

SFC2028[...]: valstybių narių ir Komisijos elektroninio keitimosi duomenimis sistema

Nuoroda: 58 straipsnio [Valstybės narės pareigos] 2 dalies 1 punktą

1. Komisijos pareigos

1.1. Užtikrinti, kad veiktų elektroninio keitimosi duomenimis sistema (toliau – SFC2028), skirta valstybei narei ir Komisijai oficialiai keisti visa informacija. SFC2028[...] pateikiama bent informacija, nurodyta pagal šį reglamentą parengtuose šablonuose.

1.2. Užtikrinti šias SFC2028 charakteristikas:

- a) interaktyvias formas arba formas, kurias sistema automatiškai užpildo pagal sistemoje pirmiau jau užregistruotus duomenis;
- b) automatinio skaičiavimo funkcijos, jei jos sumažina naudotojų kodavimo pastangas;
- c) automatinius integruotuosius valdiklius perduotų duomenų vidiniam nuoseklumui ir šių duomenų atitikčiai taikomoms taisyklėms patikrinti;
- d) sistemos generuojamus įspėjimus SFC2028 naudotojams apie tai, kad galima atlikti tam tikrus veiksmus arba jų atlikti negalima;
- e) taikomųjų programų sąsajos (API), leidžiančios automatiškai perduoti iš anksto nustatytus duomenų rinkinius, teikimą;
- f) į sistemą įvestos informacijos apdorojimo būsenos stebėjimą internetu;
- g) galimybę gauti ankstesnius duomenis, susijusius su visa įvesta **plano** [...] [...] informacija;
- h) galimybę naudotis privalomu e. parašu, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 910/2014, kuris teismo procese bus pripažįstamas kaip įrodymas.

- 1.3. Užtikrinti, kad SFC2028 skirta informacinių technologijų saugumo politika būtų taikoma sistema besinaudojantiems darbuotojams pagal atitinkamas Sąjungos taisykles, visų pirma Komisijos sprendimą (ES, Euratomas) 2017/46 ([47](#)) ir jo įgyvendinimo taisykles.
- 1.4. Paskirti asmenį ar asmenis, atsakingą (-us) už saugumo politikos tinkamo taikymo SFC2028 apibrėžimą, palaikymą ir užtikrinimą.

2. Valstybių narių pareigos

- 2.1. Užtikrinti, kad pagal **49 straipsnį** [...] nustatytos valstybės narės **plano** [...] institucijos, taip pat subjektai, kuriems pavesta vykdyti tam tikras užduotis **koordinavimo funkciją atliekančių institucijų**, vadovaujančiosios institucijos, **mokėjimo agentūros** ar audito institucijos atsakomybe pagal **49** straipsnio **4, 5 ir 7** dalis [...], į SFC2028 įvestų informaciją, už kurios perdavimą jie yra atsakingi, ir visus tokios informacijos atnaujinimus.
- 2.2. Užtikrinti, kad būtų patikrinta informacija, kurią yra pateikęs asmuo, kuris nėra perdavimui skirtus duomenis pateikęs asmuo.
- 2.3. Užtikrinti sąsają tarp valstybių narių informacinių sistemų ir SFC2028, kad būtų galima automatiškai perduoti iš anksto nustatytus duomenų rinkinius (xx priedas)
- 2.4. Nustatyti pirmiau nurodytų užduočių atskyrimo tvarką valstybės narės valdymo ir kontrolės informacijos sistemose, automatiškai sujungtose su SFC2028.
- 2.5. Paskirti asmenį ar asmenis, atsakingą (-us) už prieigos teisių valdymą, siekiant atlikti šias užduotis:
  - a) nustatyti prieigos prašančių naudotojų tapatybę ir įsitikinti, kad tie naudotojai dirba organizacijoje;
  - b) informuoti naudotojus apie jų pareigas siekiant palaikyti sistemos saugumą;

- c) patikrinti, ar naudotojai turi teisę naudotis prašomo lygio prieiga atsižvelgiant į jų užduotis ir hierarchinę padėtį;
- d) prašyti panaikinti prieigos teises, kai jų nebereikia arba jos nebėra pagrįstos;
- e) skubiai pranešti apie įtartinus įvykius, kurie gali pakenkti sistemos saugumui;
- f) užtikrinti, kad naudotojų atpažinimo duomenys būtų visada tikslūs, pranešant apie bet kokius pasikeitimus;
- g) laikantis Sąjungos ir nacionalinių taisyklių imtis reikiamų su duomenų apsauga ir komerciniu konfidencialumu susijusių atsargumo priemonių;
- h) informuoti Komisiją apie bet kokius pasikeitimus, turinčius įtakos valstybės narės institucijų arba SFC2028 naudotojų galimybėms atlikti 2.1 punkte nurodytas pareigas arba jo (jų) paties (-čių) galimybėms atlikti a–g punktuose nurodytas pareigas.

2.6. Nustatyti tvarką, kurią taikant būtų užtikrinama fizinių asmenų privatumo ir asmens duomenų bei teisės subjektų komercinio konfidencialumo apsauga pagal Direktyvą 2002/58/EB, Reglamentą (ES) 2016/679 ir Reglamentą (ES) 2018/1725.

2.7. Priimti nacionalinę, regioninę ar vietos informacijos saugumo politiką dėl prieigos prie SFC2028 remiantis rizikos vertinimu, kuri būtų taikoma visoms institucijoms, kurios naudojami SFC2028, kuri apimtų šiuos aspektus:

- a) asmens arba asmenų, atsakingo (-ų) už II skirsnio 2.4 punkte nurodytą prieigos teisių valdymą, veiklos IT saugumo aspektus, jei sistema naudojama tiesiogiai;

- b) jei nacionalinės, regioninės ar vietos informacinės sistemos prie SFC2028 prijungiamos naudojant 2.3 punkte nurodytą techninę sąsają, tų sistemų saugumo užtikrinimo priemonės, garantuojančias, kad sistemos atitiktų SFC2028 saugumo reikalavimus, ir apimančias:
- i) fizinį saugumą;
  - ii) duomenų laikmenų ir prieigos kontrolę;
  - iii) saugojimo kontrolę;
  - iv) prieigos ir slaptažodžių kontrolę;
  - v) stebėseną;
  - vi) sujungimą su SFC2028[...];
  - vii) ryšių infrastruktūrą;
  - viii) žmogiškųjų išteklių valdymą prieš įdarbinant, dirbant ir išėjus iš darbo;
  - ix) incidentų valdymą.

2.8. Komisijos prašymu pateikti jai 2.6 punkte nurodytą dokumentą.

2.9. Paskirti asmenį ar asmenis, atsakingą (-us) už nacionalinės, regioninės ar vietos IT saugumo politikos taikymą palaikymą ir užtikrinimą, kuris (kurie) veiktų kaip už ryšių su asmeniu ar asmenimis, kuriuos paskiria Komisija ir kurie nurodyti 1.4 dalyje, palaikymą atsakingas (-i) asmuo (-enys).

3. Komisijos ir valstybių narių bendros pareigos

3.1. Užtikrinti prieinamumą arba tiesiogiai per interaktyvią naudotojo sąsają (t. y. internetinę taikomąją programą) arba per techninę sąsają (API), kuri naudoja iš anksto nustatytus protokolus (t. y. internetines paslaugas), kuri sudarytų galimybę automatiškai sinchronizuoti ir perduoti duomenis tarp valstybių narių informacinių sistemų ir SFC2028.

- 3.2. Numatyti elektroninio informacijos perdavimo iš valstybės narės Komisijai ir atvirkščiai, vykdant elektroninius duomenų mainus, datą, kuri būtų laikoma atitinkamo dokumento pateikimo data.
- 3.3. Užtikrinti, kad oficialiais duomenimis būtų keičiamasi tik per SFC2028, išskyrus force majeure atvejus, ir kad SFC2028 įtaisytosiose elektroninėse formose pateikta informacija (toliau – struktūriniai duomenys) nebūtų pakeista nestrukūriniais duomenimis ir kad neatitikimų atveju pirmenybė būtų teikiama struktūriniais duomenimis.

Force majeure atveju, kai SFC2028 veikimas sutrikęs arba prie SFC2028 neįmanoma prisijungti ilgiau kaip vieną darbo dieną paskutinę savaitę prieš teisės aktais nustatytą informacijos pateikimo terminą ar gruodžio 18–26 d. laikotarpiu arba penkias darbo dienas kitu metu, valstybė narė ir Komisija informacija gali keistis **el. paštu arba** popierine forma, naudodamos šiame reglamente nurodytus šablonus, ir tokiu atveju dokumento pateikimo data yra ta data, kurią uždėtas pašto antspaudas. Kai nebelieka force majeure priežasties, atitinkama šalis nedelsdama į SFC2028 įveda informaciją, kuri jau pateikta **el. paštu arba** popieriuje.

- 3.4. Užtikrinti atitiktą IT saugumo sąlygoms, paskelbtoms SFC2028 portale, ir priemonėms, kurias Komisija įgyvendina SFC2028, kad būtų apsaugotas duomenų perdavimas, visų pirma kai naudojama 2.3 punkte nurodyta techninė sąsaja.
- 3.5. Įgyvendinti patvirtintas saugumo priemones, kuriomis apsaugomi SFC2028 saugomi ir per ją perduodami duomenys, ir užtikrinti jų veiksmingumą.
- 3.6. Kasmet atnaujinti ir peržiūrėti SFC2028 IT saugumo politiką ir atitinkamą nacionalinę, regioninę ir vietos IT saugumo politiką pasikeitus technologijoms, nustačius naujas grėsmes ar įvykius kitiems atitinkamiems įvykiams.

XVII PRIEDAS

[...]

[XVIII priedas

Mažiausia BŽŪP pajamų rėmimo intervencinėms priemonėms, nurodytoms 35 straipsnio 1 dalies a–k ir r punktuose ir 10 dalyje, skiriama suma

Valstybė narė	Mažiausia intervencinėms priemonėms, nurodytoms 35 straipsnio 1 dalies a–k ir r punktuose ir 10 dalyje, skiriama suma (xxx EUR, einamosiomis kainomis)
Belgija	pm
Bulgarija	pm
Čekija	pm
Danija	pm
Vokietija	pm
Estija	pm
Airija	pm
Graikija	pm
Ispanija	pm
Prancūzija	pm
Kroatija	pm

Italija	pm
Kipras	pm
Latvija	pm
Lietuva	pm
Liuksemburgas	pm
Vengrija	pm
Malta	pm
Nyderlandai	pm
Austrija	pm
Lenkija	pm
Portugalija	pm
Rumunija	pm
Slovėnija	pm
Slovakija	pm
Suomija	pm
Švedija	pm

1
